



Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG14655	ImageGroup:	I1KG15737
LCCN:	2009347565	ISBN:	9788189210113

Title:	འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་གྱི་རིཀ་རྒྱས་པ། 'jam dpal mtshan brjod kyi Tika rgyas pa/
Author:	ཞེ་སང་རྡོ་རྗེ། zhe sdang rdo rje
Descriptor:	in tibetan
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	dehradun, uttarakhand
Publisher:	srong btsan dpe mdzod khang /
Date:	2009
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 10/2013

༄༅། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་གྱི་

རྒྱུ་རྒྱས་པ་བཞུགས་

སོ།

འགེལ་པ་མཛད་པ་པོ། རྒྱུ་ཞེས་པ་དེ་མི།

སྒྲིག་པ། འབྲིག་པ་སྐྱབས་མཐོན་ཆེན་འཕྲིན་ལས་རྒྱུ་ལ།
 རིག་མཛོད་དུ་བསྟན་སྒྲིག་དང་།
 དེབ་གཞུག་མཛེས་སྟེང་། མཁན་པོ་བརྟན་འཕེལ།
 ལུང་གསལ། མཁན་པོ་བརྟན་འཕེལ། སྐྱོར་དཔོན་ལེས་རབ།

DRIKUNG KAGYU

⑧

Copyright© 2009 Songtsen Library

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, translated, stored in a retrieval system in any form or by any means, electronic or mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the written permission of the publisher.

Published by

Songtsen Library

(Center for Tibetan and Himalayan Studies)

ISBN : 978-81-89210-11-3

པར་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

༡༡། །དཔལ་མངའ་བདག་མར་པ་ལོ་རྒྱའི་དངོས་སློབ་བཀའ་ཚན་དུག་གི་ཡ་གྲུལ། རྩོག་
 ཞེ་སྤང་རྩོམ་མ། རྩོག་མདོ་སྤེས་(1078-1154)མཛད་པའི་འཇམ་དཔལ་མཚན་བཟོད་ཀྱི་
 འབྲེལ་པ་ཁག་གསུམ་བཞུགས་ཏེ། མཚན་བཟོད་ལེུ་བཅུ་བཞི་པའི་རྒྱུ་དང་། མཚན་བཟོད་
 ཀྱི་འབྲེལ་པ། མཚན་བཟོད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱས་པ། བཅས་ཀྱི་མ་དཔེ་བྲིས་རྙིང་འདི་དག་ དེང་ལྟ་
 ས་འབྲས་སྤངས་དག་འཕྲན་པོ་བྲང་གཟིམ་རྒྱུད་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་ཡོད། མཚན་བཟོད་
 རྒྱུ་རྒྱས་པ་འདི། མར་རྩོག་གི་ཚོས་སྐོར་ཁྱོན་སློབ་པ་མ་བཅུ་ཕྲག་གཅིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས།
 པོད་གསུམ་པའི་ནང་བཞུགས་ཡོད།

སྤྱི་ལོ། ༡༠༠༧ ལོར། འཕགས་ཡུལ་བྱང་རྒྱལ་སྤྱིར་དུ། འབྲི་གུང་ལྷོ་བས་
 མགོན་ཆེ་ཆང་དགོན་མཚོག་བསྐྱོན་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཕྱིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག་
 བས། འདུས་སྡེ་རྣམས་ལ་དགུན་ཚོས་སྤྲུལ་སྐྱབས། རྩོག་མདོ་སྤེས་མཛད་པའི་མཚན་བཟོད་ཀྱི་
 རྒྱུ་རྒྱས་པ། འདི་འོག་ནས་ལྷགས་ཁྲིད་ཀྱི་བཀའ་འདྲིན་བསྐྱུངས་འདིང་། དེ་སྐབས་ཚོས་ལུ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་དཔེ་འོད་དུ། ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་ཡོངས་མ་བྱུང་བར་ཕལ་ལོལ་དེབ་བྲངས། ༡༠༠

iv

དཀར་ཆག

ཞུས་པའི་ལེའུ་ (1)

སྒྲར་གསུངས་པའི་ལེའུ་ (47)

གཟེགས་པའི་ལེའུ་ (59)

རྒྱ་ཡུལ་དྲ་བ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ལེའུ་ (69)

དོན་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་མོའི་སྒྲོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་

སྒྲོ་བ་ལ་བསྟོད་པའི་ལེའུ་ (99)

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་

བསྟོད་པའི་ལེའུ་ (159)

མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་བསྟོད་པ་ལ་བསྟོད་པའི་ལེའུ་ (235)

སོ་སོར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ལ་

བསྟོད་པའི་ལེའུ་ (251)

མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒོ་ནས་རིན་ཆེན་བྱང་ལྡན་ལ་བསྟོད་པའི་ལེན་.....	(315)
བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ལ་བསྟོད་པའི་ལེན་.....	(375)
ཡེ་ཤེས་ལྡན་སྒོ་ནས་རིགས་ལྡན་ལ་བསྟོད་པའི་ལེན་	(403)
ཡོན་ཏན་གྱི་ལེན་	(411)
སྤགས་གྱི་ལེན་	(413)
ཉེ་བར་རྫོགས་པ་འཇམ་བསྟུ་བའི་ལེན་	(419)

༡༡། །སྐྱུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་པའི། །འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔའ་དང་། །སྤྱུལ་སྤྱུ་དང་འབྲས་མ་ལ། །གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་རྒྱུད་གྱི་
 བློ། །སློབ་མས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ན། །ཁྲི་ཀ་ཅི་ལུས་འབྲི་བར་བྲ། །མཚན་
 ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་འདི་ལ། །རྒྱུད་གར་གཏོགས་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
 ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སློང་གཞི་དང་། སྤྱད་པ་པོ་གང་གིས་བསྐྱུས་པ་དང་། མི་
 ཡུལ་དུ་སུས་སྤྱན་བྲངས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སུས་ཤེས་
 པ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྐྱེག་པའི་རྩི་རྩི་དགོངས་པས་རྒྱུད་འདི་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་དང་། ཐེག་པ་སྤྱ་
 ཚོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུད་ཀུན་གྱི་མི་བདག་པོའི་
 མཚན། ཐེག་པ་སྤྱ་ཚོགས་ཐབས་ཚུལ་གྱི། །ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱུད་སྟེ་
 བཞི། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟེ་སྟོང་གསུམ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས།
 སླེ་མ་དམ་པའི་གང་མས་དག་དེ་རྣམས་དང་མི་འགལ་བར་འཆད་པ་ཞིག་ཡིན་མོ། །

རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ནི། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་
 བརྟེན་པ་ཞེས་པ་སྟེ་བཤད་པ་གཞན་ན་གསལ། མཚན་དེ་དང་ལྷན་པའི་མཚན་ཅན་

དེ་ལ་བསྐྱུས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱུས་ན། དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྐྱུས་པའི་དོན་དང་།
མན་ངག་གི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །

དེ་ཡང་དགོས་པའི་དོན་ནི་གང་ཟག་རྟོག་གི་བཞིག་ལ་དགོས་འབྲེལ་བཞི་
གཏན་ལ་མ་ཐབ་པར་མི་འདུག་པས། རྒྱུད་འདིའི་བཟོད་བྱ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས། རྟོག་བྱེད་ནི་གཞུང་གི་ཚིག་འབྲེལ་བ་ནི་ཐབས་དང་ཐབས་ལས་བྱུང་
བའི་འབྲེལ་བ། དགོས་པ་ནི་བཟོད་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བཞི། དད་པ་དང་།
ཤེས་རབ་དང་། མོས་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །དགོས་པའི་དགོས་པ་ནི་
རང་དོན་དུ་ཚུས་ཀྱི་སྒྲ། གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་སྒྲ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་
གསུམ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་དད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་བཀའ་ཚད་མར་བྱེད་
པས་དགོས་འབྲེལ་གཏན་ལ་དབབ་མི་དགོས་སོ། །

བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་ལེན་བཅུ་བཞི་སྟེ། ལེན་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལེན་འི་མིང་།
དེ་ནས་བཟོད་བྱ་ཅི་སྟོན་པ་དང་། ལེན་དེའི་འཐད་པ་དང་། གཞུང་ཚད་དོ། །དེ་
ཡང་ལེན་དང་པོའི་མིང་ཞུས་པའི་ལེན། བཟོད་བྱའི་དོན་ཅུ་བའི་རྒྱུད་སྒྲ་འཕྲུལ་ང་
བར་དོ་མེད་སྒྲ་རྒྱུངས་པ་དེ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་མེས་སུ་བབྱུང་བའི་དོན་དུ་བསྐྱུས་པའོ། །

འཐད་པ་ནི་ཞུས་ཤིང་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ན་ཞུས་པའི་ལེན་འོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་ཆེན་
རྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ལས། །དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་གསང་སྤྲུགས་འཆང་། །དཔག་མེད་
རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བཞིན་དུ། །སྤྱར་སྤྲངས་གང་ལགས་ལའད་དུ་གསོལ། །ཞེས་
པས་སོ། །གཞུང་ཚད་ནི་དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་དོ་རྩེ་འཆང་ནས། །ལུས་བཏུང་ནས་
ནི་སྤྲུག་སྤར་འདུག་གི་བར་དུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་དྲུག་གོ། །

གཉིས་པའི་མིང་ནི་སྤྲར་གསུངས་པའི་ལེན་འོ། །བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་ངས་ལའད་ཀྱི། །ཉན་པའི་སྦྱོན་གསུམ་དང་བྲལ་བར་ཀྱིས་ཤིག་
ཅས་པའོ། །འཐད་པ་ནི་ལའད་ཀྱིས་སམ་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་
གསང་དབང་ལ་ནི་སྤྲར་གསུངས་པ་ཞེས་སོ། །གཞུང་ཚད་དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་ལྷན་
ཐུབ་ནས། །བཅོམ་ལྷན་དེ་ནི་ལེགས་ཞེས་གསོལ་གྱི་བར་དུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དྲུག་
གོ། །

གསུམ་པའི་མིང་ནི་གཟིགས་པའི་ལེན་འོ། །བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་དོན་དམ་
སྤྱེ་མེད་ལས་མ་འདས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གདུལ་བྱའི་རིགས་བདུན་འདུལ་བའོ། །འཐད་
པ་ནི་གཟིགས་ཤིང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ་ལའད་པར་བྱ་བའི་སྟོ་

རྟོགས་པས་གཟིགས་པའོ། །དེ་ཡང་རིགས་གསུམ་ལ་ནི་རྣམ་པར་གཟིགས་ཞེས་
སོ། །གཞུང་ཚད་ནི་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་ལྟ་སྟབ་ནས། རིགས་ཆེན་གཙུག་
ཏྲ་ཆེར་གཟིགས་ནས་ཞེས་པའི་བར་ཆོགས་བཅད་གཉིས་སོ། །

བཞི་པའི་མིང་ནི་སྦྱུ་འཕྲུལ་བྱ་བ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་ལེའུའོ། །བཟོད་
བྱའི་དོན་ནི་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དང་པོ་སྦྱར་བ་བདུན་སྟོན་པའོ། །
འཐད་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་བྱ་བ་ལྡེའི་སྒྲོམ་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་མེད་བཞིན་དུ་དོ་རྩེ་ཆེན་པོ།
མཚད་རྟེན་ཆེན་པོ། ཆོས་འབྱུང་ཆེན་པོ། རྒྱ་གམ་པ། གཞལ་ཡས་ཁང་གཙོ་
བོ་སྦྱུ་བཅེགས་པའི་བར་དུ་སྦྱུལ་པའོ། །གཞུང་ཚད་ནི་ཆོག་གི་བདག་པོ་ནས་ཡ་
རྟེན་མའི་བར་དུ་ཆོགས་བཅད་གསུམ་སོ། །

ལྷ་པའི་མིང་ནི་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་
སེམས་དོ་རྩེ་སྦྱོ་བ་ལ་བསྟོད་པའི་ལེའུའོ། །བཟོད་བྱའི་དོན་ནི་གདུལ་བྱའི་དུག་ལྷ་ཆ་
མཉམ་པ་དང་གདུལ་བྱ་བག་ལ་ཉལ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་
མ་ལུས་པར་བསྦྱབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །འཐད་པ་ནི་རིགས་བསྐྱུས་པ་དང་། བྱང་
སེམས་དོ་རྩེའི་མཚན་གཙོ་བོར་སྟོན་པའོ། །གཞུང་ཚད་ནི་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་

ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་མཆོག་གི་བར་དུ་ཆོག་པ་བཅད་བཅུ་བཞི་འོ། །

དུག་པའི་མིང་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་
ལ་བསྟོད་པའི་ལེན་འོ། །བརྟེན་བྱའི་དོན་ནི་གདུལ་བྱ་གཏི་ལྷག་ཅན་གྱིས་རང་གི་
དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པར་བསྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པ་འོ། །འཐད་པ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་མཆོན་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་འོ། །ཁུལ་ཚད་ནི་སངས་རྒྱས་
རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཆེན་མོ། རྟེན་ལྷགས་ཀྱི་ཞགས་པ་ཆེའི་བར་དུ་ཆོག་ཀླང་གཅིག་
གིས་མ་ཐེམས་པའི་བཙོ་ལྷ་འོ། །

བདུན་པའི་མིང་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་བསྟོད་པ་ལ་བསྟོད་
པའི་ལེན་འོ། །བརྟེན་བྱའི་དོན་ནི་གདུལ་བྱ་ཞེ་སྤང་ཅན་གྱིས་རང་གི་དོན་དང་གཞན་
ཀྱི་དོན་མ་ལུས་པར་བསྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པ་འོ། །འཐད་པ་ནི་དོན་རིགས་ཀྱི་མཆོན་གཙོ་
བོར་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །ཁུལ་ཚད་ནི་དོན་རིགས་བྱེད་འཇིགས་པར་བྱེད་ནས།
སྒྲི་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གི་བར་དུ་ཆོག་ཀླང་པ་གཅིག་གིས་ལྷག་པའི་ཆོག་ས་
སུ་བཅད་པ་བཅུ་འོ། །

བརྒྱད་པའི་མིང་ནི་སོ་སོ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་

ལ་བསྟོད་པའི་ལེན་འོ། །བཟོད་བྱའི་དོན་ནི་གདུལ་བྱ་འདོད་ཆགས་ཅན་གྱིས་རང་
གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པར་བསྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །འཐད་པ་ནི་པདྨའི་
རིགས་ཀྱི་མཚན་གཙོ་བོར་སྟོན་པའོ། །གཞུང་ཚད་ནི་ཡང་དག་བདག་མེད་དེ་
བཞིན་ཉིད་ནས། ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷེ་འོད་འབར་གསལ་གྱི་བར་དུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
བཞི་བརྒྱ་ཙུ་གཉིས་སོ། །

དགུ་པའི་མིང་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་
ལ་བསྟོད་པའི་ལེན་འོ། །བཟོད་བྱའི་དོན་ནི་གདུལ་བྱ་སེར་སྒྲ་ཅན་གྱིས་རང་གི་དོན་
དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པར་བསྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །འཐད་པ་ནི་རིན་པོ་ཆའི་
རིགས་ཀྱི་མཚན་གཙོ་བོར་སྟོན་པའོ། །གཞུང་ཚད་ནི་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་
དམ་པ་སྟེ་ནས། རོར་བྱ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་རྟོག་གི་བར་དུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉི་
ལྷུ་ཙུ་བཞི་འོ། །

བརྒྱ་པའི་མིང་ནི་བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ལ་
བསྟོད་པའི་ལེན་འོ། །གདུལ་བྱའི་དོན་ནི་གདུལ་བྱ་ལེ་ལོ་ཅན་གྱིས་རང་གི་དོན་དང་
གཞན་གྱི་དོན་ལུས་པར་བསྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །འཐད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་

མཚན་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ལ་བསྟོད་པས་སོ། །གཞུང་
ཚད་ནི་སངས་རྒྱུ་གྲུ་གྲི་ཐུགས་བྱ་བ་ནས། འཇམ་དཔལ་དཔལ་དང་ལྷན་པའི་
མཚན་གྱི་བར་དུ་ཚིགས་བཅད་བཅོ་ལྔའོ། །

བཅུ་གཅིག་པའི་མིང་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་སྟོན་ནས་རིགས་ལྷ་ལ་བསྟོད་པའི་
ལེན་ལོ། །བཅོད་བྱ་ནི་གང་ཟག་བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བ་ཞིག་གིས་རང་གི་དོན་དང་
གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པར་བསྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །འཐད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་མཚན་
གྱི་སྟོན་ནས་རིགས་ལྷ་ལ་བསྟོད་པའོ། །གཞུང་ཚད་ནི་མཚན་སྒྲིབ་དོན་མཚན་གྱི་སྟོན་
འདུད་ནས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཉིད་ཁྱོད་ལ་འདུད་ཀྱི་བར་དུ་ཚིགས་བཅད་ལྔའོ། །

བཅུ་གཉིས་པའི་མིང་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལེན་ལོ། །བཅོད་བྱ་ནི་དོན་ནི་རྒྱུད་
བསྐྱུས་པ་དང་བསྐྱོམ་པ་ལས་ཡོན་ཏན་འདི་དང་འདི་འབྱུང་བའོ། །འཐད་པ་ནི་
ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་སྟོན་པའོ། །གཞུང་ཚད་ནི་ལག་ན་དོན་མཚན་ནས། ཚས་
གྱི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་རོའི་བར་དུ་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ལོ། །

བཅུ་གསུམ་པའི་མིང་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ལེན་ལོ། །བཅོད་བྱ་ནི་དོན་ནི་གང་ཟག་
ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བས་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པར་བསྐྱབ་ཏུ་

འཕྲུག་པའོ། །འཐད་པ་ནི་བཟོད་བྱ་ཙ་བའི་སྤྲུགས། རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་བྱུང་
པའི་སྤྲུགས། མཚན་གྱི་ཡང་སྤྱིང་གི་སྤྲུགས་སྟོན་པས་སྤྲུགས་ཀྱི་ལེའུའོ། །
གཞུང་ཚད་ཨྲོ་ནས་ཨའི་བར་དུ་ཆོགས་བཅད་གསུམ་མོ། །

བཅུ་བཞི་པའི་མིང་ནི་ཉེ་བར་རྫོགས་པའམ་བསྐྱ་བའི་ལེའུའོ། །བཟོད་བྱའི་
དོན་ནི་ཕྱག་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་༼བཟོད་བྱའི་དོན་དུ་སྟོན་པས་སོ།།འཐད་པ་ནི་ཕྱག་
དང་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པའི་མཚན་སྟོན་པའོ།། །གཞུང་ཚད་ནི་དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་
རྩི་རྩེ་འཆང་ནས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་བཤད་ཀྱི་བར་དུ་
ཆོགས་བཅད་ལྔའོ། །

མན་ངག་གི་དོན་ནི་འདིར་ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱ་ནི་མི་སྟོན་ཏེ། རྒྱུད་འདི་ལ་
སྟེགས་པ་རྩི་རྩེའི་དགོངས་པས་མན་ངག་འདི་ཙམ་ཞིག་གནས་ཞེས་པའི་བྲངས་ཤིག་
འདེབས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་རིགས་བདུན་བསྐྱབ་བྱར་བཞག་ནས། ཉེན་གྱི་གང་
ཟག་གཉེན་པ་བྱ་གང་ཟག་རིགས་བདུན་གྱིས་དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ། མཚན་
གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རང་གི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱུང་
བདག་བདག་ལ་སྒྲན་པ་དང་། །བདག་དོན་བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེའི་ཕྱིར། །སྐྱུ་

འཕུལ་དུ་བ་མངོན་ཇོགས་པའི། །བྱང་རྒྱལ་ཅི་ནས་བདག་ཐོབ་མཛོད། །ཅེས་
 པས་བདག་གི་དོན་དུ་ཞུས་པ་དང་། རྟོན་མོངས་པས་ནི་སེམས་དགྲུགས་ཤིང་། །མི་
 ཤེས་འདམ་དུ་བྱིང་བ་ཡི། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྦྲན་པ་དང་། །སྤྲ་མེད་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་གཞན་དོན་དུ་ཞུས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་
 གྱིས་ཀྱང་། བདག་གི་ལས་དང་གཞན་དག་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །དེ་ཡང་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་བསྐྱར་བའི་སློ་ནས་
 གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་དང་། སྦྱིན་སྟེག་གི་སློ་ནས་དང་། རབ་རྩ་གནས་པའི་སློ་
 ནས་སོ། །དབང་བསྐྱར་བ་ལ། སློབ་མར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དེ་རྗེས་སློབ་
 དཔོན་དུ་དབང་བསྐྱར་བའོ། །སྦྱིན་སྟེག་ལ། ན་བ་ལ་ཕན་གདགས་པ་དང་།
 ཤི་བ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་སྦྱིན་སྟེག་གོ། །རབ་རྩ་གནས་པ་ལ། སྐྱའི་རྟེན་རབ་
 རྩ་གནས་པ་དང་། གསུང་གི་རྟེན་དང་། ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་རབ་རྩ་གནས་
 པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་གསང་ལྡན་མ་ནས་བསྟན་ཏོ། །

རང་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་སློ་ནས་མཚན་རང་གི་
 དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཟབ་མོའི་དོན་ཇོགས་པའི་རིམ་པའི་སློ་ནས་མཚན་རང་གི་

དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒོམ་པ་གཙོ་
བའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། བསྐྱེད་པ་གཙོ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། སྦྱིན་སྟེག་གཙོ་
བའི་བསྐྱེད་རིམ་ལོ། །སྒོམ་པ་གཙོ་བའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱིར་
ལྷ་ལྷ་བརྩ་ཚད་ཞིང་རྫོགས་པར་བསྒྲོམ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་རྩ་གཙོ་བོ་སུམ་བཙེགས་
པ་བསྒྲོམ་པ། བྱེད་པར་དུ་གཞིའི་ལྷ་དང་པོའི་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་རང་སྐྱེ་བར་
བསྒྲོམ་པ་ལོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་གསང་ལྷན་དང་འབྲེལ་པ་ནས་བསྟན་ཏོ། །

བསྐྱེད་པ་གཙོ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་བསྐྱེད་རིམ་དུ་བསྐྱེས་
པ་དང་། སྤྲགས་བསྐྱེད་རིམ་དུ་བསྐྱེས་པ་སྟེ། ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་ཡི་གོ་དུག་གིས་
སྟོན། སྦྱིན་སྟེག་གཙོ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ནི་བཞི་སྟེ། ཞི་བ་དང་། རྒྱས་པ་
དང་། དབང་དང་། དྲག་པོའོ། །དེ་ཡང་སྦྱིན་སྟེག་གི་ཚོ་ག་ནས་བསྟན་ཏོ། །

ཟབ་མའི་དོན་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་མཚན་རང་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། སྒོམ་པ་གཙོ་བའི་རྫོགས་རིམ་དང་། བསྐྱེད་པ་གཙོ་བའི་རྫོགས་
རིམ་དང་། སྦྱིན་སྟེག་གཙོ་བའི་རྫོགས་རིམ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས།
རང་བྱིན་བྱིས་བསྐྱབས་པ་ཤེས་རབ་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་ནི། ཐོག་མ་

མེད་པ་སྒྲོམ་མེད་བདག། །དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་དག་པའི་བདག། །ཅེས་པས་
བསྟན། སློབ་དཔོན་གྱིས་འབྲེལ་པ་དང་། གསང་ལྡན་གྱི་དང་པོའི་སྒྲུབ་བ་ནས་
བསྟན།

བསམ་གཏན་བཞིའི་རྫོགས་རིམ་ནི། ཐེག་ལེ་བཙུ་དུག་མི་ཤིགས་
དབུས་གྱི་ཚོག་གསུམ་གྱིས་བསྟན། སློབ་དཔོན་གྱིས་གསང་ལྡན་མ་ནས་
བཤད།

རིམ་པ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་རྫོགས་རིམ་ནི། ཡེ་ཤེས་སྐར་མ་ལམ་མེ་
བ། །འགྲོ་བའི་མར་མེ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་གྱིས་བསྟན། སློབ་དཔོན་གྱིས་གསང་
ལྡན་དུ། དེ་ནས་དེ་ལ་ལམ་བཞེན་བྱ། །ཚོགས་བསགས་དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲུབ་
ལ་སོགས་པས་བཤད།

ནམ་ཀ་ལམ་དུ་བྱེད་བའི་རྫོགས་རིམ་ནི། ནམ་ཀའི་ལམ་ལ་རབ་
གནས་པ་ཞེས་པས། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་འདིའི་འབྲེལ་པའི་ཐད་ཀ་ནས་བརྒྱད་
སྟོང་པའི་ལུང་བྲངས་ཏེ། ནམ་ཀ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བསྐྱོམ་དུ་མེད་པའི་སྐྱོམ་

པ། བསམ་དུ་མེད་པའི་བསམ་གཏན། ནམ་ལ་ལམ་དུ་ཁྱེར་བའི་མན་ངག་
བསྟན་ཏོ། །

བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོན་པ་དང་།
ཟབ་མོ་གསང་སྤྲུགས་སུ་འདོན་པ་དང་། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོན་པ་འོ། །
ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་རྒྱས་པར་འདོན་པ་དང་། མདོར་བསྡུས་ཏེ་འདོན་
པ་འོ། །

མདོར་བསྡུས་པ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་ །
ཚོགས་རྗེ་ཚོགས་བདག་དབང་དང་ལྷན་གྱིས་བསྟན།
རྒྱས་པར་འདོན་པ་ལ་རྒྱུད་རྫོགས་པར་འདོན་པ་དང་། དུམ་བུར་འདོན་
པ་འོ། །

རྫོགས་པ་ལ་རིགས་བསྡུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱུད་རྫོགས་
པར་འདོན་པ་དང་། རིགས་སོ་སོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱུད་རྫོགས་པར་
འདོན་པ་འོ། །

དུམ་བུར་འདོན་པ་ནི་ད་ལ་རིགས་བདུན་ལ་དུམ་བུར་འདོན་པ་བདུན། གོང་

གི་ཚྲོགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་དགུའོ། །གོང་གི་མདོར་བསྟུས་དེ་བཅུ་པའོ། །དེ་ཡང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཆོ་ཞེས་པ་དང་། སན་ཡོན་ནས་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའི་སྐྱེ་དམིགས་ཤིང་དེའི་གཟུགས་དང་མཐུན་པར་ཞེས་པས་བསྟན།
སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འབྲེལ་པའི་མཆོམས་སྦྱར་དུ་ཆོག་དང་དོན་དང་། ལེན་འཛིན་མཆོན་
གྱིས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་འདོན་པར་དོན་གྱིས་ཤེས་སོ། །

ཟབ་མོ་གསང་སྟགས་སུ་འདོན་པ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟུས་སུ་
འདོན་པ། ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་འབར་བའི་འོད་གྱིས་བསྟན།

རྒྱས་པར་འདོན་པ་ལ། རྒྱུགས་པ་དང་། དུམ་བུར་འདོན་པའོ། །
རྒྱུགས་པ་ལ་རིགས་བསྟུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱུགས་པར་འདོན་པ་
དང་། རིགས་སོ་སོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱུགས་པར་འདོན་པ་གཉིས་
སོ། །

དུམ་བུར་འདོན་པ་ལ། ད་ལ་བདུན་ལ་དུམ་བུར་འདོན་པ་བདུན། རྒྱུགས་
པ་ལ་གཉིས་ཏེ་དགུའོ། །མདོར་བསྟུས་ཏེ་བཅུའོ། །དེ་ཡང་ལེན་འཛིན་ཞབས་ཀྱི་
ནག་འབྲམས་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མན་ངག་བཤད་དོ། །

མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོན་པ་ལ། རྒྱས་པར་འདོན་པ་དང་། མདོར་
བསྡུས་པ་གཉིས།

རྒྱས་པ་ལ་རྒྱད་རྫོགས་པར་འདོན་པ་དང་། དུམ་བུར་འདོན་
པའོ། །རྫོགས་པ་ལ་རིགས་བསྡུས་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱད་རྫོགས་
པར་འདོན་པ་དང་། སོ་སོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྫོགས་པར་འདོན་
པའོ། །

དུམ་བུ་ནི་ད་ལ་བདུན་ལ་དུམ་བུར་འདོན་པ་བདུན། རྫོགས་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ་དགུ། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོར་བསྡུས་པ་དང་བཅུ་འོ། །དེ་ཡང་། རོ་རྩེ་
ཉི་མ་སྒྲུང་བ་ཆེ། རོ་རྩེ་རྒྱ་བ་འི་མེད་འོད་ཅེས་པས་བསྟན་ཏོ། །

སྤྱིན་སྟེག་གཙོ་བོའི་རྫོགས་རིམ་ལ། འཁོར་ལོ་རྫོགས་པ་དང་། འཁོར་
ལོ་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པའི་རྫོགས་རིམ་མོ། །དེ་ཡང་། ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷེ་འོད་འབར་
གསལ་ལ། །འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་དམ་པ་སྟེ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། སྟོབ་དཔོན་
གྲིས་སྤྱིན་སྟེག་གི་ཚེ་ག་ནས་བསྟན་ཏོ། །དེ་རྣམས་སུ་སྟོབ་དཔོན་གྲིས་མཛད་པའི་
ཚྭ་ཚྭ་མ་འདུས་ཏེ། དེ་ནི་རང་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐུན་མོང་དུ་འགྲོ་བའོ། །རང་

དོན་དུ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཐུན་མཚམས་སུ་ལྷ་ལྷ་འདེབས། གཞན་དོན་ལྷ་ལྷ་འདེབས་
ལའོ་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ན་བ་ལ་ཕན་པའི་ལྷ་ལྷ་དང་། གཤིན་པོ་ཆོ་ལས་
འདས་པའི་མཚན་བྱང་ངམ་རུས་བུ་ལ་ལྷ་ལྷ་གདབ་པའོ། །

དེ་ནི་ཆོག་གི་དོན་སྟོན་ཏེ། ལེན་བཅུ་བཞི་ལས་ལེན་དང་པོ་སྟོན། དེ་
ལ་དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྐྱས་པའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་དང་། མན་
ངག་གི་དོན་ནོ། །

དགོས་པའི་དོན་ནི། ཅ་བའི་རྒྱད་སྟུ་འཕྱུལ་དྲ་བར་རྩི་རྩི་སྟུ་བྱངས་པ་དེ་
དབང་པོ་རྩལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོ་ནས། དབང་པོ་རྩལ་པོ་རྩིས་སུ་བབྱང་བའི་དོན་
དུ་ཞུས་པའོ། །

བསྐྱས་པའི་དོན་བདུན་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་སྟོན། དེ་ལ་ལྷ་ལས་དང་
པོ་ཞུ་བ་པའི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་གྱི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་
བསྟན། གཤུལ་ཀའི་ཆོགས་བཅད་གཅིས་ཀྱིས་མཇོད་པའི་འཕྲིན་ལས། རྩི་རྩི་
དབང་ཕྱག་གི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་གསང་མཚན་གྱི་བྱང་པར་དང་། བསྟོ་
དཀར་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིས་ཀྱིས་སྟེ་མཆེད་གྱི་བྱང་པར། རང་གི་ལག་གི་

ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱག་མཚན་གྱི་བྱང་པར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་དེ་ནས་ཞེས་
པ་ནི་སྦྱར་བཀའ་སྤུལ་སྟོན་པའི་ཚིགས་བཅད་དེ། ལུ་བ་པོ་འཁོར་གྱི་ཚིགས་
བཅད་དང་། སྤྱད་པ་པོའི་མཚམས་སྦྱར་གྱི་ཚིགས་བཅད་ལས་འདི་སྤྱད་པ་
པོའི་མཚམས་སྦྱར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དེ་ནས་ཅ་བའི་རྒྱུད་བཤད་མ་
ཐག་ཏུ་གང་ཟག་དབང་པོ་རྩལ་པོའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་རྒྱུད་འདི་
གསུངས་པས་ན། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་གང་གིས་ཀྱང་བར་མ་ཚོད་པས་ན་དེ་མ་
ཐག་པའི་ཚིག་གོ། །དཔལ་ལྷན་ཞེས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆ། རྩོམ་འཆང་ཟབ་
པའི་ཆའོ། །དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་ནི་ལེགས་པ་སྟེར་བ་སྟེ་གདུལ་བྱ་རིགས་རྣམ་པ་
བདུན་ལ་འདུལ་བྱེད་དེ་ལ་བདུན་གྱིས་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ལ་ལེགས་པའི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་སྟེར་བར་བྱེད་པས་སོ། །རྩོམ་ཅི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་རྩོམ་ཅི་དང་།
མཚོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་རྩོམ་ཅི། །དེ་ལ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་རྩོམ་ཅི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་
ལྷ་ལ། མཚོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་རྩོམ་ཅི་ཅེ་ལྟའོ། །འཆང་བ་ཡང་དོན་རྟགས་
གཉིས་ཏེ། རྩོམ་ཅི་དོན་ཡེ་ཤེས་ལྷ་འཆང་བའི་བརྟན་རྟགས་རྩོམ་ཅི་ལྷ་པ་དེ་འཛོན་
ཅིང་མི་གཏོང་བས་འཆང་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་དོན་ལ་སྤྱད་པ་པོ་དེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་

ཆེ་བ་གཉིས་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཉམ་སྦྲུང་ལས། བཅ་
 ཀ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པའི་དཔལ། །དེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཞེས་
 སོ། །འོ་ན་སྤྲད་པ་པོ་དེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་མེད་དུ་སྟོན་པ་དང་ཁྱད་མེད་
 དོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་དུ་ཟེར་རམ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཟེར། དོན་དམ་དུ་ན་འདོད་ཐོག
 དབྱེས་དོར་དང་སྦྲུ་འལས། སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱང་དུ། །དེ་བཞིན་ཉན་པའི་
 ཆོགས་ལྡན་དུ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཟེར་ན་ས་བརྩའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའི་རྩལ་འཛིན་པའོ། །འོ་ན་སྤྲད་པ་པོ་དེའི་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཅི་ཞེ་ན།
 གདུལ་དཀའ་ཞེས་པ་སྟེ། གདུལ་བར་དཀའ་བའི་ལྷ་ཆངས་པ་དང་ཁྱབ་
 འཇུག་ལ་སོགས་པའི་དྲག་པོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་པོ་རྣམས་ཞི་བས་མི་ཐུལ་བས།
 དྲག་ལུལ་བཅོན་ཐབས་ཀྱིས་འདུལ་དགོས་པས་སོ། །འདུལ་བའི་ཐབས་ནི་
 ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འདུལ་བས་སོ། །དེ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་
 རི་ལྟར་འདུལ་ན། མཆོད་ཡང་དག་པར་བརྫོད་པའི་རྒྱུད་འདི་གསུང་བའི་དུས་
 ལ། ལྷ་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བར་དུ་གཅོད་པ་ལ། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྒྲོ་བ་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོས་ནས། ལྷགས་ཀྱིས་བཀྲུག་ནས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདུན་དུ་ཕྱིན་ལ་ཁད་ཅམ་ན། ལྷགས་ཀྱི་བཅད་ནས་བྲོས་
 ཏེ། སློ་བ་ལྷགས་ཀྱིས་བཀའ་ཞོད་དེ། །བདག་བཅད་ནས་ནི་ཁོ་བྲོས་
 བས། །རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཅི་ལྟར་གྱི་ཟེར། དེའི་སྟེང་དུ་ཞགས་པ་སློས།
 ལྷགས་ཀྱིས་བཀའ་གྲགས་ ཞགས་པས་བཅིངས་ནས་འོངས་པས། ཡང་ལྷགས་
 ཀྱི་དང་ཞགས་པ་བཅད་ནས་བྲོས་པས། ཡང་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་ཞོད།
 དེའི་སྟེང་དུ་ལྷགས་སློག་སློས་ནས་བསྐྱམས། ཞགས་པས་བཅིངས།
 ལྷགས་ཀྱིས་བཀའ་གྲགས་ནས་འོངས་པས། ཡང་ཁོ་བྲོས་ནས་ཁོང་གསུམ་གྱིས་
 བཀའ་ཞོད། དེའི་སྟེང་དུ་དྲིལ་བུ་སློས་ནས་ལྷགས་ཀྱིས་བཀའ་གྲགས་ ཞགས་པས་
 བཅིངས་ནས་ལྷགས་སློག་གིས་བསྐྱམས། དྲིལ་བུས་ཤེས་པ་ལྷོས་ལྷོས་སུ་
 བཏང་ནས། ཁོའི་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་བཅོན་ཐབས་སུ་བསྐྱེད་ནས་བརྟལ་བའོ། །
 དེའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འདུལ་བྱེད་དེ་མཚོག་
 ཏུ་བཤད་པའོ། །གཙོ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ནི་ས་འོག་ས་སྟེང་
 ས་སྒྲ་གསུམ་ན་མཐུ་ཆེ་ཞིང་རྩལ་དྲག་པ་ནི་ཚངས་པ་དང་ཁྲབ་འཇུག་དབང་ལྷག་
 གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་ལས་ལྷག་ན་དོན་དེ་རྒྱལ་བའི་རྩལ་སྟོན་པས་

ནའོ། །ཡང་ན་ལྷ་མོ་ཅ་མུན་ཏི་ལ་མིང་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་
དང་། སྤང་ཅིར་བྱེད་པ་དང་། རོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་གསུམ་
པོ་དེ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་མཐུ་ཆེ་བ་ཡིན་པ་དེ་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བ་ཡིན་པས་
གསུམ་ལས་རྒྱལ་བའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་དཔའ་བོ་སྟེ། སར་ལ་ཐམས་
ཅད་འཛོམས་ཤིང་རྩྭ་ལ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་སྤྱད་པ་པོ་དེའི་གསང་མཚན་གང་ཞེ་ན། **དྲེ་དབང་ཕུག་སྟེ།** དྲོ་
ཇེ་ནི་དྲོ་ཇེ་འི་རིགས་སོ། །དབང་ཕུག་ནི་དྲོ་ཇེ་འི་རིགས་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་
དོན་གྱིས་སོ། །ཡང་ན་དྲོ་ཇེ་ནི་གསང་སྤྲགས་འབྲས་བུ་དྲོ་ཇེ་ཐེག་
པའོ། །དབང་ཕུག་ནི་དེ་ལ་མངའ་བརྟེན་པས་སོ། །**གསང་བའི་རྒྱལ་ནི་དེ་**
བཞེན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་ལྟའོ། །ཅི་ཕྱིར་གསང་ན་སྟོད་མ་ཡིན་ལ་གསང་
བའོ། །དེ་ཉིད་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མས་དམ་པོ་བྱས་ནས་གསང་བ་ལྟ་སྟེ།
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་མ་ཆགས་མི་སྤང་མ་ཚོངས་ཀྱང་། འདོད་
ཆགས་ཆེན་པོ། ཞེ་སྤང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱེད་པས་སོ། །ཅི་ཕྱིར་གསང་ན་སྟོད་མ་ཡིན་པ་ལ་གསང་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་།

རང་སངས་རྒྱས་དང་། ས་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་། བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། གཉིས་
ཀའི་རྒྱུད་ལ་གསང་བའོ། །ཡང་ན་རི་རབ་ཀྱི་ལྷོག་ལ་གཞོད་སྤྱིན་གསང་
བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སད་དང་སེར་བ་ལ་སོགས་པ་གཏོང་བའི་གཞོད་
སྤྱིན་མ་རུངས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་འདུལ་བས་གདུལ་བྱའི་མིང་འདུལ་བྱེད་ལ་
བཏགས་པའོ། །དེས་ན་གསང་བའི་རྒྱལ་ལོ། །

ད་ནི་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། **པརྩ་མ་དཀར་པོ་སྟེ་མེ་ཏོག་པརྩ་**
སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ལས། འདི་པརྩ་དཀར་པོའོ། **རྒྱས་ནི་པརྩ་འབྲས་**
པ་དང་ཁ་བྱེ་བ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ཁ་བྱེ་བའོ། **འབྲས་ནི་པརྩ་དེ་རྒྱུ་མ་པས་མཛེས་**
པ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཕྱག་ན་
རོུ་རོུ་སྤྱན་རྒྱུ་མ་ལ་མཛེས་པ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ། ཟླ་
འབྲུ་ནག་པོ་ལྟ་བུས་མི་ངོམས་པའི་སྤྱན་མངའ་བས་ན་**སྤྱན་ཞེས་བྱའོ།** །
དེས་ནི་དོན་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྤྱན་གྱིས་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ལ་གཟིགས་པའི་
བཟའོ། **པརྩ་རྒྱས་པའི་ཞལ་ནི།** པརྩ་འབྲས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅད་ནས་
ལེགས་པར་རྒྱས་པ་ཁ་བྱེ་བ་བཞིན་དུ། ཕྱག་ན་རོུ་རོུ་ཞལ་རས་ཀྱང་དེ་འདྲ་

བ་སྟེ། ལྷ་བས་མི་ངོམས་པའི་ཞལ་མངའ་བས་སོ། །དེ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
ཤེས་གྱི་ཚོགས་གཉིས་རྩོགས་པའི་བཅའོ། །

སྤྱད་པ་པོ་དེའི་ཕྱག་མཚན་གང་ཞེ་ན། **རང་གི་ལག་གིས་** ཏེ་ཕྱག་ན་དོ་
རྩེ་རང་གིས་སོ། །ཅི་བསྐྱམས་ཤེ་ན་**དྲེ་རྩེ་**ཞེས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ད་རེས་
མཚོན་བྱེད་རྟགས་གྱི་དྲེ་རྩེ་ལྟ་པའོ། །**མཚོག་**ནི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དྲེ་ལེ་ཤེས་
ལྟའོ། །

དེས་ནི་དོན་ལེ་ཤེས་ལྟ་མཚོན་པའི་རྟགས་དྲེ་རྩེ་ལྟ་པ་བསྐྱམས་པའོ། །འོ་
ན་བཟུང་ནས་ཅི་བྱེད་ཅེ་ན། **ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསོར་བྱེད་པ་**ཞེས་པ་སྟེ། དོ་
རྩེ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་འཛོག་པར་བྱེད་དུ་གསོར་བའོ། །དེ་གསོར་བ་ནི་དྲེ་རྩེ་
ཐེག་པས་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་གནས་ནས་འབྲེན་པར་
བྱེད་པའོ། །ཡང་ན་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལྷ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱ་གདུག་
པ་ཅན་ནམས་སྤྱོད་བཞི་བཅུ་དྲེ་གསོར་ཞིང་ལེ་ཤེས་གྱི་སྤྱན་གྱིས་ཡན་མན་
དུ་གཟིགས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེའི་སྤྱད་པ་པོ་དེས། རྒྱུད་ཆེན་རྒྱུ་འཕྱལ་བྱ་བ་ལས་
ཞེས་པ་ནས། སྤྱར་སྦྱངས་གང་ལགས་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་

པའོ། །

དཀི་གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཞུས་པ་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་གྲོགས་གྱི་
གངས་ངེས་པ་ནི། འོ་ན་ཕྱག་ན་དོ་མེ་གཅིག་ཤུ་ལས་མེད་དམ་ཞེ་ན། ཁྱོ་
གཉེར་རིམ་པར་ལྷན་ལ་སོགས་ཞེས་པས་ཁྱོ་བོའི་ཚོགས་ལྷ་བརྒྱ་དང་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་ཞུས་ཤིངོ། ཁྱོ་གཉེར་ནི་ཐྱི་ཀྱ་ལྷ་སྒྲིན་མ་གྲུན་ལ་བསྐྱེད་བའོ། སོགས་
ནི་ཁྱོ་བོ་འདྲོད་པའི་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་པོ་ཆེ་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བརྒྱའོ། འོ་
ན་སོགས་ཁོངས་སུ་ལྷ་བརྒྱ་ལས་མང་བ་ཡང་བསྐྱར་ཐུབ། ཉུང་བའང་
བསྐྱར་ཐུབ་པ་ལ་ལྷ་བརྒྱ་ཁོ་ནའི་ངེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཕྱག་ན་དོ་མེ་དབང་
བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས་ཇེས་སུ་སྦྱོད་པ་ལྷ་བརྒྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ཇེས་སུ་
སྦྱོད་པའི་གོ་བ་ནི་ཕྱག་ན་དོ་མེ་ཅི་བྱེད་ལུས་པ་ལྷ་བརྒྱའོ། འོ་ན་གྲོགས་ལྷ་བརྒྱ་
པོ་རྣམས་གྱི་མིང་ཅི་ཞེ་ན། ལག་ན་དོ་མེ་སྟེ། སྦྱད་པ་པོ་གྲོགས་ལྷ་བརྒྱ་
པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུན་མོང་གི་མིང་ཡང་ལག་ན་དོ་མེའོ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོབས་པོ་
ཆེ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་ན་དོ་མེ་ལས་མི་འདའ།
མཐའ་ཡས་པ་ནི། གངས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་

ཕའོ། །དེ་ལ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ནི། ལྷ་བརྒྱའི་རེ་རེ་ལ་ཉིང་གཡོག་ལྷ་བརྒྱ་
 ལྷ་བརྒྱ། དེ་རེ་རེ་ལ་སུམ་གཡོག་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དོན་
 ལ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཡོད་གསུངས། ཡོན་ཏན་ནི་ཁྱོ་པོའི་ཚོགས་དེ་
 རྣམས་རེ་རེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།
 གཟུངས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངའ་བས་མཐའ་ཡས་
 ཕའོ། །རྗེས་སུ་སྟོད་པའི་ཁྱོ་བོ་ལྷ་བརྒྱ་པོའི་མཛད་པའི་སྤོན་ལས་ཅི་ཞེ་ན།
 དཔའ་བོ་གཏུལ་དཀའ་འདུལ་བ་པོ་ཞེས་པ་སྟེ། གཏུལ་དཀའ་བ་ནི་ཚངས་
 པ་ལ་སོགས་པ་ཞི་བས་མི་འདུལ་བས་དྲག་ཤུལ་བཅན་ཐབས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཏུལ་
 དགོས་པའོ། །འདུལ་བའི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འདུལ་བར་བྱེད་པའོ། །འོ་ན་
 ཁྱོ་བོ་ལྷ་བརྒྱ་པོའི་གཟུགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། **འཛིགས་སུ་རུང་དང་**
སྟེ་གཟུགས་མདོར་བསྟན། རྒྱུས་པར་འོག་ནས་སྟོན་ནོ། །རྣམས་ཅི་
 ཞེ་ན། **དཔའ་བྱང་ཅན་གྱི་རྣམས་ཏེ།** བར་དུ་གཅོད་པའི་ལྷ་ཚངས་པ་དང་
 བྱང་འཇུག་ལ་སོགས་པ་གན་རྒྱལ་དུ་བསྐྱེལ་ཏེ་དེའི་སྟེང་དུ་གཡས་བརྒྱུད་དང་
 གཡོན་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པས་མནན་པའོ། །ཕྱག་མཚན་ཅི་བསྐྱམས་ཤེ་ན།

རྩེ་ཅེ་མོ་རབ་འཕྲོ་བ་སྟེ། སྤྱད་པ་པོས་གསོར་བའི་དུས་སུ་གྲོགས་ལྷ་
 བརྒྱ་པོས་ཀྱང་གསོར་ཏེ། སྤྱད་གི་ཆ་ལས་ཀྱང་རྩེ་ཅེ་འོད་ཟེར་ཆ་ཕྱ་མོ་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས། འོག་གི་ཆ་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་མང་པོ་འཕྲོས། བར་གྱི་ཆ་
 ལས་ཀྱང་རྩེ་ཅེ་ཆ་ཕྱ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པས་རྩེ་ཅེ་མོ་རབ་འཕྲོ་བའོ། |
 འོ་ན་འཕྲོ་བ་དེ་ཇི་ལྟར་བྱས་པས་འཕྲོ་ན། གསོར་བྱེད་པ་སྟེ། གསོར་བས་འཕྲོ་
 བའོ། །གསོར་བ་དེ་གང་གིས་གསོར་ན། རང་གི་ལག་གིས་གསོར་ཏེ། ཁྱོ་
 བོ་ལྷ་བརྒྱ་པོ་སོ་སོ་རང་རང་གི་ལག་གིས་གསོར་ཏེ་ཞེས། །དེ་ཡང་གསོར་བ་
 དེས་དོན་ལ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་བར་དུ་གཙོད་པ་ཐམས་ཅད་གྲིས་ཤིན་ཏུ་ཡང་
 མི་ཚུགས་པར་(བྱེད་པ)འོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེས་རྒྱུད་ཆེན་ཞེས་གསོལ་བ་
 འདེབས་སོ། །དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེས། ཁྱོ་བོ་དེ་
 རྣམས་ཟ་ཟ་དང་འཆའ་འཆའ་འདྲ་བ། གཏུག་གཏུག་དང་གཏུམ་གཏུམ་འདྲ་བ་དེ་
 ལས་ཀྱི་སྲིན་པོ་མིན་ནམ་ཞེས། **སྤྱིར་རྩེ་སྟེ་མི་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རྩེ་ཆེན་པོ་**
དང་ལྡན་པའི་སྟོ་བོ་ཡིན། དོན་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའོ། **ཤེས་རབ་དང་ནི་ཚས་སྤྱི་**
དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་

པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཟབ་པ་འོ། །དྲོན་ལ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་
པོ་དང་ལྷན་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་དེ་གཉིས་དང་ལྷན་ན་ཁྲོ་བོའི་སྐྱར་སྒྲོན་ནས་ཅི་བྱེད་ཅི་ན། **ཐབས་**
ཀྱིས་འགྲོ་དྲན་བྱེད་པའི་མཆོག་ཅེས་པ་སྟེ། ཐབས་ཀྱིས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་
ཐབས་དང་། འདས་པའི་ཐབས་གཉིས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཐབས་ནི་མི་དགོ་
བ་སྤངས་ནས་དགོ་བ་བརྩུ་ཉམས་སུ་བྱུངས་པས་ལྷ་མི་ཐོབ་པོ། །འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་གསུམ་ཐོབ་པ་འོ། །འགྲོ་བ་ནི་རིགས་གཅིག་
ནས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ནོ། །དྲོན་བྱེད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་
པའི་ཐབས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་གསུམ་ཐོབ་པ་འོ། །ཡང་ན་འགྲོ་བ་ནི་རིགས་གཅིག་ནས་
གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ནོ། །དྲོན་བྱེད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་
ཐབས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོ་ལྷ་མི་ཐོབ་པར་བྱེད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་
སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་རྣམ་པ་གསུམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་འོ། །མཆོག་ནི་དེ་གཉིས་
ཀྱིས་དྲན་བྱེད་པས་སོ། །ཡང་ན་གདུལ་བྱ་ཞེ་སྒྲུང་ཅན་འདུལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་མཆོག་
ཅེས་སོ། །དེ་དག་འཁྲུག་རངས་པའི་བསམ་པ་ཅན་ནི། བསམ་པ་ཅན་

གསུམ་ཀ་ལ་སྦྱར་ཏེ། དགའ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། མགུ་བའི་བསམ་པ་ཅན་
དང་། རངས་པའི་བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་འགྲེལ་པ་ནས་དགའ་བ་
ནི་གདུལ་བྱའི་སྒོ་ནས་སོ་བཅུ་། དེ་ཡང་དགའ་བ་ནི་གདུལ་བྱ་ཞེ་སྒྲུང་ཅན་འདུལ་
བ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཆོར་བ་མེད་པའི་དགའ་བའི་བསམ་པ་ཅན་ནོ།།

མགུ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་ཞེ་སྒྲུང་ཅན་
འདུལ་བ་ལ་ངའི་ལུས་མིག་མེ་མདག་གི་ཕུང་པོ་འདྲ་བ། དབྱགས་མེ་ལྷུ་ལྟར་འབར་
བ། མཆེ་བ་གཅིགས་པ། ཞལ་གདངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་འདི་རེ་ཙམ་ཞིག་
ཏུ་བྱུང་སྟམ་པ་ལ་མགུ་བའོ། །རངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་
སྒོ་བ་ནི་རངས་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཞེས་སོ། །

ད་ནི་གོང་གི་འཛིགས་སུ་རུང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཁྲོ་བའི་
ལུས་ཀྱི་གཟུགས་ལྡན་པ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཁྲོ་བའི་གཟུགས་ནི་ཇི་
ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཅན། རབ་ཏུ་བཞད་པ་ཅན།
དབུ་དང་ཕྱག་དང་ཞབས་དུ་མ་ཅན། སྦྱོར་མི་སྦྱག་ཅིང་དབུ་སྒྲ་ཁམ་པ་བྱེན་དུ་
བཟུངས་པ། ཇི་མ་སེར་བ། ཁྲོ་གཉེར་དང་ལྡན་པ། ཐོད་པའི་བྲེང་བ་དང་།

སྤྱལ་གྱི་རྒྱན་དང་། སྤྱག་གི་པགས་པའི་སྤྲད་གཡོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
དང་ལྷན་པའོ། །

ད་ནི་གོང་གི་དཔའ་བོ་གདུལ་དཀའ་འདུལ་བ་པོ་ཞེས་པའི་མཛད་པའི་འཕྲིན་
ལས་གྱི་འཕྲོ་ནི། **སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་བྱེད་པའི་མགོན་ཏེ།** སངས་
རྒྱས་གྱི་འཕྲིན་ལས་ནི་སྤྱིར་གཉིས་ཏེ། བསྟན་པ་དང་མི་བསྟན་པའོ། །དེ་
ལ་ལོངས་སྤྱོད་དོན་བྱེད་པ་ནི་བསྟན་པ། སྤྱལ་སྤྱོད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ནི་
མི་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་འདིར་སྤྱལ་སྤྱོད་ཚར་གཅད་པ་དང་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་གཉིས་
གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཕྲིན་ལས་བྱེད་པ་
ནི་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན། རྒྱབས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབས། དཔུང་
མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔུང་གཉེན་ཡིན་པས་མགོན་པོ་ཞེས་སོ། །ད་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་
མཁུག་བསྟུ་བ་ནི། **ལུས་བཟུང་རྣམས་(དང་)ནི།** ཐལ་མོ་སྤྱར་བ་རྣམས་ཏེ་
ཁྲོ་བོའི་ཚྭ་གས་ལྟ་བུ་པོ་རྣམས་སོ། །**ལྷན་ཅིག་ཏུ་**ཁྲོ་བོའི་ཚྭ་གས་ལྟ་བུ་པོ་
དེ་རྣམས་དང་སྤྲད་པ་པོ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལུས་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ་ལུས་ན་རྒྱུད་ཆེན་སྤྱོད་
འཕྲུལ་བྲ་བ་ལས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ད་ནི་ཚུལ་ལམ་

ཐབས་ཇི་ལྟར་ཞུས་བྱས་པ་ལ། དེ་ཡང་གང་གིས་ཞུས་ན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་
མེད་ཀྱི་སྤྱད་པ་པོ་དེས་ཞུས། གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཞུས་ན་ཁྲོ་གཉེར་རིམ་པར་ལྷན་
ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཞུས། ཚུལ་ལམ་ཐབས་ཇི་ལྟར་ཞུས་ཤིན། ཕྱག་
འཚལ་ནས་ཞུས་བྱ་བ་དང་སྦྱར་རྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་པ་ལ་ཤན་པའི་ལྷགས་ལྟ་བུས་
ཞུས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཞུས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་ནས་ཞུས་པའོ། །ཕྱག་གང་ལ་འཚལ་
ན་འབྲེལ་བ་ནས་མགོན་པོ་བྱ་བར་ཡོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
སེམས་ཅན་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན། སྐྱབས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས།
དཔུང་གཉེན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔུང་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སློ་ནས་སོ། །

འོ་ན་མགོན་པོ་དེ་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་དང་ལྷན་པའི་མགོན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་
ཞེ་ན། གསུམ་ལས་**དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་**ཞེས་པ་རང་དོན་དང་གཞན་ཀྱི་དོན་
གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མགོན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །**ཁཚམ་ལྷན་འདས་**
ཞེས་པས་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མགོན་པོ་ལ་འཚལ་ལོ། །
རྫོགས་སངས་རྒྱལ་ལ་ཞེས་པས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མགོན་
པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་(ནས་)ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་རང་དོན་

དུ་ཅིས་འགོ་ན། དེ་བཞིན་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་བུལ་བའོ། གཤེགས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་འོད་གསལ་དེ་ཇི་ལྟ་
 བ་བཞིན་མཐུན་ཅིང་རིག་པས་སོ། གཞན་དོན་དུ་དེ་བཞིན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་
 པ་འོད་གསལ་ཚོས་ཀྱི་སྒྱ། གཤེགས་པ་གཟུགས་སྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་སེམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་གཤེགས་པ་འོ། །དེས་ནི་རང་གི་དོན་དང་གཞན་ཀྱི་དོན་ཁྱད་པར་དུ་
 བྱས་པ་འོ། ।

ད་ནི་སྤང་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཞེས་པ་གཞོམ་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
 ཡང་དོན་ཅེ་ཅེ་མོ་ལས། ཉོན་མོངས་ལས་དང་དེ་བཞིན་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་
 ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཅོམ་གང་ཡིན་པ། །བཅོམ་པ་དེང་འདྲིར་
 བཅོམ་ལྡན་འདོད། །ཅིས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་
 ཏུག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྦྱ་ཁྲ་ནས། དཔལ་དང་གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་
 དང་། །དབང་ཕྱུག་དང་ནི་གཟུགས་བཟང་དང་། །བཙོན་འགྲུས་ཕུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་སྟེ། །ཏུག་ནི་བཅོམ་ལྡན་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱི་བར་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ད་

ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་བྱུང་པ་དུ་བྱས་པ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། རྫོགས་
པ་ནི་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་མ་ལུས་པར་རྫོགས་པ་འོ། །སངས་རྒྱས་ནི་དངོས་
པོ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དེ་མ་བྱེད་ཅིང་རྫོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་བྱུང་
པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་མགོན་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ནས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱིས་
ཐལ་མོ་སྦྱར་བར་བྱས་ནས་ནི་ཞེ་འོ། །སྦྱན་སྦྱར་འདུག་སྟེ་ནི་བཙམ་ལྟན་
འདས་ཀྱི་མདུན་དུ་བྱང་པོ་མ་གཡོ་མ་འགྲུལ་བར་འདུག་ནས་**འདི་སྐད་གསོལ་ཏེ།**
ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་བར་ན་ཡར་དོན་བསྐྱེད་ནས་གོགས་ལྟ་བུ་སྦྱོར་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ཆེན་སྦྱུ་
འཕྲུལ་བྱ་བ་ལས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་གསོལ་བ་འདེབས་
བཞིན་འདུག་ཅེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ། །

ད་ནི་གང་གི་དོན་དུ་ལྷོ་ན། **བྱུང་བདག་ཅེས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་དེ་ལ་བོས་**
ནས། བདག་ལ་སྦྱན་པའི་ཆོས་ཤིག་ལྷོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བྱུང་བདག་ཅེས་པ་
བྱུང་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལྟན་དེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་དང་། དེ་རྫོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་པ་དང་། དེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བྱུང་པ་དང་། དེ་གར་བྱུང་བུ་

མཛད་པའི་འཕྱིན་ལས་ཀྱིས་བྱས་པའོ། །**བདག་ལ་སྦྱོར་པ་དང་ནི་བདག་སྤྱད་པ་**
 སོ་ལ་སྦྱོར་པ་སྟེ། ཆོ་འདི་ལ་ཉམས་སྲུངས་པས་སྤྱི་མ་ལ་ཕན་པའི་ཆོས་ཞིག་ལྟ།
 ཡང་**བདག་དོན་ནི་སྤྱད་པའོ། །བདག་ལ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེ།** ཆོ་
 འདི་ལ་ཉམས་སྲུངས་པས་ཆོ་འདི་རང་ལ་ཕན་པའི་ཆོས་ཞིག་ལྟ་ཞེས་སོ། །**ཐུགས་**
བཟེད་མྱིར་ཏེ་དཔེར་ན་བྱ་གཅིག་ཤུའི་ཕ་བཞིན་དུ་བདག་ལ་ཆོ་འདི་དང་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀ་
 ལ་ཕན་པའི་ཆོས་ཞིག་ལྟ། བདེ་བ་དམ་པ་ལ་འགོད་པའི་མྱིར་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་
 ཐབས་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པར་འདོད་ན། **སྦྱ་འཕུལ་བྱ་བ་**ཞེས་པ་སྟེ།
 འདི་ལ་རྒྱད་རྒྱུད་གི་སྐབས་སུ་གཞི་སྦྱ་འཕུལ་བྱ་བ། ལམ་སྦྱ་འཕུལ་བྱ་བ། འབྲས་
 བུ་སྦྱ་འཕུལ་བྱ་བ་བྱ་བ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། འབྲེལ་པ་ན་མེད་པས་དེ་མི་བདེ་གསུངས།
 དེ་ལ་ཐབས་སྦྱ་འཕུལ་བྱ་བའི་སློ་ནས་འབྲས་བུ་**མཛོན་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་**
 རིམ་པ་དེ་**ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་གིས་ཐོབ་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །**དེ་ལ་ཐབས་སྦྱ་
 འཕུལ་བྱ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་རིགས་བདུན་གྱི་སློ་ནས་འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པར་འདོད་ན།
 མཛོན་པར་རྫོགས་པ་བྱང་རྒྱུ་པའི་རིམ་པ་སྟེ། སྦྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་འམ་སྦྱ་ལྷ་
 ཡེ་ཤེས་ལྷ་པོ་སྤྱད་པ་པོས་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་གིས་ཐོབ་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ།

དེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལ་སོགས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །དེས་ནི་རང་གི་དོན་དུ་ཞུས་
པའོ། །

འོན་སྐད་པ་པོ་དེ་རང་དོན་ལས་གཞན་དོན་དུ་མི་ཞུའམ་ཞེ་ན། གཞན་
དོན་དུ་ཡང་ཞུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་ཞེ་ན། **ཉོན་མོངས་པས་ནི་**ཞེས་པ་
སྟེ། དུག་ཅ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དེའི་ཞེས་པའོ། **།སེམས་དགྲུགས་ཤིང་**
སྟེ་སེམས་ཉོན་མོངས་པས་གཉུག་མ་དེ་དགྲུགས་ཤིང་བསྐྱད་པའོ། །དེ་ཡང་
ནམ་མཁའ་ཡེ་ནས་དྲངས་པ་ལ་སྤྲིན་གྱིས་བསྤྲིབས་པ་བཞིན་དུ་དུག་ཅ་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་དེས་སེམས་དགྲུགས་ཏེ། ངའོ་སྟུམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་རི་བོས་ནི་མནན།
བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་མདུད་པས་བཅིངས། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བའི་བྲ་
བར་རྩྭ། ཡུལ་སྤྱག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྩ་བོས་སྟེར། མི་
སྤྱག་པ་ལ་ཞེ་སྤང་བའི་ཞེ་སྤང་གི་མཚོན་གྱིས་བསྐྱུན། བར་པ་ལ་གཏི་མུག་པའི་
མུན་ཁུང་དུ་རྩྭ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ཀྱི་གནས་ལྟ་བུའི་ཁུངས་དྲངས་པ། ང་
རྒྱལ་ལྟ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། **མི་ཤེས་**ཞེས་པ་ཤེས་

བྱའི་གཤེས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཤེས་སུ་མི་སྟེར་བ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་འོ། །
 འདམ་དུ་བྱིང་བ་ཡི་ཞེས་པ་དཔེ་སྟེ། དཔེར་ན་འདམ་དུ་བྱིང་བ་དེ་ལས་ཐར་བར་
 དཀའ། སྐལ་བར་དཀའ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ལས་སྐལ་བར་དཀའ་
 བར་འདུག་གོ། །**མེམས་ཅན་**ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འོ། །**ཀླན་(ལ་)**ནི་མང་པོ་
 སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་འོ། །**སྒྲན་པ་(དང་)**ནི་ཞེས་པ་ལ་སྦྱིར་གཉིས་སྟེ། གནས་
 སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་འགོ་ལྟ་དང་མིའི་གོ་འཕང་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་
 བུ་སྐྱེ་ལྔ་ཡེ་ཤེ་ལྔ་པོ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཞུས་པ་འོ། །འདི་ནི་**སྒྲན་མེད་**པའི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་
 པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྒྱད་ཆེན་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་སྟེད་པ་པོ་
 དེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འོ། །

འོ་ན་སྟེད་པ་པོ་དེས་རང་དོན་དུ་ཞུ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། མི་དགོས་ཏེ་
 མ་འོངས་པའི་བདག་དོན་གྱི་ཁ་འཛིན་པ་འོ། །དེ་བས་སྟེད་པ་པོས་སྟོན་བྱེད་དུ་དོན་
 གཉིས་སུ་ཞུས་པས། ད་ཕྱིས་འཇུག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་དོན་
 དང་གཞན་དོན་གཉིས་སུ་ཉམས་སུ་སྒྲང་བ་དེ་རིགས་པ་འོ། །འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་

གང་ལ་ཞུས་བྱས་པ་ལས། རྫོགས་པའི་ནས་མཚོག་གི་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་
 ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་བྱེ་བྲག་པ། རིགས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་ཞུས་སམ་ཞེ་
 བ། མ་ཡིན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཚས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་དྲུག་ རིགས་ལྷ་བྱང་
 སེམས་རྟོག་དང་དྲུག་ ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་ཞེས་
 སོ། །དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་
 ཡོན་ཏན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམ་སྣང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་འདི་ལ་ལྡན་ཞེས་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་སྟོན་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ཡང་འདི་ལ་ལྡན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲེན་ནས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་རང་དོན་གཞན་དོན་མ་ལུས་པར་རྫོགས་
 པའི་དོན་གྱིས་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །བཙུག་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནི་གཞོམ་
 བྱ་བདུད་བཞི་བཙུག་ཞིང་། འཇིགས་བྱེད་སྐལ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དྲུག་དང་
 ལྡན་པ་སྟེ། རྣམ་སྣང་འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་ལྡན་ནོ། །འགྲོ་
 བའི་སྐྱེ་མ་ནི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་རིན་འབྱུང་ངོ་། །དེ་
 ལ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འགྲོ་བ་ནི་རིགས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་
 སེམས་ཅན་ནོ། །སྐྱེ་མ་ནི་རིན་འབྱུང་སྟེ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མར་གྱུར་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་འདི་ལ་ལྟན་ནོ། །དེ་ཡང་དོན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟགས་རིན་ཆེན་འབྱུང་
 ལྟན་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིན་པོ་ཆའི་དབུ་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་སྒོ་
 བས་སོ། །སྟོན་པ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ཡང་ལྟན་
 ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་པོ་ན་གདུལ་བྱ་ཞེ་སྤང་ཅན་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་སྟོན་པས་སོ། །དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་ནི་བྱང་སེམས་དོ་རྗེའི་ཡོན་ཏན་
 ཡང་སྟོན་པ་འདི་ལ་ལྟན་ཏེ། **དམ་ཚིག་ནི་བྱང་སེམས་དོ་རྗེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཉིད་**
སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་
པས་སོ། །དེ་ཉིད་མཐུན་པ་ནི་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སྤྱང་བ་མཐའ་
ཡས་ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་འདི་ལ་ལྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཅེས་པ་གོང་མ་ལ་སྟོན་སྟེ། བྱང་
སེམས་དོ་རྗེའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་དེའོ། །མཐུན་པ་ནི་སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་ཏེ། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་སོ་སོ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་སོ་སོའི་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་
འབྱེད་པའོ། །ཆོས་ཉིད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་མཐུན་པས་སོ། །དབང་པོ་བསམ་
པ་མཐུན་མཚོག་གིས་ཞེས་པ་ནི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དོན་གྲུབ་
ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་འདི་ལ་ལྟན། དེ་ཡང་དབང་པོ་བསམ་པ་མཐུན་པ་ནི་གདུལ་

བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་བསམ་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
མཁའ་ནས་འཕྱིན་ལས་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་པས་སོ། **མཚོག་གིས་**ཞེས་པ་
འཇུག་སྤྱད་དེ། དེ་ལྟར་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ལྡོམས་ཉིད་སྦྱོར་པ་ཉིད་དང་དུག
རིགས་ལྡན་བྱང་སེམས་རྩི་རིགས་དང་དུག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོན་པ་དེ་
མཚོག་གོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོན་པ་དེ་ལ་རྒྱུད་ཆེན་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་པས་གསོལ་
བ་འདེབས་སོ། །འོ་ན་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཁྱུས་ཤེས། གཉིས་ཏེ། བཟོད་
བྱ་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཟློན་བྱེད་འཕགས་པ་
འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བཟོད་པའི་བྱུང་པར་རོ། །

དེ་ལས་བཟོད་བྱ་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་
ནི། གྱེ་བཙམ་ལྡན་འདས་(གྱི་)ཞེས་རྒྱུད་གྱི་སྦྱོན་པ་ལ་བོས་ནས། སྤྱད་པ་པོ་
བདག་གི་བསམ་པ་བརྟན་པོས་བབྱང་ཞེས་པས་སྦྱར་རོ། །འོ་ན་བཟོད་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་
ཞིག་འཛིན་ཞེས། **ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་**ཞེས་པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མེ་ལོང་ལྟ་
བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ན་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་འོ། །
གཞུག་ཏྱར་ཆེན་པོ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་

ནང་རྟགས་ཕྱིར་ཤར་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱེ་གཙུག་ཏྲར་
 གྲེན་དུ་རྩེད་ཟད་འབྱར་བས་ན་གཙུག་ཏྲར་ཆེན་པོའོ། **ཚིག་གི་བདག་པོ་ནི་སོ་**
སོར་རྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེས་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་སྤྱེ་ནས་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
 དུ་མ་བྱེན་པས་ན་ཆོག་རྣམས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཏུ་གྱུར་པའོ། **ཡེ་ཤེས་སྐྱ་སྒྲིལ་གྱི་**
བ་གྲུབ་པའོ། །དེས་སྐྱ་སྐྱ་ཆོགས་པར་སྐྱུལ་པས་ནའོ། །འོ་ན་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་འབྲུ་བ་
 ལ་གོང་མ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་བཤད། འདི་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱས་པ་
 ལ། གོང་རྟེན་བྱེད་པའི་ངོས་ནས་ཡིན། འདི་དངོས་སུ་སྐྱུལ་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་
 དོན་བྱེད་པའོ། **འར་བྱུང་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ།** དེ་ཡང་རྒྱ་སྟོང་
 ཉིད། ལམ་སྟོང་ཉིད། འབྲས་བུ་སྟོང་ཉིད། དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བྱུང་
 བས་རང་བྱུང་བའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་སྐྱེད་གི་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱུ་བ་པ་ལས། ཀྱན་ཏུ་
 བཟང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་
 ཤེས་ལྟའོ། **འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ཡི་**ཞེས་པ་ལ། འཇམ་
 དཔལ་སྐྱེད་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཏེ། སྐྱི་ནི་འཇམ་པ་ནི་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པ་ཆོས་ཀྱི་
 སྐྱེའོ། །དཔལ་ནི་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟེར་བས་གཟུགས་སྐྱ་རྣམ་གཉིས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བྱེ་
 བྱག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། གྲུབ་པ་མཐས་གཞག་གི་འཇམ་དཔལ་དང་། དངོས་
 པོ་གནས་ལུགས་གྱི་འོ། །དང་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་གྲགས་པའི་འཇམ་དཔལ་དང་།
 ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་གྲགས་པ་དང་། བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་གྲགས་པ་དང་།
 རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་གྲགས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལ་གྲགས་པའི་
 འཇམ་དཔལ་ལོ། །དེ་རྣམས་ནི་གྲུབ་མཐའ་དེ་དང་དེར་གྲགས་པའི་འཇམ་དཔལ་
 ཏེ། འདིར་འཇམ་དཔལ་དེ་ལ་མི་ཟེར་ཏེ། འབྲེལ་པ་ལས་འདིར་ས་བརྩུ་པའི་
 དབང་ཕྱག་གི་བྱང་རྒྱུ་མེས་དཔའ་ནི་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
 འདིར་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་འཇམ་དཔལ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་དོན་བསྐྱེས་པ་ལས། ཤེས་རབ་
 ཡ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་འོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའོ། །རྟགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔའ་ཞེས་བྱག་པ་ཕྱག་གཉིས་པ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བཞེད་བྱ་དེའི་རྫོད་བྱེད་གང་ཞེ་ན། **མིང་ནི་ཡང་དག་བཞེད་པའི་མཚན་ག་**
 ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་མིང་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ནོ། །ཡང་དག་པ་ནི་སྒྲོ་
 སྒྲུང་གཉིས་དང་བྲལ་བའོ། །བཞེད་པ་ནི་བཞེད་བྱའི་དོན་དེ་རྫོད་བྱེད་ཆོག་གིས་མཚན་
 པས་ན་མཚན་པས་བཞེད་པའོ། །མཚན་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱེན་པས་སོ། །རྫོད་བྱེད་དེའི་ཁྱད་པར་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
 ཁྱད་པར་བཞིས་སྟོན་པ་ལས། དང་པོ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི།
 དོན་ཟབ་གྱི་ཆོག་གཉིས་གྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དབྱེ་བ་དང་།
 གཏན་ཆོགས་དང་། མཚན་གྱི་ལས་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་**དོན་ཟབ་དོན་ནི་**
རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་རྒྱ་དང་། སྒྲོམ་པ་ལམ་དང་།
 འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་གྱུར་བ་གསུམ་དུ་སྒྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དོན་
 ཟབ་མོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཅིར་ཡང་
 སྒྲུང་བ། སྒྲོམ་པ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དོན་ཟབ་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མའི་དོན་
 ཏེ། དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྐྱེད་རིམ་དཀྱིལ་འཁོར་བདུན་པོ་སྟེ། འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་གྱུར་
 པའི་དབང་དུ་ན། དོན་ཟབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྲལ། དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་

ལས་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སོ། །**དོན་ཆེན་མཚུངས་**
མེད་ཀྱིས་གཏན་ཆོགས་སྟོན། ཅིའི་ཕྱིར་ཟབ་པ། ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཆེ་ན། དེ་ལ་
ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤང་བ་སྤྲོའོགས་ཅིར་ཡང་
སྤང་བ་སྟེ། ཅིར་ཡང་སྤང་བ་དེ་དོན་ཆེན། ཅིའི་ཕྱིར་ཟབ་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་མཚུངས་མེད་དོ། །ལས་ཀྱི་དབང་དུ་ན། དོན་ཆེན་བསྐྱེད་
རིམ་བདུན་གྱིས་གདུལ་བྱ་རིགས་བདུན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སོ། །**མཚུངས་མེད་**
ཐོགས་པའི་རིམ་པ་ཟབ་མའི་དོན་དང་གཞན་མཚུངས་པའམ་འདྲ་བ་མེད་པས་སོ། །
འབྲས་བུའི་དབང་དུ་ན། དོན་ཆེན་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཆེན་པོ་བྱེད། མཚུངས་མེད་ཆོས་སྐྱ་དེ་དང་གཞན་འདྲ་བའི་
མཚུངས་པ་མེད་པས་སོ། །**དཔེ་མཚན་གྱི་ལས་ནི།** **རབ་ཞི་བ་**ཞེས་པ་སྟེ།
སྟོས་མེད་དེས་མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །

དཔེ་ཁྱད་པར་གཉིས་པ་དུས་གསུམ་དུ་དགོ་བས་ཁྱད་པར་བྱས་པ་ནི།
ཐོག་མ་བར་དང་མཐར་དགོ་བ་ཞེས་པ་དེ་ལ། ཐོག་མར་རྒྱའི་དབང་དུ་ན། ཐོག་
མར་དགོ་བ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་ལས་བྱུང་། བར་དུ་དགོ་བ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་

ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་གནས། མཐའ་མར་དགོ་བ་སྟེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
 དོན་ཅན་དུ་བྱུང་པའོ། །ལམ་གྱི་དབང་དུ་ན། ཐོག་མར་དགོ་བ་དང་པོར་ཚོས་
 ཐོས་པས་སེམས་སྟོ། བར་དུ་དགོ་བ་བསམ་པས་སེམས་ཚིམ། མཐའ་མར་
 དགོ་བ་བསྐྱོམ་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སུ་རུང་བས་ལུས་སེམས་སྦྱངས་པ་ཐོབ།
 འབྲས་བུའི་དབང་དུ་ན། ཐོག་མར་དགོ་བ་ཚོས་སྟོ། བར་དུ་དགོ་བ་ལོངས་སྟོ།
 མཐའ་མར་དགོ་བ་དེ་ལས་སྟུལ་སྟུབ་བུར་བའོ། །

ད་ནི་བྱད་པར་གསུམ་པ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་
 བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་གསེར་བྱབ་ལ་སོགས་(རྣམས་
 ཀྱིས་)ཀྱང་འདི་གསུངས། མ་འོངས་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་(རྣམས་)
 ཀྱིས་ཀྱང་འདི་གསུང་བར་འབྱུར་(ལ)། ད་ལྟར་(བྱུང་བའི་ཚྗགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་)ཤུག་བྱུང་པས་ཀྱང་འདི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསུང་(བ་གང)་ཞེས་སོ། །

ད་ནི་བྱད་པར་བཞི་པ་ཙུང་པའི་རྒྱུད་སྟུང་འཕུལ་བྱ་བ་ལས། རོ་ཇེའི་གྲུང་
 རྒྱངས་པ་ལས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི། རྒྱུད་ཆེན་ནི་ཙུང་པའི་རྒྱུད་དོ། །དེའི་མིང་
 རྒྱུ་འཕུལ་བྱ་བ་སྟེ། བྱི་དུག་སྟོང་པའི་རྒྱུད་དོ། །ལས་ནི་རྒྱུད་དེ་ལས་

སོ། །དེ་སྐྱུར་སྒྲངས་ཞེས་སྐྱུར་རོ། །སྐྱུ་ཞེས་པ་ནི་དེ་མེད་ཀྱི་སྐྱུ་འོ། །དེ་ལོ་ག་པ་
 བེ་ཚེ་ག་གཅིག་ལ་དོན་སྒྲ་ཚོགས་སུ་འགོ་བས་དེ་མེད་ཀྱི་སྐྱུ་འོ། །འོ་ན་གང་གིས་སྐྱུར་
 སྒྲངས་ན། དེ་ལོ་འཁོར་དེ་མེད་འཆང་ཆེན་པོ་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་དོན་འཛིན་པ་རྣམས་
 གྱིས་སོ། །འོ་ན་གཅིག་ཤུའམ་ཞེ་ན། འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 དག་ལ་བཞིན་(དུ)སྒྲོ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་སྒྲངས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་བཤད་དུ་
 གསལ་ཞེས་སོ། །

བདག་གིས་གཟུང་བར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དགོས་
པའི་བྱད་པར་ནི། **ཀྱི་མགོན་པོ་**ཞེས་སྟུང་པ་པོས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་དེ་ལ་
བོས་ནས་སོ། **འཇོགས་**པའི་**སངས་རྒྱས་ཀུན་(གྱི་)**ནི་རང་དོན་གཞན་དོན་མ་
ལུས་པར་འཇོགས་པས་ནོ། **སངས་རྒྱས་**ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་
སྐྱིབ་པ་སྤངས་ནས་གཉིས་མེད་རྒྱས་པའོ། **ཀུན་ནི་**དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། **གསང་འཛིན་(ཅི་ནས་)**ནི་མཚན་བཟའ་མོ་གསང་
སྟགས་ཀྱི་དོན་འཛིན་པའི་སྟོད་དུའོ། **འབདག་**ཅེས་པ་སྟུང་པ་པོ་ཡུག་ན་དེ་རྗེ་བདག་
པོ་ཁོ་ན་**འབྱུར་**པའི་**ཕྱིར་**གཟུང་ངོ་། **དུས་**ཀྱི་བྱད་པར་རི་ཅིམ་དུ་འཛིན་ན། **ངས་**

(པར་)འབྱུང་(གི་)སྟེ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འོ། །
 འདི་ཞེས་པ་རྒྱུད་འདིའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་མ་ཐོབ་བར་དུ་གཟུང་།
 བསམ་པའི་བྱུང་པར་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱད་པ་པོ་བདག་(གི་)བསམ་པ་བརྟན་པོས་
 གཟུང་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་མི་འགྱུར་བར་གཟུང་ཞེས་སོ། །གཞན་ལ་མི་བཤད་དམ་
 ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཤད་པར་འཆལ་ཞེས་སྒྲུབ། འོ་ན་སེམས་ཅན་
 བྱུང་པར་ཅི་དང་ལྡན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་སྒྲོས་ཏེ། དགོས་
 པའི་བྱུང་པར་རོ། །**ཉོན་མོངས་མ་ལུས་**ནི་དུག་ཅ་བ་དང་ཉི་ཤུ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
 པ་སྟེ། དོན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་འོ། །**བསམ་པ་བདེན་ནི་**སྤྲགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 རྒྱ་ཆེ་བ་བསྐྱེད་རིམ་དཀྱིལ་འཁོར་དུག་གིས་གདུལ་བྱ་རིགས་དུག་གི་ཉོན་མོངས་པའི་
 སྒྲིབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་འོ། །**མི་ཤེས་མ་ལུས་**ནི་ཤེས་བྱའི་གཤེས་དངོས་པོའི་
 གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཤེས་སུ་མི་སྟེར་བ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་འོ། །**སྤྱང་བའི་**ཞེས་
 པས་སྤྲགས་ཀྱི་སྒྲོའི་ཟབ་མའི་དོན་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིས་དེ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པས་ན་
 དགོས་པ་གཉིས་པོ་དེའི་**ཕྱིར་**ཞེས་སོ། །**བསམ་པའི་བྱུང་པར་ནི་**གང་ཟག་
 དབང་པོ་རབ་འབྱིང་མཐའ་མའོ། །**ཇི་བཞིན་དུ་**ནི་ཞེ་སྤང་ཅན་དང་འདོད་ཆགས་

ཅན་ལ་སོགས་པ་འོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཤད་པར་འཚལ་ཏེ་གདུལ་
བྱེད་ཁྱད་པར་རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཏེ། དབང་པོ་རབ་འབྱིང་མཐའ་མ་
གསུམ་གྱི་དོན་དུ་རྒྱུད་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱས་གསུམ་བཤད་པར་འཚལ་ཏེ། གང་ཟག་
སྒྲོས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་འདི་ལྟར་ནས། རྒྱུ་གསུ་ཨྲ་ཞེས་པའི་བར་དུ་འོ། །དེ་བས་
བསྐྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་འདུད་ཏི་ཤུ་པོ་དེ་བཤད་པར་འཚལ། ཤིན་རུ་བསྐྱས་པ་ལ་
དགའ་བ་ལ་ཨྲ་ཨྲ་ནས་རྒྱུ་གསུ་ཨྲ་འི་བར་དུ་སྟེ་མཚན་གྱི་ཡང་སྟིང་བཤད་པར་འཚལ་
ལོ། །རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་གདུལ་བྱ་དུག་ལྲ་ཆ་མཉམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་བ་གཉིས་
གྱི་དོན་དུ་འདི་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་མཚོག་གི་བར་དུ་བཤད་
པར་འཚལ་ལོ། །གདུལ་བྱ་གཉི་ལྷག་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ནས།
ཞགས་པ་ཆེའི་བར་དུ་འོ། །ཞེ་སྤང་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དོ་ཇི་འཇིགས་བྱེད་ནས་སྐྱ་དང་
ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་གི་བར་དུ་འོ། །འདོད་ཆགས་ཅན་ལ་ཡང་དག་བདག་མེད་
ཅེས་པ་ནས། འོད་འབར་གསལ་གྱི་བར་དུ་འོ། །སེར་སྒྲ་ཅན་ལ་འདོད་པའི་དོན་
གྲུབ་དམ་པ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། རིན་ཆེན་རྟོག་གི་བར་དུ་འོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱང་གྱི་ཞེས་པ་ནས། ལྡན་པའི་མཚོག་ཅེས་པའི་བར་དུ་བཤད་པར་འཚལ་ལོ།

ཞེས་པའོ། །

དཀྱིལ་ཐུག་བསྟུ་བ་ནི། འོ་ན་དེ་རྣམས་སུ་གསོལ་བ་བཏབ་ན། གསང་
 དབང་ཞེས་པ་གཏུལ་བྱའི་མིང་འདུལ་བྱེད་ལ་བཏགས་པའོ། །ལག་ན་དྲེང་(ཡིས་)
 བེ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ནས་ལག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 དྲོ་རྩེ་ཅེ་ལུ་པ་གཏད་པའོ། །དེས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅེས་སོ། །གསོལ་བ་སུ་ལ་
 བཏབ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་སྟེ་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལའོ། །རི་སྐད་དུ་
 བཏབ་ན་དེ་སྐད་དུ་ཞེས་པའོ། །དེ་སྐད་ནི་གོང་གི་བྱབ་བདག་ཅེས་པའི་ཆོགས་
 བཅད་བཞི་དང་། རྒྱུད་ཆེན་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་བཞིས་རང་གི་དོན་དུ་གསོལ་
 བ་བཏབ་ཀྱི་གཞན་ཡང་། ཉོན་མོངས་པས་ནི་སེམས་དགྲུགས་ཤིང་། །མི་ཤེས་
 འདམ་དུ་བྱིང་བ་ཡི་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་བཞི་དང་། རྒྱུད་ཆེན་སྐྱུ་འཕུལ་བ་བ་
 ལས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་བཅད་བཞི་གཞན་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་
 པའོ། །འོ་ན་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཅི་བྱེད་ཞེ་ན། ཐལ་མོ་སྦྱར་བར་བྱས་ཏེ་
 ཞེས་སྦྱད་པ་པོ་གོགས་ལུ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བར་བྱས་ཏེ། དེའི་བར་
 དུ་དྲོ་རྩེ་ཅེ་མོ་སྦྱང་ནས་སོ། །ལུས་བཏུད་ནས་ནི་། ཞེས་པ་ལུས་ཅོག་ཕར་

རོ། །ཕྱག་གསུམ་བསྐྱོར་བ་གསུམ་བྱས་ནས་གྲུ་པས་སོ། །སྒྲུབ་པར་
 འདུག་སྟེ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་མདུན་དུ་བྱང་པོ་མ་གཡོ་མ་འགྲུལ་བར་འདུག་ནས།
 རྒྱུ་ཆེན་སྒྲུ་འཕྲུལ་བྱ་བ་ལས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་
 ཐམས་ཅད་ཁྱུ་དེ་རེ་གསོལ་བ་འདེབས་ཞེས་པའི་ཐཛིག་གོ། །དེ་ལྟར་ལེན་དེ་ལ་
 དོན་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དགོས་པ་དང་། བསྐྱུས་པ་དང་། ཆོག་དང་གསུམ་
 བཤད་ནས། མན་ངག་གི་དོན་ནི། གསང་ལྷན་མར་ལྷག་པར་གནས་པའི་སྔོན་
 རོལ་དུ་ས་གཞི་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་སུ། སློབ་དཔོན་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཀྱི་སྟེགས་བུའི་སྟེང་ན་ལྷ་ལྷ་བརྩ་ཅ་གསུམ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྷན་པས་བསྐྱུས་པ་བྱེད་
 པ་ལ་སློབ་མ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྷན་པས་སྟོགས་བཞི་ནས་མཆོད་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་བསྟོད་པས་བསྟོད་ནས། རྒྱུ་ཆེན་སྒྲུ་འཕྲུལ་བྱ་བ་ལས། །
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །ལེན་དེའི་གཞུང་གི་ཚད་ནི་ཆོགས་
 སུ་བཅད་པ་བརྩ་དུག་གོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྒྱུ་ལས། ལྷས་པའི་
 ལེན་སྟེ་དང་པོའོ། །

དན་ལེན་གཉིས་པ་ལ་དོན་བཞི་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། ཉན་
 པ་པོ་རྣམས་ལ་ཉན་པའི་སྒྲོན་གསུམ་དང་བྲལ་བར་བགྱིས་ལ་ཉན་ཅིག་པའོ། །
 བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་གང་གིས་གསུངས་པ་ནི། **དེ་ནས་ཞེས་**
 པའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། ཚིག་གི་དོན་ལ། དེ་ནས་ཞེས་པ་ལ་སྒྱིར་གསུམ་
 ལས་འདིར་སྤྱད་པ་པོས་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚིག་གོ། **ཁཚོམ་ལྷན་ནི་གོང་དང་**
འབྲེལ། **ཤྲུག་ནི་རྒྱལ་པོ་ཤྲུག་འི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ལ་བྱ།** **ཐུབ་ནི་སྐྱེ་**
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་བཅུ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་དང་དུ་ཐུབ་པའོ། **ཡང་ན་ཤྲུག་**
ནི་རྒྱལ་པོ་ཤྲུག་འི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའོ། **ཐུབ་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཤྲུག་འི་རིགས་**
ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཐུབ་པའོ། **ཧྲོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ནི།** རང་གི་དོན་དང་གཞན་
 ཀྱི་དོན་མ་ལུས་པར་ཧྲོགས་པས་ནའོ། **ཡང་ན་སྐྱིབ་པ་གཉིས་སྤངས་ཤིང་གཉིས་**
མེད་རྒྱས་པས་ན་ཉན་རང་ལས་བྱུང་བས་པའོ། **ཀྲང་གཉིས་ཞེས་པ་ལྷ་དང་**
མིའོ། **འོ་ན་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དེ་ལྷ་དང་མི་ལྷ་བྱ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།** **མཚོག་སྟེ།**
མཛེས་པའི་སྐྱེ་དང་། **གསུང་དང་།** **ཐུགས་ཀྱིས་སོ།** **དེ་ལ་མཛེས་པའི་སྐྱེས་**
མཚོག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ། **མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས།** **དཔེ་བྱུང་བཟང་པོ་**

བརྒྱད་བཅུ་མངའ་བས་སོ། །མཛེས་པའི་གསུང་གིས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། གསུང་
དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་བཅུ་ལ་སོགས་པ་མངའ་བས་སོ། །མཛེས་པའི་ཐུགས་
གིས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་སྟེང་པ་མཁུན་པས་
སོ། །རྩལ་ལམ་ཐབས་ཇི་ལྟར་གསུངས་ན། **ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་**ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་ཚིགས་དྲུག་གིས་སྟོན་ཏེ། ཉིད་ཅེས་པ་ཐུག་ན་དོན་དང་། སྟུན་རས་
གཟིགས་དང་ལྡན་པའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་གསུང་དུ་བཅུག་པ་
ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ལས། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྡན་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་
ནས་གསུངས་ཤིང་། །དེ་ལ་ལྟགས་བརྒྱད་བར་མཛད་དེ་དང་སྦྱར། ལྟགས་དེ་
མཚན་ཉིད་དུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བརྒྱད་ཞེ་ན། **ལྟགས་བཟང་བ་**ཞིག་བརྒྱད་བར་
མཛད། ལྟགས་རིང་བ་ཞིག་བརྒྱད་བར་མཛད། ལྟགས་ཡངས་པ་ཞིག་བརྒྱད་
བར་མཛད་པ་དེའོ། །དེ་ལ་ལྟགས་བཟང་བ་ནི་དུང་གཡས་སུ་འབྱེལ་བ་ལྟ་
བུའོ། །མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གཅིག་ཡིན་གསུངས། །ཡང་
ན་ལྟགས་དེ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བ་ཡིན་པས་སོ། །**རིང་**
ཞིང་ཞེས་པ་ཐུག་ལྟན་གྱིས་ལྟགས་དེ་ཡར་ལ་བརྒྱད་བས་སྟོན་མཚམས་སུ་སྟེབ་

པའོ། །ཡང་ན་འོད་ཟེར་གྱི་ཕྱེད་བ་བར་མ་ཆད་པར་སྒྲོས་པས་སོ། །ཡངས་
པ་ནི་བཙོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ལྷགས་དེ་བརྒྱུད་པའི་དུས་སུ་ཞལ་རས་གྱི་ངོ་བཞིན་ལེབས་
པའོ། །ཡང་ན་ལྷགས་དེས་འོད་ཟེར་གྱི་ཕྱེད་བ་ཕྱོགས་བཅུར་བྱལ་པར་སྒྲོ་བའོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་ལྷགས་དེ་བརྒྱུད་(བར་མཛད་དེ་)ཅི་མཛད་ཅེ་ན། འཇུམ་པ་སྟན་ནས་
ཞེས་སྒྱུར་ཏེ། འོན་འཇུམ་པ་དེ་བྱུང་པར་དུ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ན། བྱུང་པར་
གསུམ་ལས་དང་པོ།

འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་སྒྲུང་བར་བྱེད་པའི་འཇུམ་པའི་བྱུང་པར་ནི།
དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ནི་ས་འོག་ས་སྟངས་སྒྲུའི་འཇིག་རྟེན་ནོ། །སྒྲུང་
བྱེད་ཅིང་ཞེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་འོད་ཟེར་དེས་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་གཡོས་རབ་རྩ་གཡོས། ལྷག་རབ་རྩ་ལྷག་པར་བྱས་ཏེ། ལག་
ན་རྩ་རྩ་སྟོབས་པོ་ཆེ། །གསང་དབང་ལ་ནི་སྐར་གསུངས་པ་ཞེས་པར་འབྲེལ་
ཏོ། །

ད་ནི་འཇུམ་པའི་བྱུང་པར་གཉིས་པ། བདུད་བཞིའི་དབྱ་རྣམས་འདུལ་
བྱེད་པའི་བྱུང་པར་ནི། བདུད་བཞི་ཞེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་། ཡུང་

པའི་བདུད་དང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་དང་། ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཅས་
བཞིའོ། **།དབྱ་(རྣམས་)**ཞེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་སྟོག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་།
མོར་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ལ་དབྱ་ཟེར་ལ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བདུད་བཞི་པོ་དེས་དགོ་
བའི་མོར་འཕྲོག་ཅིང་ཐར་པའི་སྟོག་གཅོད་པར་བྱེད་པས་སོ། **།འདུལ་བྱེད་པ་ནི་**
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ནས་བདུད་བཞི་པོ་
འདུལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

བྱེད་པར་གསུམ་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དན་སོང་གསུམ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་
ནི། **སེམས་ཅན་རྣམས་(ཀྱི)**ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འོ། **།དན་སོང་གསུམ་ནི་**
དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་བྱོལ་སོང་གསུམ་སོ། **།སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་**ཞེས་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ། རྒྱ་སྦྱོང་བ་དང་། འབྲས་བུ་སྦྱོང་བའོ། **།དང་པོ་ནི།** རང་གི་རྒྱུད་ལ་
མི་དགོ་བ་བརྩས་དན་སོང་གསུམ་དུ་སྦྱེ་བར་བྱེད་པའི་ལས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་
བསགས་ནས་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་དན་སོང་གསུམ་དུ་སྦྱེ་བར་བྱེད་པ་དེ་སྦྱོང་། འབྲས་བུ་
སྦྱོང་བ་ནི། དན་སོང་གསུམ་དུ་སྦྱེས་ཟིན་པ་དེ་སྦྱོང་ངོ་། **།འཇུག་པ་དེ་ཡང་**
ཆོས་གསུང་བའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། སྦྱིར་ཆོས་གསུང་བའི་རྟགས་གསུམ་སྟེ། འཇུག་

ཕ་དང་། གཟེགས་ཕ་དང་། འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་
 ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཉི་ཁྲི་གསུང་བའི་དུས་སུ་གསུམ་ཀ་མཛད་གསུངས། ཅུ་བའི་
 རྒྱུད་ལ་རྟགས་གཉིས་ཏེ། འཇུམ་ཕ་དང་། གཟེགས་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱུད་འདིར་
 འཇུམ་ཕ་བསྟན་ནས་ཆོས་གསུངས། འཇུམ་ཕ་དེ་གཞིར་བཞག་ནས་སྐྱའི་བ་སྐྱ་
 ལས་འོད་ཟེར་སྒྲོམ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲོམ། ལྷགས་
 གྱི་དབང་པོ་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲོམ། རང་བཞིན་གྱི་འོད་འདོམ་གང་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲོ་
 བྱས་པ་ལ། འདིར་ལྷགས་གྱི་དབང་པོ་ལས་འོད་སྒྲོས་ནས་ཆོས་གསུངས་ཞེས་
 མོ། །གསུང་གི་བྱུང་པར་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་གསུངས་ཤེ་ན། **ཆངས་པའི་**
གསུང་ནི་ཞེས་པ་དཔེ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷ་ཆངས་པ་ལ་གསུང་ཆེ་ལ་སྟན་པ་ཡོད་པ་
 བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཡང་ངོ་། །ཡང་ན་སྐྱིབ་པ་གཉིས་དག་ཅིང་
 ཆངས་པས་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆངས་པའི་གསུང་ཞེས། **།སྟན་པ་(ཡིས་)**
 བེ་ཉན་ན་བདེ་བ་སྟེ། འཁོར་རྣམས་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་
 ལ་ཆངས་པའི་གསུང་གཉིས་ཏེ། སྐྱ་ཆེ་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བའོ། །སྐྱ་ཆེ་བ་ནི་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་རི་བོ་བྱ་རྒྱུ་ལ་ཆོས་གསུང་ཅོམ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

གཞན་དུ་ཡང་ཐོས་ཏེ། དེ་ཡང་དུང་ན་འདུག་པ་རྣམས་སྐྱ་ཉ་ཅང་ཡང་ཆེ་ནས་མི་
 བདེ་བ་མེད་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་ཡང་སྐྱ་དེ་ལ་ཉ་ཅང་རྒྱུ་ཡང་
 མེད་པར་ཐོས་པའོ། །དེ་ཡང་མྱོད་ལ་གྱི་བྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་གསུང་བརྟག་
 པའི་ཆེད་དུ་ཤར་ཕྱོགས་མངོན་པར་དགའ་བ་ན་པར་ཕྱིན་ཏེ་དགོ་སྤོང་ཞིག་གི་ལྷུང་ཟེད་
 ལ་འཇོགས་པས། སེམས་ཅན་རྒྱུད་ཅུ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ནས་ཤིང་བྱས་འབོར་བ་ལ་
 དབྱ་བཅོམ་པ་ཞིག་ན་མེ། དེ་མ་བོར་ཅིག དེ་ནི་མྱོད་ལ་གྱི་བྱ་ལྷག་ལྷན་གྱི་གསུང་
 བརྟག་ཏུ་འོངས་པ་ཡིན་ནོ་བྱས་པས་མ་བོར་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆངས་པའི་
 ན་བ་ཅན་ནས། སྤོང་ཕྱག་དུ་མའི་འཁོར་རྣམས་ལ། །ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་
 གསུངས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཀུན་བཀའ་
 རྣམ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ནི་ས་འོག་ས་སྤྱིང་ས་སྒྲུའོ། །ཀུན་
 བཀའ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོས་པའོ། །ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་ནི་ལྷག་ལྷན་གྱི་གསུང་གཅིག་
 དུ་ཁོན་ལ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་པར་གོ་བ་སྟེ། ལྷག་ལྷན་
 གྱི་གསུང་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་གོ་བའི་དཔེ་ནི། སྤོན་གྱི་དུས་ན་སྤོན་པ། བད་པ།
 བུད་མེད། གཡོག་པོ། ཁོང་རྣམས་ངན་རྟོག་སྐྱེས་པ་ལ་ལྷག་ལྷན་གྱིས་སྒོ་ཕུག་

ནས་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་བའི་ཚིག་གསུངས་པས། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་གོ་བ་སོ་སོར་
 སྐྱེས་ཏེ། གཞན་ལ་ཕན་བཏགས་རང་གི་དོན། འིན་ཆེན་སྲོག་དང་མ་བྲལ་
 བ། །སྤྱི་མའི་ནོར་ནི་བཅའ་བས་ཆེད། །སྤྱི་མའི་བྲོགས་ལ་གཞུང་མེད་
 བ། །སྤྱི་རོགས་བཅའ་ཀྱིས་ག་ལ་ཆེད། །རེ་བ་ཆེས་པ་འཁོན་གྱི་གཞོན། །
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་གོ་བའོ། །ཕྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་སྤྱོད་པའི་ཐེག་
 པར་གོ་ དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས། རང་སངས་རྒྱུས། ཕ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་ཐེག་
 པ་སོ་སོར་གོ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྤྱི་ཚངས་པ་བྲ་བ་ཅན་གྱི་ནང་ནས། སྤྱིད་
 པ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡི། །གསུང་གཅིག་གིས་ནི་སྤྱི་ཚོགས་བཞེད། །སོ་སོར་
 བསྟན་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཇི་ལྟར་སྤྱི་བ་ཀུན་ཤེས་པའི། །རྒྱུར་བྱུར་གསལ་བ་
 རྣམས་བཀོད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ནས་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟ་
 བུའི་གསུང་དེས། ལག་ན་དྲེ་རྩོམས་པོ་ཆེ། །གསང་དབང་ལ་ནི་སྤྱིར་གསུངས་
 པ་ཞེས་སོ། །གང་ལ་གསུངས་ན་ལག་ན་དྲེ་རྩོམས། དེ་ལ་ལག་ན་དྲེ་རྩོམ་
 དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲེ་རྩོམ་པ་ལག་
 དུ་གཏད་པའི་སྤྱི་ནས་སོ། །**སྤྱི་བས་པོ་ཆེ་**ཞེས་པ་ནི་མིང་གི་རྣམ་བྱངས་ཏེ།

དུས་གསུམ་གྱི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་བདག་པོར་དབང་བསྐྱར་བའི་སློན་སོ་སོ།
གསང་དབང་ལ་ནི་ཞེས་པ་གདུལ་བྱའི་མིང་འདུལ་བྱེད་ལ་བཏགས་པ་སྟེ།
སྟུང་པ་པོའི་མིང་ངོ་། །སྐར་གསུངས་པ་ནི་བླ་མ་གྱིས་ངས་བཤད་ཀྱི་
ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའོ། །

དེ་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་ན། སྦྱིང་ཇེ་(ཆེ་དང་ལྡན་
སྐར་པ་)ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལག་ན་དོ་ཇེ་བྱོད་ལེགས་སོ་ཞེས་སྐྱར། གང་གི་
སློན་སོ་སོས་ན་ལག་ན་དོ་ཇེ་ཞེས་པ་མིང་གི་དབང་བསྐྱར་བའི་སློན་སོ་སོ། །
བྱོད་ལེགས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། གྱེ་བྱུབ་བདག་བདག་ལ་སྐྱན་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པ་རང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལེགས་སོ། །ཡང་དཔལ་ལྡན་དོ་ཇེ་འཆང་
ཞེས་བོས་ནས་དཔལ་ནི་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟེར་བ་དོན་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །དོ་ཇེ་
འཆང་ཟབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱ། དོན་ལ་སྟུང་པ་པོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སློན་སོ་སོས་ནས་
ལེགས་སོ་ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་སེམས་དགྲུགས་ཤིང་། །ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ལྷུ་བ་ལེགས་སོ་ཞེས་པའོ། །འོ་ན་དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ལྷུ་
ན། འགྲོ་བ་ལ་ཉེ་བར་ཕན་གཤགས་པའི་དོན་དུ་འོ། །བྱོད་ཅེས་པ་ནི་སྟུང་པ་

པོ་ཁྱོད་གོང་དུ་རང་དོན་དུ་ལྷ་བ་དེ་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་འདུག། གཞན་དོན་དུ་
 ལྷ་བ་ཡང་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་ལྷས་པ་དེའོ། **ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་འཇམ་**
དཔལ་གྱི་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་གོང་གི་བརྗོད་བྱ་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔལ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་རྗོད་བྱེད་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག།
 པར་བརྗོད་པ་ལྷ་ཞེས་པའི་ལན་ཏེ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྔ་
 དབྱེར་མེད་པའོ། །འཇམ་པ་ཚོས་གྱི་སྒྱ། དཔལ་ཚོས་སྒྱ་ལས་གཟུགས་སྒྱ་
 གཉིས་བྱུང་ནས། ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྟར་བ་སྟེ། དེས་བརྗོད་
 བྱ་སྒྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལྔན་གྱི་ལྷ་བ་དེ་ངས་བཤད་ཅེས་པའོ། །དེའི་རྗོད་བྱེད་ནི་
མིང་བརྗོད་པ་ནི་དོན་ཞེས་པས་མཚན་ནོ། **|(ཆེ་བ་)|**ནི་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་
 དེ་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་བསྟན་ནོ། །དོན་ལ་རྗོད་བྱེད་བྱུང་པར་བཞི་དང་ལྷན་པ་
 ཞིག་ལྷ་ཟེར་བ་དེ་ངས་བཤད་ཅེས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་**ང་ལས་**ཞེས་པ་ལྷ་ཀྱང་སྐབ་པ་
 ལས། **ཉན་པར་བརྩོན་པ་ནི་**ཁྱོད་ཉན་པར་སྟོབ་པར་འདུག་ཅེས་བྱ་སྟེ། གཤུལ་
 བྱའི་མིང་འདུལ་བྱེད་ལ་བཏགས་པའི་སྟོན་ས་གསང་བའི་བདག་པོ་ཞེས་བོས་ནས།
 དེའི་ཕྱིར་ངས་ཞེས་པ་ལྷ་ཀྱང་སྐབ་པ་ངས་སོ། །**ཁྱོད་ལ་ནི་**སྟུང་པ་པོ་ལ། ལེགས་

པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི། རྒྱུད་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལེགས་པར་བསྟན་
པར་བྱ་ཞེས་པ་འོ། །ཡང་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་ལེགས་པར་བསྟན་པར་བྱ་
སྟེ། དོན་ལ་བཟོད་བྱ་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོད་བྱེད་
འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བཟོད་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་ལེགས་པར་
བསྟན་པར་བྱ་ཞེས་པ་འོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེའི་དགོས་པ་ནི། **འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་དོན་**
དུ་ཁྱོད་ཅེས་པ་སྟེ། རང་གཞན་གཉིས་སུ་ཞུས་པ་དེ་ཡང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་འདུག་
གོ། །འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་ཕ་བ་དེ་ནི། སྤྱིང་རྩེ་ཆེ་དང་ལྡན་ཁྱུར་པས་ཞེས་པ་ཕ་བ་
མི་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་དང་ལྡན་པ་འོ། །འོ་ན་མཚན་ཉིད་དེའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་
ཞེན། **དག་པར་བྱེད་ཅིང་སྤྲིག་སེལ་བ་སྟེ།** དག་པར་བྱེད་པ་ནི་རྫོགས་པའི་
རིམ་པ་ཟབ་མེད་སྟོན་པ་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་དག་པར་བྱེད། སྤྲིག་པ་སེལ་བ་ནི་སྤྲིབ་
པའི་རིམ་པའི་སྟོན་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པའི་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་སྟེ་དེ་ཁྱོད་
ལ་བསྟན་གྱི། ཁྱོད་ནི་ཅེ་གཅིག་ཡིད་ཀྱིས་ཉོན་ཞེས་པ་དང་སྦྱར་རོ། **ཁྱོད་ནི་སྤྱད་**
པ་པོ་ཕྱག་ན་དོ་རྩེའོ། **འཕྲི་གཅིག་ཡིད་ཀྱིས་ཉོན་ཞེས་པ་ནི།** བུམ་པ་ཁ་སྟུབ།
བུམ་པ་ཞབས་དོལ། བུམ་པ་མི་གཙང་བ་གསུམ་གྱི་སྦྱོན་སྦོངས་ལ་ཉོན་ཅིག་

ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་བུམ་པ་ཁ་སྐབ་ཀྱི་ནང་དུ་བཅུད་བདུད་ཅི་སྒྲགས་ཀྱང་མི་འགྲོ། །
 དེ་དང་འདྲ་བར་ཚོས་མི་ཟིན་པར་མ་བྱེད་ཅིག། བུམ་པ་ཞབས་རྟོལ་གྱི་ནང་དུ་བཅུད་
 བདུད་ཅི་ལ་སོགས་པ་ཞིག་སྒྲགས་པ་དེ་འགྲོ་སྟེ་དེའི་ནང་དུ་མི་ཆགས། དེ་དང་འདྲ་
 བར་ཚོས་ཟིན་པ་དེ་བརྟེན་པར་མ་བྱེད་ཅིག། བུམ་པ་མི་གཙང་བའི་ནང་དུ་བཅུད་
 བདུད་ཅི་སྒྲགས་ཀྱང་མི་གཙང་བ་དང་འདྲེས་པས་ཅིར་ཡང་མི་རུང་། དེ་དང་འདྲ་
 བར་ཚོས་ཟིན་པ་དེ་ཡང་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །འོ་ན་སྤྱད་
 པ་པོ་ལ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། སྤྱད་པ་པོ་ལ་དེ་མི་དགོས་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་ཉན་པ་པོ་
 ལ་སྦྱོན་དེ་གསུམ་དང་བྲལ་བར་གྱིས་ལ་ཉན་ཅིག་ཅེས་པའོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་
 ཚོགས་ཀྱང་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱི་གསུང་དངོས་སོ། །

དེ་ནི་བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་སྤྱད་པ་པོས་གཟུང་བར་
 ཁས་སྐྱངས་པར་བསྟན་པ་ནི། **བཙུང་ལྟན་འདས་ཞེས་པོས་ནས། དེ་ནི་ཞེས་**
 པ་བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བཞུགས་ཞེས་སོ། །བླ་ག་
 ལྟན་ལ་ངས་རྒྱུད་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ཞུས་པ་**ལེགས་པར་ཤོད་(ཞེས་)གསལ།**
 བརྟེན་བྱ་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་

དང་། རྫོང་བྱེད་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དེ་
ལེགས་པར་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །

ད་ནི་ལེའུ་འདི་ཡི་མན་ངག་གི་དོན་ནི། གཤེན་པོ་ཚོ་ལས་འདས་པའི་དོན་
དུ་ཚྭ་ཚྭ་གདབ་པ་གཟུང་སྟེ། དེ་ཡང་གདབ་པའི་ཐབས་ནི། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་
བརྒྱད་ཚུལ་རིག་ཅེས་པ་ལ་རྟེན་པའི་ཚུའི་བྱ་བ། ཚུ་ཚྭའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་
འདིར་ཚྭ་ཚྭའི་བྱ་བ་སྟོན། སྟེ་གཤོར་གྱི་ཚྭ་ཚྭའི་ཚོ་གར་ཤེས། གཞུང་གང་གིས་
ཟིན་བཤད་ན། དེ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་རང་དང་
པོའི་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱེལ་པ་བཟུང་། ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དུ་ག་
གིས་གཤེན་པོ་ཚོ་ལས་འདས་པའི་མིང་བྱང་ངམ་རུས་བྱ་ལ་ཚྭ་ཚྭ་གདབ་པའི་དུས་སུ་
འབི་འབི་དང་སྐྱོར་པོར་དང་ཚྭ་ཚྭ་ལས་འོད་ཟེར་སྟོབས་བསྐྱེད་བྱ་བ་བཟུང་། ཚངས་པའི་
གསུང་ནི་སྟན་པ་ཡིས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་མཚན་གྱི་ཡང་སྟིང་བསྐྱེད་པ་བཟུང་ངོ་། །
གཞུང་ཚད་ནི་ཚིགས་བཅད་དུ་ག་གོ། །འཕགས་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྟོག་ལས། སྐར་
གསུངས་པའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

ད་ནི་ལེན་གསུམ་པ་གཟིགས་པའི་ལེན་འདི་ལ་དོན་རྣམ་པ་བཞི་ལས།
 དགོས་པའི་དོན་ནི་དོན་དམ་སྐྱེ་མེད་ལས་མ་འདས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གདུལ་བྱ་རིགས་
 རྣམ་པ་བདུན་འདུལ་བའི་དོན་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན། བསྟན་པའི་དོན་ལ་བཞི་སྟེ། གང་
 གིས་གཟིགས་པ་དང་། གང་ལ་གཟིགས་པ་དང་། ཚུལ་ལམ་ཐབས་ཇི་ལྟར་
 གཟིགས་པ་དང་། གཟིགས་པའི་དོན་གྱི་གོ་བཤོ། །དེ་ལས་གཞུང་ན་གཉིས་
 ལས་མེད་དེ། མན་ངག་གི་གཉིས་བཅུག་ནས་བཞི་པོ་དེར་བྱེད་གསུངས། དེ་ལ་
 གང་གིས་གཟིགས་ན། **དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ཅེས་པ་བཙམ་ལྡན་འདས་**
ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དེས་གཟིགས་སོ། །གང་ལ་གཟིགས་ན། གསང་སྟགས་རིགས་
 ཆེན་ཐམས་ཅད་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ལ་གཟིགས་པའོ། །ཚུལ་ལམ་ཐབས་ཇི་
 ལྟར་གཟིགས་ན། དོན་དམ་སྐྱེ་མེད་ལས་མ་འདས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གདུལ་བྱ་རིགས་
 རྣམ་པ་བདུན་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་འདུལ་བྱེད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་བདུན་བཞད་དོ་བར་
 ཐུགས་ལ་བསྟོན་པའོ། །

གཟིགས་པའི་དོན་གྱི་གོ་བཤོ། གཟིགས་ཞེས་བྱ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་
 སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་བཞད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཤིག་སྟོ་ལ་

བསྐྱོག་པའོ། །འོ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གཟིགས་དགོས་ནས་གཟིགས་སམ་
 གཟིགས་མི་དགོས་ཀྱང་གཟིགས། གཟིགས་དགོས་ནས་གཟིགས་ན་ཐམས་ཅད་
 མ་ཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་འབྱུང་། མི་དགོས་ཀྱང་གཟིགས་ན་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གཟིགས་མི་དགོས་ཏེ་མ་འོངས་པའི་འཆད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་བྱ་བའི་དོན་སྒྲོ་ལ་འོངས་ལ་ཞོད་ཅིག་སྒྲོམས་ཞིག་ཅེས་མ་འོངས་
 པའི་འཆད་པ་པོ་དང་བསྒྲོམ་པ་པོ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །

ད་ནི་ཆོག་གི་དོན་དུ་བཤད་ན། གང་གིས་གཟིགས་པ་ནི་གོང་དང་
 འདྲའོ། །གང་ལ་གཟིགས་ན། གསང་སྤྱགས་རིགས་ཆེན་ཐམས་ཅད་དང་
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་གསང་སྤྱགས་ནི་གདུལ་བྱ་དུག་ལྷ་ཆ་མཉམ་པའི་ཡིད་དེ་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ལས་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པས་སོ། །རིགས་ནི་གདུལ་བྱའི་ཡིད་མ་རིག་པ་ལས་
 བསྐྱོག་ཅིང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི་རིགས་
 བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །འོ་ན་རིགས་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལ་ཆེན་པོ་
 ཞེས་པ་ཅིའི་སྤྱིར་བྱ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་དང་ཞེས་པ་སྐྱུ་ཐམས་ཅད། རིགས་
 ཐམས་ཅད། ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་

བསྐྱུས་དེ་ལ་ཆེར་གཟིགས་ནས་ཞེས་པར་སྦྱར་ཏེ། ཆེར་གཟིགས་པའི་དོན་གྱི་གོ་
 བ་ནི། དོན་དམ་པ་སྦྱེ་མེད་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གདུལ་བྱ་དུག་ལྟ་
 ཆམ་ཉམ་པ་དེ་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་དང་པོ་སྦྱར་བ་ཨ་ཨུ་ཨི་ཨྱི་ཞེས་པ་ནས།
 ཨ་ར་པ་ཙ་ལྟ་ཏེ་ན་མེ་ ཞེས་པའི་བར་དུ་བཤད་དོ་བར་ཐུགས་ལ་བསྡོག་ཅིང་འདུག
 དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་མཆོམ་ལྟན་འདས་ཞེས་པ་ནས།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩལ་གྱི་མཆོག་ཅེས་པའི་བར་དུ་བཤད་དོ་བར་ཐུགས་ལ་བསྡོག་ཅིང་
 འདུག དེ་བས་གང་ཟག་སྒོ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རིགས་བསྐྱུས་པའི་འདུད་
 ཉི་ལུ་པོ་དེ་བཤད་དོ་བར་ཐུགས་ལ་བསྡོག་ཅིང་འདུག དེ་རྣམས་གཟུང་བ་ལ་ཕན་
 ཡོན་ཅི་ཡོད་སྟུམ་པ་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་དེ་བཤད་དོ་བར་ཐུགས་ལ་
 བསྡོག་གི་འདུག དེ་བས་ཀྱང་གང་ཟག་གིན་ཏུ་སྒོ་དམན་པ་དེ་ལ་རིགས་བསྐྱུས་
 པའི་མཆོན་གྱི་ཡང་སྤྱིང་དེ་བཤད་དོ་བར་ཐུགས་ལ་བསྡོག་ཅིང་འདུག གཟིགས་
 ཤིང་འདུག ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་འདུག་ཅེས་བྱའོ། །དོན་ལ་
 བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གི་སྒོ་ལ་བསྡོག་པའོ། །**ཁགས་སྐྱགས་རིགས་སྐྱགས་**
འཆང་བའི་རིགས་ཞེས་པ་ཆོས་གཞན་དང་ལུང་ཙམ་ཞིག་སྒོ་བསྐྱུན་ན་ལས་ཀྱི་

རིགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཟེར། འདི་རང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསང་སྤྲུགས་རིགས་
 སྤྲུགས་འཆང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གསང་སྤྲུགས་ནི་གདུལ་བྱ་ལེ་
 ལོ་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྦྱོབ་པ་དང་། རིགས་སྤྲུགས་ནི་གདུལ་བྱ་ལེ་
 ལོ་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་མ་རིག་པ་ལས་བསྦྱོག་ནས་རིག་པའི་ཡེ་ཞེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་
 སོ། །འཆང་བ་ཞེས་པ་རྒྱ་གར་དུ་རྟ་ར་ཞེས་པའི་སྤྱོད་འཆང་བ་ལ་འགྲོ་ཞིང་གཟུངས་
 ལ་ཡང་འགྲོ་བ་ལས། འདིར་གཟུངས་བཞི་ལ་བྱ་སྟེ། ཚིག་གི་གཟུངས།
 རྣོ་གྱི་གཟུངས། སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུངས། ཕྱག་རྒྱའི་གཟུངས་བཞིའི་བདག་ཉིད་
 རོ། །རིགས་ཞེས་པ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་
 ཞེ་ན། རིགས་ལས་སྦྱེས་པས་ན་རིགས་དང་། རིགས་འཛིན་པས་ན་རིགས་
 ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་རིགས་ལས་སྦྱེས་པས་ན་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལས་ཀྱི་
 རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་རྒྱུ་གམ་པ་ལྷ་བཅུ་ཅུ་གསུམ་ལས་སྦྱེས་པས་ན་རིགས་
 སོ། །རིགས་འཛིན་པས་ན་རིགས་ཏེ། ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དོན་ཡོད་
 གྲུབ་པས་ཕྱག་ན་དོན་མེད་རྒྱུ་གམ་པ་ཞིག་འཛིན། ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་འཁོར་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཕྱག་ན་དོན་མེད་རྒྱུ་གམ་པ་འཛིན་པས་ན་རིགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཆེར་གཟིགས་

ནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆེར་གཟིགས་པ་བྱ་བའི་གོ་བ་ནི། དོན་དམ་སྤྱི་མེད་ལས་མ་
 འདས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གདུལ་བྱ་ལེ་ལོ་བྱ་བ་དེ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་དང་པོ་སྦྱར་བ། ཨ་
 ཨྱ་ཨྱི་ཨྱུ་ཞེས་པ་ནས། ཨྱོ་རྩོ་ན་ཀ་ཡ་ཡ་ཏེ་ན་མཆོམ་ཞེས་པའི་བར་དུ་བཤད་དོ་
 བར་ཐུགས་ལ་བསྟོན་གཅིང་འདུག དེ་བཞིན་དུ་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སངས་
 རྒྱུན་ཀུན་གྱི་ཉོགས་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནས། འཇམ་དཔལ་དཔལ་དང་ལྷན་པའི་མཆོག་
 ཅེས་པའི་བར་དུ་བཤད་དོ་བར་ཐུགས་ལ་བསྟོན་གཅིང་འདུག དེ་བས་གང་ཟག་སློ་
 དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་འདུད་ཆོག་བཞི་པ་དེ་བཤད་དོ་བར་
 ཐུགས་ལ་བསྟོན་གཅིང་འདུག དེ་རྣམས་གཟུང་བ་ལ་ཕན་ཡོན་ཅི་ཡོད་སྟུམ་པ་ལ་
 འཁོར་ལོ་དུག་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་བཤད་དོ་བར་ཐུགས་ལ་བསྟོན་གཅིང་འདུག དེ་བས་
 ཀྱང་གང་ཟག་གིན་ཏུ་སློ་དམན་པ་དེ་ལ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཆོག་གྱི་ཡང་སྤྱིང་བཤད་
 དོ་བར་ཐུགས་ལ་བསྟོན་གཅིང་འདུག ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་གིང་འདུག་
 ཅེས་བྱ་ལོ། །རིགས་གསུམ་ལ་ནི་རྣམ་པར་གཟིགས་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་གཞན་དང་
 ལུང་ཅམ་ཞིག་སློ་བསྟུན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་
 བྱ། འདི་རང་གི་དབང་དུ་ནི་རིགས་གསུམ་ལ་ནི་རྣམ་པར་གཟིགས་པའི་དགྲིལ་

འཁོར་རོ། །དེ་ལ་རིགས་གསུམ་(ལ་ནི་)ནི་སྐྱའི་རིགས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད།
གསུང་གི་རིགས་སྤང་བ་མཐའ་ཡས། ཐུགས་ཀྱི་རིགས་མི་བསྐྱོད་པའོ། །རིགས་
གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །རྟགས་
རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
རིགས་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་རིགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། །རིགས་ལས་སྐྱེས་པས་འཁོར་ལོ།
རིགས་འཛིན་པས་འཁོར་ལོ་འཛིན་པས་སོ། །**རྣམ་པར་གཟིགས་ནི་**དེ་ལྟ་བུ་དེ་
ལ་ཆེར་གཟིགས་ཏེ། །དོན་དམ་སྐྱེ་མེད་ལས་མ་འདས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གདུལ་བྱ་
གཏི་མུག་ཅན་འདུལ་བའི་དོན་དུ་དང་པོ་སྦྱར་བ་པ་རྩ་རྩ་མུར་ཏུ་ཡེ་དང་། །དཀྱིལ་
འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཆེ་ནས། །རྩི་ལྷགས་ཀྱང་
ཞགས་པ་ཆེའི་བར་དང་། །འདུད་ཆོགས་རྟེན་པ་བཞི་དང་། །འཁོར་ལོ་གཉིས་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་གྱི་ཡང་སྟིང་ཡང་དེ་རྣམས་བཤད་
དོ་སྟུམ་ནས་ཐུགས་ལ་བསྐྱོག་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་དང་འདྲ། **འཇིག་རྟེན་འཇིགས་**
པ་འདས་པའི་རིགས་ནི། །འདི་རང་གིས་མིང་བཏགས། །གཞན་དང་ལུང་ཙམ་
ཞིག་སྟོ་བསྐྱུན་ན། །པརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་དེ་ལ་ཟེར། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་

གཟིགས་པ་ནི་ཐབས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་གཟིགས་པའོ། རིགས་
 ནི་པ་རྒྱའི་རིགས་ཏེ། རིགས་ལས་སྐྱེས་པས་རིགས་ནི་པ་རྒྱ་ལྟ་བུ་གསུམ་ལས་
 སྐྱེས་པའོ། རིགས་འཛིན་པ་ནི་པ་རྒྱ་ལྟ་བུ་གསུམ་འཛིན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་
 དེ་ལ་ཆེར་གཟིགས་པ་ནི་དོན་དམ་སྐྱེ་མེད་ལས་མ་འདས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གདུལ་བ་
 འདོད་ཆགས་ཅན་འདུལ་བའི་དོན་དུ། དང་པོའི་སྦྱོར་བ་བརྩོད་ཏེ་ཀུལ། ད་ལ་རྒྱལ་
 མཆོག་ཡང་དག་བདག་མེད་ནས། ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷེ་འོད་འབར་གསལ་གྱི་བར་དང་།
 དེ་བས་སློང་མན་པ་ལ་པ་རྒྱའི་རིགས་ཀྱི་འདུད་དང་། དེ་ནམས་གཟུང་བ་ལ་འཁོར་
 ལོ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་དང་། པ་རྒྱའི་ཡང་སྦྱིང་དང་། དེ་ནམས་བཤད་དོ་བར་ཐུགས་
 ལ་བསྐྱོག་པ་གོང་དང་འདྲ། **འཛིག་རྟེན་སྤྱང་བྱེད་ནི་འདི་རང་གིས་མིང་བཏགས་**
པ་ཡིན། གཞན་དང་ལུང་ཙམ་ཞིག་སློབ་སྦྱོན་ན། རོ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་ད་
 ལའོ། །དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་སྤྱང་བྱེད་ནི། དེ་ཁོ་ཉིད་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 བྱ་སྟེ། དེའི་དཔེ་མེ་ལོང་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་ཆོས་གསུམ་ལས་དང་པོ་མེ་ལོང་
 གཡའ་དང་བཅས་པ་ལ་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱང་མི་རུས། གཉིས་
 པ་མེ་ལོང་གཡའ་དག་པའི་དུས་ན་སྐྱེས་པའི་རྩོལ་བའམ་བྱུང་མེད་ཀྱིས་མེ་ལོང་ཕྱིས་

པ་དང་འདྲ། གསུམ་པ་གཡའ་དག་པ་དེ་ལ་ཡུལ་དང་དུས་གྲིས་མ་བསྐལ་
བའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་གསལ་བ་བཞིན་དུ། རང་གི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དང་པོ་
ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་དུས་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྲིས་སྒོ་སྤྱངས་
པས་ཉོན་མོངས་པ་དག་པའི་དུས་དང་། དག་པ་དེ་ལ་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་
ཆ་ནས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྲ། དེ་ཉིད་རྟགས་མི་བསྒྱུད་པའོ། །
འཇིག་རྟེན་སྤངས་བྱེད་ནི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་དེ་ལ་གསལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །**རིགས་ནི།**
རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་རྗེ་རྗེ་ལས་སོ། །རིགས་འཛིན་པ་ནི་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པའོ། །**ཆེན་**
པོ་(དང་)ནི་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་ཆེར་གཟིགས་པ་ནི་དོན་དམ་
སྒྲི་མེད་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་གདུལ་བྱ་ཞེས་ཅན་འདུལ་བའི་དང་པོ་
སྒྲིར་བ་དུང་ཁཚོད་དང་། ད་ལ་རྒྱལ་མཚོག་ རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་འཇིགས་པར་
བྱེད་ནས། སྤངས་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་གི་བར་དང་། བསྐྱེས་པ་ལ་དགའ་
བ་ལ་རྗེ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་འདུད་དང་། དེ་རྣམས་གཟུང་བ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་། ཤེས་ཏུ་བསྐྱེས་པ་ལ་རྗེ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་མཚན་གྱི་ཡང་སྟིང་བཤད་དོ་བར་
གོང་དང་འདྲ། **ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིགས་མཚོག་དང་ནི།** འདིར་རང་གིས་

མིང་བཏགས། གཞན་དང་སྒོ་བསྐྱུན་ན་བྱང་སེམས་དྲོ་ཐེད་དེ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། ཆོས་ཉིད་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས། རིགས་ནི་རིགས་ལས་སྐྱེས་
 པ་ཆོས་ཉིད་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་ལས་སོ། རིགས་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་བྱང་རྒྱུ་
 གི་སེམས་ལས་སོ། རིགས་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་འཛིན་པས་
 སོ། །མཚོག་ནི་ཁྱབ་བྱ་དེ་ལ་རིགས་ལྔ་ཁྱབ་བྱེད་ཆོས་ཉིད་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་
 གིས་ཁྱབ་པས་སོ། རྒྱལ་ཆེར་གཟིགས་པ་ནི་དོན་དམ་སྐྱེ་མེད་ལས་མ་འདས་
 གྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གདུལ་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་བག་ལ་ཉལ་བ་ཅན་འདུལ་བའི་དོན་དུ་
 དང་པོ་སྒྲོར་བ་ཨ་ར་པ་ཅ་དང་། དེ་ལ་རྒྱལ་མཚོག་འདི་ལྟར་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་
 པའི་རྒྱལ་གི་མཚོག་གི་བར་དང་། སྒོ་དམན་པ་ལ་འདུད་ཉི་ལུ་དང་། དམན་པ་ལ་
 འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་རྣམས་འཛིན་མི་རྣམས་པ་ལ་བྱང་སེམས་དྲོ་
 ཐེད་མཚན་གི་ཡང་སྤྱིང་གོང་དང་འདྲ། **རིགས་ཆེན་གཙུག་ཏྲར་ཆེར་གཟིགས་**
(ནས་)ནི། འདི་རང་གིས་མིང་བཏགས། གཞན་དང་སྒོ་བསྐྱུན་ན་རིན་པོ་ཆེ་
 རིགས་གི་དེ་ལ། དེ་ཡང་རིགས་ཆེན་གཙུག་ཏྲར་གི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་རིན་པོ་
 ཆེ་ལྔ་བརྒྱུ་ཅུ་གསུམ་ལས་སོ། རིགས་འཛིན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པས་སོ། ཆེན་

བོ་ནི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་སོ། །གཙུག་ཏྲར་ནི་ནང་གི་
 ཡོན་ཏན་སྤྱིར་ཤར་བ་དབུའི་གཙུག་ཏྲར་གྱི་དུ་ཅུང་ཟད་འབྱར་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་
 ཆེར་གཟིགས་པ་ནི། དོན་དམ་སྦྱེ་མེད་ལས་མ་འདས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གདུལ་བྱ་
 སེར་སྐྱ་ཅན་འདུལ་བའི་དོན་དུ། དང་པོ་སྦྱོར་བ། མོ་ལྷ་གྲོ་ལྷ་ར་ཡ་ཏེ་ན་མཆོ་
 དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་དམ་པ་སྟེ་ནས། མོར་
 བྱ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་ཏྲོག་གི་བར་དང་། སྒོ་དམན་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་ཀྱི་འདུང་
 ཆོགས་བཞི་དང་། དེ་རྣམས་གཟུང་བ་ལ་ཕན་ཡོན་འཁོར་ལོ་ལྷའི་ཡོན་ཏན་དང་།
 དེ་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་མི་རྣམས་པའི་གང་ཟག་སྒོ་ཤིན་ཏུ་དམན་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་ཀྱི་
 མཚན་ཀྱི་ཡང་སྤྱིང་བཤད་དོ་བར་གོང་དང་འདྲའོ། །ལེན་དེའི་མན་ངག་གི་དོན་
 རི་ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དཀྱིལ་འཁོར་བདུན་པོ་དེ་གང་རུང་བསྒྲོམ་པའོ། །དེ་
 ཡང་ལྷའི་སྐྱུ་དེ་ལ་མཚན་མར་བབུང་ན་འཆིང་བར་འབྱུར་བས་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་
 གཞག་པའི་སྦྱེ་མེད་ཀྱིས་རྒྱས་ཐོབ་ལ་སྒྲོམས་ཤིག་པ་ནི་འདིའི་མན་ངག་གོ། །
 འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ལྟོགས། གཟིགས་པའི་ལེན་སྟེ་གསུམ་པའོ། ॥

དཀི་ལེན་བཞི་པ་སྐྱུ་ལྟུང་བཅའ་ཤིང་པར་བྱང་རྩུབ་པའི་རིམ་པ་ལ་དོན་བཞི་
ལས། དགོས་པའི་དོན་ནི་སྐྱུ་ལྟུང་བཅའ་ཤིང་པར་བྱང་རྩུབ་པའི་མན་ངག་དང་ལྷན་ན་ཆོག་པ་ཆུང་བ་
ཡིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྩུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་འོ། །

མན་ངག་གི་དོན་ནི་སྐྱུ་ལྟུང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་དལ་རིགས་བདུན་པོ་དེ་
བསྐྱབ་བྱར་བཞག་ནས། དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
རྗེ་བཙུན་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རང་གི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་
བསྐྱབ་པ་འོ། །དེ་ལས་འདིར་མཚན་རང་གི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱ་ཆེ་
བའི་དོན་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྟོམ་པ་དང་། ཟབ་མོའི་དོན་རྗེ་གས་པའི་རིམ་པ་
བསྟོམས་ནས་མཚན་རང་གི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པའི་སྟོན་ནས་མཚན་རང་གི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོམ་པ་གཙོ་བོའི་
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ། རྒྱས་པ་གཙོ་བོའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ། སྐྱིན་སྟེག་གཙོ་བོའི་
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་གསུམ་ལས། འདིར་སྟོམ་པ་གཙོ་བོའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟོན།
དེ་ལ་སྐྱུ་ལྟུང་བསྐྱབ་པ། བྱང་པར་དུ་བསྐྱབ་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ་
ལས། འདིར་བྱང་པར་གཙོ་བོ་སུམ་བཙེགས་པ་བདུན་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་སྟོན་ཏེ།

དེ་ལ་ལམ་ཁ་ལོངས་གྱི་མན་ངག་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །

དེའི་མན་ངག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་རིགས་བདུན་གྱིས་ད་ལ་རིགས་
བདུན་དུ་སྒྲིམ་ལས་དབང་ཐོབ་ནས་དགོན་པ་བདུན་དུ་སོང་སྟེ། དེར་མཚུལ་དང་
མཚོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཤམ་པ་དང་། རིས་སྤྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་བཤམ་པ་
དང་། རིས་སྤྱིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཡང་དགམ་སྟེ། སྟོད་ལ་ཉལ། སྐྱུ་
རིངས་ཤར་བའི་དུས་སྤྱི་འཆགས་ཆེ་ཆུང་བྱས་ནས། བྱས་དང་། རྩམ་བྱ་ལ་ལ་
ཅུ་སྒྲིན་བྱ་སྟེ། དང་པོ་བྱ་རྒྱུ་འདི་ད་ཆུལ་གྱིས་སྟན་བདེ་བ་ལ་སྒྲོམ་ཆེན་བདུན་འདུག་
སྟེ། རང་གི་སྒྲིང་ཀའི་ཨ་ལས་གསང་སྤྱགས་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ལ་གྲགས་པའི་ཁྲོ་བོ་
སྟོས། གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆར་གཙོད། རྩེ་རང་ལ་བསྐྱས་པས་ཁྲོ་བོ་མེ་
ལྟར་འབར་བ་གཡས་དོ་རྩེ་གཡོན་སྤྲིགས་མཚུབ་བྱེད་པ་མེ་རིའི་ནང་ན་བཞུགས་པར་
བསྒྲོམ། དེའི་མིག་གཡས་པར་མ་ལས་ཉི་མའི་ད་ལ། གཡོན་པར་ཏ་ལས་ཟླ་
བའི་ད་ལ། དེ་གཉིས་ལས་དོ་རྩེ་འབྲེད་ཉལ་བའི་ལྟེ་བ་རྩྱི་གིས་མཚན་པ། སྒྲིན་
མཚམས་སྤྱི་ཉི་ཟླ་འབྲེས་པའི་སྤྱན་ལ་དོ་རྩེ་རྒྱ་གམ་པ་ལྟེ་བ་ལ་རྩྱི་གིས་མཚན་པ་
བསྒྲོམ། དེ་ནས་ངག་རྩྱི་ཞེས་བཟོད་དེ་གཡས་རོས་སྤྱི་བསྐྱོར་གྱིས་བསྐྱས་པས་

གཡས་པའི་རྩི་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བགགས་བསྐྱད། གཡོན་པ་དང་སྤྱིན་མཚམས་
 གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྩི་རྩེའི་ར་བ་བྱས་པར་བསྐྱོམ། དེ་བཞིན་དུ་གཡོན་དུ་བལྟས་པས་
 གཡོན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བགགས་བསྐྱད། གཉིས་པོས་རྩི་ར་བའི་འཕྲོ་འབྱད།
 འོག་དུ་བལྟས་པས་འོད་ཆ་གཅིག་གིས་བགགས་བསྐྱད། འོད་ཆ་གཉིས་ཀྱིས་རྩི་
 རྩེའི་ས་གཞི་བྱས་པར་བསྐྱོམ། སྟེང་དུ་བལྟས་པས་འོད་ཆ་གཅིག་གིས་བགགས་
 བསྐྱད། ཆ་གཉིས་ཀྱིས་རྩི་རྩེའི་གྲུ་བྱས་པར་བསྐྱོམ། དེ་ནི་སྤྱང་བ་མདོར་
 བསྟུས་ཏེ། སྐྱོམ་ཆེན་བདུན་ཀས་བསྐྱོམ་པའོ། །དེ་ནས་སྐྱོམ་ཆེན་བདུན་ཀས་སོ་
 སའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྐྱོར་བ་
 མདུན་དུ་སྦྱོན་བྱངས་པའམ། ཡང་ན་སོ་སའི་ད་ལར་སྦྱོན་བྱངས་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱག་
 བྱ་བ་དང་། མཚན་པ་དང་། སྤྱིག་པ་བཞགས་པ་དང་། རྩེས་སུ་ཡིད་རང་
 བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། དག་བའི་རྩ་
 བ་བསྐྱོར་བ་དང་། རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། ལམ་བསྟེན་པ་དང་། སེམས་
 བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ནས་ཀྱིས་སྐྱོམ་པ་གཙོ་བོའི་བཅུ་རྩུ་དག་སྟེ་སྐྱོམ་ཆེན་བདུན་
 ཀས་བྱའོ། །དེ་ནས་སྐྱོམ་ཆེན་བདུན་ཀས་ལུས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། སངས་

རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་མྱ་ངན་འདས་ལ་
དགོད་ཅེས་པའི་བར་དུ་བརྗོད་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དྲན་པར་བྱ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་
སྒྲིལ་དུ་འགྲོ་བས་སྒྲིལ་པ་གཟུང་བའོ། །དེ་ནས་ཚོགས་བསག་པའི་རྟེན་དེ་རང་
བཞིན་གྱི་གནས་སུ་གཤེགས་པར་བསྐྱོམ། འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲོ་བསྐྱེད་རང་སྟོང་
པར་བསྐྱོམ། དེའི་རང་ལས་སྒྲིལ་ཆེན་བདུན་ཀ་རིགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་བསྐྱོམ། དེ་ནས་བྱང་རྒྱལ་པ་རྣམས་པ་ལྟ་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མེ་ལོང་ལྟ་
བུའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམ་པ་ནི། སྒྲུབ་བ་ལ་སྒྲོ་འཛོལ་ཁྲོ་(སྒྲོ་)དང་བཅས་པ། དངོས་
གཞི་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཆ་ནས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲོ་གང་འཛོག་ཏུ་ལྟེན་
གྱིས་འཛོག་པའོ། །རྗེས་ལ་སེམས་ཅན་ལ་བལྟས་པས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པའི་སྦྱིང་རྗེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམ་པ་ནི།
སྒྲུབ་བ་ལ་སྒྲོ་འཛོལ་ཁྲོ་(སྒྲོ་)དང་བཅས་པ། དངོས་གཞི་ལ་བདག་དང་སེམས་
ཅན་དང་སྒྲུང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་མཉམ་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་མཉམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་
གཅིག་པར་བསྐྱོམ། རྗེས་ལ་བདག་ཀྱང་སྟོང་པ་ཡིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
སྟོང་པ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པར་མ་ཤེས་པ་དེ་སྦྱིང་རེ་རྗེ་སྟེ་ཆོས་

ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་ཇེ་དོ། །དེ་ནས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟོམ་པ་ནི།
 སྟྱར་བ་ལ་ཨ་ཀ་རོའི་སྒྲགས་བཞེད་ནས་སྟོ་འཛོལ་དང་བཅས་པས་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་
 བསྟོམ། དངོས་གཞི་ཚས་ཅན་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཚས་ཉིད་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་སྟོ་
 ནས་སོ་སོར་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོ་གཅིག་འཛོག་ཏུ་བསྟོམ་པའོ། །
 ཇེས་ལ་སྟིང་ཇེ་སྟྱེ་བའི་ཡུལ། སྟིང་ཇེ་སྟྱེ་བའི་མཁའ་པོ། སྟིང་ཇེ་རང་གི་ངོ་བོ་མི་
 དམིགས་པའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟིང་ཇེ་བསྟོམ། དེ་ནས་ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་བསྟོམ་པ་ནི། དེ་ལ་སྟྱར་བ་ཇེས་མེད་དེ། དེ་ནས་གོང་མ་གསུམ་སྟྱར་
 བ། ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་གཞི། བྱ་བ་བྱུབ་པ་ཇེས་སོ། །དེ་
 ཡང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔར་བསྟོམ་པ་ནི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་
 རུབ་པའི་ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོ་ཅིག་འཛོག་ཏུ་བསྟོམ། དེ་ནས་འབད་
 རྩལ་ཅི་ཡང་མི་མངའ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལྟོན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པའི་བྱ་
 བ་ནན་ཏན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྟོམ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་པོ་དེ་ཡང་རང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་མེད་
 གཅིག་པོ་དེ་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཤེས་པ་གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་གསལ་ལ་རྟོག་
 པའི་ཆ་ནས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས། མཉམ་རྒྱུ་གསུམ་མཉམ་པ་རོ་གཅིག་པས་

མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ཆོས་ཅན་སོ་སོར་ཕྱེན་ས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་
ནས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། སྟོང་པ་ལ་སྒྲོ་ཙག་འཛིག་ཏུ་འཛིག་པས་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། འབད་རྩེ་ལ་ཅི་ཡང་མི་མངའ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་
པས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས། དེ་ནམས་སྒྲོམ་ཆེན་བདུན་ཀས་བསྒྲོམ། དེ་ནས་
དག་པ་འཛིག་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲོམ་སྟེ། དེ་ཡང་དབེན་ཁང་དང་པོའི་སྒྲོམ་ཆེན་
པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཨ་དཀར་པོ། གཉིས་པ་ལ་ཨ་དཀར་པོ། གསུམ་པ་རྩྱ་
སྟོན་པོ། བཞི་པ་རྩྱ་དམར་པོ། ལྷ་པ་ཨོ་སེར་པོ། རྩག་པ་ཨ་ལྷང་གྲ།
སྒྲོམ་ཆེན་བདུན་པ་ཨ་དཀར་པོར་ལྷང་ངོ། །དེ་ནས་སྒྲོམ་ཆེན་བདུན་ཀས་སོ་སོའི་
ས་བོན་ལས་ཡི་གེ་རྩྱ་རེ་རེ་རྩ་ལས་རྩ་བུར་ཆད་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་བས་དོན་ཆེན་པོ་རེ་
རེ་བསྒྲོམ། དེ་ཡང་ལྷོ་བར་ཨ་དཀར་བ། དབུས་ཀྱི་རྩ་དཀར་པོ། ཤར་གྱི་རྩ་
སྟོན་པོ། ལྷོ་སེར། རུབ་དམར། བྱང་ལྷང། ལྷོ་བ་ཁྲོ་ཞལ་རྩག་ཡོད་པ།
ཡར་ལ་ལྷ་བའི་ཕྱེ་ལྷ་རིགས་ལྷ། མར་ལ་ལྷ་བའི་ཕྱེ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ། རིགས་ལྷ་
དང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་རྒྱུ་མ་ཆད་པའི་རྟོགས་སུ་བྱམ་པར་འབྲེལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་
ཁམས་རྩག་ཙམ་བྲབ་པ་ཞིག་བསྒྲོམ། དེའི་ནང་དུ་སོ་སོའི་ས་བོན་ལས་བྱི་བྱུང་

བས་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་དབུས་དཀར་བ། ཤར་སྒོ། ལྷོ་སེ། ལུབ་དམར་
 བ། བྱང་ལྗང་བ། ཁྱིམ་པ་གསུམ་པ་སྟོང་གསུམ་ཙམ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་བསྒྲོམ།
 དེའི་ནང་དུ་སོ་སེའི་ས་བོན་ལས་ཀྱི་བྱང་བས་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་པ་དཀར་པོ་སྟོང་
 རྒྱུ་དུའི་ཆད་ཙམ་ཞིག་བསྒྲོམ། དེའི་ནང་དུ་སོ་སེའི་ས་བོན་ལས་ཡི་གེ་ཨ་རེ་རེ་
 བྱང་བས་རྩོམ་གྲུ་གསུམ་པ་ལྟེ་བ་དཀར་བ། ཤར་གྱི་རྩ་སྟོན་པོ། ལྷོའི་སེ།
 ལུབ་ཀྱི་དམར། བྱང་གི་ལྗང་ཀྱུ་སྟོང་སྟེ་ལྷུང་གི་ཆད་ཙམ་ཞིག་བསྒྲོམ། དེ་ནས་
 སོ་སེའི་ས་བོན་ལས་བྱི་བྱང་བས་སོ་སེའི་འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་ཆད་ཙམ་པའི་གཞལ་
 ཡས་ཁང་རྒྱ་གམ་པའི་ལྟེ་བའི་ནང་ངམ་སྟེང་དུ་བསྒྲོམ། དེ་ཡང་དབེན་ཁང་དང་
 པོའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དབུས་དཀར་བ། ཤར་སྒོ། ལྷོ་སེ། ལུབ་དམར།
 བྱང་ལྗང་བ་ཞིག་བསྒྲོམ། དབེན་ཁང་གཉིས་པ་དཀར་ཆམ་མེ་བ་ཞིག་བསྒྲོམ།
 གསུམ་པ་སྟོན་པོ། བཞི་པ་དམར་པོ། ལྷ་པ་སེར་པོ། དུག་པ་ལྗང་ཀྱུ།
 བདུན་པ་དང་པོ་དང་འབྲེལ། །དབུས་སུ་སྤྱོད་ལས་སེམས་ཀྱི་གདན། ཤར་དུ་ཉོ་ལས་
 སྤང་པོ་ཆེའི་གདན། ལྷོར་ཨོ་ལས་རྟེན་གདན། ལུབ་རྩ་མོ་ལས་མ་བྱའི་གདན།
 བྱང་དུ་ཁྱིམ་པ་ལས་མ་ལའ་ལྷིང་གི་གདན། དེ་ནས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆེ། པལ།

ཉི་མ། ཟླ་བ། དར་གྱི་སྒོད་སྟན་དང་དྲུག་གོ། །དེ་རྗེ་སེམས་མ་ནས་སྒོ་བ་
 འབེབས་མ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཨ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཟླ་བའི་ད་ལ་རེ་རེ་བསྒོམ། དེ་
 རས་སོ་སའི་ས་བོན་ལས་ས་བོན་དེ་འདྲ་བ་རེ་རེ་དབུས་གྱི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་བབས།
 དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་བྱུང་མཚན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ཚུར་འདུས་པས་
 དབེན་ཁང་དང་པོ་དང་གཉིས་པས་འཁོར་ལོ་ཨ་ལས་མཚན་པ་རེ་རེ་བསྒོམ། གསུམ་
 པས་དོ་རྗེ་རྩྱི་གིས་མཚན་པ། བཞི་པས་པདྨ་རྩྱིས་མཚན་པ། ལྷ་པས་རིན་པོ་ཆེ་
 ཨོ་གྱིས་མཚན་པ། དྲུག་པས་རྒྱ་གྲུམ་པ་ཨ་ལས་མཚན་པ། བདུན་པས་དོ་རྗེ་
 ཨ་ལས་མཚན་པ་བསྒོམ། དེ་རྣམས་ལས་འོད་སྒྲོས། དོན་གཉིས་བྱས། ཚུར་
 འདུས་པས་དབེན་ཁང་དང་པོས་རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་ཞལ་བཞི་ཐུག་བརྒྱད་པ་བྱང་
 རྒྱུ་མཚན་གི་ཐུག་རྒྱ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བསྒོམ། གཉིས་པས་རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་
 ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་བསྒོམ། གསུམ་པས་མི་བསྐྱོད་པ།
 བཞི་པས་སྦྱང་བ་མཐའ་ཡས། ལྷ་པས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན། དྲུག་པས་དོན་
 ཡོད་གྲུབ་པ། བདུན་པས་བྱང་སེམས་དོ་རྗེ། དེ་རྣམས་ནི་གཞིའི་སངས་རྒྱས་
 བསྒོམ་པའོ། །དེ་རྣམས་སོ་སའི་ས་བོན་ལས་རྩི་རེ་རེ་ཆད་པས་གཞིའི་བྱུང་འབྱེད་ཐུགས་

ཀར་ཚོ་ག་གསུམ་གྱིས་དང་པོའི་བྱུང་རེ་རེ་བསྐྱོམ། དེའི་ཐུགས་ཀར་སོ་སོའི་ས་
 བོན་ལས་ཨ་རེ་རེ་བྱང་བས་དེ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་སྟེ། དེ་ཡང་
 དབེན་ཁང་དང་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་བས་དུག་པ། གཉིས་པས་ཕྱི་བས་
 བཅུ་པ། གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྔ་པ་དུག་པས་ཕྱི་བས་བརྒྱད་པ། བདུན་པས་ཕྱི་བས་
 བརྒྱད་པ་འཇམ་དགུ་པ། དེ་ནམས་སྤྱུང་བཞི་སྤྱགས་དང་ལྔ་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ་
 མོ། །དེ་ནས་སོ་སོའི་ས་བོན་ལས་དེ་ཁོ་ན་འདྲ་བ་རེ་རེ་འཁོར་ལོའི་དབུས་སྤྱུང་
 བས། ཚོ་ག་གསུམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་སྟེ། དབེན་ཁང་དང་
 པོས་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞལ་དུག་ཕྱག་གཉིས་པ་སྐྱུ་མདོག་
 དཀར་པོ་ཞིག་བསྐྱོམ། དབེན་ཁང་གཉིས་པས་འཇམ་དཔལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྤྱི་གཙུག་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཞིག་བསྐྱོམ། གསུམ་
 པས་སྤྱག་བསྐྱལ་གཙོད་པའི་འཁོར་ལོ་ཞིག་བསྐྱོམ། བཞི་པས་རྩྭ་རྩྭ་པོ་སྐྱུ་
 མདོག་དམར་པོ་ཞིག་བསྐྱོམ། ལྔ་པས་ངག་གི་དབང་ཕྱག་སེར་པོ་བསྐྱོམ། དུག་
 པས་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་ཅན་ལྔ་པ་ཀུ་བསྐྱོམ། བདུན་པས་འཇམ་དཔལ་ཨ་ར་པ་ཅ་ཞལ་
 གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་

ཀར་ནམ་ཀའི་ས་བོན་ལས་ཨ་རེ་རེ་ཆད་པས་ཁྱ་བའི་ད་ལ་རེ་རེ་བསྐྱེམ། དེའི་
སྟངས་ལྟ་བུ་ས་བོན་བབས་པར་བསྐྱེམ་པའོ། །དེ་ནས་ས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་བསྐྱེམ་པའོ། །

ད་ནི་ཟབ་མོ་ཚྲོགས་པའི་རིམ་པ་བསྐྱེམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བཟླས་པ་གཙོ་
བའི་ཚྲོགས་རིམ། སྤྱིན་སྟེག་གཙོ་བའི་ཚྲོགས་རིམ། སྐྱོམ་པ་གཙོ་བའི་ཚྲོགས་
རིམ་གང་མོས་ཤིག་བསྐྱེམ་དུ་གཞུག་སྟེ། དེ་ཡང་འདྲིར་རང་བྱིན་གྱིས་བཟླབ་པ་
ཤེས་རབ་འཁོར་ལོའི་ཚྲོགས་རིམ་དང་སྦྱར་རྟེ། དེ་ཡང་རིགས་བསྐྱེས་ལ་མཚོན་
ན། ཨ་ལས་འོད་སྟོས་པས། ཁྱ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་འཁོར་
ལོར་གསལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྲུགས་ལ་མདོག་དུག་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་
དོག་སྟོས་པས་དང་པོའི་བྱ་རྒྱ་དང་གཞིའི་བྱ་རྒྱ་གསལ་བར་བྱས་རྟེ། འོད་ཟེར་དེ་
གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། རྒྱ་གྲམ་པ་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་། མཚོད་རྟེན་དང་།
དོན་ཆེན་པོའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་སྟོས། དེ་ནས་དོན་ཆེན་པོའི་ཁོ་གཞལ་དུག་ནས་འོད་
ཟེར་ཁ་དོག་དུག་ལྗང་སྟེ། བྱ་རྒྱ་མཚོད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་སྤྲུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པར་བསྐྱེམ་པ་ནི་སྟོས་རྟེ་ཐིམ་

པའོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱུ་གི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་གྱིས་
 བསྐྱུས་ཏེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་མཚན་གྱི་ཡང་སྦྱིང་གི་རང་
 སྒྲ་སྒྲོག་ཅིང་རྩི་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱོར་བ་ལན་གསུམ་བྱས་ཏེ། བློ་ཞལ་དུག་ཏུ་འོད་
 ཟེར་ཁ་དོག་དུག་འདུས་པས་དེས་རྒྱུན་བྱས་པས་རྩི་ཆེན་པོ་འོད་དུ་བཞུ། དེ་མཚན་
 རྟེན་ཆེན་པོ་ལ་ཐིམ། དེ་ཆོས་འབྱུང་ལ་ཐིམ། དེ་རྒྱ་གྲམ་པ་ལ། དེ་གཞལ་
 ཡས་ཁང་ལ། དེ་གཞིའི་བྱ་རྩུ་ལ། དེ་དང་པོའི་བྱ་རྩུ་ལ། དེ་ཤེས་རབ་འཁོར་
 ལོ་ལ། དེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ། དེ་རྒྱ་བའི་ད་ལ་ལ། དེ་ཨ་ལ་ཐིམ།
 དེ་ནི་བསྐྱུས་ཏེ་བཞུ་བའོ། །དེ་ནས་ཨ་དེ་ལ་སེམས་གཏང་ནས་བསྒྲོམས་པས།
 ཨ་དེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་ལ་སྟོང་པར་ཕྱོད་ཀྱིས་བཏང་ནས་བསྒྲོམ་པ་ནི་དེ་ལོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྒོ་གནས་པའོ། །དེ་ལ་སྒྱུ་ན་རྩི་ཆེན་པོ་ནས་གཙོ་བོ་སུམ་བཟུགས་
 པའི་བར་དུ་རྩུ་ལས་ཉ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྒྲོམ་པ་ནི་དུབ་པ་བདའ་
 བའོ། །དེ་ནས་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་བ་ལ་ཡང་སྦྱིང་བཀོད་དེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་
 བསྐྱུས་པའོ། །བྲེ་མ་ལུང་པ་ན་རེ། སྐྱུ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོ་བསྐྱུ་བྱས་ནས་
 བསྐྱུས་པ་ནི་སྐྱའི་བསྐྱུས་པ། ས་བོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོ་བསྐྱུ་བྱས་ནས་བསྒྲོམ་པ་

ནི་གསུང་གི་བསྐྱེད་པ། ཕྱག་མཚན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོང་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་པ་
ནི་ཕྱགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་གང་རུང་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་གསུངས།
དེ་ལ་སྟོན་གོང་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ། སྐྱོམ་བསྐྱེད་ལ་སྟོན་སྟོང་པའི་ངང་ལས་དང་
པོའི་སངས་རྒྱས་སུ་ལངས་ཏེ་སྟོན་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཅི་རིགས་སུ་བྱ། དེ་
ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། སྐུ་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཚེ་འདི་ལ་འབྱུང་། རྩོགས་རིམ་
དེ་ཡང་མཚན་བཅས་སུ་བསྐྱོམ་ན་དོན་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་མི་བཞུ་བར་འོད་རིམ་གྱིས་
བསྐྱེད་ནས་ཨ་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱོམ་པའོ། །གཞན་གོང་དང་འདྲའོ། །དང་པོ་
སྟོར་བ་བདུན་ལ་ཞར་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་ན། གཞུང་གི་རྩིས་སུ་འབྲང་བ་དང་།
གདམས་ངག་གི་རྩིས་སུ་འབྲང་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མི་ཁྱི་
པ་ན་རེ། འབྲི་བའི་ད་ལ་གཅིག་ལས་མེད་དེ་གསང་ལྷན་ནས་ད་ལ་རྒྱལ་མཚོག་
གཅིག་ལས་མ་བཤད་པས་ཟེར། འོ་ན་དང་པོ་སྟོར་བ་བདུན་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་
མེད་དོ་བྱས་པས། དེ་མཚན་དགོད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དེ་ཡང་རིགས་བསྐྱེད་ཀྱི་
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་གཙོ་བོ་སུམ་བཙུགས་པས་
རིགས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་བཞོད། ཁོ་རང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ། དེའི་ལྷལ་ཏུ་ཏ

ཐུ་ག་ཏའི་གཙོ་བོ་སུམ་བཅེགས་པ་བསྐྱེད། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་དཀར་པོ་ལ་ཏ་
 ཐུའི་མཚན་བཀོད། དེ་ཁོ་རང་སྟོང་པར་བསྐྱོམ། དེའི་ལུལ་ཏུ་ངོ་ཆེའི་རིགས་གྱི་
 གཙོ་བོ་སུམ་བཅེགས་པ་བསྐྱེད། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་སྟོན་པོ་ལ་
 ངོ་ཆེའི་རིགས་གྱི་མཚན་བཀོད། ཁོ་རང་སྟོང་པར་བསྐྱོམ། དེའི་ལུལ་ཏུ་བསྐྱེད་
 རིགས་གྱི་གཙོ་བོ་སུམ་བཅེགས་པ་བསྐྱེད། ཁོར་ཡུག་ལྡང་ཀླུ་ལ་ལས་གྱི་རིགས་
 གྱི་མཚན་བཀོད། ཁོ་རང་སྟོང་པར་བསྐྱོམ། དེའི་ལུལ་ཏུ་བྱང་སེམས་ངོ་ཆེའི་གཙོ་
 བོ་སུམ་བཅེགས་པ་བསྐྱེད་ནས་དེས་གོང་མའི་མཚན་བཀོད། བཀོད་པ་དེ་ལ་
 དམིགས་ནས་རིམ་གྱིས་འདོན་པ་ལོ། །བྱང་སེམས་ངོ་ཆེ་ལ་མཚན་མ་མེད་པའི་གནད་
 ཀླུ་ཡང་དེ་ཡིན་གསུངས། དཔེར་ན་ཡོན་བདག་ཅིག་གིས་པོ་ཏི་དུག་ཡིག་མཁན་
 དུག་ལས་བྱིས་ནས་གྲོག་མཁན་གཅིག་གིས་རིམ་གྱིས་གྲོག་པ་དང་འདྲ་གསུང་ངོ་། །
 འགྲེལ་པའི་ཐད་སོན་ལྟ་ན་བདེ་བ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལ་ཡང་སྒྲེག་དོར་གྱི་གཞུང་
 གཞོད་བྱུང་སྟེ། གསང་ལྡན་མ་ནས་དང་པོ་སྦྱར་བ་གཅིག་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཅི་ཡོད། དེ་གྲོག་པ་ལ་དགོས་ཟེར་ན། དེ་ནས་བསྐྱག་པའི་མན་ངག་མ་བསྟན།
 ཚུ་ཚུ་ནས་ད་ལ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཚུ་ཚུ་གདབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་འབྲི་བའི་ད་

ལ་གཅིག་ལས་མེད་ན་ད་ལ་གང་རུང་བའི་སྒྲུ་མི་འདུག་སྟེ། སྒྲིན་དེ་རྣམས་འབྱུང་
ངོ། །

དག་བསྟེན་མོ་བྲག་ས་སྒྲིན་མ་ན་རེ། ད་ལ་རྒྱལ་མཚོག་གཅིག་ལས་མེད་
པས་འབྲི་བའི་ད་ལ་གཅིག་ཡིན་ཟེར། འོ་ན་དང་པོ་སྒྲློར་བ་བདུན་བསྟན་པ་ལ་དགོས་
པ་ཅི་ཡོད་ན། རྒྱུ་དུམ་བྱར་འདོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་སྟེ། སྒྲིན་གོང་མ་
དང་འབྲེལ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ན་རེ། འབྲི་བའི་ད་ལ་རང་བདུན་ཡོད་ཟེར།
འོ་ན་ད་ལ་རྒྱལ་མཚོག་གཅིག་ལས་མ་བཤད་པར་འབྲི་བའི་ད་ལ་བདུན་དུ་རྩི་ལྟར་འགོ་
ན། དེ་དང་པོ་སྒྲློར་བ་བདུན་བཤད་པ་དེས་གཙོ་བོ་འཕོས་པས་ད་ལ་བདུན་དུ་འགོ་
བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གསང་ལྡན་ནས། དེ་ནས་རིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དུག། །རིམ་
པ་བཞིན་དུ་བཤད་བྱ་སྟེ། །གཙོ་བོའི་གནས་སུ་ཁྱི་ལས་ནི། །ཞེས་གསུངས་པས་
གཙོ་བོ་གོང་འཕོ་བར་བདེ། །གདམས་ངག་གི་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་སྒྲི་ཏི་དང་། །སྒྲུ་
སི་རྒྱུས་འབྲི་བའི་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་མི་འདྲ་བ་བདུན་དུ་བཞེད་དོ། །གང་ཟག་སྒྲོ་
དམན་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཅུ་བསྒྲོམ་མི་རུས་ན། །བྱང་པར་དུ་ཡེ་
ཤེས་སེམས་དཔའ་བདུན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བསྒྲོམ་སྟེ། །དེ་ནི་ལམ་ཁ་ཐོར་གྱི་

མན་དག་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གོང་གི་
 སྒོམ་ཆེན་བདུན་པོས་བྱས་བྱ་བ་ནས་བསྐྱེད་བ་མདོར་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་དུ་གོང་དང་འདྲ།
 དེ་ནས་དང་པོ་སངས་རྒྱལ་སྐུ་བསྐྱེད་ན་སོ་སོའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱལ་
 དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བསྐྱོར་བ་རེ་སྒྲུན་འདྲེན། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་གཙོ་
 བས་བདུན་རྣམ་དག་བྱ་སྟེ། དུག་དང་། མཚན་པ་དང་། སྤྲིག་པ་བཤམ་པ་
 པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བ་དང་། སྐྱབས་སུ་འགོ་བ། སེམས་བསྐྱེད་པ།
 དག་བའི་རྩ་བ་བསྟོ་བའོ། །དེ་ནས་གོང་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་དུ་འགོ་བས།
 སྒོམ་པ་གཟུང་། དེ་ནས་ཚོགས་གསལ་པའི་རྟེན་དེ་མི་དམིགས་པར་བསྒྲོམས་
 བས། སྐད་ཅིག་ལས་བདག་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ་པ་ནི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མདོར་བསྐྱེད་བསམ་ག་པའོ། །དེའི་ངང་ལས་པ་རྣམས་བའི་གདན་
 སྒོམ་ཆེན་བདུན་ཀས་བསྒྲོམ། དེའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་བསྒྲོམ་པ་ནི། དབེན་ཁང་
 དང་པོ་དང་གཉིས་པས་ཨ། གསུམ་པས་རྩྱ། བཞི་པས་མྱི། ལྷ་པས་ཞྭ།
 དུག་པས་ཨ། བདུན་པས་ཨ། དེ་རྣམས་ལ་སྟོ་བསྐྱེད་བྱས་པས། དབེན་ཁང་
 དང་པོས་ཨུ་ལྷ་ལ་ཨས་མཚན་པ་ཞིག་བསྒྲོམ། གཉིས་པས་འཁོར་ལོ། གསུམ་

བས་དོན། བཞི་པས་པར། ལྷ་པས་རིན་པོ་ཆ། འུག་པས་རྒྱ་གྲུ་པ།
 བདུན་པས་པོ་ཏི་ཨས་མཚན་པ། དེ་རྣམས་སྒྲོས་བསྐྱུས་པས་གོང་གི་ཤེས་རབ་
 ལམ་ལུ་ལོ་དཔུས་སུ་བསྒྲོམ་པ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྒྲོམ།
 དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་སྒྲུབ་པའི་དལ་རེ་རེ་བསྒྲོམ། དེའི་དཔུས་སུ་སྒྲུ་མདོག་དང་
 མཐུན་པའི་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་རེ་རེ་བསྒྲོམ། དེའི་དཔུས་སུ་སོ་སོའི་ས་བོན་བསྒྲོམ།
 ཐིག་ལེའི་ནང་ན་ས་བོན་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སོ་སོའི་སྐྱགས་ཀྱིས་བསྒྲོར་བར་བསྒྲོམ། དེ་
 རྣམས་སོ་སོའི་ས་བོན་ལས་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྒྲུན་དངས་གཉིས་སུ་མེད་
 པར་བསྐྱེམ། དེ་རྣམས་ལྷ་མོ་བདུད་རྩིའི་བུམ་ཆུ་ཐོགས་པས་དབང་བསྐྱར་བས་ཞོར་
 བུ་རིན་པོ་ཆའི་དབུ་རྒྱན་དང་ལྷན་པར་བསྒྲོམ། དེ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་བསྐྱེད་པའི་རིམ་
 པ་བསྒྲོམ་པའོ། །

དེ་རྣམས་ཟབ་མོའི་དོན་རྒྱུགས་པའི་རིམ་པ་བསྒྲོམ་པ་ནི། སོ་སོའི་ས་བོན་
 ལས་འོད་ཟེར་རིམ་གྱིས་སྒྲོ་བ་ནི་དང་པོ་སོ་སོའི་སྐྱགས་གསལ། དེ་རྣམས་འོད་ཀྱི་
 ཐིག་ལེ། དེ་རྣམས་སྒྲུབ། དེ་རྣམས་སོ་སོའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དབུའི་གཙུག་
 ཏོར་རྣམས་ཞབས་གདན་ཁྱི་ཡན་ཆད་གསལ་བར་བསྒྲོམ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲོས་ཏེ་

བྱུ་མཚོད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། སངས་རྒྱུ་གི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་བཅུད་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་སོ་སོའི་ཐུགས་ཀའི་སྐྱུ་གས་དང་ས་བོན་ལ་ཐིམ་
 པས་བཀྲག་དང་གཟི་མདངས་དང་ལྡན་པར་བསྒྲོམ། དེ་ལ་སྐྱོན་བསྐྱུས་པ་བྱ་སྟེ།
 དབེན་ཁང་དང་པོས་ཨོྲོ་བྱ་ཀློ་ནས་ཡ་ཏེ་ན་མཆོད་འེབ་དུ་བསྐྱུ། དབེན་ཁང་
 གཉིས་པས། ཨོྲོ་བྱ་ཀློ་ན་སྐྱུ་ཡེ་ཡ་ཏེ་ན་མ་བསྐྱུ། གསུམ་པས་དུང་ཁྱོད།
 བཞི་པས་བཟོ་བྱ་ཀློ། ལྷ་པས་སྐྱ་གྲི་ལྷ་ར། དུག་པས་སྐྱ་ན་ཀློ་ཡ། བདུན་
 པས་ཨ་ར་པ་ཅ་བསྐྱུ། དེ་ལ་སྐྱོན་གོང་བཞིན་དུ་བསྒྲོམ། སྐྱོམ་བསྐྱུས་ལ་སྐྱོན་
 སྟོང་པའི་ངང་ལས་དང་པོའི་བྱུར་ལངས་ཏེ་སྐྱོད་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་སུ་
 བྱ། གལ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བས་དེ་ཅམ་ཡང་བསྐྱོམ་མི་རུས་ན།
 བདག་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་ཅིག་མས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ། དེའི་ངང་
 ལས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གར་མོས་ཤིག་བསྐྱོམ། དེའི་ཐུགས་ཀར་སྐྱུ་བ། དེའི་
 སྟོང་དུ་ཨ། དེའི་མཐའ་མར་ཡང་སྟིང་། དེ་ནས་ཨ་ལས་འོད་ཟེར་རིམ་གྱིས་
 སྐྱོས། རྩུ་འདུས་ནས་ཡང་སྟིང་དང་ཨ་ལ་ཐིམ་ནས་བཀྲག་དང་གཟི་མདངས་
 དང་ལྡན་པ་ཞིག་བསྐྱོམ། དེ་ལ་སྐྱོན་སྐྱུ་གས་ལ་དམིགས་ནས་ཡང་སྟིང་རུས་ཚད་

དུ་བཟླ། དེ་ལ་སྒྲིན་སྟོང་པའི་ངང་ལས་དང་པོའི་བརྒྱུར་ལངས་ལ་སྒྲིན་ལམ་ཅི་རིགས་
 ལྟ་བུ། དེ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མདོར་བསྡུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་ཤིན་
 ཏུ་མདོར་བསྡུས་སུ་འདོན་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཨ་ལི་བརྩ་གཉིས་ལ་སེམས་
 འཛིན་གྱི་མན་ངག་བརྩ་གཉིས་ཡོད་དེ་ལམ་ཁ་ཐོར་གྱི་མན་ངག་ཏུ་འགྲོའོ། །ལེ་ལུ་
 འདིའི་མན་ངག་མ་ཤེས་ན་འདི་མན་ཆད་གྱི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་འགོ་རྩམ་ཡིན་
 གསུངས་སོ། །

ད་ནི་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གང་གིས་གསུངས་ན།
ཆོག་གི་བདག་པོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཆོག་གི་བདག་པོ་ནི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
 བཞི་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་པ་སྟེ། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་བརྩ་ལ་མངའ་བརྟེན་
 པའི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཐུབ་དེས་གསུངས་སོ། །རྩོལ་ལམ་ཐབས་ཇི་ལྟར་གསུངས་བྱས་
 པ་ལ་**ཆོགས་སུ་བཅད་ཅེས་པ་**སྟེ། ཆོག་བར་བདུན་པར་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་
 གསུངས་སོ། །འོ་ན་དོན་གྱི་ངོ་བོ་གང་གསུངས་ཤེ་ན། **གསང་སྔགས་རྒྱལ་**
པོ་དུག་ཅེས་པ་བརྗོད་ཏེ་ཀུལ་ལ་སོགས་པ་དུག་གོ། །དེ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱབས་པ་ལ་རིགས་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེས། གདུལ་བྱ་དུག་ལྟ་

ཆ་མཉམ་པའི་ཡིད་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་སྤང་བྱ་བྱིས་གཞོན་པའོ། །
 ཡང་ན་གསང་སྤྲུགས་རྒྱལ་པོ་དྲུག་ནི། བཟོ་རྒྱུ་ཀུལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་རིགས་
 གྲེ་བྲག་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དྲུག་གི་སྤྲུགས་ཡིན་ལ། དེས་གདུལ་བྱ་རིགས་
 དྲུག་གི་ཡིད་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་སྤང་བྱ་བྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་པས་སོ། །
 ལྷན་ཞིང་ནི་ཨ་ལི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་སྤྱོད་རྒྱུ་དེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་
 པས་སོ། །དེའི་རང་བཞིན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུངས་ན། **གཉིས་སྤྱེད་པར་**
འབྱུང་བ་(དང་)ཞེས་པ། གཉིས་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སོ། །གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་མེད་པས་ན་གཉིས་སྤྱེད་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱི་གཟུང་
 བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པས། དེར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མ་གྲུབ། དེ་
 མ་གྲུབ་པས་གཟུང་བ་མེད། གཟུང་བ་མེད་པས་དེར་འཛིན་པ་མེད་ཅེས་པ་སྟེ། རོན་
 ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་ད་ལའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གོ་བའོ། །འོ་ན་སེམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཅི་ཞེ་ན། **མི་སྤྱེ་ཆོས་ཅན་**ཞེས་པ་སྤྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །
འདི་ཞེས་པ་ཉེ་བ་མཛོན་སུམ་དུ་སྟོན་པའི་ཆོག་སྟེ། འོག་ནས་སྟོན་པའི་ཆོག་འདི་
 དག་གསུངས་(པ་)ཡིན་ཞེས། །དེ་ཡན་ཆད་ན་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོག་སྤྲུལ་

གསུངས་པའི་ལེན་ཆོག་རྐང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དོ། །དེ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་
སྤྱད་པ་པོའི་ཐུག་དང་བསྟེན་བཀུར་ལ་སོགས་པ་སྟོན་གྱི་མཛད་ཚུལ་གྱིས་པ་ཡིན་
གསུངས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་ཆོག་དངོས་ལ་མ་འབྲི་མ་བསྟན་
པ་ཨ་ཨུ་ཨི་ཨུ་ནས་རྫོན་གརྩ་ཨུ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནི་གསུངས་པའི་ཆོག་དངོས་བསྟན་པ་ནི། **ཨ་ཨུ་ཞེས་པ་ནི་ཨ་ལི་**
རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་འདིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་མཚོན་
ཏེ། དེ་ལ་ཨ་ལི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྣམ་པ་
བཅུ་གཉིས་མཚོན་ལ། རི་རྩེ་ལི་ལྷོ་ལ་སོགས་པས་མི་མཚོན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
དེ་ཉིད་པར་ལ་འདྲི་སྟེ། འོ་ན་དུ་བ་ཁོ་ནས་མེ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ལ། བྲག་རྩ་ལ་
སོགས་པས་མི་མཚོན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དུ་བས་མེ་མཚོན་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་ཡོད། དཔེ་ཆང་མང་ན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཨ་ལི་བཅུ་གཉིས་
གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བཅུ་གཉིས་མཚོན་ལ། རི་རྩེ་ལི་ལྷོ་ལ་སོགས་
པ་དེས་མི་མཚོན་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་རྒྱ་དང་རྩེ་རྩིང་
པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱ་དུ་ལུང་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཡང་། ཀུན་ཏུ་འོད་གྱིས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཉི་

མའི་དགྲིལ་འདྲ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྩ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཨ་ཞེས་པ་དང་པོ་
 འདིས་ཀུན་རྩེད་ཀྱི་ས་མཚོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཉི་མའི་ད་ལ་དང་འདྲ་སྟེ། ཟུན་པ་
 སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱན་སྐྱམ་པར་བྱེད་པ་ལོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྩེད་ཀྱི་
 ས་དེས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཟུན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་
 ཅིང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱན་སྐྱམ་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཨྲཱ་ཞེས་པ་བདུད་རྩི་འོད་ཀྱི་
 སའོ། །དཔེ་ཅི་དང་འདྲ་ན་རྒྱ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། རྒྱ་བ་ལ་ཡང་ཚོས་གཉིས་བསིལ་
 བ་དང་། ཟུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བདུད་རྩི་འོད་ཀྱི་ས་དེས་
 ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ཚ་གདུང་ལ་སོགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་
 པའི་ཟུན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལོ། །ཨི་ཞེས་པས་ནམ་གཤོད་ཀྱི་སའོ། །ས་
 དེ་ཡང་ནམ་གཤོད་འདྲ་སྟེ། ནམ་གཤོད་པོ་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས། བར་དུ་
 གང་ན་ཡང་མི་གནས། ཐ་མ་གང་དུ་ཡང་རྩལ་པ་མེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས། བར་
 དུ་གང་ན་ཡང་མི་གནས། ཐ་མར་གང་དུ་རྩལ་པ་མེད་དོ། །ཨྲཱི་ཞེས་པ་འདིས་རྩོ་
 རྩོ་འོད་ཀྱི་སའོ། །དེའི་དཔེ་རྩོ་རྩོ་པ་ལམ་དང་འདྲ། རྩོ་རྩོ་པ་ལམ་

དེ་ལ་ཚོས་གཉིས། སར་ལ་ཐམས་ཅད་འཛོམ་པ་དང་། ཚུར་ལ་གང་གིས་ཀྱང་
 ཚུགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིག་པ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་མེད་དེས་
 སར་ལ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཤིང་། ཚུར་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་
 གིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་མི་བཞིག་པའོ། །ཡུ་ཞེས་པས་རིན་ཆེན་འོད་ཀྱི་ས་སྟེ། ས་
 དེའི་དཔེ་མོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་སྟེ། མོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། སྟོན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ད་ལྟར་
 གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་པས་
 སོ། །ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་ཡང་དབང་བསྐྱར་ཞིང་དོན་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཡུ་ཞེས་པས་པདྨ་འོད་ཀྱི་ས་སྟེ། དཔེ་མེ་རྟོག་
 པདྨ་དང་འདྲ། མེ་རྟོག་པདྨ་དེ་འདམ་གྱི་ནང་ན་གནས་ཀྱང་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པ་
 བཞིན་དུ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་གཟུགས་སྐྱ་རྣམ་པ་གཉིས་
 ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཀྱང་། འཁོར་བའི་ཉེས་པའི་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས་
 ཤོད། །ཨ་ཞེས་པས་བདུན་པ་ལས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་ས་སྟེ། དེ་ཡང་འདས་པའི་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འདས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛོད། དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་གྱིས་

ད་ལྟ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད། མ་འོངས་པས་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་མཛད་པའོ། །**ཨྲཱེ**ཞེས་པས་དཔེ་མེད་གྱི་ས་སྟེ། ས་དེ་དཔེའི་སྒོ་ནས་
 མཚོན་དུ་མི་བརྟུབ་གོ། །དཔེ་ཡོད་ན་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ཟེར་རམ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ཟེར།
 འདྲ་བ་ཞིག་ལ་དཔེ་ཟེར་ན་སྟོགས་གཅིག་ནས་འཛོག་གམ་སྟོགས་མཐའ་དག་ནས་
 དཔེར་འཛོག་སྟེ་དཔེས་མཚོན་དུ་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་དཔེའི་སྒོ་ནས་ཚས་ཀྱང་
 བསྟན་དུ་མེད་དམ་ཞེ་ན། **ཨྲཱེ**ཞེས་པས་དཔེ་ལྡན་གྱི་ས་སྟེ། དེ་ལ་སྟོགས་རེ་
 ཅམ་ནས་དཔེས་མཚོན་དུ་བྱུང་སྟེ། ཚས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུ། དྷི་ཟའི་
 སྟོང་ཁྲེར་ལ་སོགས་པ་སྦྱུ་མའི་དཔེ་བརྟུ་གཉིས་གྱིས་གོ་བར་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་
 ཀླན་ཏུ་འོད་གྱིས་དེ་དཔེ་ཉི་མ་དང་འདྲ། བདུད་ཅི་འོད་གྱི་ཁྲོ་བ་དང་འདྲ་བ་ལ་སོགས་
 པའོ། །**ཨྲཱེ**ཞེས་པས་ཤེས་རབ་འོད་གྱིས་སྟེ། ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པའི་འོད་ཇི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐུན་པས་སོ། །**ཨྲཱེ**ཞེས་པས་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་ས་སྟེ། དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐུན་པས་སོ། །འོ་ན་དེ་གཞན་ལ་བསྟན་དུ་བྱུང་
 བམ་ཞེ་ན། **ཨམ**ཞེས་པས་བརྟུ་གཉིས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ས་སྟེ།

གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྟོགས་ན་གཞན་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་དཔེ་ནི་ལྷགས་
 པའི་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞན་ལ་བསྟན་དུ་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པའོ། ། འོ་
 བ་དེ་ལྟར་ན་དོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ས་བཅུ་གཉིས། རྟགས་ཨ་ལི་བཅུ་
 གཉིས་པོ་གང་ལ་མཚོན་ཞེ་ན། **སྤྱི་ཏྲི་དྲི་རྩྭ་ན་ལྷུ་རྩྱི་ར་ཏྲི་བརྩོ་བརྩྱ་རྩྱ་ཅ་རྩྱ་**
བརྩྱ་རྩྱ་མ་ཞེས་པ་ལ་མཚོན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་ཏྲི་གནས་པ་དང་། དྲི་དྲི་ཐུགས་ལ།
 རྩྱ་ན་ཡེ་ཤེས། ལྷུ་རྩྱི་སྤྱི་གཙུག་ ར་ཏྲི་དང་། བརྩོ་དུས་གསུམ་གྱི། བརྩྱ་རྩྱ་
 སངས་རྒྱས་རྣམས། ཅ་རྩྱ་བརྩྱ་རྩྱ་མ་ཞེས་པ་ཐུགས་སོ། ། འོན་ལ་བསྟར་བས་
 དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་བཞུགས་སོ་
 ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་ང་བཞུགས་ཟེར་བ་ལ་དོན་གྱི་ང་དང་རྟགས་ཀྱི་ང་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །
 དོན་གྱི་ང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། ། རྟགས་ཀྱི་ང་ཨ་
 ལི་རྣམ་པ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱུང་། འོ་ན་ཨ་ལི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་སྐྱུར་
 མི་སྣང་ངམ་བྱས་པ་ལ། **ཨོ་བརྩྱ་དྲི་ཀཱུ་**ཞེས་པ་ནས་ཨ་ར་པ་ཅན་ལ་ཏེན་མཆ་
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རིགས་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞལ་དུ་ག་ཐུག་གཉིས་

བ་སྐྱ་མདོག་དཀར་པོར་བཞུགས་པ་ཞིག་གི་སྐྱར་སྒྲང་སྟེ། དེ་ཡང་བཟོ་རྒྱུ་ཀུ་
 ཞེས་པ་དེ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་རྒྱབ་ངོས་ཀྱི་ཞལ་དམར་པོར་འདུས།
 ཅུང་ཁ་རྩོད་ས་རྩ་བའི་ཞལ་ཏེ་ནག་པོ། བརྒྱ་རྒྱ་ན་སྐྱུ་ཡེས་སྟེང་ཞལ་དཀར་པོ།
 རྒྱ་ན་(ཀལས་)་གཡོན་ཞལ་ལྗང་ཀྱ། རྒྱ་གྲི་ཤུ་རས་གཤམས་ཞལ་སེར་པོ། ལ་
 ར་པ་ཅ་ན་ཞེས་པས་དེའི་ཡང་སྟེང་ཞལ་དཀར་པོ་མཚོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཞལ་དུག་
 པོ་དེ་དོན་ལ་རིགས་དུག་མཚོན་པའི་བཅའོ། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་བྱེ་བྲག་པ་
 དུག་པོའི་རིགས་བསྐྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞལ་དུག་ཐུག་གཉིས་པའི་སྐྱར་
 བྱང་ཅམ་ན། དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་འོང་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་མི་ཞིག་གི་ལུས་
 བྱལ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཚོས་གཉིས། ཏེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱེན་
 བོ། །དེ་ལ་ཏེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ནི་པ་མའི་ཁྲ་ཁྲག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས། ལྷན་
 ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱེན་བར་དོར་བྱས་ནས་ལུས་བྱལ་པའོ། །དེའི་ལུས་བྱལ་ན་དེའི་ཡོན་
 ཏན་གྱི་མཚན་འབྱུང་། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྐྱར་བྱང་ཅམ་ན།
 དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་འབྱུང་། དོན་གོ་ལ་མཚན་བཟོད་བྱ་བའི་དོན་གོ་རང་དེ་ཡིན་
 གསུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་བསྐྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྐྱ་མདོག་དཀར་

པོ་ཞལ་དུག་ཕུག་གཉིས་པའི་སྐྱེ་དེ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་བཞག་ནས་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
མཚན་བྱང་བཞི། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས། འཇམ་
དཔལ་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་མཚོག་ཅེས་པའི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་དེའི་མཚན་དུ་བྱང་
བའོ། །དེ་ལས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་དམིགས་གྱིས་བསལ་ནས། འདི་ལྟར་
སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལྡན་འདས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་མཚོག་ཅེས་བྱ་
བའི་བར་དེ་རིགས་བསྐྱས་པའི་མཚན་དུ་བྱང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དང་།
ང་ལ་དོན་གྱི་ང་དང་། རྟགས་གྱི་ང་རྣམ་པ་གཉིས། དོན་གྱི་ང་སངས་རྒྱས་གྱི་
ཡོན་ཏན་གྱི་ས་བཅུ་གཉིས། རྟགས་གྱི་ང་ཨ་ལི་བཅུ་གཉིས་གྱིས་མཚོན། འོ་ན་
ཨ་ལི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་སྐྱེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྟོན་ནམ་ཞེས། ཨོ་
བཟླ་ཏྲི་ཀལྱ་ཡ་ཏེ་རྣམ་ཞེས་པ། བཟླ་ཏྲི་ཀལྱ་རྩོམ་ཆོན་པོ། (ན་མ)ཞེས་པ་
པ་ལྟའི་རིགས་གྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་རྩོམ་ཆོན་པོ་ཞེས་(པའི་)སྐྱར་
བཞུགས། དེ་ལྟ་བུའི་པ་ལྟའི་རིགས་གྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྩོམ་ཆོན་པོ་ཞེས་བྱ་
བ་སྐྱེ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕུག་གཉིས་པའི་སྐྱེ་དེ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་བཞག་ནས།
དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སློན་ནས་བསྟོད་པ་ལ། ཡང་དག་བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་པ་

ནས། ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷེ་འོད་འབར་གསལ་ཞེས་པའི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་པརྒྱའི་རིགས་
 གྱི་འཇམ་དཔལ་དེའི་མཚན་དུ་བྱུང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ར་རྟོ་ཞེས་པ་ང་། ང་ལ་
 རྣམ་པ་གཉིས་ལས་དོན་གྱི་ང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས། དེ་རྟགས་
 (གྱི་ང་)ཨ་ལི་བཅུ་གཉིས་གྱིས་མཚོན། འོ་ན་ཨ་ལི་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་སྐྱར་
 མི་སྟོན་ནམ་ཞེ་ན། དུཙ ལ་རྩོད་ཞེས་པ། དུཙ ལ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ། རྩོད་ནི་
 གཙོད་པ་སྟེ། རྩོད་རིགས་གྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་སྤྲུག་བསྐྱལ་
 གཙོད་པའི་སྐྱར་བཞུགས། དེ་ལྟ་བུའི་རྩོད་རིགས་གྱི་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔའ་སྤྲུག་བསྐྱལ་གཙོད་པའི་སྐྱར་དེ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་བཞག་ནས། དེའི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་མཚན་གྱི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ། རྩོད་འཇིགས་བྱེད་འཇིགས་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ནས།
 སྐྱ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱི་མཚན་ཅེས་པའི་བར་དུ་དེའི་མཚན་དུ་བྱུང་བའོ། །ཡང་
 ར་རྟོ་ཞེས་པ་ང་། ང་ལ་དོན་གྱི་ང་དང་རྟགས་གྱི་ང་རྣམ་པ་གཉིས། དོན་གྱི་ང་
 བརྒྱའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བཅུ་གཉིས། རྟགས་གྱི་ང་ཨ་ལི་བཅུ་གཉིས། ཨ་ལི་
 བཅུ་གཉིས་ལས་སྐྱར་མི་སྟོན་ནམ་ཞེ་ན། བརྒྱ་རྩུ་ལེ་ཞེས་པ། བརྒྱ་ཤེས་
 རབ། རྩུ་ལེ་ཤེས། རྩུ་ལེ་སྤྱི་གཙུག་སྟེ། དོན་ཏ་སྤྱི་རིགས་གྱི་ཡེ་ཤེས་

སེམས་དཔའ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་གི་སྐྱུར་བཞུགས། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་དེ་ཡོན་
 ཏན་ཅན་དུ་བཞག་ནས། དེའི་མཚན་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ནས་བཟོད་པ་ལ། སངས་
 རྒྱུ་རྒྱུ་པར་སྤང་མཛད་ཆེ་ནས། རོ་རོ་ལུགས་ཀྱི་ཞགས་པ་ཆེའི་བར་དུ་ཐམས་
 ཅད་དེའི་མཚན་དུ་བྱུང་བའོ། །ཡང་ར་རྟོ་ཞེས་པ་ང་། ང་ལ་གཉིས་ལས་དོན་གྱི་
 ང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ས་བཅུ་གཉིས། དེའི་རྟགས་ཀྱི་ང་ཨ་ལི་བཅུ་གཉིས།
 ཨ་ལི་བཅུ་གཉིས་ལས་སྐྱུར་མི་སྤང་ངམ་ཞེ་ན། རྫོ་ན་ཀྲ་ཡ་ཞེས་པ། རྫོ་ན་ནི་ཡེ་
 ཤེས། ཀྲ་ཡ་ནི་སྤྱི་སྤྱེ། དོན་ལ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་
 དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུར་བཞུགས། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་དེ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་བཞག་ནས། དེའི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་གྱི་སྤོ་ནས་བཟོད་པ་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱན་གྱི་རྟོགས་བྱ་བ་ཞེས་
 པ་ནས། འཇམ་དཔལ་དཔལ་དང་ལྷན་པའི་མཚོག་ཅེས་པའི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་
 དེའི་མཚན་དུ་བྱུང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ར་རྟོ་ཞེས་པ་དེ་ང་ཡིན། ང་ལ་རྒྱམ་པ་
 གཉིས། དོན་གྱི་ང་དང་རྟགས་ཀྱི་ངའོ། །དོན་གྱི་ང་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་ས་རྒྱམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན། དེའི་རྟགས་ཀྱི་ང་ཨ་ལི་རྒྱམ་པ་བཅུ་གཉིས་
 དེས་མཚོན། འོ་ན་ཨ་ལི་རྒྱམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱུར་མི་

སྟོན་ནམ་ཞེན། ལྷ་གྲི་ལྷ་ར་ཞེས་པ། ལྷ་གྲི་ནི་དག ལྷ་ར་ནི་དབང་ཕུག་སྟེ།
 དོན་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དག་གི་དབང་ཕུག་གི་སྐུ་
 བཞུགས། དེ་ལྷ་བུའི་སྐུ་དེ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་བཞག་ནས། དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 མཚན་ནས་བརྗོད་པ་ལ། འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་དམ་པ་སྟེ་ནས། ཞོར་བུ་ཆེན་པོ་
 རིན་ཆེན་ཏོག་ཅེས་པའི་བར་དུ་བྱུང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ར་ཉི་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ང་
 ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དོན་གྱི་ང་དང་། ཏྲགས་གྱི་ང་གཉིས་སོ། །དོན་གྱི་ང་
 ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན། དེའི་ཏྲགས་གྱི་ང་ཨ་ལི་
 བཅུ་གཉིས་པོ་དེས་མཚོན། འོན་ཨ་ལི་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དུ་སྐུ་ར་མི་སྟོན་ནམ་ཞེན། ཨ་ར་པ་ཅ་ཞེས་པ། བྱང་སེམས་རྩྭ་ལེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སེམས་དཔའ་ཨ་ར་པ་ཅ་ནི་སྐུ་བཞུགས་ཤིང་། །འདི་ལ་གོང་བཞིན་དུ་སྐུ་
 བསྐུར་བའི་དོན་མེད་གསུངས། སྐུ་བཞུགས་བྱས་པས། ཨ་ཡི་སྐུ་ལས་བྱངས་ན་
 འདོད་པ། ར་ཡི་སྐུ་ལས་བྱངས་ན་ཆགས་པ། ར་ཡི་སྐུ་ལས་བྱངས་ན་དོན་དམ་
 པ། ཅ་ཡི་སྐུ་ལས་བྱངས་ན་སྟོད་པ། ལ་ཡི་སྐུ་ལས་བྱངས་ན་སྟོད་པའི་མཚན་
 དང་ལྡན་པ་སྟེ། དོན་ལ་འདོད་པའི་དོན་ལ་ཆགས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་སྟོད་

པ་བྱ་བ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་དྲེང་འེམ་སེམས་དཔའ་ཨ་ར་པ་
ཅ་ནའི་སྐྱ་དེ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་བཞག་ནས། དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་
བཅོད་ན། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
རྩལ་གྱི་མཆོག་ཅེས་བའི་བར་དུ་བྱང་སེམས་དྲེང་འེམ་མཚན་དུ་བྱང་བའོ། །ཡ་ཏེ་
ན་མཆོག་ཞེས་པ་ནི་དུག་ཀ་ལ་གདགས་ཏེ། མོ་བཟླ་ཏྲི་ཀལ་ཡ་ཏེ་ན་མ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །གཞུང་ཚད་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་མོ། །འཕགས་པ་
འཇམ་དཔལ་གྱི་རྒྱུ་ལས། སྐྱ་འཕྲུལ་བྱ་བ་མངོན་པར་བྱང་རྩལ་པའི་ལེན་སྟེ་བཞི་
པའོ། །

ལེན་ལྟ་བུ་པ་འདི་ལ་དག་བཤེས་བྱེ་མ་ལུང་པའི་བཞེད་པས། བྱད་པར་བཅུ་
གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། འཇམ་དཔལ་ཡེ་
ཤེས་སེམས་དཔལ་འཛང་མ་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་རྒྱ་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
བསྐྱལ་བ་བྱངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་ཚོགས་གཉིས་གསོག་པའི་དུས་ན་རང་གི་ཤེས་
པའི་སྒྱི་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་བཅད་དོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་
དམིགས་པ། རྒྱ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ། ལོག་པའི་སྒྲོན་ལམ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་འདུ་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་དོན་དུ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་བཞི་བསྒྲུམས་པས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
རྣམ་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལ་ནང་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་
བཅུ་དྲུག་བཅད་དུ་ཡོད་དོ། །དེའི་གཉེན་པོར་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་
ཉིད་བཅུ་དྲུག་བསྒྲུམ། སྒྲོ་འདོགས་དེ་ཉིད་ལ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་པ་བཅུ་དྲུག་བསྒྲུམ། དེ་ལྟར་བསྒྲུམ་པ་ལ་སེར་སྣ་དང་རྩྭ་
ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོར་སྒྱིན་པ་དང་རྩྭ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ལམ་དུ་སྦྱད། དེའི་དུས་སུ་སྟོབས་ལྡན། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་

གྲི་ཡེ་ཤེས། མཐོང་བ་ལམ་གྲི་ཡེ་ཤེས། སྒྲོམ་པ་ལམ་གྲི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་བགོད་
པས་འབྲས་བུ་གཟུགས་མེད་ཚོས་གྲི་སྐྱ་ཐོབ། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ཅན་དུ་བྱིན་
གྲིས་བརྒྱབས་པས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་པོ་རིགས་ལྷར་བྱུང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞི་པོ་
དོན་སེམས་མ་ལ་སོགས་པའི་ཡུམ་བཞིར་བྱུང་། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
བཅུ་དྲུག་པོ་དོན་སེམས་དཔའ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱུང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྲི་ཆ་དང་
བཅས་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་བུམས་པ་སོགས་ཐབས་གྲི་སེམས་དཔའ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱུང་།
ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་སྒྲིག་མོ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དུ་བྱུང་། སྟོབས་ལྷ་དང་
ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་དེ་ལྷགས་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་སྒོ་བ་བཞིར་བྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་རྗེས་
འབྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་ནི་དེ་ལྷར་བསྒྲོམ་མི་དགོས་ཏེ། ལྷ་ལྷ་བཅུ་ཙ་
གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་བསྒྲོམ་པས་འབྲས་བུ་གཟུགས་མེད་ཚོས་གྲི་སྐྱ་ཐོབ། གཟུགས་
མེད་གཟུགས་ཅན་དུ་སྐྱུལ་པའི་དུས་སུ་ཡང་ལྷ་ལྷ་བཅུ་ཙ་གསུམ་དུ་སྐྱུལ་རུས་
པའོ། །

གཉིས་པ་དགྲིལ་འཁོར་གྲི་བྱད་པར་ནི། དབུས་དཀར་བ། ཤར་སྟོ།
ལྷོ་སེར། ལུབ་དམར། བྱང་ལྗང་ཁྲའོ། །

གསུམ་པ་རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། རིགས་ལྷ། ཡེ་ཤེས་ལྷ། སྐུ་ལྷ་
ཐམས་ཅད་སྤྱད་པས་རིགས་བསྐྱུས་པའོ། །

བཞི་པ་གཞིའི་བརྒྱའི་བྱད་པར་ནི། རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ཞལ་བཞི་ཕྱག་
བརྒྱད་པའོ། །

ལྷ་པ་དང་པོའི་བརྒྱའི་བྱད་པར་ནི། ཞལ་ལྷ་ཕྱག་བརྒྱད་པ་སྐུ་མདོག་དཀར་
པོ། སྤྱག་པ་ཤེས་རབ་འཁོར་ལོའི་བྱད་པར་ནི། ཕྱི་བས་སྤྱག་པའོ། །

བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བྱད་པར་ནི། སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་
སྤྱག་ཕྱག་གཉིས་པའོ། །

བརྒྱད་པ་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། ཨ་དཀར་པོའོ། །

དགུ་པ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་བྱད་པར་ནི། ཤར་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་པོ།
ལྷོ་སེར། རུབ་དམར། བྱང་ལྗང་ཁུའོ། །

བརྒྱ་པ་གཞུང་ཚད་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། འདི་ལྟར་སངས་བཙུང་ལྡན་འདས་
ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩྭ་ལ་གྱི་མཚོག་གི་བར་དུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱ་
བཞིའོ། །བརྒྱ་གཅིག་པ་མཚན་གྱི་བྱད་པར་ནི། མཚན་(བརྒྱ)བརྒྱད་བརྒྱ་ཙུ་

དུག་གོ །

བཅུ་གཉིས་པ་མན་ངག་གི་བྱང་པར་ནི། རོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དགྱིལ་ལ་ཁོར་
དེ་བསྐྱབ་བྱར་བཞག་ནས། དེ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཚན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་
བསྐྱབ་པ་དང་། རང་གི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་།
རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་། སྤྱིན་སྲེག་གི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བའོ། །རང་གི་
དོན་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། རྩོགས་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒོ་མ་
པ་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། བཟླས་པའི་གཙོ་བོའི་དང་། སྤྱིན་སྲེག་གཙོ་བོའི་
བསྐྱེད་རིམ་མོ། །རྩོགས་རིམ་ལ་སྒོ་མ་པ་གཙོ་བོའི་དང་། བཟླས་པ་གཙོ་བོ་
དང་། སྤྱིན་སྲེག་གཙོ་བོའི་རྩོགས་རིམ་མོ། །

སྤྱ་རངས་པའི་ཞལ་ནས། དེ་ངག་དོན་མང་བ་ཡིན་གསུངས། སྤྱ་
རངས་པས་ལེན་འདི་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་གདུལ་བྱ་དུག་ལྔ་
ཆ་མཉམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་དོན་མ་ལུས་པར་བསྐྱབ་ཏུ་
འདུག་པའི་དགོས་པའོ། །བསྐྱབ་དོན་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་
མཚན་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་མཚན་ཉིད་དང་། གནས་ས་དང་།

བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་དང་། མན་ངག་གི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནི། །དེ་ལ་
མཚན་ཉིད་ནི། དོན་ཏྟགས་གཉིས་ལས། དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཡུལ་ཆོས་
ཉིད་སྟོང་པ་དང་ཡུལ་ཅན་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའོ། །ཏྟགས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ནི། ཞལ་དུག་ཕྱག་གཉིས་པའི་སྐྱར་བྱུང་བའོ། །གནས་ས་ནི་དོན་གྱི་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ལ་གནས་
པའོ། །དེ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཐུགས་ལ་གནས། །སེམས་ཅན་ཀུན་
ཀྱི་ཡིད་ལ་འཇུག །ཅིས་པའོ། །ཏྟགས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བར་
བསྐྱེད་པའོ། །བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ནི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྒྱ་འདི་ལས་
བསྐྱེད་བྱ་བ་མེད་དེ། དེ་ཡང་། དང་པོ་སངས་རྒྱ་མེད་པ་ཞེས་སོ། །ཏྟགས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ནི། ཡི་གེ་ཨ་དཀར་པོ་ལས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་རྫོགས་པའི་བླ་ཨ་ལས་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མན་ངག་གི་དོན་
ནི་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཤེས་རབ་འཁོར་ལོའི་
དབུས་སུ་རྩེ་བཙུན་སྤྲུགས་ཀྱི་རྩྭ་ལ་དུ་བཞུགས་པའོ། །གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལ་
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྐྱབ་པ་རྒྱས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཏེ། གོང་གི་

ལེའུ་བཞི་པ་དང་འབྲེལ། |

 ཆོག་གི་དོན་ཞིག་སྟོན་དུ་གསོལ་ན། དེ་ཡང་ཨ་ལི་བཙུ་གཉིས་ཀྱིས་
བརྒྱའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ས་བཙུ་གཉིས་མཚོན་ཏེ། དེ་གང་ལ་མཚོན་ན་སྤྱོད་ལ་སོགས་
པས་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ང་གནས་སོ། |དེ་ཡང་དོན་གྱི་བརྒྱའི་
ཡོན་ཏན་གྱི་ས་བཙུ་གཉིས། རྟགས་ཨ་ལི་བཙུ་གཉིས་ལས་སྐྱར་མི་གནས་སམ་
ཞེ་ན། བཟོ་ཏེ་ཀུལ་ལ་སོགས་པས་དོན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ས་བཙུ་གཉིས་
པོ་དེ་རྟགས་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྐྱར་བྱུང་། སྐྱེ་དེ་ཡོན་ཏན་
ཅན་དུ་བཞག་ནས། དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་གྱི་སྟོན་ས་བསྟོད་དེ། དེ་ཡང་འདི་
ལྟར་ནི་མཚམས་སྟོར་གྱི་ཆོག་སྟེ། སྟོན་འབྱུང་དུ་འདི་ལྟར་འཆད། རྗེས་འཇུག་ཏུ་
འདི་ལྟར་བསྟོམ་དང་འདི་ལྟར་བསྐྱུས་གོ། |**འདི་ལྟར་སྟོམ་པ་ནི་རང་བྱིན་གྱིས་**
བསྐྱབ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་ལོ། བསམ་གཏན་བཞི། རིམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན།
ནམ་ཀ་ལམ་འབྱུང་འདི་ལྟར་བསྟོམ། འདི་ལྟར་བསྐྱུས་པ་ནི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན།
ཟབ་མོ་གསང་སྤྲུགས་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ལྟར་བསྐྱུས་པའོ། |ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་དེ་ལ་བྱོད་ནི་**སངས་རྒྱུས་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ།** དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་བ་དང་

ཇི་སྟེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྟུང་པས་སོ། ། ཁྱོད་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ལགས་སོ་ཞེས་བྲ། དེ་ཡང་བདུད་བཞི་བཅོམ་ཞིང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
 ཏན་དུག་དང་ལྷན་པས་སོ། ། ཁྱོད་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལགས་སོ། །
 དེ་ཡང་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པར་རྫོགས་ཤིང་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་
 སྤངས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པའོ། ། ཡང་ན་གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཡོན་
 ཏན་གྱི་མཚན་བརྒྱ་བཅུ་ཅུ་གཉིས་རྫོགས་པའོ། ། ཁྱོད་ནི་ཨ་ལས་འབྱུང་བ་ལགས་
 སོ། ། ཞེས་བྲ། དེ་ཡང་དོན་དུ་ཨ་ས་སྟེ་མེད་མཚན་ལ་སྟེ་མེད་གོམས་པས་བྱུང་
 བ་ཡང་ཁྱོད་ཡིན་ཞེས་སོ། ། ཏྲགས་ཨ་དཀར་པོ་ལས་བྱུང་བས་སོ། ། མིང་
 འདོགས་དེ་ཡང་འབྲེལ་པའི་མཚམས་སྟོར་ནས་སྟོབ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཞེས་
 པས་སྟོབ་དེ་ཡང་གཞིའི་སངས་རྒྱས་དང་། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་འོད་མི་སྟོབ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་ལས་འོད་སྟོབ་
 བས་སྟོབ་གཞི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་མཚན་ནས་བརྗོད་པའོ། །

ད་ནི་སྟོབ་ས་ཡི་གེ་ཨ་འི་མཚན་ནས་བརྗོད་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཨ་འི་དབྱེ་
 བ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། རེས་ཚིག་དང་། མཇོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་།

སྐྱུར་ཕལ་གྱིས་བསྐྱེད། དེའི་སྒྲིང་ཀར་ཉི་ཟླ་ཁ་སྐྱུར་གྱི་དབུས་སུ་རང་རིག་སྐྱེ་མེད་
 ཨ་དཀར་པོ་འོད་འབར་བ་བསྐྱོམ་ལ། ཨ་དེ་ལས་རིགས་བསྐྱུས་གྱི་མཚན་ཁ་དོག་
 སྒྲ་ཚོགས་པ་ཡིག་འབྲུ་སྟོ། དེའི་རྗེས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་གྱི་སྒྲགས་
 དཀར་པོ་སྟོ། དེ་ནས་སྟོན་པོ། དེ་ནས་ཡིག་འབྲུ་དམར་པོ། དེ་ནས་སེར་པོ།
 དེ་ནས་ལྗང་ཀྱ་སྟོས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་བྱབ་པར་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱུས་ལ་
 ཕོག་པས་ཐུགས་མཉམས་པར་བྱས། སེམས་ཅན་ལ་ཕོག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་
 སྒྲིག་སྒྲིབ་སྐྱུངས་པར་བསམ། དེ་ལྟར་བརྒྱུ་མཚོད་པ་དང་མ་སྟུའི་དོན་བྱེད་
 བཞིན་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲགས་གྱི་ཡིག་འབྲུ་སོ་སོ་ལས་རང་རང་གི་སྐྱུ་བྱུང་བས།
 དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་གྱི་སྒྲགས་གྱི་ཡི་གས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གང་བ་ལ་
 དམིགས་པ་གཏད་དེ་རི་མི་སྐྱེའི་བར་དུ་གདོན་པར་བྱའོ། །སྟོ་བར་གྱུར་ན་ཡིག་
 འབྲུ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཀའི་ཨ་ལ་བསྐྱུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་པོའི་སངས་
 རྒྱུས་སུ་བསྐྱུར་ལ་ལྗང་བར་བྱའོ། །

རྗེ་རྒྱལ་ཀྱང་རྗོགས་སངས་རྒྱུས་གྱིས་གཙོ་བོ་སུམ་བཙུགས་པའི་
 ཞབས་རྗེ་རྗེའི་དཀྱིལ་ཀྱང་དུ་བཞུགས་པ་(བསྐྱོམ)་ཟེན། སངས་རྒྱུས་འགོ་བའི་

བསྐྱབ་པ་ནི་ཉི་རུབ་མོ། རྗེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་ཕུ་རྩྭ་ཆེན་པོ་བྱས་
ཏེ། མཚན་ཐོག་ཐག་རྩ་ཨ་བཟླས་པས་ཐོ་རངས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བྱོན་ནས་
རིགས་ཀྱི་བྱ་ལེགས་སོ་བཟེན་ས། ཡུག་གིས་རྩག་པ་དང་ལུང་བསྟན་པ་འབྱུང་
ངོ། །

དེ་ནས་ལས་ལ་སྦྱར་བ་ནི། མིག་ལ་ཨ་བསྟོམས་ཏེ། ཨ་བཟླས་ན་
མིག་གི་མཛོན་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་། དེས་འགྲོའོ། །ཨའི་མན་ངག་མདོར་བསྟུས་
ནི་སྐད་ཅིག་ལས་བདག་དང་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟོམ། དེའི་ངང་ལས་ཨ་
དཀར་པོ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་ཞིག་
བསྟོམ། དེ་ལས་སྟོན་ཨ་དེ་ལས་སྟེ་མེད་ཀྱི་རང་སྒྲ་དག་པར་བསམས་ལ་ཡང་
སྟིང་རུས་ཚད་དུ་བསྟེན། །དེ་ལས་སྟོན་སྟོང་པར་བསྟོམས་ཏེ། དེའི་ངང་ལས་
དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སུ་ལངས་ནས་སྟོད་ལམ་ཅི་རིགས་སུ་བྱའོ། །ཆོག་གི་དོན་
ནི་ཨ་ནི་ཆོག་གཅིག་གིས་རྟགས་ཀྱི་ཨ་བསྟན་ཏེ། **ཨ་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་**
ཐུགས་ཀའི་ཨའོ། །ཡིག་འབྲུ་ཀུན་(གྱི་)ནི་དབྱངས་ཡིག་དང་གསལ་བྱེད་དོ། །
མཚན་གྱི་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོག་གམ་ཐོག་མར་བྱུང་བས་སོ། །དོན་ཆེན་ནི་མཛད་

པའི་འཕྲིན་ལས་ཏེ། དེ་ཡང་དོན་གྱི་ཡི་གེ་ཨ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡི་གེ་ནི་ཨ་ཀ་ཀམ་
 ཞེས་པ་སྟེ། ཀ་ཀམ་ནི་འབྱུར་བའོ། །ཨ་ས་བཀག་པས་འབྱུར་བ་མེད་པ་སྟེ།
 དོན་ལ་ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་ཉིད་དེ་མི་འབྱུར་བར་གནས་པས་དམ་པ་(ཡིན་ཞེས་)
 པའོ། །ཁོང་གི་འོད་ཟེར་སྟོབ་དེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དབྱུང་གཙུག་ཏྱིར་ལས་འོད་
 ཟེར་སྟོབ་ལ། ཞབས་གདན་གྱི་ལས་འོད་ཟེར་སྟོབ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་འོད་འདོམ་
 གང་བ་ལས་སྟོབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལས་མི་སྟོབ་བར་ཐུགས་ཀའི་རྩ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་
 གྱི་ཨ་ལས་སྟོབ་པས་ཡི་གེ་ཨ་འི་མཚན་ནས་བཟོད་པའོ། །

དེ་ནི་སྟོ་རྒྱུ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་མཚན་ནས་བཟོད་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དུག་
 ཡོད་པ་ལས། དང་པོར་ཡུམ་བཞིའི་མཚན་ནས་བཟོད་པའོ། །དེ་ཡང་ཡུམ་
 བཞིའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡུམ་དུ་བཞག་པའི་འཐད་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་
 དང་། ཐིན་ལས་དང་། ཐབས་ཤེས་རབ་ཏུ་བཞག་པའི་འཐད་པ་དང་། མན་
 ངག་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་ཐར་
 པའི་སྟོབ་བཞི། རྟགས་ཡུམ་བཞིའོ། །དེ་ཡང་སྟོང་གཞི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་
 ལ་སྟོང་རྒྱུའམ་མི་མཐུན་པའི་ཐྱོགས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་དམིགས་པ། དེས་

སྟོང་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་པ་ཉིད། རྟགས་དོན་སེམས་མའོ། །
 དེ་ཉིད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་། དེ་ཉིད་དོན་སེམས་མར་བྱུང་སྟེ།
 དཔེར་ན་རྒྱ་ཉིད་རྒྱ་བས་སུ་བྱུང་ལ་རྒྱ་བས་ཉིད་རྒྱར་རོ་གཅིག་པ་དང་འབྲའོ། །ཡང་
 སྟོང་གཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོང་རྒྱལ་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་རྒྱུ་ལ་
 མཚན་མར་འཛིན་པ། དེས་སྟོང་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་
 མེད་པ། རྟགས་རིན་ཆེན་སེམས་མའོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་
 མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲའོ། །ཡང་སྟོང་གཞི་སོ་སོ་ཀླན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 སྟོང་རྒྱལ་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལོག་པའི་སྒོ་ན་ལམ། དེས་སྟོང་པའི་གཉེན་པོར་
 རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒོ་ན་པ་མེད་པ། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་སེམས་མ། དོན་རྟགས་
 ཀྱི་འབྲེལ་གོང་དང་འབྲ། ཡང་སྟོང་གཞི་བྱ་བ་བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོང་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་འབྲུབྱེད་པ། དེས་སྟོང་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཐབས་ལ་མཁུ་
 པ། རྟགས་ལས་ཀྱི་སེམས་མ། འབྲེལ་གོང་དང་འབྲའོ། །དེ་ཡང་རྟགས་སྐྱར་
 བྱུང་བ་ལ་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་དང་། བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ལ་
 བཞི་སྟེ། གདན་རྒྱ་བའི་ད་ལ། བཞུགས་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་དྲིལ་མོ་ཀྱང་།

དར་དང་མོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན། འོད་གྱི་དྲིལ་འཁོར་ཐུན་མོང་བའོ། །ཁྱད་
 པར་ནི། བཞུགས་ས། མཚན། སྐྱ་མདོག་ རིགས། དབུ་རྒྱན། ལྷག་
 མཚན་དང་དྲུག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། །ཡུམ་དུ་བཞག་པའི་འཐད་པ་ནི།
 བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་དང་གསོ་བའི་ཡུམ་ལས་འདིར་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་སྟེ། དེ་ཡང་
 རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློ་བཞིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད། དེ་ལས་དྲིལ་འཁོར་
 གྱི་ལྟ་ཚོགས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློ་བཞི་ལོག་ན་རིག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ལོག་ དེ་ལོག་ན་དྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་མི་འབྱུང་བའོ། །བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ནི་
 ཏཱ་ཏྲཱ་ཨི་ཏྲཱ་ལས་བསྐྱེད་པའོ། །འཕྲིན་ལས་ནི་ཐུན་མོང་གི་མཛད་པ་དང་། ཁྱད་
 པར་གྱི་མཛད་པའོ། །ཐུན་མོང་གི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཁྱད་པར་ནི་དོ་ཇེ་
 སེམས་མས་བྱང་རྩལ་སེམས་ལ་སྒྱུར། རིན་ཆེན་སེམས་མས་སྒྱུན་པ། ཆོས་གྱི་
 སེམས་མས་ཤེས་རབ། ལས་གྱི་སེམས་མས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སྒྱུར་བའོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་ལུང་མཐུན་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ནས། བྱང་རྩལ་སེམས་མའི་མཐུ་ཡིས་
 ནི། །པ་རོལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་སྒྱུར། །དེ་བས་པ་རོལ་ཕྱིན་ལྡན་མ། །དོ་ཇེ་
 སེམས་མ་ཤེས་པར་བྱ། །སྒྱུན་པ་སྒྱུད་ལམ་མཐུ་ཡིས་ནི། །ཤེས་རབ་བརྩོན་

འགྲུས་གོང་གིས་འགྲ།

ཐབས་ཤེས་རབ་ཏུ་བཞག་པའི་འཐད་པ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་
རིགས་བཞི་ཐབས། དུམ་བཞི་ཤེས་རབ། གཉིས་སྤྱེད་པའི་རྟགས་སུ་འཁོར་
ལོ་ཕྱི་བས་བསྐྱོད་ལ་བཀོད་པས་ཐབས་ཤེས་རབ་དབྱེར་མེད་མཚོན་ནོ། །མན་ངག་
ནི་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བའོ། །འབྲེལ་བ་ནི་གསང་ལྡན་དུ་བསྐྱོད་ཀྱི་
ཆོས་གསུམ་བསྐྱོད་ཐབས་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་དུས་སུ་དོན་དང་
རིན་པོ་ཆེར་དོན་སེམས་མ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་སྐྱུས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོད་པ་ནི་དཀྱིལ་
འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་ཆེ་བཅུན་སྐྱུའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པའོ། །ཟབ་མོ་གསང་
སྤྲུལ་དུས་སུ་སྒྲོབ་མཛད། བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུས་པ་དགོད་པའི་དུས་སུ་ཤར་ལྷོ་ནས་
ཀྱི་མཚམས་རྣམས་ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་ཀྱང་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་
དུ་སྒྲོན་པོ། སེར་པོ། དམར་པོ། ལྗང་ཀྱའི་ཁ་དོག་རྣམས་སུ་དགོད་པ་ནི་ཆེ་
བཅུན་སྤྲུལ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པའོ། །གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི་དོན་སེམས་
མ་ལ་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱས་པ་དང་བསྐྱུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁྲུས་དང་། རྩ་སྒྲིན་བྱས་
ནས་སྟན་ལ་འདུག་སྟེ། སྤྱང་བ་མདོར་བསྐྱུས་བསྒྲོམ། དོན་སེམས་མ་ལ་

སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བསྐྱར་བ་སྤྱན་དྲངས་ལ་བདུན་རྒྱུ་དག་
 དང་། སྒྲིམ་པ་བཟུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་མདོར་བསྡུས་དང་། གདན་བསྒྲིམ་
 པ་གོང་དང་འདྲ། དེའི་སྤྱིང་དུ་ཨ་དང་རྩྱུ་ལས་རྩྱུ་སེམས་མ་སྤྱི་མདོག་སྤྱོད་མོ།
 ཕྱག་ན་རྩྱུ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་བསྐྱེད། དེའི་ཕྱག་སྤྱི་ལ་ལྷ་ལ་ཨ། དེ་ལ་ཡང་
 སྤྱིང་གིས་བསྐྱར་བ་ཞིག་བསྐྱེད། དེའི་སྤྱི་བསྐྱེད་སེམས་འཛིན་ལྷག་སྤྱིང་དང་
 འདྲ། དེ་ལ་སྤྱི་ན་ཡང་སྤྱིང་བསྐྱེད། དེ་ལ་སྤྱི་ན་དང་པོའི་སངས་རྒྱལ་སྤྱི་ལངས་ཏེ་
 སྤྱོད་ལམ་བྱ། བསྐྱེད་པ་གོང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །

ཆོག་གི་དོན་ནི། **ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་སྤྱི་བ་མེད་ཅེས་པ་རྩྱུ་སེམས་**
 མའི་མཚན་ཏེ། རྩྱུ་བཙུན་གྱིས་མི་འདུལ་བ་ལ་རྩྱུ་སེམས་མར་སྤྱི་ལ་ཏེ། དེ་ལ་
 ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྤྱིང་ཅེས་བྱ་ན་ཁོང་ནས་འབྱུང་བའི་ཨ་དེ་རྒྱུ་པར་ཐར་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་
 མཚན་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱི་བ་མེད་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཡུམ་རྩྱུ་སེམས་
 མ་ཡང་རྩྱུ་བཙུན་ཡིན་ཞེས་པའོ། **ཆོག་ཏུ་བཟོད་པ་ནི་དག་ཏུ་བཟོད་པ། སྤྱིང་སྤྱི་**
པ་(སྤྱི་)ནི་བཟོད་པ་དང་བྲལ་བ་སྤྱི། དོན་དུ་མཉམ་རྒྱུ་གསུམ་མཉམ་པ་གཅིག་ཏུ་
 རོ་གཅིག་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་པར་ཐར་པའི་སྤྱི་

མཆོད་མ་མེད་པ། དེ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་རིན་ཆེན་སེམས་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

བརྗོད་པ་ཀུན་(གྱི)ནི་འཁོར་བ་དང་མུ་དན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །

རྒྱུ་(ཡི)ནི་སོ་སོར་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒོན་

པ་མེད་པའོ། །མཆོག་ནི་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་སེམས་མའོ། །ཆོག་

ཀུན་ནི་ལྟའི་སྐྱད་དང་ལྟའི་སྐྱད་ལ་སོགས་པའོ། །(རབ་ཏུ་)གསལ་བར་བྱེད་ནི་

ལྟ་ལ་ལྟའི་སྐྱད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན། ལྟ་ལ་ལྟའི་སྐྱད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟར་

ཡང་མདོ་ནས། ལྟ་ཡི་སྐྱད་དང་ལྟ་དང་གཞི་སྒྲིལ་སྐྱད། ལྟ་ལ་བུམ་དག་དང་

མི་ཡི་སྐྱད་རྒྱུ་མས་དང་། འགོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱ་སྐྱད་ཇི་ཅམ་པ། ཐམས་ཅད་སྐྱད་

དུ་བདག་གིས་ཆོས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་

ཡང་བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཐབས་ལ་

མཁས་པའོ། །དེ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་ཡུལ་ལས་ཀྱི་སེམས་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

དེ་ནི་གཉིས་པ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔའི་མཆོད་ནས་བརྗོད་པ་སྟོན་ཏེ། རྒྱལ་བ་

རིགས་ལྔའི་མཆོད་ཉིད་དང་། གོ་རིམ་མ་ངེས་པའི་སྒྲིལ་སྐྱད་བ་དང་། གཙོ་

འཁོར་དུ་བཞག་པའི་འཐད་པ་དང་། མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཐབས་ཤེས་

རབ་ཏུ་བཞག་པའི་འཐད་པ་དང་། མན་ངག་གི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །
དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལྟ། རྟགས་རིགས་ལྟ་སྟེ།
དེ་ལ་རང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཆ་
ནས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས། རྟགས་མི་བསྐྱོད་པ། གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་
ཉིད་ལ་མཉམ་རྒྱུ་གསུམ་མཉམ་པ་གཅིག་ཏུ་རོ་གཅིག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས།
རྟགས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྟ། གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་བྱེ་
ནས། ཆོས་ཉིད་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། རྟགས་
སྤང་བ་མཐའ་ཡས། གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལ་འབད་རྩེ་ལ་ཅི་ཡང་མི་
མངའ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས།
རྟགས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ། གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་
ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཅོག་འཛོག་ཏུ་འཛོག་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། རྟགས་
རྣམ་པར་སྤང་མཛད། དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱུང་ལ། དེ་ཉིད་
རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དུ་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་ཉིད་རྒྱབས་སུ་བྱུང་ལ་རྒྱབས་ཉིད་རྩར་
རོ་གཅིག་པ་དང་འབྲེལ། །རྟགས་རིགས་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་དང་།

ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །ཐུན་མོང་ནི་དར་གྱི་ལྷོད་སྟོན་ལ་སོགས་པ་གདན་ལྗེ་ཐུན་
 མོང་བ། བཞུགས་ཚུལ་དེ་རྒྱུ་ལོ་གྲང་། རྒྱན་མི་མངའ་བ། རིན་པོ་ཆེའི་
 དབུ་རྒྱན་ཐུན་མོང་བའོ། །ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ནི་དུག་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་གདན་
 ལྗེ་པོ་དེའི་ཁྱད་པར་དང་། བཞུགས་ས་མི་འདྲ་བ། མཚན་མི་འདྲ་བ། རིགས་
 མི་འདྲ་བ། རྒྱ་མདོག་མི་འདྲ་བ། ཕྱག་རྒྱ་མི་འདྲ་བའོ། །གོ་རིམ་འཆོལ་བའི་
 རྒྱུན་སྤང་ནི། འདིར་སྟོན་དུ་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་བསྟན་པས་གོ་རིམ་འཆོལ་ཏེ། དེ་
 ཡང་ལྷའི་སྒྲུའི་དབང་དུ་ན་སྟོན་དུ་ནམ་པར་སྤང་མཛད་བསྟོམ། དེ་ནས་མི་བསྟོད་
 པ། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན། སྤང་བ་མཐའ་ཡས། རོན་ཡོད་བྱུང་བ་བསྟོམ་པ་
 ལ། འདིར་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་དང་པོར་བྱུང་བས་འཆོལ། བྱང་ཆུབ་པ་ལྗེ་
 བསྟོམ་པའི་དབང་དུ་ན། དང་པོ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་བསྟོམ། དེ་ནས་མཉམ་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྟོམ། དེ་ནས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟོམ་པ་ལ།
 འདིར་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོན་དུ་བསྟན་
 པས་གོ་རིམ་འཆོལ་ཟེར། དེ་རིགས་པ་དང་ལུང་གི་སྟོན་ནས་མ་འཆོལ་ཏེ། དེ་
 ཡང་རིགས་པ་ནི། གསང་སྤྲགས་ནི་གདུལ་བྱ་འདོད་ཆགས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་

ཉེ། སྤྱི་ལུ་འདོད་ཆགས་ཅན་དོན་དུ། འདི་ཡི་བྱེད་པ་དོན་ཅེ་སེམས། ཞེས་
 གསུངས་པས། འདིར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལྟ་སྒྲུབ་བ་མཐའ་ཡས་སྤྱོད་དུ་བསྟན་པ་
 ཡིན། དེ་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་བསྟན་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཅན་འདུལ་བའི་གསང་
 རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་དེར་མི་འཇུག་པ་རྣམས་ཚར་བཅད་ནས་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བསྟན།
 དེ་ནས་རྣམ་སྒྲུབ་བསྟན་པ་ནི། ཚར་བཅད་ནས་བཞག་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚར་བཅད་
 པ་དང་འབྲས་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འབྱེད་པ་མེད་པའི་གཏི་མུག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་
 དུ་བསྟན། དེ་ནས་དོན་གྲུབ་བསྟན་པ་ནི། འབྱེད་པ་མེད་པའི་གཏི་མུག་དེ་རྒྱུད་ལ་
 བསྐྱེད་པས་མི་ཚོགས་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟ་བུས་སྤྱར་དུ་མཐར་
 སྤྱིན་དགོས་པས་དོན་གྲུབ་བསྟན། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་ཕྱིར་ན་རིན་པོ་ཆེ་འབར་
 བ་ཞིག་ཕྱག་ན་བཟུང་ནས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དེ་བསྟན། ལུང་ནི་མདོ་སྤེ་སྟོང་
 འཛམས་དང་། སངས་རྒྱལ་མཉམ་སྦྱོར་ནས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་
 གོ་ ཞེས་ལུང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། གཏུག་འཁོར་དུ་བཞག་པའི་འཐད་པ་ནི།
 སྤྱི་གཏུག་དབུས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲུབ་མཛད་ལ། ལྟ་གཞན་མ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱི་འཁོར་

117

དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི། འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་།
འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའོ། །དེས་ཉོན་མོངས་པ་དུ་སྟོང་ན་ཀུན་འབྱུང་
གི་བདེན་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕ་རྒྱུས་བདུན་པོ་དེ་སྤངས་པའོ། །ཁམས་གོང་
མ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལའོ། །དམིགས་
ལྷགས་གོང་དང་འབྲ། དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་
པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་གཉིས་སོ། །དེས་ཉོན་མོངས་པ་དུ་སྟོང་
ན་ཀུན་འབྱུང་ལས་གསུངས་པའི་གཟུགས་ན་དུག གཟུགས་མེད་ན་དུག་སྟེ་
བཅུ་གཉིས་སྤངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་དུ་འགོག་པའི་བདེན་པས་ཕ་རྒྱུས་
བཅུ་དགུ་སྤངས་པར་འགྱུར་བའོ། །འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པར་
འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། དམིགས་ལྷགས། ལམ།
རིགས་པ། དེས་པར་འབྱུང་བ། སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དམིགས་
པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་
ཤེས་པའོ། །དེས་ཉོན་མོངས་པ་དུ་སྟོང་ན་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོ། ང་
རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཅོ་མ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ། ལྟ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་

དང་། ཐོས་པའོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་གནས་ནི་ཚངས་པའི་ཞལ་ནས་སྐྱེ་བར་འདོད།
དཀའ་ཐུབ་ནི་དུས་རྒྱུན་དུ་ལུས་ངག་དཀའ་ཐུབ་ལ་འཛིག་ལུས་པའོ། །ཐོས་པ་ནི་
རིག་བྱེད་བཞི་ཐོས་པའོ། །དཔེ་དེ་ལྟར་འཇམ་དཔལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
བྲམ་ཟེ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་གནས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དཀའ་ཐུབ་ནི་
དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོམས་པར་འཛིག་པའོ། །ཐོས་
པ་ནི་ཚོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པའོ། །ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་
པའི་བྲམ་ཟེ་དང་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་བྲམ་ཟེ་གཉིས་ཀར་བྱུང་བ་ཡང་མཛུགས། །**ཚངས་**
པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་ཚངས་པས་འདུལ་བ་ལ་དེར་སྒྲུལ་པའོ། །**ཚངས་**
པ་ཤེས་ནི། དང་པོ་ཚངས་པ་འདི་གདོང་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ། རྩབ་འཇུག་དང་
གཉིས་འབྲུག་པ་བྱས་ཏེ་རྩབ་འཇུག་གིས་འཁོར་ལོ་ཞིག་བརྒྱབ་པས་ཚངས་པའི་སྟེང་
གི་མགོ་བཅད་དེ། དེ་ནས་ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་གྱིས་ཞལ་མཆུ་བྱས་པས་ཚངས་པའི་
མགོ་བཅད་པ་དེ་རྩབ་འཇུག་གི་སྐྱེ་ལ་ཐོགས་ཟེར་ནས། དེར་བཏགས་པས་ཚངས་
པའི་མགོ་བཅད་ལ་རྩབ་འཇུག་གི་སྐྱེ་ལ་བཏགས་པ་ན་ཚེ་སྟེ། ཞལ་མཆུ་བརྒྱར་
བས་ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་གྱིས་རྩབ་འཇུག་གི་མགོ་ལ་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་རྩྭ་བ་ཚོས་

བཞིན་དུ་མཚན་པ་ཆེན་པོའི་མཚན་གྱི་སྒྲོན་པ་བསྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་གོང་
 བཞིན་དུ་རིགས་བཞི་ཀ་ལ་སྦྱར། **མཚན་པ་ཆེན་པོའི་**བཤད་པ་ཐམས་ཅད་གོང་
 བཞིན་སྦྱར། **ཞེ་སྤང་(ཆེ་)**ནི་དངོས་པོ་འཕམ་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཞེ་སྤང་ཞིང་དེ་ཅུང་ནས་གཙོད་པས་ཞེ་སྤང་ཆེན་པོ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཞེ་
 སྤང་ཙམ་ཡིན་ལ། འདི་ཆེན་པོ་འོ། །འཕྲིན་ལས་ནི་**ཉོན་མོངས་པ་**ཀྱན་(གྱི་)
 སྟེ། དུག་ཅུ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉི་ཤུ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འོ། །དེ་ཡང་
 གདུལ་བྱ་ཞེ་སྤང་ཅན་དེ་མི་བསྟོན་པའི་དེ་ལར་དབང་བསྐྱར་ཏེ། དེ་བསྐྱོམ་པས་
 ཉོན་མོངས་པའི་**དགྲ་(ཆེ་བ)**འཕམ་གཤེད་མ་ལྟ་བུར་འདུག་པས་སོ། །གཏི་མུག་
 དང་གཏི་མུག་ཆེན་པོ་ལས་འདི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱེད་པ་
 མེད་པའི་གཏི་མུག་དེ་ལས་བྱུང་བ་རྣམ་སྤྱང་འོ། །འཕྲིན་ལས་ནི་གདུལ་བྱ་གཏི་
 མུག་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཅན་དེ་རྣམ་སྤྱང་གི་དེ་ལར་དབང་བསྐྱར་བ་སྟེ་དེ་ལ་བསྐྱོམ་དུ་བཅུག་
 པས་རང་ག་མའི་གཏི་མུག་ཐམས་ཅད་**སེལ་**ཞེས་སོ། །ཁྲོ་བ་དང་ཁྲོ་བ་ཆེན་པོ་
 ལས་འདི་ཆེན་པོ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ཁྲོ་ཞིང་བཙོན་འགྲུས་ལ་སྦྱར་བར་
 བྱེད་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་འོ། །འཕྲིན་ལས་ནི་ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་དེ་དོན་ཡོད་གྲུབ་

པ་ཁྲོ་བ་ཆེན་པོའི་ད་ལར་དབང་བསྐྱར་ཏེ་དེ་བསྒྲོམ་པས་ཉིན་མོངས་པའི་དགྲ་ཆེ་
 (བ)ནི་ཆེན་པོ་རུ་གྱུར་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཆགས་པ་དང་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་
 ལས་འདི་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། གཤམ་བྱ་སེར་སྣ་ཅན་ཐམས་ཅད་འདུལ་ཞིང་འདི་
 ལས་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་ཟེར་ནས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ་འབར་
 བ་བཟུང་བའོ། །འཕྲིན་ལས་ནི་གཤམ་བྱ་སེར་སྣ་ཅན་ཐམས་ཅད་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་
 གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་ཏེ། དེ་བསྒྲོམས་པས་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་དེ།
 འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་པ་ནི་རང་གི་འཁོར་དང་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པའོ། །འཇིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་
 སོགས་པའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་སེལ་(བར)་བྱེད་ཅེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ། །

ད་ནི་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བཅུ་དྲུག་གི་མཚན་ནས་བཞེད་པ་
 ལྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སེམས་དཔའི་མཚན་ཉིད་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་དང་། མཛེད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སེམས་དཔའི་འཐད་
 པ་དང་། ཐབས་ཤེས་རབ་རྒྱ་བཞག་པ་དང་། མན་ངག་དང་། ཚིག་གི་དོན་
 ལོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དོན་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ རྟགས་དོན་

སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་བཅུ་དྲུག་གོ། །དེ་ཡང་སྟོང་གཞི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་
 ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོང་རྒྱུ་འམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནང་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ།
 དེས་སྟོང་པའི་གཉེན་པོར་ནང་སྟོང་པ་ཉིད། རྟགས་ངོ་མེ་སེམས་དཔའ། སྟོང་
 གཞི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོང་རྒྱུ་ཕྱི་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ། དེས་སྟོང་པའི་
 གཉེན་པོར་བྱི་སྟོང་པ་ཉིད། རྟགས་ངོ་མེ་རྒྱལ་པོ། སྟོང་གཞི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་སྟོང་རྒྱུ་ཕྱི་ནང་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ། དེས་སྟོང་པའི་གཉེན་པོར་བྱི་
 བ་སྟོང་པ་ཉིད། རྟགས་ངོ་མེ་ཆགས་པ། སྟོང་གཞི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་སྟོང་རྒྱུ་
 སྒྲིང་བཞི་སྒྲིང་ཕྱན་རི་བོ་མཚོག་རབ་དང་བཅས་པར་འཛིན་པ། དེས་སྟོང་པའི་གཉེན་
 པོར་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། རྟགས་ངོ་མེ་ལེགས་པའོ། །

ད་ནི་ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྟོང་གཞི་མཉམ་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོང་རྒྱུ་འམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་སྟོང་པ་
 ཉིད་དེ་ལ་མཚན་མར་མི་འཛིན་ཅིང་། དེས་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད།
 རྟགས་ངོ་མེ་རིན་ཆེན། སྟོང་གཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སྟོང་རྒྱུ་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ལ་
 མཚན་མར་མི་འཛིན་ཅིང་། དེས་སྟོང་པ་ལ་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད། རྟགས་ངོ་མེ་

ཉི་མ། སྟོང་གཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སྟོང་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་མཚན་མར་
མི་འཛིན་ཅིང་། དེས་སྟོང་པ་ལ་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད། རྟགས་དོན་རྒྱལ་
མཚན། ཡང་སྟོང་གཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སྟོང་རྒྱ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་མཚན་
མར་མི་འཛིན་ཅིང་དེས་སྟོང་པ་ལ། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད། རྟགས་དོན་
བཞད་པ། ད་ནི་རྩབ་སྤྱོད་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྟོང་གཞི་
སོ་སོར་ཀླན་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོང་རྒྱ་འཕམ་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་དང་ལྡན་པར་
སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པར་མི་འཇུག་ཅིང་དེས་སྟོང་པ་ལ། མཐའ་ལས་
འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། རྟགས་དོན་རྟོགས། སྟོང་གཞི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལ་སྟོང་རྒྱ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། དེས་
སྟོང་པ་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། རྟགས་དོན་རྟོག་པོ། སྟོང་གཞི་
སོ་སོར་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་རྒྱ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆེད་དུ་དོར་བ་
དེས་སྟོང་པ་ལ། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། རྟགས་དོན་འཁོར་ལོའོ། །སྟོང་
གཞི་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་རྒྱ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཉེན་པོས་དག་པ་ལས་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་དག་གོཞིས་པ་ །དེས་སྟོང་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། རྟགས་དོན་སྒྲུ་

བའོ། །བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བཞི་ཡི་མཚན་ཉིད་ནི། སྟོང་གཞི་བྱ་བ་བྱུང་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོང་རྒྱུ་འཕམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་མཚན་དང་དཔེ་བྱང་
 ཀྱིས་སྟོང་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། རྟགས་རྟོག་ལས། སྟོང་གཞི་བྱ་བ་
 བྱུང་པ་ལ་སྟོང་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་
 མཚན་མར་མི་འཛིན་ཅིང་དེས་སྟོང་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད། རྟགས་རྟོག་
 བསྐྱེད་བའོ། །ཡང་སྟོང་གཞི་བྱ་བ་བྱུང་པ་ལ་སྟོང་རྒྱུ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་ལ་སྟོང་འདོགས་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། དེས་སྟོང་པ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་
 པ་ཉིད། རྟགས་རྟོག་གཞི་བྱུང་། སྟོང་གཞི་བྱ་བ་བྱུང་པ་ལ་སྟོང་རྒྱུ་ཇི་སྟངས་
 གསུངས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡང་མེད་ཅེས་པའི་བསྐྱེད་བ་འདེབས་པའོ། །དེས་
 སྟོང་པ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། རྟགས་རྟོག་ཁུར་རོ། །དེ་
 ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་། དེ་ཉིད་རྟོག་ཁུར་དུ་བྱུང་སྟེ།
 དཔེར་ན་རྩ་ཉིད་ཆུ་བས་སུ་བྱུང་ཆུ་བས་ཉིད་རྩ་རོ་གཅིག་པ་དང་འདྲ་སྟེ། གོང་གི་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེད་བར་བྱའོ། །རྟགས་སྐྱེད་བྱུང་བ་ལ་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་དང་། བྱང་
 པར་གྱི་ཆོས་དང་། བྱེ་བྲག་གི་ཆོས་སོ། །ཐུན་མོང་ནི་གདན་ལ་སོགས་པ་བཞི་

གོང་གི་ཡུམ་བཞི་དང་འདྲོ། །བྱད་པར་ནི་སྐྱེ་མདོག་མི་འདྲ་བ། །ཤར་གྱི་
 སེམས་དཔའ་བཞི་སྟོན་པོ། ལྟོ་སེར་པོ། ལུབ་དམར་པོ། བྱང་ལྗང་ཀྲ། དབུ་
 རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་སྟེ། །ཤར་གྱི་གཞི་ལ་མི་བསྟོད་པ། ལྟོ་རིན་འབྱུང་། ལུབ་སྒྲུང་
 མཐའ། བྱང་དོན་གྲུབ་པོ། །རིགས་མི་འདྲ་བ་ནི། །ཤར་གྱི་སེམས་དཔའ་ལ་
 རྩི་མེད་རིགས། ལྟོ་རིན་ཆེན། ལུབ་པདྨ། བྱང་ལས་ཀྱི་རིགས་སོ། །དེ་
 བྱི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་གསུམ་མོ། །བྱེ་བྲག་ནི་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་བཞུགས་ས་
 མི་འདྲ་སྟེ། །འཁོར་ལོ་རེ་རེའི་སྟངས་ན་བཞུགས་སོ། །མཚན་མི་འདྲ་སྟེ། རྩི་
 རྩི་སེམས་དཔའ་ནས་རྩི་མེད་ལྷུ་རྩེ་གྱི་བར་དུ་མཚན་བཅུ་དྲུག་གོ། །ཕྱག་མཚན་མི་
 འདྲ་བ་ནི། རྩི་མེད་སེམས་དཔའི་ཕྱག་ན་རྩི་མེད་ནས་རྩི་མེད་ལྷུ་རྩེ་གྱི་ཕྱག་ན་ལྷུ་རྩེ་རྟེ།
 བྱེ་བྲག་གི་ཆོས་གསུམ་མོ། །

གོ་རིམ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། །རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སེམས་ཅན་
 རྣམས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་ན་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ་དགོས་པས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་
 སྟོང་པའི་གཞིས་སེམས་དཔའ་བཞི་བསྟན། དེ་ལ་ཡང་མཚན་མར་འཛིན་ན་འཆིང་
 བས་ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་བཞི་བསྟན། དེ་ཡང་གཞན་

གྲི་དོན་མ་བྱས་ན་ཐེག་པ་རྩུ་དུ་ལྷུང་བས་ནུབ་གྲི་གཞན་དོན་གྲི་སེམས་དཔའ་བཞི་
 བསྟན། དེ་ལྟར་གཞན་གྲི་དོན་བྱས་ཀྱང་དགོན་མཚན་མ་མཚན་ན་དངོས་གྲུབ་མི་
 འབྱུང་བས་བྱང་ཕྱོགས་གྲི་མཚན་པའི་སེམས་དཔའ་བཞི་བསྟན་ཏོ། །སྤྱི་བའི་རིམ་
 དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་ཆུ་བར་བྱེད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་མཚན་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་བདར་དོ་རྩེ་སེམས་དཔས་དོ་
 རྩེ་བསྐྱམས་པ་འོ། །སེམས་བསྐྱེད་གྲི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པ་ལ་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་
 བཞིས་བྱངས་ནས་དེ་ལ་འཇུག་པའི་བདར་དོ་རྩེ་རྒྱལ་པོ་ལྷགས་ཀྱི་བཟུང་བ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ལ་བརྩུང་པ་ཅམ་གྲིས་མི་འོང་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཆགས་པར་བྱ་
 བའི་བདར་དོ་རྩེ་ཆགས་པ་མདའ་གཞུ་བཟུང་བ་འོ། །དེ་ལ་ཆགས་པ་ཅམ་གྲིས་ཀྱང་
 མི་ཕན་ཏེ། བཙོན་འགྲུས་གྲིས་སྦྱར་ཏུ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱའོ་བྱ་བའི་བདར་དོ་རྩེ་
 ལེགས་པའི་ཕྱག་ཏུ་སེ་གོལ་བཟུང་བ་འོ། །

སྟོ་ཕྱོགས་གྲི་གོ་རིམ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་ཆུ་བར་བྱེད་པ་ལ་
 དབང་བསྐྱར་དགོས་པས། །དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་བདར་དོ་རྩེ་རིན་ཆེན་གྲིས་
 རིན་པོ་ཆེ་བཟུང་བ་འོ། །དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་སུ་གདུལ་བྱ་མ་རིག་པའི་སྦྱན་པ་

བསལ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་པའི་བདར་དོཾ་ཉི་མས་ཉི་མ་བབུང་། དེ་ལྟར་
དབང་བསྐྱར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱིན་པ་
ལ་དགོད་དགོས་པས་དེའི་བདར་དོཾ་རྒྱལ་མཆོན་བབུང་། དེ་ལྟར་སྦྱིན་པ་ལ་
བགོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བཤད་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའམ།
དགྲེས་པའི་བདར་དོཾ་བཞད་པས་སེའི་ཕྱང་བ་བབུང་བའོ། །

རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཛང་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་
ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཅུ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པས། དེའི་བདར་དོཾ་ཆོས་
ཀྱིས་པར་བབུང་། དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་བདར་དོཾ་ཞོན་པོས་རལ་
གྱི་བབུང་། དཀྱིལ་འཁོར་སྤུལ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་པར་བྱས་ནས་ཕྱིར་མི་
ལྷོག་པའི་བདར་དོཾ་འཁོར་ལོས་འཁོར་ལོ་བབུང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
བརྗོད་བྱའི་དོན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བདར་དོཾ་སྤྲུ་བས་ལྷུ་བབུང་བའོ། །

བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཛང་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་
ལ་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་དགོས་པས་མཆོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ལ་སྦྱར་བའི་བདར་དོཾ་
རྗེ་ལས་ཀྱིས་དེ་མཇུག་གམ་པ་བབུང་བའོ། །མཆོད་པ་ལ་བར་ཆོད་ཀྱི་བགོགས་འདུག་

པས་བགགས་ཞི་བའི་བཅར་དོ་རྩེ་གཞོད་སྒྲིན་གྱིས་མཆེ་བ་བབྱང་། མཚན་པ་དེ་
རྣམས་ལ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་རྒྱས་བཏབ་པའི་བཅར། རོ་རྩེ་ཁྲ་
ཚུར་གྱིས་ཁྲ་ཚུར་བབྱང་བའོ། །

མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི། ཐུན་མོང་གི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས། ཁྱད་
པར་གྱི་མཛད་པ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔས་བྱང་རྒྱབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྦྱོར། དེ་
བཞིན་དོ་རྩེ་རྒྱལ་པོས་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་དངས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཇུག་
པ་ལ་སོགས་པ་གོང་གི་གོ་རིམ་ངེས་པ་དེ་ཉིད་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་
འབྲེལ་པ་ནས་དོ་རྩེ་ལས་ལ་སོགས་དེ་རྣམས་ལས་ཀྱི་གོ་རིམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་
པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སེམས་དཔས་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སེམས་དཔའ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱ་ཡིན་པས་སྟོང་པའི་སེམས་དཔའ་ཞེས་
བྲ། ཟབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྲ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྲའོ། །
ཐབས་ཤེས་རབ་ཏུ་བཞག་པའི་འཐད་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་འཁོར་
ལོ་ཕྱི་བས་བཅུ་དྲུག་གི་སྟེང་ན་བཞུགས། དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱི་བས་བཅུ་དྲུག་ལ་
བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བཅུ་དྲུག་བཞུགས་པ་དེ་ཡང་ཐབས་

ཤེས་རབ་གཉིས་མེད་དུ་འདུག་པའོ། །དེ་ཡང་དོན་ཅི་མཛུགས་དཔའི་ཐད་ཀྱི་མཛུགས་
པ་བཞུགས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཅི་མཛུགས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་མཛུགས་པ་ནས་ཤེས་རབ་བཞུགས་
པའི་བར་དུ་ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་མེད་དུ་མཛོལ་ནས། །

མཛུགས་གི་དོན་ནི་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཛོག་ཏུ་བསྐྱེད་རྒྱུའི་ཆོས་གསུམ་བསྐྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་
གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་འཁོར་ལོ་ཕྱི་བས་བཅུ་དྲུག་ལ་དོན་ཅི་མཛུགས་དཔའི་ལ་
སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་བཅུན་སྐྱེད་རྒྱུ་དུ་བཞུགས་པའོ། །མཛོལ་བའི་སྐྱེད་
ཀྱི་དུས་སུ་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀྱི་ནས་འོད་སྤྲོད་བསྐྱེད་པས་ཤར་གྱི་ཕྱི་བས་བཞི་ལ་འདོད་
པ་ཆེན་པོའི་མཛོལ་བཞི་སྤྲོད་པོ་དགོད། རྩོམ་པ་པོ་གི་ཕྱི་བས་བཞི་ལ་གཟུགས་ཆེའི་
ཆོགས་བཅད་བཞི་སེར་པོ། རུབ་ཀྱི་ཕྱི་བས་བཞི་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་བཞི་
དམར་པོ། རྩོམ་པ་པོ་གི་ཕྱི་བས་བཞི་ལ་མཛུགས་པའི་ཆོགས་བཅད་བཞི་ལྗང་ཀྱང་དགོད་པ་
ནི་དེ་བཅུན་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་བཞུགས་པའོ། །གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལ་བཅུ་
དྲུག་ལ་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱལ་པ་དང་བསྐྱེད་པ་གོང་བཞིན་སྐྱར་རོ། །

དེ་ནི་ཆོག་གི་དོན་སྟོན་ཏེ། དེ་ལས་ཀྱང་སྟོང་པའི་ཤེས་རབ་དཔའི་བཞིའི་

ཚིག་དོན་ནི། འདོད་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་ ། དཔལ་འདེཉིད་ཀྱི་སྒྲུལ་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་ལ་འདོད་པ་ཆེན་པོར་ཅི་
 ཕྱིར་གདགས་ན། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འདོད། དོན་
 དམ་དུ་ཚུལ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་འདོན་ཞིང་འདུག་པས་སོ། ། དེ་སུ་ཡིན་ན་རྡོ་རྗེ་
 སེམས་དཔལ་འདོད་སེམས་དཔའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དེ་
 ཡང་རྗེ་བཙུན་ལོ། ། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། ། **བདེ་བ་ཆེན་པོ་**རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ།
 དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་མ་བཏང་བས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་
 བས་སོ། ། **དགའ་བ་ཆེན་པོ་**ནི་རྡོ་རྗེ་ཆགས་པ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་མ་བཏང་ཞིང་ཆགས་པར་བྱས་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་དགའ་བ་འབྱུང་ཞེས་
 སོ། ། **མགུ་བ་ཆེན་པོ་**རྡོ་རྗེ་ལེགས་པ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་མ་བཏང་བར་བཟུང་།
 དེ་ལ་ཆགས་པར་བྱས་པས་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་མགུ་བ་
 ཆེན་པོ། །

ལྷོ་ལྷོགས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་སེམས་དཔལ་བཞིའི་ཚིག་དོན་ནི།
གཟུགས་ཆེ་ཞེས་པ་སྤྲང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་རྟོག་མེད་དུ་སེམས་

མཚན་གྱིས་ཀྱང་དངོས་པོ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དང་། གཡུལ་ངོ་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་
 སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དང་།
 སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་དང་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་སོ། །**|(འཆང་**
བ་སྟེན་ཅི་)དེ་འདྲ་བའི་དོན་གྱི་མཚན་ཆ་འཆང་ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱིས་རྩི་རྩེ་རྩོད་
 པོ་སྟེ། དེ་ཡང་**ཉོན་མོངས་པ་**ནི་དུག་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ། ཉི་ཤུ་ཉེ་བའི་ཉོན་
 མོངས་པ་འོ། །**|ལྷགས་ཀྱི་**ནི་དེས་སྣ་བྱག་རྩ་ཐེབས་ན་ཅི་ལྟར་འདོད་པར་བསྐྱར་
 ལུས། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མཐོང་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྷགས་ཀྱི་དང་འདྲ་བ་
 དེས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལ་བཏབ་ན་རྩི་ལྟར་འདོད་པར་ཉོན་
 མོངས་པ་ལས་འདྲེན་ནོ། **|(ཆེ་བའི་)མཚན་གྱི་**ཉོན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ལྷག་མཐོང་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པ་འོ། །གྲགས་ཆེན་ནི་རྩི་
 རྩི་འཁོར་ལོ་སྟེ། དེ་ཡང་**གྲགས་ཆེན་**ཞེས་པ། རྩི་འཁོར་ལོ་འཁོར་གྲགས་དང་
 ལྷག་རྒྱས་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པར་གྲགས་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་མ་ལུས་
 ལོང་ལུས་པ་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་
 སྤྲུལ་པའི་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་མངའ་བས་**སྟན་གྲགས་ཆེན་པོ་(སྟེ་)**ཞེས་བྱའོ། །

སྒྲུང་བ་ནི་དོན་སྒྲུབ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྐྱེའི་འོད་
ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བའི་འོད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་སོ། །
དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པའི་དུས་སུ་ཆོག་མི་གསལ་བ་དང་། སྒྲུང་བ་དང་། ཆོག་
དལ་བའི་སྒྲོན་སྒྲུངས་ནས་སྟོན་པས་གསལ་བ་ཆེ་ཞེས་སོ། །

ད་ནི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕུ་རྒྱའི་སེམས་དཔའ་བཞིའི་ཆོག་དོན་བསྟན་ཏེ།
མཁས་པ་ནི་དོན་ལས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ནི། དོན་ལས་ཀྱི་སྒྲུལ་
པའི་སྐྱེ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་བཀྱེན་སྒྲོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་
པའི་ལས་བྱེད་པ་དེ་འཆང་བའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་མཁས་པས་སོ། །
སྒྲུ་འཕྲུལ་གྱིས་དོན་ལས་བསྐྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ནི་མེད་བཞིན་དུ་དོན་
བསྐྱུང་བའི་སྒྲུལ་པའི་སྐྱེ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་འབྱེད་པའོ། །དེས་ལེ་ལོ་ཅན་མཆོད་
པ་ལ་བརྟུང་དེ་ལོན་རྒྱ་སྒོ་བར་བྱས་པས་དོན་(ཡོད་)འབྱུབ་པ་ཞེས་སོ། །སྒྲུ་འཕྲུལ་
གྱིས་དོན་གཞོན་སྒྲིབ་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་(ནི་)ནི་མེད་བཞིན་དུ་དོན་
གཞོན་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲུལ་པའི་སྐྱེ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་བཀྱེད་པའོ། །དེས་མཆོད་པ་ལ་བར་

ཚོད་ཀྱི་བགོགས་མ་ཞུགས་པར་མཚན་པ་བྱུང་པར་དུ་སློབ་བྱུང་བས་དགའ་བས་
 དགའ་འོ། །སྤྱི་འཕུལ་གྱིས་དོན་ཁྲུ་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་འཕུལ་ཆེན་པོ་ནི་མེད་
 བཞིན་དུ་དོན་ཁྲུ་ཏེ་གྱི་སྤྱི་ལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཀྲེ་བའོ། །དེས་མཚན་པ་ལ་
 འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་རྒྱས་ཐེབས་པར་བྱེད་པས་མིག་འཕུལ་ཅན་ནོ། །

དེ་ནི་བཞི་པ་ལྟ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ནས་བཟོད་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་ལྟ་མོ་
 བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ལྟ་མོ་བཞག་པའི་འཐད་པ་དང་། འོངས་
 སྟོང་གི་ལྟ་མོ་བཞག་པའི་འཐད་པ་དང་། མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། འབྲས་བུ་
 དེ་ཐོབ་པའི་ལམ་དུ་བཞག་པའི་འཐད་པ་དང་། མན་ངག་དང་། ཆོག་གི་དོན་
 མོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད། རྟགས་
 སྒྲིག་མོལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ཡང་ནང་གི་ལྟ་མོ་བཞི་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྟོང་
 གཞི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོང་རྒྱ་འཕམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྤྲ། དེས་
 སྟོང་པའི་གཉེན་པོར་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། རྟགས་ལྟ་མོ་སྒྲིག་མོའོ། །སྟོང་
 གཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོང་རྒྱ་ཚུལ་སྤྲིམས་འཆལ་བ། དེས་སྟོང་པའི་
 གཉེན་པོར་ཚུལ་སྤྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། རྟགས་དོན་ཐོང་བ་མ། སྟོང་གཞི་

སོ་སོར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོང་རྒྱ་བཟོད་པ་མེད་པ། དེས་སྟོང་པའི་གཉེན་
 བོར་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། རྟགས་དོན་ལྷན་མ། སྟོང་གཞི་བྱ་བ་ནན་ཏན་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོང་རྒྱ་ལེ་ལོ། དེས་སྟོང་པའི་གཉེན་བོར་བཟོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ། རྟགས་དོན་གར་མཛོ། སྤྱིའི་ལྷ་མོའི་མཆན་ཉིད་ནི། སྟོང་
 གཞི་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོང་རྒྱ་འམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་འཆལ་
 བ། དེས་སྟོང་པའི་གཉེན་བོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། རྟགས་དོན་
 བདུག་པ་མ། སྟོང་གཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོང་རྒྱ་རྣམ་པར་གཡེང་བ།
 དེས་སྟོང་པ་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། རྟགས་དོན་མེ་ཏྱག་ སྟོང་གཞི་
 སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོང་རྒྱ་ཐབས་ལ་མི་མཐུན་པ། དེས་སྟོང་པའི་
 གཉེན་བོར་ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། རྟགས་དོན་བྲི་ཆབ། སྟོང་གཞི་བྱ་བ་
 གྲུབ་པ་ལ་སྟོང་རྒྱ་ལོག་པའི་སྒྲོན་ལམ། དེས་སྟོང་པའི་གཉེན་བོར་སྒྲོན་ལམ་གྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། རྟགས་དོན་ལྷ་མོ་མར་མེ་མཛོ། །དེ་ཉིད་སྒྲོན་ལམ་གྱི། དེ་
 ཉིད་མར་མེ་མ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་ཉིད་རྒྱ་བས་སུ་བྱུང་རྒྱ་བས་ཉིད་རྒྱ་རོ་གཅིག་པ་
 དང་འདྲའོ། །རྟགས་སྐུར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་དང་། བྱུང་པར་གྱི་

ཚོས་དང་། བྱེ་བྲག་གི་ཚོས་སོ། །ཐུན་མོང་གི་བཞི་གོང་དང་འདྲ། བྱང་པར་
ལ་སྐྱེ་མདོག་མི་འདྲ་བ་ཤར་ལྷོ་འུ་ལྷོ་མོ་གཉིས་སྐྱེ་མདོག་སྟོ། །ལྷོ་རུབ་ཀྱི་གཉིས་
མེར། རུབ་བྱང་གི་གཉིས་དམར། བྱང་ཤར་ཀྱི་གཉིས་ལྗང་ཀྱའོ། །དབུ་
རྒྱ་མི་འདྲ་བ་ཤར་ལྷོ་འུ་ལྷོ་མོ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མི་བསྐྱོད་པ། རིན་འབྱུང་།
སྤང་མཐའ། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་པའོ། །

རིགས་མི་འདྲ་བ་ནི། ཤར་ལྷོ་འུ་ལྷོ་མོ་གཉིས་རྩོུའི་རིགས། ལྷོ་རུབ་ཀྱི་
གཉིས་རིན་འབྱུང་། རུབ་བྱང་གི་གཉིས་སྤང་མཐའ། བྱང་ཤར་ཀྱི་གཉིས་དོན་
གྲུབ་ཀྱི་རིགས་སོ། །བྱེ་བྲག་ལ་བཞུགས་ས་མི་འདྲ་བ་དང་། སོ་སའི་མཚན་
མི་འདྲ་བ་དང་། ཕྱག་མཚན་མི་འདྲ་བ་དང་། སྐྱེ་མོ་རྩོུའི་བྱེད་མེད་བཟུང་ནས་
སྐྱོད་པར་བཞག་པ་དང་། བྱང་བ་མ་རིན་པོ་ཆའི་བྱང་བ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །ཁྱི་ནང་གི་ལྷར་བཞག་པའི་འཐད་པ་ནི། སྐྱེ་མོ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོ་
བཞི་ནི། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཕུ་རྩོུའི་ཕྱེད་པས་ནང་གི་ལྷ་མོའོ། །
བདུག་པ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི། མེ་ཏོག་དང་སྤྲོས་ལ་སོགས་པའི་ཕུ་རྩོུའི་ཕྱེད་པས་
ཕྱི་འུ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །འོངས་སྐྱོད་ཀྱི་ལྷར་བཞག་པའི་འཐད་པ་ནི། ལྷ་མོ་

137

སྒོན་པོ། ལྷོ་རྩལ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཚིག་སེར་པོ། རུབ་བྱང་ལ་ཐབས་ཆེ་བ་
དམར་པོ། བྱང་ཤར་གྱི་བྲུ་ཚད་ལ་བསམ་པ་ལྡང་ཀུན། རྩེ་བཙུན་སྤྲལས་གྱི་
ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་ལོ། །གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟ་མོ་བརྒྱད་ལ་སྦྱབ་ཐབས་
རྒྱས་པ་བརྒྱད། བསྐྱས་པ་བརྒྱད་དོ། །

ཚིག་གི་དོན་ནི། **སྦྱིན་བདག་**ནི་སློག་མོ་སྟེ་དེ་ཡང་རྩེ་བཙུན་གྱིས་མི་
འདུལ་བ་ལ་ལྟ་མོ་སློག་མོའི་སྐྱར་བྱང་བ་དེ་ལ་སློག་མོའི་སྦྱིན་པ་ཅི་ཕྱིར་གདགས་ན།
དེ་ཡང་སྦྱིན་པ་ནི་དད་པས་ཀུན་ནས་སྦངས་ནས་དཀོན་མཆོག་ལ་མཚོད་པ་དང་།
སྦྱིང་རྩེས་ཀུན་ནས་སྦངས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལོ། །བདག་ནི་སྦྱིན་
པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ལྟ་མོ་སློག་མོ་ལོ། **ཆེན་པོ་ནི་**སྦྱིན་པ་དེ་ལ་འཁོར་གསུམ་
མི་དམིགས་པས་རྒྱས་ཐབས་པས་སོ། །**(གཙོ་བོ་སྟེ་)**ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་
ཅད་སྦྱིན་པ་དེས་འབྲེན་པར་བྱེད་པས་སོ། **ཚུལ་ཁྲིམས་**ནི་དོན་རྩེ་བཙུན་པ་ལ་སྟེ།
དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་པ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཡང་དག་པར་སྒོམ་ཞིང་སྦྱང་བ་སྟེ།
ཐེག་པ་ཆེན་པོས་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོང་བ་དང་། ཉན་ཐོས་པ་སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་
བདུན་དང་ལྔ་ན་པོ། **ཆེན་པོ་ནི་**དེ་ལས་གཞན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པས་རྒྱས་

ཐེབས་པའོ། །**འཆང་བ་(འི)**ནི་རྩལ་བྱིས་ས་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བྱེད་བ་མ་ཡིན་
 པས་སོ། །རྩལ་བྱིས་ས་དེ་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་སྒྲོན་འགོ་ཡིན་པས་**མཆོག་**
 གོ། །**བཟོད་ཆེན་གྱིས་སྤྱུ་མའོ།** །དེ་ཡང་བཟོད་པ་ནི། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་སྒྲན་
 རྒྱལ་ས་པའི་བཟོད་པ། རྒྱལ་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ། གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་
 མི་སྒྲུམ་པའི་བཟོད་པའོ། །**ཆེན་པོ་ནི་དེ་གསུམ་ལ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་**
རྒྱས་ཐེབས་པའོ། །འཆང་བ་ནི་བཟོད་པ་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་སྤྱུ་མ་ཡིན་པས་
སོ། །བརྟན་པ་(པོ་)ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བཟོད་པ་ལ་སྒྲན་བྱུབ་པར་འཛིན་པས་སྤྱུ་
 མའོ། །**བརྟོན་འགྲུས་ནི་ལྟ་མོ་གར་མ་སྟེ།** དེ་ཡང་བརྟོན་འགྲུས་ནི་དགོ་བ་ལ་
 མཛོན་པར་སྒྲོ་བ་སྟེ། སྤྲིག་པ་ལ་སྒྲོ་བ་ནི་སྤྲད་པའི་ལེ་ལོ་དང་། སྒྲོམས་གནས་
 ཀྱི་ལེ་ལོའོ། །**ཆེན་པོ་ནི་དེ་ལ་མི་དམིགས་པས་རྒྱས་ཐེབས་པའོ། །བརྟུལ་བ་**
ཡིན་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྫོགས་པར་བྱེད་
ཅིང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བརྟུལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ད་ནི་ཕྱིའི་ལྟ་མོ་བཞིའི་ཆོག་དོན་ནི། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་
 བསྒྲོམ་པའི་དུས་སུ་གོང་འོག་བསྒྲོར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །**བསམ་གཏན་ནི་དོན་**

མེ་ཏྲག་མའོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་ནི་བསམ་གཏན་བཞིའོ། །**ཆེན་པོ་ནི་དེ་ལ་**
མི་དམིགས་པས་རྒྱས་ཐེབས་པའོ། །**ཏིང་འཛིན་གནས་**ནི་བསམ་གཏན་དེ་རྣམས་
 ལ་ཅུ་གཅིག་པར་གནས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་མེ་ཏྲག་མ་ཡང་རྗེ་བཙུན་སྲོད་ཡིན་ཞེས་
 བསྟེན་དོ། །**ཤེས་རབ་**ནི་བདུག་པ་མའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 གྱི་སྒྱུ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །**ཆེན་པོ་(འི་)**ནི་རྣོ་མ་སེམས་
 མེད་པའོ། །ཤེས་རབ་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་བདུག་པ་མའི་**ལུས་འཆང་བས་**སོ། །
 (**སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་**)**ཐབས་**ནི་དྲི་ཆབ་མ་སྟེ། ཐབས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་སེམས་
 ཅན་གྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་སོ། །**ཆེ་བ་**ནི་དེ་ལ་མི་དམིགས་པས་རྒྱས་
 ཐེབས་པའོ། །དེ་ལས་གྲུབ་པ་ལྷ་མོ་དྲི་ཆབ་མའོ། །བསམ་པ་**སྟོན་ལམ་**སྟེ།
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་སྟོན་ལམ་འདེབས་
 སོ། །དེ་ལས་གྲུབ་པ་ལྷ་མོ་མར་མེ་མའོ། །

དེ་ནི་དོན་ལྡན་པ་སྟོན་བ་བཞིའི་མཚན་ནས་བཟོད་པ་ནི། དེ་ཡང་སྟོན་བ་བཞིའི་
 མཚན་ཉིད་དང་། སྟོན་བར་བཞག་པའི་འཐད་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་དང་།
 མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ལམ་འབྲས་བྱུར་བཞག་པའི་འཐད་པ་དང་། མན་

ངག་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །

དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བྱེ་མ་ལུང་པའི་བཞེད་པས་ཕྱི་སློབ་ནང་སློབ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མི་འདྲ་སྟེ། བཅའ་སློབ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོབས་ནི་
དད་པའི་སྟོབས། **ཡེ་ཤེས་**ནི་ཆོག་པ་གྱི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས། སློབ་པའི་ལྷན་གསུམ་གྱི་
དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས། སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས། སློབ་པ་ཞགས་པ།
དུན་པའི་སྟོབས། མཐོང་བ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས། སློབ་པ་ལྷན་གསུམ་སྟོན་ ཉིང་ར་
འཛིན་གྱི་སྟོབས། སློབ་པ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས། སློབ་པ་བྲིལ་བུའོ། །ཕྱི་སློབ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཆོད་མེད་པ་བཞི་ཡིན་གསུངས། བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ཡང་ནང་སློབ་ནི། འདི་
ཡང་མིང་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་པས་རྩི་བྱོལ་བཞི་ལས་བསྐྱེད་ཟེར། ཕྱི་སློབ་ནི་
ཨ་ལྷོ་བཞི་ལས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་སློབ་ནང་སློབ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་དང་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མི་མཐུན་ན་ལྷ་ལྷ་བརྩུ་ཅ་གསུམ་དུ་མི་འགོ་སྟེ། ལྷ་བརྩུ་ཅ་བདུན་དུ་འགོ་ཟེར་
ན། ལྷ་བརྩུ་ཅ་བདུན་དུ་མི་འགོ་སྟེ། ཤར་གྱི་སློབ་པ་གཉིས་སྟེ་མདོག་མཐུན།
ཕྱག་མཚན་མཐུན། མཛོད་པའི་འཕྲིན་ལས་མཐུན། དེ་བཞིན་དུ་ལྟོ་དང་། ལུབ་
དང་། བྱང་གི་ཡང་མཐུན་པས་ལྷ་བརྩུ་ཅ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་སོང་ན་བསྐྱེད་

རིགས་ལ་ལྷ་ལྷ་བཅུ་ཙུ་གསུམ་དུ་བཞེད་དམ་མི་བཞེད་བྱས་པ་ལ་བཞེད་གསུངས།
བཞེད་ན་པ་ལྷ་ལྷ་རིགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མདོག་དམར་པོར་མཐུན། ཡུག་མཚན་པ་ལྷ་
རལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་མཐུན། གདུལ་བྱ་འདོད་ཆགས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་
མཐུན་པས་ལྷ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ཏེ་སྐྱོན་དེ་བྱེ་མ་ལུང་པ་ལ་འོང་ངོ་། །

སྤྱ་རངས་པའི་ཞལ་ནས་ལམ་གྱི་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་དེ་འབྲས་བུའི་དེ་ལོ་
ན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་ཟེར་བ་ལ། བྱེ་མ་ལུང་པ་ན་རེ། ལམ་གྱི་དུས་སྟོབས་དང་
ཡེ་ཤེས། འབྲས་བུའི་དུས་སྟོབས་ཡོན་ཏན་དུ་ཡོད་པ་ཅི་སྟོ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀ་ཀ་
བསྐྱབས་ནས་གྲོག་མཁས་པར་སོང་བའི་དུས་ན་ཀ་ཀ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་
དང་འབྲེལ། །སྐྱོན་དེ་བྱེ་མ་ལུང་པ་ལ་མི་ལེལ་ལོ། །སྤྱ་རངས་པའི་བཞེད་པས་
སྟོབས་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེ་ཡང་རང་གི་ཤེས་པ་
གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་འདི་ལ། མ་དད་པ་ལས་ལོག་པ་དད་པའི་སྟོབས། གཉིས་
མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པར་འཛོག་པས། ཚོགས་
ཀྱི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཏྲགས་སྟོབས་ལྷགས་གྲུ།
གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལོ་ལོ་ལས་ལོག་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས། གཉིས་

སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྱུར་བས་སྒྱུར་བ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས། རྟགས་ཞགས་པ། གཉིས་
 མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་བརྗེད་ངས་ལས་ལོག་ནས་དྲན་པའི་སྟོབས། གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷག་གིས་མཐོང་བས་མཐོང་བ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས། རྟགས་ལྷགས་
 སྒྲིག་ གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལས་ལོག་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་
 གྱི་སྟོབས། གཉིས་མེད་དེ་ཉིད་ལ་འདྲིས་པར་བསྒྲོམ་པས་སྒྲོམ་པ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས།
 རྟགས་སྒྲོ་བ་དེའི་བྱའོ། །ཕྱི་སྒོ་ནང་སྒོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་མེད་གསུངས།
 འགྲེལ་པ་ན་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སྟོབས་
 བློ་དང་པའི་སྟོབས། ཡེ་ཤེས་ནི་མཐོང་བ་ལམ་གྱི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན།
 སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། སྒོ་བ་ལྷགས་ཀྱའོ། །དེ་
 བཞིན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས། ཡེ་ཤེས་གཉིས་གོང་མ་གཉིས། སྒོ་བ་ཞགས་
 པ། དྲན་པའི་སྟོབས། ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྒོ་བ་ལྷགས་སྒྲིག་ ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
 སྟོབས། ཡེ་ཤེས་གཉིས། སྒོ་བ་དེའི་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྟགས་སྒྱུར་བྱུང་བ་ལ།
 ཐུན་མོང་གི་ཆོས་གོང་དང་འདྲ། བྱང་པར་གྱི་གསུམ་ཡང་གོང་དང་འདྲ། བྱེ་
 བྲག་གི་ཆོས་གསུམ་ནི། བཞུགས་ས་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་རེ་རེའི་ནང་ན། མཚན་མི་

འདྲ་བ་ལྷགས་ཀྱི་ལ་སོགས་པ། ཡུག་མཚན་མི་འདྲ་བ་ལྷགས་ཀྱི་ལ་སོགས་ནས་
དེལ་བྱའི་བར་རོ། །སློབ་ར་བཞག་པའི་འཐད་པ་ནི། སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། སློབས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
འཇུག་པར་བྱེད་པས་སོ། །བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ནི་སྤྱ་རངས་པའི་ཞལ་ནས་ཕྱི་སློབ་
སྟོབས་ས་བོན་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ་ཨ་ལས་བསྐྱེད་པའོ། །མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི།
ཐུན་མོང་གི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས། བྱད་པར་ནི། འགྲུག་པ་དང་། འཇུག་པ་
དང་། འཆིང་བ་དང་། མཉེད་པའི་ལས་སོ། །ལམ་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་
འཐད་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྐྱུ་གསུམ་མཐ་སྐྱུ་ལྔ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་སྟོབས་དང་
ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །

མན་ངག་གི་དོན་ནི། གཞན་དང་འབྲེལ་བ་དང་། གཞན་དང་མ་
འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་བསྐྱེད་རྒྱུ་འི་ཆོས་གསུམ་བསྐྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་
ཀྱིས་སློབ་བཞེར་བསྐྱེད་པ་ནི། ད་ལ་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་རྗེ་བཙུན་སྐྱའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་
པའོ། །ཟབ་མོ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དུས་སུ་རྗེ་བཙུན་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་
ནི། སྤྱ་རངས་པའི་ཞལ་ནས་སློབ་བཞེལ་མཚན་གཉིས་ལས་མེད་པས་ཤར་སྟོར་

དད་པའི་སྟོབས། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་པོ་ཞིག་བསྒྲུ་། ལྷོ་སྒྲོར་
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས། སྒྲོར་བ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སེར་པོ། ལུབ་སྒྲོར་བཞུག་པའི་
སྟོབས། མཐོང་བ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དམར་པོ། བྱང་སྒྲོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས།
སྒྲོམ་པ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྗང་ཀྱའི་ཞིག་བསྒྲུ་། བྱེ་མ་ལྟང་པའི་ཞལ་ནས་ཤར་སྒྲོར་
སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་སྟོན་པོ་ཞིག་བསྒྲུ་། ལྷོར་སེར། ལུབ་ཏུ་དམར།
བྱང་ཏུ་ལྗང་ཀྱའི་ཞིག་བསྒྲུ་མ་གསུང་སྟེ་བདེའོ། །གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལ་སྒྲུབ་
ཐབས་རྒྱས་པ་བཞི་དང་བསྐྱས་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །

ཚོགས་གི་དོན་ལ་སྟོབས་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ལྟའོ། །ཡེ་ཤེས་
ནི་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །**རྒྱ་མཚོ་(སྟེ་)**ནི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་
བས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་བ་བཞི་བྱང་བ་ཡང་རྗེ་
བརྩོན་ཡིན་ཞེས་འདོད་དོ། །

དེ་ནི་དྲུག་པ་ཐབས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བརྩ་དྲུག་གི་མཚན་ནས་བརྗོད་པ་བསྐྱར་
པ་ནི། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་། ཐབས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བཞག་པའི་འཐད་པ་
དང་། ཐབས་ཤེས་རབ་ཏུ་བཞག་པའི་འཐད་པ་དང་། མཛོད་པའི་འཕྲིན་ལས་

དང་། ལམ་འབྲས་བྱར་བཞག་པའི་འཐད་པ་དང་། མན་ངག་དང་། ཚིག་གི་
དོན་ནོ། །

དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སྟོང་གཞི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་བཞི་
ལ། སྟོང་རྒྱུ་འཕམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གོང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བཅུ་
དྲུག་གི་ནང་དུ། འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་གཙོན་
པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་འོ། །རྩོམ་ཞིག་ན་རེ། བླ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་
སོགས་པ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆ་དང་བཅས་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་སྒྲོ་
འདོགས་གཙོན་པོ་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འབྲེལ་པ་ནས་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འབྲེལ་པ་ནས། རྩོ་
རྩེ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་པས། རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགོ་སྟོ། །དེ་བས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་
ཐབས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཏུ་འགོ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐབས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དུ་མི་བདེ་འོ། །རྩོམ་ཞིག་ན་རེ། དེའི་གཉེན་པོར་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས།
སྤྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་པ་བཅུ་དྲུག་གོ། །

ལམ་འབྲས་བྱར་བཞག་པའི་འཐད་པ་ནི། ལྷ་ལྷ་བཙུ་ཙུ་གསུམ་པོ་འདི་

གང་ཟག་གཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤང་བ་ཡིན་ནམ། གང་ཟག་ཐ་
 དད་ཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤང་བ་ཡིན། གཅིག་གི་སྤང་བ་ཡིན་ན་
 རིགས་ལྔ་དང་ཡུམ་བཞི་མི་སློབ་པ་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་དུ་འདུག ལྟ་
 གཞན་རྣམས་སློབ་པ་ལམ་གྱི་ཚུལ་དུ་འདུག་པ་དེ་མི་རིགས། ཐ་དད་ཀྱི་སྤང་
 བ་ཡིན་ན་ཐ་དད་ཀྱིས་ཐ་དད་བསྐྱབ་ཏུ་མི་བཏུབ་པའི་སྤྱོད་དང་གཅིག འབྲེལ་པ་
 རས་གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡོང་།
 འདིར་ནི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཞིག་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ལྔ་དང་ཡུམ་
 བཞིས་འབྲས་བུ་མཚོན། ཤེས་རབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་དང་ཐབས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་
 ལམ་མཚོན། ལྟ་མོ་བརྒྱད་དང་སློབ་བཞིས་ལམ་གྱི་གྲོགས་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ།
 གང་ཟག་གཅིག་སངས་རྒྱས་པའི་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །མན་ངག་ནི་གཞན་དང་འབྲེལ་
 བ་དང་། གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་བསྐྱེད་རྒྱུའི་ཆོས་གསུམ་བསྐྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་
 བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་ཏུ་གྲུག་བསྐྱེད་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་རྩེ་
 བཅུན་སྐྱའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་འོ། །ཟབ་མོ་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་ཟེར་གྱི་

སྒོ་བསྐྱུས་ཤར་གྱི་རྒྱ་བའི་ད་ལའི་སྟེང་དུ། བྱམས་ཆེན་རང་བཞིན་གྱི་ཚིག་ཀྱང་བཞི་
སྟོན་པོར་བསྒྲོམ། ལྟོར་རྩུ་འཕྱལ་ཆེན་པོའི་ཚིག་ཀྱང་བཞི་སེར་པོ། ལུབ་ཏུ་སྟིང་
པའི་རི་བོའི་ཚིག་ཀྱང་བཞི་དམར་པོ། བྱང་དུ་མགོན་པོ་རིགས་མཆོག་གི་ཚིག་ཀྱང་
བཞི་ལྷུང་ཀྱར་བསྒྲོམ་མོ། །དེ་ནི་རྩེ་བཙུན་སྤྲལས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པའོ། །གཞན་
དང་མ་འབྲེལ་བ་ལ་སྒྱུབ་ཐབས་རྒྱས་པ་བཙུ་དུག་དང་བསྐྱུས་པ་བཙུ་དུག་སྒྱུར་རོ། །

དེ་ནི་ཚིག་གི་དོན་སྟོན་ཏེ། དེ་ལས་ཀྱང་དང་པོ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་
དཔའ་བཞིའི་ཚིག་གི་དོན་ནི། **བྱམས་ཆེན་ནི་བྱམས་པའོ།** །དེ་ཡང་བྱམས་ཆེན་
ཞེས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་སྟེ་ཞེས་པའམ་རིས་སྣ་ཆད་པ་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པའི་**རང་བཞིན་དུ་འདུག་པས་སོ།** །**དཔག་ཏུ་མེད་ནི་**
དེ་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་མིན་ཏེ་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་རིས་སྣ་ཆད་པ་མེད་པས་སོ། །**སྟི་**
རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་འཇམ་དཔལ་ཏེ། དེ་ཡང་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་མི་དམིགས་པའི་སྟིང་
རྩེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པས་ན་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །**ཁྲོ་(ཡི)མཆོག་**
ཅས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་དུས་སྟེང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་དེ་ཉིད་ཟབ་
པའོ། །དེ་ལྟར་ཟབ་པ་དེ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་སྟེ་མེད་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

འངས་དཔལ་ཡིན་ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་(ཆེན་པོ་)ནི་སྤྲོས་ཀྱི་སྤྲུང་པོ་སྟེ། དེ་
 ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །
 དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བྱེ་བས་ཅི་ཡང་མ་རྟོན། མ་རྟོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྲོ་ཆེན་ལྡན་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཁས་པ་(ཆེན་པོ་)
 ནི་ཡེ་ཤེས་ཏྲོག་སྟེ། དེ་ཡང་ཐབས་ཆེ་བ་ནི་ཐབས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་པས་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་བསྟན་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བཞིའི་ཆོག་དོན་ནི། རྩ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ནི་
 བཟང་སྦྱོང་སྟེ། དེ་ཡང་རྩ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་(སྟོ་བས་ཆེན་ལྡན་)ནི་སྦྱེ་བ་ལས་
 ཐོབ་པའི་རྩ་འཕྲུལ་ལྟའི་བྱ་རྩ་འཕྲུལ་ཅན་ནོ། །ལས་ཀྱི་རྩ་འཕྲུལ་ནི། རྩ་གས་
 ཆེན་པོས་འགོ་བ་སྟེ། དེ་འགོ་ས་གང་དུ་འགོ་ཞེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་སེམས་
 ཅན་གྱི་སར་རོ། །དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་འགོ་ན། སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་དང་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འོ། །གང་གིས་འགོ་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་མཁྱོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་

གཞལ་དུ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་བཞུད་པས་སོ། །རྩུ་འཕྱལ་ནི་སྒོ་
གྲོས་མི་ཟད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྩུ་འཕྱལ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་དང་། ཉན་
ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་
ལྡན་པ་འོ། །**ཆེར་གྲགས་པ་ནི་**དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འོ། །སྒྲོ་བས་ནི་སྒྲོ་བས་པ་
བཅུགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲོ་བས་ཆེན་ཞེས་པ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་
པའི་སྒྲོ་བས་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲོ་བས་བཅུ་འོ། །དེས་གཏུལ་བྱ་
སེམས་ཅན་གྱི་ཉན་མོངས་པ་གཞོན་པས་**པ་རོལ་གཞོན་པ་(པོ་)**ཞེས་སོ། །

ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བཞིའི་ཚིག་དོན་ནི། **སྲིད་པ་(འི་)**ནི་མཐུ་
ཆེན་ཐོབ་པ་འོ། །དེ་ཡང་སྲིད་པ་ཞེས་པ་ལས་དང་ཉན་མོངས་པས་སྐྱེལ་བའི་ཡུང་པོ་
ལཱ་འོ། །ཡུང་པོ་དེ་རྣམས་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་ཞིག་དཀའ་བས་ན་**རི་པོ་ཆེན་**
པོ་འོ། །དེ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་**འཛོམས་**པས་སོ། །**མཁྱེགས་ཤིང་**
ནི་རན་སོང་ཀུན་འབྲེན་ཏེ། དེ་ཡང་མཁྱེགས་ཤིང་ནི་གཟུང་འཛོན་གྱིས་མི་ཤིགས་
པ་འོ། །**རྟེན་ཆེན་པོ་འཆང་ནི་**ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དུས་ཐམས་ཅད་

དུ་བཟང་བ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོ་བ། དེ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འཆང་བའོ། །
 དག་པོ་ནི་མྱ་ངན་དང་མུན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་སྒོ་གྲོས་སོ། །དེ་ཡང་དག་པོ་
 ཆེན་པོ་ནི་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་ལ་སྒོ་བའི་སྐྱར་སྟོན་པའོ། །དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་
 ཞི་བ་ཡིན་ཡང་ཞི་བས་མི་ཐུལ་བ་ལ་སྒོ་བར་སྟོན་པས་དག་པུལ་ཆེད། །འཇིགས་
 ཆེན་ནི་བྱ་བ་ཅན་གྱི་འོད་དོ། །དེ་ལ་འཇིགས་ཆེན་ཞེས་པ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་
 གཟུགས་འཛིན་པ་ལྟ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའོ། །དེ་ཡང་འཇིགས་པར་བྱེད་པས་
 འཇིགས་པར་བྱེད་པ་(པོ་)ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱང་སྟོགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བཞིའི་ཆོག་དོན་ནི། མགོན་པོ་ནི་སྒྲུ་འོད་
 གཞོན་ཅུའོ། །དེ་ཡང་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་(སྟེ་)ནི། གཟུངས་བཞིས་འགྲོ་
 བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་སྟེ། ཆོག་གི་གཟུངས་དང་། དོན་གྱི་གཟུངས་
 དང་། སྐྱགས་ཀྱི་གཟུངས་དང་། ཕྱག་རྒྱའི་གཟུངས་བཞིས་གདུལ་བྱའི་དོན་
 མཛད་ཅིང་སྒྲོབ་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་མགོན་པོ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བའི་ཆོས་ལས་སྒྲོབ་པས་སོ། །སྐྱ་མ་ནི་འོད་དཔག་མེད་དོ། །
 གསང་སྐྱགས་ཆེ་བ་(འི་)ཞེས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་ཡིད་སྐྱག་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོབ་པས་

སོ། །**མཆོག་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པས་རབ་བཅས་གཙོ་བོ་ཞེས་སོ།** །དེ་ཉིད་མྱིར་
ན་སྒྲུ་མ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་མཐུན་ནས་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་ཆོས་སྟོན་པས་སོ། །**ཐེག་པ་ཆེན་པོ་(འི་)**
ནི་ནམ་མཁའ་མཛོད་དེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་འོག་ནས་བསྟན་ཏེ། **རྩལ་**
ནི་ལམ་མཐ་ཐབས་སོ། །གནས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་**གནས་**ནས་དོན་
མཛད་པའོ། །**ཐེག་པ་ཆེན་པོ་(འི་)**ནི་སྦྱིབ་པ་རྣམ་པར་སེལ་བའོ། །དེ་ཡང་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི། ཐེག་པའི་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། བཀལ་ལན་
དང་། བསྟུ་བའོ། །ངོ་བོ་ནི་འཁོར་བ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་དབྱེར་མེད་དུ་
རྟོགས་པའོ། །དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། རྒྱུའི་ཐེག་པ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། ཡུལ་
གྱི་ཐེག་པ་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་། རྟེན་གྱི་ཐེག་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །བཀལ་ལན་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་བཀལ་བ་ནི། རྒྱུ་ཡུལ་
རྟེན་གསུམ་ཡོད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འགྲོ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་
ཡང་དེ་གསུམ་ཡོད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འགྲོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི། བསམ་པ་
དང་སྦྱིང་རྗེ་ཆེ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་ལམ་སྟོན་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆེན་པོ་བདུན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
 པ་དང་ངོ་། །དེ་ཡང་དམིགས་པ་ཆེ་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་ཆེ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་
 ཆེ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བ་དང་། ཐབས་ཆེ་བ་དང་། ཡང་དག་པ་བསྐྱབ་
 པ་ཆེ་བ་དང་། ལས་ཆེ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་པར་གསུམ་པོ་དེ་ཉན་རང་ལ་མེད་
 པས་ཆེན་པོ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུའི་ཐེག་པ། ཡུལ་གྱི་ཐེག་པ། ཐབས་གྱི་
 ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། དེ་ནི་ཐེག་པའི་མཁུག་བསྐྱབ་པའོ། །**ཚུལ་(གྱི)**ནི་
 ལམ་མོ། **མཚན་གྱི**འབྲས་བུ་སྟེ། འབྲས་བུ་བསྐྱས་པའི་ཐབས་གྱི་བདག་ཉིད་
 དུ་གནས་ཞེས་པའོ། །

མན་ངག་གི་དོན་ནི། རིགས་བསྐྱས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་བསྐྱབ་བྱར་
 བཞག་ནས། དེ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཚན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རང་
 གི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་བསྐྱར་བ་དང་། རབ་
 ཏུ་གནས་པ་དང་། སྦྱིན་སྲེག་གི་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་དོན་བུ་པའོ། །རང་དོན་ལ་
 གཉིས་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་སྟོན་པ་མཚན་རང་གི་དོན་དུ་
 བསྐྱབ་པ་དང་། ཟབ་མོའི་དོན་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་སྟོན་པ་མཚན་རང་གི་དོན་དུ་

བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲོམ་པ་གཙོའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། བསྐྱས་པ་གཙོའི་དང་།
སྦྱིན་སྲེག་གཙོའི་བསྐྱེད་རིམ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱར་བསྒྲོམ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་དང་།
ཁྱད་པར་དུ་བསྒྲོམ་པའོ། །བསྐྱས་པ་གཙོ་བོ་ལ་རྒྱུད་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱས་པ་དང་། སྤྲུག་སྤྲུག་
བསྐྱེད་རིམ་དུ་བསྐྱས་པའོ། །སྦྱིན་སྲེག་ལ་ཞི་བ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། དབང་
དང་། དྲག་པོའོ། །ཚེགས་རིམ་ལ་སྒྲོམ་པ་གཙོའི་དང་། བསྐྱས་པ་གཙོའི་
དང་། སྦྱིན་སྲེག་གཙོའི་འོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཚེགས་རིམ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། རིམ་པ་
ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མཁ་ཀ་ལམ་ཁྱེར་རོ། །སྦྱིན་སྲེག་ལ་འཁོར་ལོ་ཚེགས་པ་
དང་། འཁོར་ལོ་ཤིན་ཏུ་ཚེགས་པའི་སྦྱིན་སྲེག་གཉིས་སོ། །བསྐྱས་པ་གཙོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཟབ་མོ་གསང་སྤྲུགས་དང་། མི་རྟོག་པའི་
ཡེ་ཤེས་སོ། །གསང་སྤྲུགས་ལ་རྒྱས་པར་འདོན་པ་དང་། མདོར་བསྐྱས་གཉིས་
སོ། །འདིར་རྒྱས་པར་འདོན་པ་སྟོན། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་ཚེགས་པ་དང་།
དུམ་བྱར་འདོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་རིགས་བསྐྱས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་
ནས་རྒྱུད་ཚེགས་པར་འདོན་པ་ནི། གནས་ཁང་ཡིད་དང་མཐུན་པར་མཆུལ་དང་མཚོན་

པ་བཤམས་ནས། རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཕྱི་རོལ་ན་འོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་
 ལྷས་བསྐྱོར་བ་ནས་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སུམ་བཙུགས་པ་བསྐྱོམ་པའི་བར་དུ་ལེན་
 བཞི་པ་ནས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ། དེའི་ཐུགས་ཀ་ནས་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྐྱུ་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་སྒྲིམ། གཤུལ་བྱའི་དོན་མཛད། བསྐྱུས་ནས་ལྷ་གོ་གོ་གནས་གནས་
 སུ་མཚན་ཀྱི་ཡི་གེར་གོང་བཞིན་དུ་བྱུར། དེ་ལ་ཐུན་མོང་གི་དམ་ཚིག་ཅ་ལྷུང་བཅུ་
 བཞི་བསྐྱུང་བ། བྱང་པར་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཁྲུས་དང་གཙང་སྒྲ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ། མི་
 ཚིག་གིས་བར་མ་ཚད་པ། སུས་ཀྱང་མ་ཐོས་པའོ། །དེ་དང་ལྡན་པས་ཡི་གེ་
 རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཀྱི་
 མཚོག་གི་བར་དུ་ཚར་གཅིག་འདོན། དེ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དཀར་པོ་ལ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་བཀོད་ནས་འདོན་པ་ནི་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལུས་པའོ། །

རིགས་སོ་སོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱུད་རྫོགས་པར་འདོན་པ་ནི། གོང་
 བཞིན་དུ་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་མཚན་ཐོན་པ་དང་། རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སུམ་
 བཙུགས་པ་ཐུགས་ཀར་བསྐྱོམས་ཏེ། དེའི་ལུལ་དུ་ཏ་ཐུའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སུམ་
 བཙུགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱོམས་ནས། དེའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བསྐྱུ་

བྱས་ཏེ། བྱིས་ཀྱི་ཁོར་ལུག་དཀར་པོ་ལ་ཏ་ཐུའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་བཀོད་ནས་
འདོན་པ་ནི་ཡང་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལུས་པའོ། །

གཤམ་ཏེ་རྒྱུད་འདི་རང་དུམ་བྱར་འདོན་ན། གོང་བཞིན་དུ་མཚོན་ནས། འདི་
ལྟར་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩལ་གྱི་མཚོག། །དུམ་བྱར་ཚར་གསུམ་མམ།
བདུན་ནས། ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་གམ། བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཅི་རུས་སུ་འདོན་
ནོ། །དེ་ལ་སྒྲོ་ན་མཚན་ལ་མཚན་གྱི་བསྟོད་པ་བྱས་ནས། དངོས་གྲུབ་གཉིས་སྟུར་
དུ་འབྱུང་བས་འདུད་ཉི་ཤུས་བསྟོད་ལ། གཙོ་བོའི་བྱུགས་ཀའི་ཨ་ལས་འོད་སྟོས་པ་
ལས་མཚན་གྱི་ཡི་གེ་བྱུགས་ཀར་བསྟ། ཡང་འོད་ཀྱིས་དོ་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་
པ་ཡང་ཨ་ལ་བསྟུས་ཏེ་སྟོང་པར་བསྟོམ། དེའི་རང་ལས་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སུ་
ལངས་ལ་སྟོད་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཅི་རིགས་སུ་བྱའོ། །འཕགས་པ་འཇམ་
དཔལ་གྱི་བླ་མ་ལས། དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་དོ་རྩེ་སྟོ་བ་ལ་བསྟོད་པའི་ལེན་སྟེ་ལྟ་པའོ། །

ལེན་དུག་པ་ལ་བཞི་ལས། དགོས་པའི་དོན་ནི་གདུལ་བྱ་གཏི་མུག་ཅན་
གྱིས་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པར་བསྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །བསྐྱས་
པའི་དོན་ལ་ལྷ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཏ་སྒྲིའི་རིགས་
དེ་ལ་བཅུ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་འབྲས་བུ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་མཚན་གྱི་སྒྲོན་མ་བསྟོད་པ་ནི།
སངས་རྒྱལ་ཞེས་པ་ཤེས་བྱའི་གཤེས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ཤིང་
ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། །ནམ་པར་སྤྲང་མཛད་ཆེནི་ནམ་སྤྲང་དང་། རྣམ་པར་སྤྲང་
མཛད་ཆེན་པོ་སྟེ། རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ནི་ལོངས་སྟོང་རྟོགས་པའི་སྐྱུ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་
ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་གྲུབ་པ་དེའོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་གདུལ་
བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་མཐུན་ནས་འོག་མིན་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་བབས་ནས།
དགའ་ལྡན་ན་ལྟའི་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད། དེ་ནས་བྱམས་པ་ལ་དབུ་རྒྱན་བསྟོན་
ཏེ། དགའ་ལྡན་དུ་བྱམས་པ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བཞག་ནས་གཟིགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་
གཟིགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱུ་ལ་བའི་སྐྱུ་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་འདིར་བྱོན་ནས་
ཡུམ་གྱི་ལྷ་མས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། ལྷ་མས་ནས་བལྟམས་པ་དང་། གཞོན་ནུ་
རོལ་ཅེད་མཛད་པ་དང་། ཁབ་ཏུ་བཞེས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་

བོར་དབང་བསྐྱར་ནས། དེ་ནས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཅུ་བོ་
 རྒྱུ་ནའི་འབྲམ་དུ་དཀའ་བྱུང་མཛད། དེའི་དུས་སུ་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་
 དེ་ཡིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་འོག་མིན་དུ་བྱོན་ནས་ཐབས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྟ་
 བསྐྱོམས་པས་རྟེན་གནས་གྱུར་པ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱས། ཡང་རྟེན་གནས་གྱུར་པ་རྟེན་མོངས་པ་ལྟ་ཡེ་ཤེས་ལྟར་རྟོགས་ཤིང་
 ཁོང་དུ་ཆུད་པས་དེ་ལོངས་སྐྱའོ། །དེ་ནས་ཡིད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ཅུ་བོ་རྒྱུ་ནའི་
 ལུས་ལ་ཞུགས་ཏེ་དེར་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ནས། རྫོང་གདན་གྱི་སྤོ་ལ་སྤོད་
 ལ་བདུད་བཀུལ་ནས་སྤྱལ་སྤྱུ་དེ་ཐོ་རངས་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བའི་ལུང་
 བསྐྱལ། དེ་ལྟར་མདོ་སྤེ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། གཙང་མའི་གནས་ནི་རྣམ་སྤངས་
 པ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འོག་མིན་དུ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་སྤྱེ། རྣམ་པར་སྤང་
 མཛད་ཆེན་པོ་ནི། དེའི་ཐུགས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་བྱ་སྤྱེ། དེ་
 ཡང་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། སྤང་བྱ་སྤངས་པས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་
 དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བར་བྱས་པས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་

ཡང་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྟུང་
 པའོ། །སྤང་བྱ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་
 སྤངས་པའོ། །དེ་ཡང་ཁྱད་པར་དེ་གཉིས་ནི་རིགས་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་
 སྤང་བར་རྩལ་པས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཅང་རིགས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་པར་
 སྤང་མཛད་མཛོན་པར་བྱང་རྩལ་པའི་རྒྱུད་ནས། རྩལ་སྤྲོ་ཚོགས་པ་དང་། བསམ་
 པ་སྤྲོ་ཚོགས་པ་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །དོན་ལ་ཆོས་སྐྱ་སྐྱོས་
 བལ་དེ་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོན་པ་དེ་དཔེར་ན་རྩལ་ཐམས་ཅད་རྩལ་པོ་ཆེན་པོར་
 རོ་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །**ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་**ནི་སྤྱལ་པའི་སྐྱུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉོན་
 མོངས་པ་མཉམ་བཞག་དང་རྩིས་ཐོབ་མེད་པར་ཐུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱ་ཆར་
 རོལ་པ་ལས། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ནི། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
 མཉམ་པར་བཞག་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །**ཐུབ་ཆེན་ལྡན་ནི།** སྤྱལ་པའི་སྐྱུས་
 ལུ་སྟེགས་པ་འདུལ་བ་ལ་བྱང་སྟོང་གནས་འཛོག་ལ་སོགས་པར་སྟོན་པའོ། །

དེ་ནི་གཉིས་པ་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་
 བས་བསྟོད་པ་ནི། **གསང་སྤྲགས་རྩལ་ཆེན་ལས་བྱུང་བ་**ཞེས་པ་ནི། གསང་

ལྷགས་ནི་གསང་ལྷགས་འབྲས་བུ་དྲེ་ཐེག་པའོ། ལྷལ་ཆེན་ནི་ལམ་ཞེས་བྲ།
 ཐབས་ཞེས་བྲའོ། །ལས་བྱང་བ་ནི་དེ་ལས་བྱང་བ་འབྲས་བུ་སྟེ། འབྲས་བུ་སྟེ།
 གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པར་འདོད་པ་དང་། ལ་ཅིག་སྟེ་བཞིས་བསྐྱས་པར་འདོད་པ་
 དང་། ལ་ཅིག་སྟེ་གསུམ་ཡན་ལག་བདུན་ལྟ་བུ་འདོད་པ་དང་། དེ་ལ་སོགས་
 པའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་འཇམ་དཔལ་ཉིད་འབྱུང་བའོ། །གསང་ལྷགས་
 ནི་འབྲས་བུ་དྲེ་ཐེག་པའོ། །ལྷལ་ཆེན་ནི་ལམ་ཐབས་སོ། །དེ་ཡང་ལམ་ལ་
 སློན་ལམ་དང་གྲོལ་ལམ་སོ། །སློན་ལམ་ནི་གསང་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་ལ་ཅིག་ཏུ་
 ལུས་ཙམ་ཞིག་བྱས་ཏེ། ལྷགས་དང་ཕྱག་རྒྱའི་རྗེས་སུ་གནང་བའི་བྱིན་པ་ཙམ་གྱིས་
 སློན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་དང་། རྒྱུད་སྟེ་ལ་ཅིག་ཏུ་སློབ་མའི་དབང་དང་སློབ་དཔོན་
 གྱི་དབང་བསྐྱར་བས་སློན་པར་འདོད་པའི་ལུགས། རྒྱུད་སྟེ་ལ་ཅིག་ཏུ་དབང་བཞི་
 རྗེས་པས་སློན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །དེ་ལྟར་སློན་ལམ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་བའོ། །གྲོལ་ལམ་ནི་གསང་ལྷགས་རྒྱུད་སྟེ་ལ་ཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་
 རིམ་བཞུགས་པ་དང་བཅས་པས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་དང་། རྒྱུད་སྟེ་ལ་ཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་
 རིམ་རྣམ་དག་དང་བཅས་པས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་དང་། ལ་ཅིག་ཏུ་རྗེས་རིམ་

འབའ་ཞིག་གིས་གོལ་བར་འདོད་པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཚོགས་དབྱེར་
མེད་དུ་བསྐྱོམ་པས་གོལ་བར་འདོད་པ་སྟེ། གོལ་ལམ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཅན་དུ་ཡང་འཇམ་དཔལ་དེ་བྱུང་བས་ཡོན་ཏན་དེ་དང་ལྡན་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ནི་གསུམ་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དང་ས་བཅུ་འཛམ་གྱི་སློན་ལྷན་བསྟོད་
དེ། དེ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་འཛམ་ཆོག་དང་པོས་ཐོབ་པ་དང་གཅིག་ ཆོག་གཉིས་
པས་གནས་པ་དང་གཉིས། ཆོག་གསུམ་པས་དག་པ་དང་གསུམ། ཆོག་བཞི་
པས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ལམ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་བཞིའོ། །དེ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་བཅུ་ཐོབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་གི་སློན་ལྷན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དབྱེ་
བའི་སློན་ལྷན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །ཆོག་གི་དོན་ནི། དང་པོ་ནི་དབྱུས་མཐའ་
ནས། སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་
ལུང་གི་སློན་ལྷན་མདོར་བསྟན། དབྱེ་བ་ནི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
བཅུ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་སྟེ་འགྲེལ་པ་ན་གསལ།

ཆོག་དོན་ནི་དེ་རེ་རེའི་གོ་བ་བསྐྱེད་པས་ཏེ། འགྲེལ་པའི་མཆན་ན་གསལ།
སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་རྒྱས་མ་ཐེབས་ན་

ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལོ་ཀ་བ་ལས་མི་འདའ་མི་འཕགས་
 པ་སྟེ། འབྲས་བུ་བདེ་འགོ་ལྟ་དང་མིའི་གོ་འཕང་ལས་མི་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །
 མི་དམིགས་པས་རྒྱས་ཐེབས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་སྟེ།
 དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས། འཛིག་རྟེན་ལས་འཕགས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་སྤྱི་
 ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་
 ལས་སྒྲོ་བ་བྲགས་པའི་ཞལ་ནས། སྦྱོན་པའི་རྩ་དང་སྦྱོན་བདག་དང་ལེན་པ་པོ་
 རྣམས་མ་དམིགས་པ་འདི་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པའོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྒྱས་ཐེབས་པར་བྱེད་པ་ལ་
 ཞེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྒྲོ་སྤྱངས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ས་དང་པོ་ནས་ས་
 བརྩ་པའི་བར་གྱི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱས་ཐེབས་པ་འབྱུང་ངོ་། །
 ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཞེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྒྲོ་སྤྱངས་པས་རྒྱས་ཐེབས་
 པ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་ན་ཞེས་རབ་ནི་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་གཞན་
 རྣམས་ཀྱི་མིག་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མིག་ལྟན་སྦྱེས་བུ་ཞིག་གིས་ཇི་ལྟར་འདོད་
 པའི་སར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་

རོལ་ཕྱིན་པ་བརྩ་ཐོབ་ཅིང་རྟོགས་པ་(སྟེ)དེ་ཡང་མཉུ་འོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་བརྩ་པོ་དེ་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡང་མཉུ་འོ། །རྩེ་བཙུན་
 གྱིས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་རྒྱས་མ་ཐེབས་ན་མིན་ནམ་ཞེ་ན། བ་
 རོལ་ཕྱིན་བརྩ་དག་པ་སྟེ། །ཞེས་པས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་རྒྱས་
 ཐེབས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་འོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་(བརྩ་ཡི)དེ་རྣམས་
 ལ་རྩལ་ཞེས་བྱ་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལམ་དེ་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་
 པ་ཡང་འཇམ་དཔལ་ལོ། །

ས་བརྩ་ལ་སའི་མཚན་ཉིད་དང་། སའི་བྱངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།
 སའི་ངེས་ཚིག་གོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི་ས་དང་པོ་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་
 འདྲེས་ནས་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་། ས་དང་པོ་མཐོང་ལམ་ཡིན་ནོ། །ས་དེ་ལ་རང་
 གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་སྤྱིན་པ་དགོས་པས་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ་བར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ས་དང་པོར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཚོག་ཏུ་རྟོགས་ནས་ས་གཉིས་
 པ་ལ་འཆལ་བའི་རྩལ་གྱིས་ས་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་
 རྒྱན་བཅད་ནས་ལས་ཅི་དང་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱད་མི་བར་གནས་པ་ཡིན། དེའི་

དུས་སྤྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྩམས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་དང་། དེ་ལྟར་ས་གཉིས་པ་ལ་
 ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་ས་གསུམ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རྒྱ་
 མཐུན་པའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩམས་པ་གཉིས་ལ་ཐོས་པ་གཙོ་བོར་མཐོང་ནས།
 བསམ་གཏན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། རྩལ་ལྷུ་ཉེ་བར་
 བསྐྱབས་ཏེ་རྩལ་ལྷུ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེས་སྤྱི་པའི་སྤྱི་ལས་
 ཆོས་ཉན་ཏེ། ཆོག་བཞིའི་ཆོག་ས་སྤྱི་བཅད་པ་གཅིག་ཐོས་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་སྟོང་
 གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་མེ་མར་ལུང་བཀའ་བའི་ནང་
 དུ་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ནས་ཀྱང་མཆོང་ལུས། རང་གི་ལུས་ལ་མེ་མར་སྟོང་དང་
 ལྷགས་ཟེར་སྟོང་ལ་སོགས་པ་འཛུགས། ས་དེའི་གནས་སྐབས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་
 རོན་བྱེད་པ་དང་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཏེ། ཐ་ན་དུང་འགོ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་སྒྲངས་
 ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་རོན་བྱེད་པའོ། །ས་དེ་ལ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 དང་། དེ་ལྟར་ས་གསུམ་པ་ལ་ཐོས་པ་བྱས་པ་གཡེང་བར་མཐོང་ནས་ས་བཞི་པ་ལ་
 བྱང་རྒྱུ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སུམ་རྩ་ཙམ་བདུན་བསྐྱོམ་སྟེ། ས་དེ་ལ་ནི་སྐྱོམ་པ་
 གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་བཙུན་འགྲུས་དང་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་ས་ལྔ་པ་

ལ་བདེན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཤེས་པའི་སློ་
ནས་བཟོ་དང་ལག་ཁྱིས་དང་འཕོང་ལ་སོགས་པའི་སློ་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
ལྡ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཤེས་པའི་སློ་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་
ཉོན་མོངས་པས་མི་གོས་པ་དེ་ལྟར་ན་ས་དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་
རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྲིན་པ་དང་།
དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ས་དུག་པ་ལ་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་རྣམ་པར་བྱང་
བའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཐ་མི་དད་པར་མངོན་དུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པས། དེའི་སློན་དུ་སོང་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་
མ་གྲུབ་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ས་དུག་པ་མན་ཆད་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
བསྐྱེམ་པ་ལ་མཚན་མའི་བར་ཆོད་འབྱུང་ཡང་བྱུང་ལ། འབྱུང་གིས་དོགས་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་བྱ་དགོས་སོ། །ས་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྲིན་པ་དང་། ས་
བདུན་པ་ལ་མཚན་མའི་བར་ཆོད་འོང་ནི་མི་འོང་། འབྱུང་གིས་དོགས་པའི་རྩོལ་
བ་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱུད་པ་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ས་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ས་དེ་ལ་ཐབས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམ་པ་ལ་མཚན་མའི་བར་ཚད་འབྱུང་གིས་དོགས་པ་ཡང་མེད་དེ། མི་
 རྟོག་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གྲུ་གཏོང་བའམ་རྩ་ཆེན་པོ་ལ་གཟིངས་གཏོང་བ་བཞིན་
 དུ་འབད་ཚུ་ལ་མེད་པར་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ས་དེ་ལ་ནི་ཞིང་ཁམས་
 ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་ཡིན་ནོ། །ས་དེ་ལ་སྦྱོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ས་དགུ་
 པ་ནི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་
 དོ། །ས་བརྒྱ་པ་ལ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། གཟུངས་དང་བྱང་
 རྩབ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བ་ཡིན་ནོ། །ས་དེ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱ་ལས་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ས་བརྒྱའི་གྲངས་རེས་པ་ནི་བསྐྱབ་
 པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་སྟེ། ས་དང་པོ་ནི་ལྷག་པ་
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱང་རོ། །མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས། དེའི་རྗེས་
 ལ་ས་གཉིས་པ་ལ་ཚུལ་བྱིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་རོ། ། །ས་གསུམ་པ་
 ལ་ལྷག་པ་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྦྱང་རོ། ། །ས་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་གསུམ་

ལ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་སྟེ། དེ་ཡང་ས་བཞི་པ་ནི་བྱང་
 རྩལ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་
 པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ས་ལྷ་པ་དང་ས་དྲུག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ།
 ས་ལྷ་པ་ནི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན། ས་དྲུག་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དམིགས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ས་བདུན་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་དང་། ས་དགུ་པ། ས་བརྩ་པ་
 རྣམས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་དེ་བསྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་ནི། ས་དང་པོ་མཐོང་ནས་བྱང་རྩལ་ཐོབ་ཏུ་ཉེ་བ་
 དང་། ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་མཐོང་ནས་ནང་དུ་དགའ་
 བ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འཆལ་བའི་རྩལ་གྱིས་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་
 ལ་སྦྱོར་བའི་དྲི་མ་གཉིས་དང་བྲལ་བས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ། ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཀྱི་རྩལ་ཐུན་པའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ལ་ཐོས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད།
 ཐོས་པས་འོད་ཀྱི་སྤྲང་བ་བསྐྱེད་པས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་
 གཡེང་བར་མཐོང་ནས་བསྒྲོམས་པས་སྐྱིབ་པ་གཉིས་བསྟེག་པའི་སྒོ་ནས་བཞི་པ་འོད་
 འཕྲོ་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །བདེན་པ་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཅར་སྦྱེ་

བར་དཀའ་བས་ལྷ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྲ། རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཐ་མི་དང་པར་
 སྦྱར་བས་དྲུག་པ་མངོན་ཏུ་སྦྱར་བ་ཞེས་བྲ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེལ་
 པ་ལ་མཚན་མའི་བར་ཚད་ཐམས་ཅད་ལས་རིང་དུ་སོང་བས་ན་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་
 བ་ཞེས་བྲ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་དང་མཚན་མ་
 མེད་པའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྲ། ཡེ་
 ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་འཆད་པས་
 དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒྲོ་བྱས་ཞེས་བྲ། །དཔེར་ན་སྤྲིན་གྱི་ཆར་གྱིས་ལོ་རྟོག་རྒྱས་
 པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པས་གཏུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ལོ་རྟོག་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་བརྩ་བ་
 ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྲ། །

ས་དང་ཡང་ས་དང་པོ་དང་ས་བརྩ་པའི་བར་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱུང་པར་མེད། འོ་
 ན་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་ས་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བསྐྱེལ་པ་ལ་དགོས་པ་
 མེད་ཟེར་ན། དཔེར་ན་ཉི་མ་དང་པོ་གཉིས་པ་ཤར་བས་སྡོ་བསྟེག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་མི་
 རུས། ཉི་མ་ཉི་ཤུ་སྟུང་ཅུ་ན་ཕར་ཤར་བས་བསྟེག་རུས་ཏེ། ཉི་མ་དང་སྡོ་ལ་
 འབྲོགས་ཡུན་རིང་བྱུང་བྱུང་བ་བཞིན་དུ། ས་དང་པོའི་ཆོས་ཐོབ་ནས་ས་གཉིས་པ་

ཕན་ཆད་དུ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་འབྲིས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་སའི་ངོ་བོ་
 བྱིན་མ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་སའི་ངེས་ཚིག་ནི། ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་
 གནས་ཤིང་ལོངས་སྤྱོད་པས་ས་དེ་དཔེར་ན་བ་ལང་གི་ལྟས་བཞིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཉིད་བགྲོད་པའི་དོན་གྱིས་ས་དེ་རྟའི་དཀྱུས་བཞིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཡོན་ཏྲན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པས་ས་དེ་ཞིང་ས་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ས་བརྩ་དེ་ལ་མངའ་བརྟེས་པས་དབང་ལྷུག་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་མགོན་པོ་ཞེས་པས་ས་བརྩ་ལ་བཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་སྟེ།
 ས་བརྩ་ལ་གནས་པ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་ས་བརྩ་པའི་བར་དུ་ས་རེ་རེ་ལ་གནས་ནས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་པོ་ཡང་མཉུནོ། །

དོན་བཞི་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཁའ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་
 སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་བརྩ་ནི། ཆོས་ཤེས་པ། རྗེས་སུ་ཤེས་པ། ཕ་རོལ་
 གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། ཀླན་རྫོགས་ཤེས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཤེས་པ་དང་།
 ཀླན་འབྱུང་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་
 པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡང་སྟོབ་པ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་

ཤེས་པ་དང་། མི་སྒྲོབ་པ་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་
 ཟད་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པ་ཤེས་པ་ནི་མི་སྒྲོབ་པ་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་པ་འོ། །
 སྒྲོབ་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ལ། འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་པ་དང་
 སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་འོ། །ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། སྒྲོམ་
 ལམ་གྱི་རྫེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་འོ། །འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་པ་ལ་
 གཉིས་སྟེ། མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་པ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་
 པའི་ཤེས་པ་འོ། །པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་
 པ་འོ། །མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་དང་། བདེན་པ་བཞི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་
 ཤེས་པ་འོ། །ཚོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་གཉིས་ནི་བདེན་པ་བཞི་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་འོ། །སྤྱུག་བསྐྱེལ། ཀུན་འབྱུང་། འགོག་པ།
 ལམ་ཤེས་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་
 པ་བརྩུ་པོ་དེས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཡང་མཁྱེའོ། །ཤེས་པ་བརྩུ་པོ་དེས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་

དག་པའི་གཉུག་མའི་ཤེས་པ་དེ་འཛིན་ཅིང་འཆང་བ་(པོ་)ཡང་མཁྱེའོ། །

ལྷ་པ་བདག་འཛིན་བརྩ་དང་གཉེན་པོ་བརྩའི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་
 སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་འཛིན་བརྩ་ལ་ནང་གསེས་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་
 ལུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མིང་བསྟན་པ་ནི། དབུས་མཐའ་ནས། གཅིག་དང་རྒྱ་
 དང་ཟ་བ་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་བདག་འཛིན་བརྩའི་སྤྱི་
 མཚན་ནི། ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱིར་རྟག་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱིས་བརྩར་
 བཞག་པའོ། །གསུམ་པ་སོ་སོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། གཅིག་ཕུར་འཛིན་པ་ནི་
 ཕུང་པོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་དུ་མ་སྤྲངས་པ་ལ་མ་རིག་
 པས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་ལ་རིལ་པོར་འཛིན་པ། གཅིག་ཕུར་འཛིན་པའོ། །རྒྱར་
 འཛིན་པ་ནི་ཁམས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ། ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་སྟེ། མ་རིག་པ་བྱེད་པའི་རྒྱར་འཛིན་པའོ། །ཟ་བར་
 འཛིན་པ་ནི་སྤྱི་མཆེད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དབང་པོ་དུག་ལ་ཟ་བ་པོའི་བདག་
 ཅིག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་སྟེ། དབང་པོ་དུག་ལ་རྟོན་ནས་ཟ་བ་པོས་ཡུལ་
 དུག་ཟ་བར་བྱའོཞེས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །བྱེད་པར་འཛིན་པ་ནི་བྱེད་རྒྱ་ལོག་པར་

རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ། སྤྱིར་ཀུན་ནས་ཉིན་མོངས་པ་ལ་རྒྱ་
འབྲས་དང་བཅས་ནས་མ་གྲོལ་བ་དེ་ལམ་བརྟེན་ཅིང་འགོག་པ་མཛད་དུ་བྱས་ནས་
གྲོལ་བ་ཡིན་པ་ལ། བདག་གི་སྤར་དབང་ཕྱག་མ་ཤེས་པས་མ་གྲོལ། དབང་
ཕྱག་དེའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཕྱིས་ཤེས་ན་གྲོལ་བའོ་ཞེས་འཛིན་པ་འོ། །

བཞི་པ་བདག་འཛིན་བརྩའི་ངེས་ཚིག་ནི། བདག་འཛིན་བརྩས་སེམས་
ཉིད་གཉུག་མའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་བསྐྱད་པར་བྱེད་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་པ་རོལ་
ཕྱིན་པ་དོན་བསྐྱུས་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོས། རྣམ་པར་གཡེང་བའི་
སེམས་བརྩ་ཡིས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་འཛིན་
(རྣམ་པ་བརྩ་པོ)འི་བདག་ཉིད་དུ་ཡང་མཇུག་ཉིད་བྱུང་བ་འོ། །**དོན་བརྩའི་དོན་**
ནི་དེའི་གཉེན་པོ་བརྩའོ། །དེ་ཡང་དབུས་མཐའ་ནས། ཅུ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་
ན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སྟེ། དེ་ཡང་ཅུ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། རང་
བཞིན་གསུམ་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་འོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཀུན་
བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གསུམ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་
པ་འོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རྟག་པ། བདེ་བ། གཙང་བ།

བདག་འདོད་པའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ། སྤྱག་བསྐྱེད་པ། བདག་མེད་པ་དང་།
 སྦྲོང་པར་འདོད་པའོ། །འབྲས་བུ་དང་རྒྱུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་བདེན་
 པ་དང་། གྲུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་།
 ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཏེ། བཞིས་བདག་འཛིན་བཅུའི་གཉེན་པོར་རིག་པར་
 བྱའོ། །རགས་པ་དང་འཕྲ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། རགས་པ་གྲུན་ཐོབ་གྱི་བདེན་
 པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །འཕྲ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པས་སེམས་ཅན་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེས་ཀྱང་བདག་འཛིན་བཅུའི་གཉེན་པོར་
 རིགས་པར་བྱའོ། །བྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། གྲུན་ཐོབ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་
 བྲགས་པ་སྟེ། འདི་ནི་ས་ཡིན། འདི་ནི་ཆུ་ཡིན། འདི་ནི་མེ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པར་བྲགས་པའོ། །དོན་དམ་དུ་རིག་པའི་ངོ་བོར་བྲགས་པའོ། །རྣམ་
 པར་དག་པའི་སྦྱོང་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྦྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་
 པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྦྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྦྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་ལོ། །
 བསྐྱེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ལྟ་སྟེ། མིང་དང་། མཚན་མ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་མིང་ནི་གྲུན་

བརྟགས་སོ། །མཚན་མ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཞན་དབང་། དེ་བཞིན་ཉིད་
དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །དབྱེ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་བདུན་ཏེ།
འཇུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་རིག་
པའི་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། གནས་པའི་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ལོག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཁོ་ན་
ཉིད་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དོ། །མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་བརྟུ་སྟེ། ཡུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་
ལ་མཁས་པ་དང་། སྒྲེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་ལ་མཁས་པ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དབང་
པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། དུས་ལ་མཁས་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་།
ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་འོ། །
དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་འཛིན་བརྟུ་འི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ།
ཁྱད་པར་དུ་མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པ་བརྟུ་བདག་འཛིན་བརྟུ་འི་གཉེན་པོར་རིག་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་འཛིན་བརྟུ་དང་གཉེན་པོ་བརྟུ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་མཁྱེ་གཉིས་
མེད་དེ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་ཟངས་མ་ལ་ཆོས་ཟངས་བྱས་པའི་དུས་སུ་དྲི་རྩ་ལ་

སོགས་པའི་སྣོད་བྱེད་ལ། དེ་ཉིད་ཟངས་ཞོང་དུ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་དགོན་མཚོག་ལ་
 མཚོད་པའི་སྣོད་བྱེད། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གསོལ་སྒྲེར་བྱེད། དེ་ཉིད་ལྷགས་མ་ལ་
 སོགས་པ་བྱས་པའི་དུས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ།
 གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་བཅས་པའི་དུས་
 སུ་རང་བཞིན་རྒྱུ་འཇམ་དཔལ། ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ཕྱོགས་འགའ་དང་བྲལ་
 བའི་དུས་སུ་སྒྲོམ་པ་ལམ་གྱི་འཇམ་དཔལ། ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སངས་ཀྱིས་
 སངས་པའི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་འཇམ་དཔལ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་ལ་འཇམ་
 དཔལ་གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལས་མ་འདས་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ། །

ད་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་དེ།
 ལྷ་དབང་ནི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྟོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་ཅིང་བསོད་
 བམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མ་ལུས་པར་བསགས་པའི་དབང་ཕྱག་ཡང་དག་པའི་
 འཕེལ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྟོན་པ་ལ་བྱའོ། **སྟོབས་བརྩ་ནི།** ༡་སྟོབས་སྟོབས་བརྩ་
 རྟེ། དེ་ཡང་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། ལས་དག་གི་
 བྱས་པ་འབྲས་བུ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་མ་ཡིན་ལ། ལས་མི་དག་གི་བ་བྱས་

པས་འབྲས་བྱ་མཐོ་ངེས་སུ་འགྲོ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་དེ་མཁྱེན་པའོ། །དབང་
པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། དབང་པོ་མཆོག་ནི་རབ།
དབང་པོ་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ནི་ཐ་མ་དང་འབྲིང་། དེའི་བསམ་པ་མཁྱེན་པའོ། །
ཁམས་སྤྲོ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིགས་དང་།
བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་མཁྱེན་པའོ། །བསམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་
སྟོབས་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་ལ་ངེ་ལྟར་མོས་པའི་དོན་མཁྱེན་པའོ། །
བསམ་གཏན་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པར་
ཐར་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་
ནི། བསམ་གཏན་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། དཔལ་
བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་མི་འདྲ་བ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི།
གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མི་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པར་ཐར་
པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི། འཁོར་བའི་
ཆོས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི། བྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་མཁྱེན་
པའོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། རང་གིས་བྱས་པའི་

ལས་དང་ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་རང་གིས་སྟོང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་
རང་གིས་མི་སྟོང་བ་དེ་མཐུན་པའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་གྲོལ་བའི་ལམ་མཐུན་པའི་
སྟོབས་ནི། ཚོགས་ལམ་དང་། སྦྱར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་
ལམ་ཞེས་ཞིང་དེའི་བར་ཆད་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་མཐུན་པའོ། །སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི་འདས་
པ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེ་སྒྲེ། དེ་ལ་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ཕ་དང་མ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་བ།
ལས་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་པ། ཟས་འདི་ལྟ་བུ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཐུན་པའོ། །འཆི་
འཕོ་དང་སྒྲེ་བ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི་མ་འོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ། འདི་ནས་ཞི་
འཕོས་ནས་ཡུལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་བར། ཕ་འདི་སྐད་བྱ་བའི་བྱར་སྒྲེའོ་ཞེས་བྱ་བ་
མཐུན་པའོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི། ཁྱོད་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་
པ་ཞིག་ཏུ་འདུག་གོ། ཁྱོད་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འདུག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མཐུན་
པའོ། །དེ་ནི་ཡེ་ཞེས་གྱི་སྟོབས་བཅུ་སྟེ། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡང་
མཉུ་འོ། །**ཁྲུབ་(པའི)བདག་ནི་**བརྟན་པ་དང་གཡོ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཁྲུབ་པ་ཡང་མཉུ་འོ། །**ཁྲུབ་ནས་**ཅི་བྱེད་ན། **ཀུན་གྱི་དོན་(ནི)མ་ལུས་**

བྱེད། ཁྱེས་པ་སྟེ། འགྲོ་བ་མ་ལུས་ཤིང་ལུས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མཆུ་ལོ། །**རྣམ་བཙུན་བདང་ལྷན་**
ནི། དབང་བཙུ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆེ་ལ་དབང་བ་ནི། བསྐྱལ་པ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་
བར་དུ་འཆི་བ་མི་འབྱུང་བའོ། །ལས་ལ་དབང་བ་ནི། ཁམས་གང་དུ་འདོད་པའི་
ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཤིག་བསགས། རིགས་མིའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཤིག་
བསགས་པ་དེ་བསྐྱར་ནས། ཁམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེ། རིགས་ནི་
ལྷ་འི་རིགས་སུ་སྐྱེ། སྐྱེ་གནས་ནི་རྩལ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཤིག་ཏུ་བསྐྱར་རུས་པའོ། །ཡོ་
བྱད་ལ་དབང་བ་ནི། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མངའ་བཞེས་ནས་ཡོ་
བྱད་རྣམས་ཆར་བཞིན་དུ་ཕབ་ནས། ཡོ་བྱད་དེས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའོ། །ཚོས་
པ་ལ་དབང་བ་ནི། རང་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་རུས་པའོ། །སྟོན་ལམ་ལ་
དབང་བ་ནི། སྟོན་ལམ་ཇི་ལྟར་གདབ་པ་བཞིན་དུ་དོན་འབྲུག་པའོ། །རྩུ་འཕུལ་
ལ་དབང་བ་ནི། སྟོད་ན་མེ་འབར་བ་ལ་སྤྲད་ན་རྩུ་འཕུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩུ་
འཕུལ་སྟོན་པའོ། །སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་སྐྱེ་
བ་ལེན་ཏེ། ཐ་ན་དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དྲུགས་ལ་སོགས་པའི་ལུས་སྤངས་ནས་སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་འོ། །ཆོས་ལ་དབང་བ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་མཁ་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་དུག་གི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་འོ། །བསམ་པ་ལ་དབང་བ་ནི།
 ཉིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་ལ་གཞོལ་བ་འོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ནི། རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་ནས་མི་མཉེལ་བར་དབང་ཐོབ་པ་འོ། །དེ་ལྟར་
 དབང་བཅུ་ལ་མངའ་བ་རྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡང་མཆོག་ཡིན་
 པས་ཆེ་བ་པོ་ཞེས་སོ། །

ད་ནི་བདུན་པ་ཆོས་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་
 དེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནི་ཐོག་མ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཐ་མ་འགག་པ་མེད་དེ། དོན་དུ་
 མི་གནས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་འོ། །འོ་ན་དེ་ལ་སྒྲོས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་
 བ། སྒྲོས་མེད་བདག་ཅེས་པ་སྟེ། སྒྲོས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཁམས་བཙུ་
 བརྒྱད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། དེ་རྣམས་གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་སྒྲོས་མེད་བདག་ཅེས་
 སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་དོན་དེ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་རྟག་ཏུ་གནས་
 པ་བདག་གོ། །དག་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བློ་མ་གཏན་དུ་སྤངས་

ཞིང་དག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའོ། །

ད་ནི་བརྒྱད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དོན་ཐུགས་སུ་རྟུང་པས་གདུལ་བྱ་ལ་
 ཆོས་སྤྱོད་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། **བདེན་པ་**ནི་འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་བཞིའོ། **སྤྱོད་**བ་ནི་དེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྟོན་པའོ། །ཡང་ན་བདེན་པ་
 སྤྲང་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཟབ་མོའི་དོན་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་
 པའོ། **སྤྱོད་**བ་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྟོན་པའོ། **འི་སྤྱོད་སྤྱོད་**པ་ནི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པ་དང་། སྤྱོད་ལ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
 མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། རི་ཟེའི་གོང་ཁྲེང་ལྟ་བུ་དང་། རྩའི་ནང་གི་རྩ་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་
 བསྟན་པའོ། **དེ་བཞིན་བྱེད་ནི།** མཉུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱེད།
 བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་བྱེད་པའོ། **དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཆོག་མི་འབྱུང་**ཏེ།
 བདེན་པའི་ཆོག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའོ། **གཉིས་མེད་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་འཛིན་**
 པ་མེད་པའོ། **གཉིས་སུ་མེད་(དང་)**ནི་དོན་དམ་དུ་གཉིས་སུ་མེད་ན་ཡང་ཀུན་
 རྒྱུ་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་པར་(སྟོན་)པ་ཡང་མཉུསོ། **ཡང་**

དག་མཐའ་ལ་རྣམ་པར་གནས་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་གྱིས་ཡང་དག་
པའི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞི་མེད་པ་ཡང་དག་པ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུལ་
རྣམ་པར་གནས་པ་ཡང་མཆོད། །

དེ་ནི་དགུ་པ་བདག་མེད་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲུལ་ཕྱ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་
ཐམས་ཅད་འཛོམས་པའི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་དེ། དེ་ཡང་སེལ་རྒྱུ་དང་
ལྷན་ནི། དཔེར་ན་གཙན་ཟན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སེལ་རྒྱུ་བསྒྲག་པའི་དུས་ན། རི་
དྲགས་ངན་འཛིགས་བྱེད་དེ། རི་དྲགས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་འཛིགས་སྒྲག་སྒྲངས་
ཤིང་རྒྱལ་བ་བཞིན་དུ། བདག་མེད་ནི་མཚན་མ་མེད་པས་བདག་མེད་པ་སྟེ། ཀུན་
བརྟགས་དང་། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདག་མེད་པ་སྟེ། གཞན་
དབང་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདག་མེད་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །
དེ་ལྟར་བདག་མེད་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲུ་དེ་སེལ་རྒྱུ་དང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སྒྲུ་
སྟེགས་པ་ནི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་ལམ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་སྟོད་པས་སྒྲུ་སྟེགས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
བདག་མེད་པའི་སྒྲུ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་ཏེ། རི་དྲགས་ངན་པ་རྣམས་སེལ་རྒྱུ་ལ་

འཛིགས་པ་བཞིན་ནོ། །

ད་ནི་བརྩ་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྐྱའི་གཤེགས་
 ཚུལ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། **ཀུན་རྩ་འགྲོ་བ་(འི་)ནི།** དཔེར་ན་སྐྱ་
 མའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་སྒོ་བ་མ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཐེབས་པའི་དུས་སུ་རང་དབང་མེད་པར་
 འདར་བ་དང་འཕར་བ་འོང་བ་བཞིན་དུ། ཚོས་སྐྱའི་བྱིན་རྒྱབས་ལས་གཟུགས་སྐྱ་
 རྣམ་པ་གཉིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འགྲོ་བའོ། །ཡང་ན་ཀུན་རྩ་འགྲོ་བ་ནི་ཀུན་
 རྩ་འགྲོ་བ་ལྷ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལྷ་བརྩ་ཙུག་གཅིག་གི་ཁྱུར་
 གཏོགས་པའོ། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ལྷ་ཀུན་རྩ་འགྲོ་བ་བྱ་ཞེ་ན། ཁམས་ཀུན་རྩ་འགྲོ་
 བ་དང་། ས་ཀུན་རྩ་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་རྩ་འགྲོ་བའོ། །དེ་ཡང་ཁམས་
 ཀུན་རྩ་འགྲོ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་འདི་ལྷ་འགྲོ་བ་
 དང་། ས་ཀུན་རྩ་འགྲོ་བ་བསམ་གཏན་བཞིའི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་པ་
 ཀུན་རྩ་འགྲོ་བ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། མི་གཡོ་བའི་འཁོར་དུ་འགྲོ་
 བའོ། །དེའི་གྲངས་ནི། རེག་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་།
 འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་རྒྱུའི་འཇམ་དཔལ་གྱི་བདག་

ཉིད་ཅན་དུ་བྱུང་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ། **དོན་ཡོད་སྟོབས་ནི།** གོང་གི་སྤྱལ་པའི་
སྤྱུ་དེ་གང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་ཞེ་ན། གཤམ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བཞུད་པས་
སྟོབས་སོ། **སྤྱལ་སྤྱུ་དེའི་གཤེགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གཤེགས་ན།** **དེ་བཞིན་**
གཤེགས་པའི་ཡིད་ལྟར་མ་རྒྱུགས་ཞེས་པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་
གཞལ་དུ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་བཞུད་པའོ། །

ད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དོ་རྒྱུད་རིགས་ལ་ཚོས་བདུན་ཡོད་
པ་ལས། དོན་དང་པོ་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་ལས་རྒྱལ་ཞིང་འཁོར་ལོ་སྤྱར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཚན་གྱི་སྟོན་ས་བསྟོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་**རྒྱལ་བ་**ཞེས་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་
ལས་རྒྱལ་བ་སྟེ། དོན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ལས་རྒྱལ་བའོ། **རྣམ་པར་**
རྒྱལ་བ་ནི། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་དེ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་སོ། **དབྲུག་ལས་**
རྒྱལ་ནི་སྤྱི་བ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐར་པའི་སྟོག་གཙང་ཅིང་དགེ་བའི་ནོར་
འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་དབྲུག་སྟེ། གཉིས་པོ་དེ་ལས་རྒྱལ་བས་སོ། **འཁོར་ལོ་**
སྤྱར་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་འཁོར་ལོ་སྤྱར་བ་སྟེ། དེ་ལ་འཁོར་ལོ་སྤྱར་བ་འབྱུང་བའི་
གནས་དང་། རིགས་ཇི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་དང་། ཇི་ཅམ་གྱི་བར་དུ་སྤྱི་བ་པ་དང་།

ལྷན་ཅིག་འོང་ངམ་སོ་སོར་འོང་བ་དང་། འདུལ་ལུགས་ཇི་ལྟར་འདུལ་བའོ། །
 དེ་ཡང་འབྱུང་བའི་དུས་ནི། ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་མན་ཆོད་དུ་བསོད་ནམས་མི་འོང་བས་
 མི་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འཁོར་ལོ་སྐྱར་བ་འབྱུང་བ་ནི། །བརྒྱད་ཁྲི་མན་
 ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རིགས་ཇི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ན། གསེར་གྱི་འཁོར་
 ལོ་སྐྱར་བ་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་བོ་སྤྱེས། དདུལ་གྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱར་བ་རྒྱལ་པོ་མཛེས་པ།
 ཟངས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱར་བ་རྒྱལ་པོ་ཉི་མཛེས། ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱར་བ་རྒྱལ་པོ་
 མཛེས་པ་ཅན། དེ་ལྟར་ཡང་། གསེར་དདུལ་ཟངས་ལུགས་འཁོར་ལོ་སྐྱར། །
 ཞེས་སོ། །ཇི་ཅམ་གྱི་བར་དུ་སྐྱབ་ཅེ་ན། གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱར་བས་སྤྱིང་བཞི་
 ལ་དབང་བྱེད། དདུལ་གྱིས་གསུམ་ལ་དབང་བྱེད། ཟངས་གྱིས་གཉིས་ལ་དབང་
 བྱེད། ལུགས་གྱིས་གཅིག་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་དག་སྤྱིང་
 གཅིག་སྤྱིང་གཉིས་དང་། །གསུམ་དང་བཞི་ལ་མས་རིམ་བཞིན། ཞེས་སོ། །དེ་
 རྣམས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འོང་ངམ་སོ་སོར་འོང་ཞེ་ན། དཔེར་ན་བསྟན་པ་གཅིག་ལ་
 སྟོན་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། སྤྱིང་གཅིག་ལ་འཁོར་ལོ་སྐྱར་
 བའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་སམ་གསུམ་མི་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ལྷན་ཅིག་

གཉིས་མེད་སངས་རྒྱས་བཞིན། །ཞེས་པའོ། །འདུལ་ལུགས་ཇི་ལྟར་འདུལ་
 བ། །གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྦྱར་བ་ནི་བསོད་ནམས་ཆེ་བས་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་
 རྩེ་ལ་འདུད་པའོ། །དདུལ་གྱིས་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་འདུལ་བའི་དོན་དུ་ཕར་ལ་
 བརྩམ་པའོ། །ཟངས་ཀྱིས་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་འཐད་པའི་རྩེ་ལ་བསྟན་ནས་
 འདུལ་དགོས་སོ། །ལུགས་ཀྱིས་ནི་མཚོན་ཕུང་ནས་གསོད་གསོད་འདྲ་བ་ཞིག་
 བྱས་ནས་འདུལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བས་སུ་རང་འགོ་གཡུལ་བཤམས་
 འཐབ། །མཚོན་བྱང་ཅམ་ནས་གསོད་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །སྟོབས་པོ་ཆེ་
 བེ། དམག་གི་དཔུང་ཡན་ལག་བཞི་དང་བཅས་པའོ། །ཡང་ན་འཁོར་ལོ་སྦྱར་
 བ་ནི་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱར་ནས། འདོད་ཆགས་ཅན་དབྱགས་དབྱང་བ་སྤང་བ་
 མཐའ་ཡས་ཀྱི་དལ། ཞེ་སྤང་ཅན་དབྱགས་དབྱང་བ་མི་སྦྱོད་པའི་དལ་ལ་སོགས་
 པ་དབྱགས་དབྱང་གི་དལ་རྣམ་པ་དུག་ལ་བྱ་ལ། སྟོབས་པོ་ཆེ་བེ། དེས་
 ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་བཞི་འཛམས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་
 དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འཁོར་ལོ་སྦྱར་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་བ་ཡང་མཁྱེ་ཡིན་
 ཞེས་བྱའོ། །

ད་ནི་གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མཚན་
ཀྱི་སློན་ནས་བསྟོད་པ་ནི། **ཚོགས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོགས་སོ།** |
སློབ་དཔོན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ལྷགས་ནས་བསྒྲིག་
པ་རྟེགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པས་སོ། **ཚོགས་ནི་འཕགས་**
པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། **མཚོག་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནང་དུ་ཚོས་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་**
པས་མཚོག་གོ། **ཚོགས་ནི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་སོ།** **ཇི་ནི་དེ་རྣམས་**
ཚོས་སྟོན་ཅིང་འདྲན་པར་བྱེད་པས་སོ། **ཚོགས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་**
ཚོགས་སོ། **ཁདག་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་གཉུག་མ་གཉིས་སུ་མེད་པར་**
བཞུགས་པའོ། **དབང་དང་ལྡན་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་སློབ་དཔོན་**
དུ་འབྱུང་། **ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་མཚོག་ཏུ་འབྱུང་།** **བྱང་རྩལ་སེམས་**
དཔའི་ནང་དུ་རྩེ་བུ་འབྱུང་། **དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བདག་པོར་བྱང་**
བས་ན་དེ་རྣམས་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་དོན་གྱིས་ན་དབང་དང་ལྡན་ནོ། **འདི་ལ་**
མན་ངག་ཏུ་བཤད་ན་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་བཟུང་སྟེ། **དེ་ཡང་རྟེན་གྱི་གང་**
ཟག་གིས་བྱས་དང་གཙང་སྒྲ་སྟོན་དུ་སོང་བས་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྟོམ་

བ་བཟུང་བར་བྱའོ། །དེས་ནི་སྤང་བ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསག་པ་ཀྱན་
 བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་མཚན་གྱི་ཡང་སྤྱིང་གི་སྤྲུགས་ལན་གཅིག་བཟོད་
 པས་བདག་ཉིད་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་ཀྱི་མངོན་ཞེན་མེད་པར་སྦྱོན་པོ་(རྫོན་པོ་)(སྦྱོན་པོ་)
 ཞལ་ལྷ་པར་ལྷག་གིས་བསྐྱོམ། ཐ་མལ་གྱི་ས་གཞིའི་རྣམ་པ་མེད་པར་རིན་པོ་ཆེ་
 སྤྱོད་བཞེར་གསལ་བར་བྱའོ། །མདུན་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྐྱེད་སྤྱོད་པོའི་མེ་ཏོག་ལ་ཟླ་
 བས་བརྒྱན་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྤྱོད་བཟང་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞལ་དུག་པ་རྗེ་རྗེའི་དཀྱིལ་མོ་
 ཀྱང་དུ་བཞུགས་པ་རྗེ་རྗེ་བསྐྱེད་པས་བཀའ་པའི་ཐེབ་མཛུབ་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་བཟུང་
 བའི་སྤྱོད་ན་སྤྲེགས་བམ་བསྐྱེད་པ་འོད་འབར་བའི་རྣམ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་ལྷན་
 པ་སྤྱུལ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བ་སྤྱེད་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་གཏམས་པ། རིན་པོ་
 ཆེའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་རྒྱས་པའི་གྲིབ་མ་ལ་བཞུགས་པ། དེའི་གཡས་ངོས་ན་
 བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོར་
 བ། གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་མོ་འུ་འགལ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 དགོ་འདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྩྭ་ལ་གྱིས་བཞུགས་པ། སྤྱོད་ཕྱོགས་ན་ཕྱོགས་བཙུའི་དེ་
 བཞེན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གཏམས་པ། གདན་ཁྲི་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་མཐུ་

བོ་ཆེ་དང་། མཐུ་བོ་ཆེའི་ཚོགས་ཀྱིས་གཏམས་པ། མཐའ་སྒྲོར་དུ་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་ལྷའི་བྱ་མདོག་དཀར་པོ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པས་བསྒྲོར་བ་མདོན་
 སུམ་དང་འབྲ་བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསམས་ལ། དེ་ལ་མཆོད་པ་དབུལ་བ་སྟོན་
 དུ་འགོ་བས་མཆོན་བཅོད་པ་ནི། གཞུའི་ལྷ་དཀར་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་མཆོན་བཅོད་པས།
 རྗེ་བཙུན་གཅིག་ཤུའི་མཆོན་བཅོད་པ་ལ་དཔེར་བཅོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དད་པར་བྱས་
 བས། ཏྲག་ཏུ་གཡེང་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཆོན་བཅོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 བཅོད་པའི་དུས་སུ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱ་བས་མན་
 ངག་བཞིན་དུ་བཞུགས་པར་བསམ་ཞིང་མཐར་ཕྱིན་སྟོན་ལམ་བཟབ་སྟེ་གཤེགས་སུ་
 གསོལ་བ་འམ་ཡང་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་བཞུགས་པར་བྱས་ལ་ཅི་བདེར་ལྡང་བར་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྗེ་
 བཙུན་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །དེ་ནི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་འདོན་པའི་
 ཐབས་སོ། །དེ་གཞུང་ཟིན་སྐུར་ན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་གཡོན་དུ་ཉན་རང་གིས་
 བསྒྲོར་བ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །ཚོགས་རྗེ་ནི། གཡས་

ངོས་སུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བསྐྱེལ་པའོ། |ཚོགས་བདག་ནི།

སྟེང་དུ་ཏ་སྤྱི་ཚོགས་བསྐྱེལ་པར་བསྟན་པའོ། |

དཀྱིག་གསུམ་པ་གཉིས་མེད་དེ་གཞན་གྱིས་མི་སྟོག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་
 གྱི་སྟོན་བསྟེན་པ་ནི། **མཐུ་ཆེན་ནི་**རྒྱས་པའི་སྟོབས་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནང་དུ་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བ་
 དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ནང་དུ་རྗེར་བྱུང་བ་དང་། ཏ་སྤྱི་ནང་དུ་བདག་པོར་
 བྱུང་བས་དེ་རྣམས་ལ་མངའ་བརྟེན་པའོ། |དེ་རྒྱ་ཅི་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། **གཅེས་**
པར་འཛིན་པ་སྟེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་
 འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ཞེས་པའོ། |**རྒྱལ་ཆེན་ནི།** ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་གོང་
 གི་ཉན་རང་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པས་སོ། |དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་
 ཅས་བྱ་བ་སྟེ། ཆོས་ཟབ་མའི་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པས་སྤྱུལ་སྤྱུ་དང་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་སྤྱེ་བ་ལ་འཕྲོག་པའི་བརྒྱལ་བར་མི་རྒྱས་ཏེ་དྲིན་ལས་བྱུང་ཞེས་པ་མེད་པའོ། |

དཀྱི་བཞི་པ་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་
 གྱི་སྟོན་བསྟེན་པ་ནི། **ཆོག་རྗེ་ནི།** དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པས་

ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་མཁྱེན་པ་འོ། **ཚིག་བདག་ནི།** དེས་པའི་ཚིག་ཡང་
དག་པའི་རིག་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་པ་སྟེ། ཅིའི་
ཕྱིར་ན་གཟུགས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཤེས་པ་འོ། **སྤྱི་མཁས་པ་ནི།** གཤུལ་བྱ་ལ་ཆོས་གསུངས་སྟེ། ཆོས་སོ་སོ་
ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་འོ། །དེ་
ཡང་དཔེར་ན་ཆོས་ཅན་མིག་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ། མིག་གསལ་བྱེད། ལྟ་བྱེད།
སྤྱན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མིང་སྤྱི་ཆོགས་འདོགས་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་གཤུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་
ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་མིང་བཏགས་ནས་སྟོན་
ཞེས་སོ། **ཚིག་ལ་དབང་བ་ནི།** སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་ཐོབ་
པ་སྟེ། གཞན་གྱིས་ཆོས་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ལན་ཐེབས་པ་འོ། །དེ་ཡང་ས་
དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒྲོ་བྱོས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་བཞི་ལ་
དབང་ཐོབ་ནས་ཅི་མཛད་ཅི་ན། **ཚིག་མཐའ་ཡས་ཞེས་པ་ནི།** གཤུལ་བྱ་ལ་
ལྟའི་སྐད་དམ་ལྟའི་སྐད་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་ཞེས་
པ་འོ། **ཚིག་བདེན་(པ་དང་)ནི།** དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་

གྱི་བདེན་པ་འོ། །དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་པའི་ཀུན་རྫོང་། ལོག་ཤེས་
 ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོང་། རོན་དམ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་བཟོད་པ་རགས་པ་
 ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། བརྟགས་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་བཟོད་པ་རགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོན་དམ་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །བསྐྱབ་པ་རོན་དམ་པ་
 དང་། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་གཉིས་མེད་དོ། །ཐོབ་པ་རོན་དམ་སྟེ། ལྷ་དཔལ་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་སྟེ། བྱང་
 རྩལ་པ་གསུམ་མོ། །པའོ། །དེ་ཉིད་ལས། རོན་དང་ཐོབ་དང་བསྐྱབ་པ་ནི། རོན་དམ་
 རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །**བདེན་པར་སྦྱ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ།** ཟབ་མོ་
 ཞེས་བྱ། ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་པོ་སྦྱ་བའི་རྩལ་དང་ལྷན་
 པའོ། །**བདེན་པ་བཞི་ནི།** སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྟེ།
 སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཤེས་ཏེ། དེའི་རྩུ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་སྤང་བྱར་སྟོན།
 ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཉམས་སྤྱང་བྱར་སྟོན། འགོག་པའི་བདེན་པ་དེ་ཐོབ་བྱར་སྟོན་
 པ་(པོ)འོ། །

དེ་ནི་ལྷ་པ་སྤྱིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཚན་གྱི་སྟོན་པ་བཟོད་པ་ནི། ཕྱིར་མི་

ལྷོག་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ལ་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་ནས། ཡང་དག་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ལས་ཐེག་པ་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མི་ལྷོག་པའོ། **ཕྱིར་མི་འོང་བ་**
 ནི། ཉན་ཐོས་པའི་སྒོམ་ལམ་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་
 དང་འབྲིང་དང་ཆུང་དུ་གསུམ། ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་
 གསུམ། ཆུང་དུ་ལ་ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ། དེ་ལྟར་ན་ཆེ་འབྲིང་
 ཆུང་དགུ་ཡོད་པ་ལས། ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་
 གི་འབྲིང་དང་གཉིས་ཏེ་ལྷ་སྤངས་པ་ནི་ཕྱིར་འོང་བའི་རྒྱ་ལ་ཞུགས་པའོ། །ལྷ་པོ་
 དེའི་སྟེང་དུ་འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་དང་དུག་སྤངས་པ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་
 ལ་གནས་པའོ། །དུག་གི་སྟེང་དུ་ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་དུའི་འབྲིང་གཉིས་ཏེ་
 བརྒྱད་སྤངས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་རྒྱ་ལ་ཞུགས་པའོ། །བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆུང་
 དུའི་ཆུང་དུ་དང་དགུ་སྤངས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །
(འདྲེན་པ་)རང་རྒྱལ་བསེ་དུའི་རྒྱལ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་གང་ཟག་དབང་
 པོ་རབ་བསྟན་ཏེ། དང་པོར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་བསྐྱལ་པ་གཅིག་གི་བཞི་ཆར་
 ཆོས་ཉན། དེ་ནས་ཆོགས་ལམ་རྒྱད་ལ་བསྟེན་དེ་འཆི་བའི་དུས་སྟེ་སངས་རྒྱས་

དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་བཞུགས་པའི་ཞིང་ཁམས་ཤིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་སློན་ལམ་
 བཏབ། དེར་བྱུང་བཞུགས་ན་བྱུང་འི་གཟི་བྱིན་མི་བཟོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་བཞུགས་ན་ཚོད་པ་ལ་དགའ་བས་བསྐྱོམ་དུ་མི་སྟེར། དེས་ཁོའི་སློན་
 ལམ་མཐུ་བཙན་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་བཞུགས་པའི་ཞིང་
 ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས། མི་ཞིག་ཤི་བའི་རོའི་རུས་བུ་ཞིག་ལ་བཏགས་སྟེ། འདི་ཅི་
 ལས་བྱུང་སྟུང་། ཤི་བ་ལས་བྱུང་སྟུང་། དེ་ཅི་ལས་བྱུང་ན། སྐས་པ་ལས་
 བྱུང་། དེ་སྐྱེས་པ་ལས་བྱུང་སྟུང་། དེ་ལྟར་མས་སློག་ཏུ་བསྐྱོམ་པས་མ་རིག་པ་
 ལ་ཐུག མ་རིག་པ་ལ་བཏགས་པས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྐྱོམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་
 མཐུ་སང་ནས། མ་རིག་པ་ལ་བཏགས་པས་མ་རིག་པ་འགག དེས་འདུ་བྱེད་
 འགག དེ་ནས་རྣམས་པར་ཤེས་པ་འགག མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་
 མཆེད་དུག་དང་། རིག་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། སྟོན་པ་དང་། ལེན་པ་དང་།
 སྟོན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། སྐ་ཤི་བར་དུ་འགག་པས་བྱོད་ཅེ་མོ་བཟོད་པ་འཇིག་
 རྟེན་ཚོས་གྱི་མཚོག་གི་བར་དུ་སྦྱོར་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད། དེ་ནས་མཐོང་ལམ་རྒྱུད་
 ལ་བསྐྱེད། དེ་ནས་སྐྱོམ་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་མཐར་

ཕྱིན་ནས། དབྲུ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གཅིག་པུར་གནས་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །འདྲེན་པ་ཞེས་པ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་དབང་པོ་ཐ་མ་ལ་བསྟན།
 དེས་ཀྱང་ཚྲགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དེ་གོང་བཞིན་འཆི་ཁར་སྦྱོན་
 ལམ་བཏབ། དེར་ཁོ་གཅིག་པུ་སྦྱེས་ནས། དེར་ཡང་སྦྱོན་ལམ་མཐུ་བཅོན་པས།
 སྦྱེས་ཏེ་ཤི་བའི་རོའི་རུས་བུ་ལ་བཏེན་ནས་ཏེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་ལྷོག་དང་
 ལུགས་འབྱུང་དུ་བསྒྲོམས་ཏེ་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས། དེར་
 སྟུག་བསྟུལ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་དབྲུ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་ནེ་ཙྰ་ལྟར་ཁྱུར་
 ལྷིངས་ནས་སྦྱོད་པའོ། །**དེས་འབྱུང་སྤྲ་ཚྲགས་ནི།** ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངེས་པར་
 འབྱུང་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །**ལས་འབྱུང་བ་ནི།** དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚྲགས་ཀྱི་ལམ་
 དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་བཞི་
 བཟོད་པས་འབྲས་བུ་བྱུང་རྒྱུ་རྣམ་པ་གསུམ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མཆོ་ཡིན་
 བྱ་བའོ། །**འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ནི།** འབྱུང་བ་སས་གཟུགས་སུ་སྦྱབ་པར་བྱེད།
 རྒྱས་སྤྱད་པར་བྱེད། མེས་སྦྱིན་པར་བྱེད། རྒྱུད་གིས་བསྦྱོད་པའམ་གཡོ་འགྲུལ་

བྱེད་པ་འོ། །འོ་ན་ནམ་གསུང་གོ་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཐལ་བྱས་
པ་ལ། རྣམ་ཀ་ནི་སྤྱིར་བྱས་གནས་པ་ཡིན་པས་འདིར་འབྱུང་བ་བཞི་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་དོན་སྟོང་ཉིད་ལས་མ་འདས་པ་འོ། །**རྒྱ་**
གཅིག་ཕུ་ནི། ཟབ་པ་འོ། །ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་དབྱེར་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡང་
མཉུ་ཡིན་བྱའོ། །

ད་ནི་དུག་པ་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་མཚན་གྱི་སྟོན་ནས་བསྟོང་པ་ནི། **དགོ་**
སྟོང་ནི་བཞི་སྟེ། མིང་གི་དགོ་སྟོང་དང་། བརྟགས་པའི་དགོ་སྟོང་དང་། སྟོང་
བའི་དགོ་སྟོང་དང་། དོན་དམ་པའི་དགོ་སྟོང་ངོ་། །དེ་ཡང་མིང་གི་དགོ་སྟོང་ནི།
སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་དགོ་སྟོང་ཞེས་འབོད་དོ། །བརྟགས་པ་ནི་མཁན་པོ་དང་སྟོབ་
དཔོན་གྱི་གན་དུ་གསོལ་བ་དང་། གཞིའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པ་དེ་
འོར་ཞིག་གྲངས་ནས་ཕྱིས་བསྐྱབ་པ་མི་བསྐྱུང་བའོ། །སྟོང་བ་ནི་མཁན་པོ་དང་སྟོབ་
དཔོན་གྱི་གན་དུ་གསོལ་བ་དང་གཞིའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བྱས་ནས་འདུལ་བྲིམས་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བའོ། །འདིར་ནི་དོན་དམ་པའི་དགོ་སྟོང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་འོ། །**དབྲ་བཙོམ་ནི་**ཉོན་མོངས་པའི་དབྲ་བཙོམ་པ་འཇམ།

འཁོར་བར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པས་དབྱ་བཅོམ་པའམ། རང་བཞིན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པར་
 ཤེས་པས་དབྱ་བཅོམ་པའམ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཚུལ་སྟོན་
 པས་དབྱ་བཅོམ་པའམ། དགོན་མཆོག་གསུམ་དུ་འོས་པས་དབྱ་བཅོམ་པའམ།
 འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པར་འོས་པས་ན་དབྱ་བཅོམ་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །**ཟག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།** ཟག་པ་སྤྲང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཀས་
 དང་། ཟག་པ་གཉིན་པོའི་སྤྱོད་ཀས་དང་། ཟག་པ་སྤྲངས་པའི་འབྲས་བྱའོ། །དང་
 པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཟག་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཟག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་།
 ཟག་པའི་རྒྱ་དང་། ཟག་པ་དངོས་སོ། །དེ་ལ་ཟག་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི།
 ཟག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཉེས་དམིགས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རུལ་བ་
 བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བྱ་ག་དུག་ནས་ཟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །**ཟག་པའི་མཚན་ཉིད་**
 ནི། ཟག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའོ། །**ཟག་པའི་རྒྱ་ནི།** དེ་ལས་ཀྱང་འདོད་
 པའི་ཟག་པ་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཙོར་སྐྱེ་བའོ། །**སྤྱིད་པར་ཟག་**
 པའི་རྒྱ་ནི་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པ་
 དང་། ཀུན་རྒྱ་བརྟགས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་སོ། །**མ་རིག་པ་ཟག་པའི་རྒྱ་ནི་མ་**

རིག་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་ལ་སྐྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་མ་རིག་
པ་སྤྱི་མ་ཞིག་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བའི་ཟག་པའི་རྒྱ་ནི་སྟོན་གྱི་མཐར་ཏྟག་པའི་ལྟ་བ་
བཅོ་བརྒྱད། སྤྱི་མའི་མཐར་ཏྟག་པའི་ལྟ་བ་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་ལྟ་བ་
དྲུག་བརྒྱ་ཅུ་གཉིས་སོ། །ཟག་པ་དངོས་ནི་འདོད་པའི་ཟག་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་དགུ་ སྤྱིད་
པའི་ཟག་པ་རྩལ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད། ལྟ་བའི་ཟག་པ་རྩལ་སྤྲུལ་ཅུ་ཅུ་དྲུག་ མ་རིག་
པའི་ཟག་པ་རྩལ་ལྟ་བརྒྱ་ཅུ་ལྟོ། །ཟག་པའི་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་གཉིས་ཏེ།
(ཟད་ཅེས་པ་སྟེ།) ཐེག་ཆེན་པོའི་ལྷགས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་དང་། ཐེག་པ་རྩུང་
དུའི་ཟག་པ་ཟད་ལྷགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་
རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྟོན་ནས་ཟག་པ་ཟད་པ་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་
པའི་སྟོན་ནས་ཟག་པ་ཟད་པའོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་
སྟོན་ནས་ཟག་པ་ཟད་པ་ནི། ཚུལ་སྤྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོས་འདོད་པའི་
ཟག་པ་ཟད་པ་དང་། ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོས་ལྟ་བའི་ཟག་པ་ཟད། རྣམ་པར་གྲོལ་
བའི་ཕུང་པོས་སྤྱིད་པའི་ཟག་པ་ཟད། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཞེས་མཐོང་བའི་ཕུང་
པོས་ནི་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ཟད། ས་མཚམས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྟོན་ནས་ཟག་

པ་ཟད་པ་ནི། ས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་རྟོགས་པས་བདག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་སྤངས་
པས་ལྟ་བའི་ཟག་པ་ཟད། ས་བརྒྱད་པ་དང་ས་གསུམ་པས་འདོད་པའི་ཟག་པ་ཟད།
ས་བཞི་པ་དང་། ལྔ་པ་དང་། རྟག་པ་གསུམ་གྱིས་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ཟད།
མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤོང་བ་ཕུན་སུ་ཨོགས་པ་གཉིས་བྱང་དུ་འབྲེལ་
བས་སྲིད་པའི་ཟག་པ་ཟད་པའོ། །ཐེག་པ་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བ་ཟད་ལུགས་གཉིས་ཏེ།
དབྱ་བཙམ་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་ནི། དབྱ་བཙམ་པའི་
སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྲིད་པ་ཉེས་དམིགས་སུ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་འདོད་པའི་
ཟག་པ་ཟད་དོ། །མ་རིག་པའི་རྟོན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་
མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ཟད། ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་མི་གཙང་བའི་རྩས་སུམ་ཅུ་ཅུ་རྟག་གིས་
གང་བའམ། ཡང་ན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པས་སྲིད་པའི་ཟག་པ་ཟད། རྟག་
བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ལྟ་བའི་ཟག་པ་ཟད་དོ། །བདེན་པ་བཞིའི་
ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་རྟག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཤེས་པས་ལྟ་བའི་ཟག་པ་ཟད། རྟག་
བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་སྤངས་པས་འདོད་པའི་ཟག་པ་ཟད།

འགོག་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱས་པས་སྲིད་པའི་ཟག་པ་བྱད། ལམ་གྱི་བདེན་
པ་བསྐྱོམ་པས་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་བྱད་དོ། །ཟག་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་
འདོད་པའི་ཟག་པ་བྱད་པས་ལྷ་འི་བྱའི་བདུད་བཅོམ། སྲིད་པའི་ཟག་པ་བྱད་པས་
འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ། མ་རིག་པའི་ཟག་པ་བྱད་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་
བཅོམ། ལྷ་བའི་ཟག་པ་བྱད་པས་ཕུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་པའོ། །དེ་ལྷ་བྱའི་ཟག་
པ་བྱད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་རྗེ་བཙུན་ཡིན་ཞེས་བསྟོད་དོ། །**འདོད་ཆགས་འབྲས་**
བ་(ས)ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་པ་རྒྱས་བརྒྱད་བཅུ་ཙུ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ཡང་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པས་ཁམས་གསུམ་དུ་པྱ་རྒྱས་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་སྟོང་། ཀུན་འབྱུང་
དང་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་དུ་པྱ་རྒྱས་བཅུ་དགུ་བཅུ་དགུ་སྟེ་སུམ་ཙུ་ཙུ་
བརྒྱད་སྟོང་། ལམ་གྱི་བདེན་པས་ཁམས་གསུམ་དུ་པྱ་རྒྱས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་སྟོང་།
དེ་ལྷ་རྣམས་པྱ་རྒྱས་བརྒྱད་བཅུ་ཙུ་བརྒྱད་དོ། །དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲོམ་སྤང་གི་པྱ་རྒྱས་བཅུ་
སྟོང་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་དང་། ད་རྒྱལ་
དང་། མ་རིག་པ་དང་བཞི་སྟོང་ངོ་། །ཐེ་ཚོམ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་མེད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་འདོད་ཆགས་དང་། ད་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་

པ་གསུམ་སྟོང་སྟེ། ཁོང་སྟོན་ཁམས་གོང་མ་ན་མེད་དོ། ཁྱི་གནས་གྱིས་
 རྒྱུད་ཆུན་པ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་ནང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། དཀར་པོའི་ཚོས་མ་ལུས་
 ཞིང་རིང་དུ་གནས་པ་ཡིན་པས་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཕྱ་རྒྱས་
 བཞི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་གསུམ་གསུམ་དུ་གསྟེ་ཕྱ་རྒྱས་བརྩ་ཐམ་
 པའོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་སྤང་གི་ཕྱ་རྒྱས་བརྒྱུད་བརྩ་ཙ་བརྒྱུད་དང་། སྒྲོམ་སྤང་གི་
 བརྩ་བསྒྲུན་པས་ཕྱ་རྒྱས་དགུ་བརྩ་ཙ་བརྒྱུད་སྤངས་པས་དབྲ་བཙེམ་པའི་འབྲས་བུ་
 ཐོབ་པ་ཡང་མཆུ་ཡིན་བུའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་དབང་པོ་ལྷུལ་ཏེ། འདོད་པའི་
 ཡོན་ཏན་ལྡེའི་སྟོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ད་ནི་བདུན་པ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་སྤངས་པའི་མཚན་གྱི་
 སྒྲོན་པ་བསྟོད་པ་ནི། **བདེ་བ་རྟེན་པས་ནི་**ལུས་ཀྱི་སྒྲོན་སྤངས་སྟོག་གཙོད་པ་དང་།
 མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྟོད་པ་སྤངས་པས་ལུས་ལ་ཟག་པ་མེད་
 པའི་བདེ་བ་རྟེན་ཅེས་བུའོ། །**འཇིགས་མེད་ཐོབ་ནི་**ངག་གི་མི་དགེ་བ་རྒྱུད་དུ་སྤྲོ་
 བ་དང་། ཚིག་སྤྲོ་མ་དང་། ཚིག་འབྲུལ་བ་དང་། ཚིག་རྩུབ་མོ་སྤངས་པས་
 སོ། །ངག་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པ་ནི་གཞན་གྱིས་དྲིས་པའི་ལན་ཐེབས་པའོ། །

བསིལ་བར་གྱུར་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་བརྒྱབ་སེམས་དང་། གཞོད་སེམས་
དང་། འོག་པར་ལྟ་བ་སྤངས་པས་ཡིད་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པས་
བསིལ་བར་གྱུར་ཞེས་བྱའོ། **ཆོག་པ་མེད་ནི་**འཇུག་བསྟུ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་
ཀྱི་ཆོག་པ་དང་། དག་གི་ཆོག་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཆོག་པ་མེད་པ་དེ་ཡང་མཁྱེལ་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བའོ། ।

ད་ནི་དེ་བཞིན་གསུམ་པའི་རིགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ལ་ཆོས་རྣམ་པ་
བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་མཚན་
གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། རིག་པ་དང་ནི་ཞེས་པས་ལྟག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་
ལྟ་བ་བསྟན། ཀླང་པར་ལྡན་ཞེས་པས་ནི་ལྟག་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལྟག་པ་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བསྟན། བདེ་གསུམ་ཀྱིས་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་
འབྲས་བུ་བསྟན། འཛིག་རྟེན་རིག་པའི་མཚོག་གིས་ནི་འཕྲིན་ལས་བསྟན།
བདག་གི་ར་མི་འཛིན་ཞེས་པའི་ཆོག་གསུམ་གྱིས་རིག་པ་ཞེས་པའི་ལྟག་པ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྒྱས་པར་བཤད། བྱ་བ་བྱས་པས་ཞེས་པའི་ཆོག་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་གྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན། ཤེས་རབ་ཞེས་པའི་ཆོག་གཅིག་གིས་འཇུག་བསྟུ་ཞིང་

གདམས་པ་བསྟན་པའོ། །

དེ་ལྟར་བསྟུས་པའི་དོན་བསྟན་ནས། ད་ནི་ཚིག་གི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ནི།
རིག་པ་(དང་ནི)ཞེས་པའི་ཚིག་འདིས་བོད་ཀྱི་ཚོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་ལ་གཞོད་དེ།
 བཀའ་གདམས་པ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤྱད་
 པས་ཚོག་ལྟ་བུ་མི་དགོས། ལྟ་བུ་ཕྱིས་ལྟས་སྟོན་ཟེར། བཀའ་གདམས་པ་
 ཡང་འཆང་མི་རྒྱ། དཔེར་ན་བསམ་ཡས་སུ་འགོ་བར་བྱེད་པ་ལ་མིག་མེད་ན་མི་
 ཕྱིན་པ་བཞིན་ནོ། **ཀྱང་པ་(ར)**ཞེས་པས་བོད་ཀྱི་ཚོ་བོ་རྫོགས་ཆེན་པ་ལ་གཞོད་དེ།
 རྫོགས་ཆེན་པ་ན་རེ། ལྟ་བུས་ཚོག་ལམ་མི་དགོས་ཟེར་ཏེ། དེས་ཀྱང་འཆང་མི་
 རྒྱ། དཔེར་ན་བསམ་ཡས་སུ་འགོ་བར་ལ་མིག་བདེ་ཡང་ཀྱང་པ་མེད་པས་བསམ་
 ཡས་ཡོད་དེ་བྱས་ལ་མི་ཕྱིན། འོ་ན་བསམ་ཡས་སུ་འགོ་བར་ལ་ཅི་དགོས་ན་མིག་
 དང་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟོན་པ་ལྟ་བུ་
 མིག་དང་འདྲ་བ་དེ་དགོས། ལྷག་པ་ཉིད་རེ་འཛིན་གྱི་བསྟོན་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་
 རྫོགས་གཉིས་ཀྱང་པ་གཡས་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 བསྟོན་པ་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་པ་ཀྱང་པ་གཡོན་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ན་མས་དང་ལྷན་པས་འབྲས་བུ་བདེ་གཤེགས་ནི་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་དག་ཅིང་ཁམས་
 གསུམ་འཁོར་བར་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རིམས་ནད་ལེགས་པར་བྱང་བ་
 བཞིན་ནོ། །མ་ལུས་པར་གཤེགས་པས་ན་བདེ་གཤེགས་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་
 ཡོངས་སུ་གང་བ་བཞིན་ནོ། །**ཁ་དགཤེགས་**དེའི་འཕྲིན་ལས་ནི། **འཇིག་རྟེན་**
 བྱི་གཏུལ་བྱའོ། **རིག་པ་(འི་)**ནི་དེའི་བསམ་པ་དང་བསྟན་པའི་ཆོས་འཆད་ཤེས་
 པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ན་མཉུ་ནི་**མཚན་གོ།** །ལྟ་བའི་རྒྱས་བཤད་ནི། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ལྟ་བ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་གཟུང་
 བའི་ཡུལ་དང་། འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་འདོད་
 པ་དེ་གཟུང་བའི་ཡུལ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས་བཀག་པ་ནི་**བདག་གི་ར་མི་འཛིན་**
 ཞེས་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་
 ནས་འཛིན་པའི་སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཀག་པ་ནི་**རང་མི་འཛིན་**ཞེས་བྱའོ། །
 དེ་ལྟར་ན་ལྟ་བ་དེ་གཉིས་ཀ་བཀག་ནས་**བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་ལ་གནས་**ཏེ།
 ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །**འཁོར་བ་(འི་)**ནི་ཉེར་ལེན་
 ཀྱི་སྤྱང་པོ་ལྟའོ། །དེའི་ངས་ཆོག་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་སྤྱེལ་ཞིང་འབྲིལ་

བས་འཁོར་བ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཆུ་དེའི་ངོ་བོར་གནས་པའོ། །**པ་རོལ་ནི་མུ་**
 དན་ལས་འདས་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པའོ། །
མཐའ་སོན་པ་ནི་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་པ་རོལ་ན་མུ་དན་འདས་པ་མི་རྟེན་དེ། མུ་
 དན་ལས་འདས་པའི་པ་རོལ་ན་འཁོར་བ་མི་རྟེན། དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་
 པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབྱུ་མ་ལས། མུ་དན་འདས་པའི་མཐའ་མ་གང་། །འཁོར་
 པའི་མཐའ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་གཉིས་བྱེ་བྲག་གང་གིས་ཀྱང་། །ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་
 ཡོད་མེད་དེ། །ཞེས་སོ། །

བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་པན་ཡོན་ནི། **བྱ་བ་བྱས་པས་**ཞེས་པ་སྟེ། གདོན་
 མི་བར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་འདིས་བྱ་དགོས་པའོ། །དེས་**སྐྱམ་སར་གནས་ནི་**
 མི་གནས་པའི་མུ་དན་ལས་འདས་པའོ། །**སྐྱམ་ས་**དེ་གང་ཞེ་ན། **ཡེ་ཤེས་**
འབའ་ཞིག་སྟེ། གི་མའམ་ཟག་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ། **ལས་བྱུང་བ་ནི་དེ་**
 ལས་བྱུང་ཞིང་སྦྱེས་པའོ། །འཇུག་བསྐྱུས་ཤིང་གདམས་པ་ནི། **ཤེས་རབ་སྟེ།**
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །**མཚན་ཚེན་**
(རྣམ་འཛུམས་པ་)ནི་མཚན་གྱིས་ཀྱང་དངོས་པོ་གཙོད་ཅིང་གཡུལ་ངོ་འབྱེད་པ་དང་

འདྲ་བར་འདྲིར་ཡང་ཞེས་རབ་དེས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་རྟོག་གཅོད་པ་དང་། སྤང་
བྱ་དང་གཉེན་པོ་ཡེ་ཞེས་གཉིས་སུ་འབྲེད་པའོ། །

ད་ནི་གཉིས་པ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལུན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་
ནས་བསྟོད་པ་ནི། དམ་ཆོས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེས་ཚིག་དང་། ལས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་
པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚོག་གི་ཆོས་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་
སོ། །ཆོས་རྒྱལ་ཞེས་པས་མཚོག་གི་ཆོས་བསྟན། དམ་ཆོས་ཞེས་པ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕུག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཞེས་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བསྟན། ཡང་དམ་
ཆོས་ཞེས་པས་ཆོས་ཀྱི་དེས་ཚིག་བསྟན། གསལ་བར་ལྟན་ཞེས་པའི་ཚིག་ཕྱེད་
དང་གཉིས་གྱིས་ལས་བསྟན། ལེགས་པའི་ལམ་ཞེས་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་
བསྟན་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་།
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕུག་ཅེས་པས་ལོ་ཀ་བའི་
ཆོས་བསྟན། དམ་ཆོས་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་
བསྟན། དེ་ལ་རྒྱས་པ་དང་། བསྐྱས་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་དམ་ཆོས་ཀྱིས་

རྒྱལ་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་བསྟན། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་གྱིས་མདོ་སྡེ་
བརྩ་གཉིས་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟུས་ནས་བསྟན་པའོ། ।

དེ་ལྟར་བསྟུས་པའི་དོན་བྱས་ནས། ཆོག་གི་དོན་ནི། དམ་པ་ཞེས་པ་
སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སོ། །དེའི་ཆོས་ཡིན་པས་དམ་ཆོས་
ཏེ། དེས་ཆོག་གོ། །**དམ་ཆོས་**ནི་མདོ་སྡེ་དང་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་ལ་
སོགས་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་སྟོན་པ་ཡང་མཁྱེལ་ཡིན་ནོ། །**ཆོས་རྒྱལ་**
ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོག་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་
རབ་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། སངས་རྒྱལ་མཐོང་བར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོས་
ཀྱི་ལས་ནི་**གསལ་བར་སྟན་**དེ་ཕྱིར་སུན་པ་གླིང་བར་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་གི་
སུན་པ་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །**འཛིག་རྟེན་**ནི་གདུལ་བྱ་ཁམས་
གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ནོ། །དེ་མི་ཤེས་པའི་སུན་པ་འཐིབས་པ་རྣམས་གང་ལ་གང་
འདུལ་དུ་ཆོས་སྟོན་པས་**སྤྲང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལོ།** །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཁྱེལ་ལ་**མཆོག་**
གོ། །ལོ་ག་བའི་ཆོས་ནི་**ཆོས་ཀྱི་དབང་ལུགས་**སྟེ། དགོ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལས་
གྱི་མཆོག་རྣམས་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་ལས། མི་དགོ་ཀུན་

ལ་མི་འཕྲུག་ཅིང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འོ། །**ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་**ནི་ཐེག་པ་གསུམ་
གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ཡང་མཉུའོ། །**ལེགས་པའི་ལམ་**ནི་འཛིག་རྟེན་
པའི་ལམ་ཆོས་དགེ་བ་བརྩུ་སྟོན་པ་དང་། །ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཆགས་པ་དང་
བྲལ་བའི་ལམ་ཉན་ཐོས་དང་རང་བྱུང་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་སྟོན་པ་འོ། །
ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་འདོད་ཆགས་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་ལམ་**སྟོན་པ་པོ་**
ཡང་མཉུའོ། །

ད་ནི་གསུམ་པ་རང་བཞིན་གསུམ་གྱི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། དོན་
གྲུབ་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་རྟེ། དེ་ཡང་**དོན་གྲུབ་**ནི་ཕྱིའི་ཡུལ་གྱི་དོན་དང་
དེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་མེད་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་གིས་སྒྲོ་བརྟགས་སུ་གྲུབ་པས་ཀྱུན་
བརྟགས་སོ། །**བསམ་པ་**ནི་གཞན་དབང་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་བསམ་པ་
ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ངེས་ཆོག་ནི་
རྒྱུ་དང་རྟེན་གྱིས་གཞན་དབང་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་བས་སོ། །གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་
དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་བྱེད་
པས་སོ། །**ཀྱུན་རྒྱུ་རྟོག་པ་**ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་སྟོང་གཞི་གཞན་

དབང་དེ་ལ་སྟོང་རྒྱ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
 སྟོང་པས་ན་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ནི་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གཉིས་
 ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་མེད་པ་ཡང་མཆུ་འོ། །དབྱིངས་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་
 སྟེ། དེ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ས་ཡིན་པས་སོ། །མི་ཟད་ནི་
 ཡོངས་གྲུབ་དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཟད་པའོ། །ཆོས་དབྱིངས་ནི་འགྱུར་
 བ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་པ་ནི་སྤྲུགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་བྱུང་འོ་སྟོང་ཉིད་
 ལས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པའོ། །ཟད་མི་ཤེས་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ས་ཡང་མཆུ་ཡིན་བྱའོ། །

ད་ནི་བཞི་པ་ཚོགས་གཉིས་བསག་པའི་མཚན་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
 བསོད་ནམས་ལྡན་པ་ནི་ཆངས་པ་དང་བྲབ་འཕྲག་གི་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱར་ལམ་
 ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱང་འདི་ལ་ལྡན་བྱའོ། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་

རང་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཚོགས་ལམ་དང་སྒྲུང་ལམ་ཡང་འདི་ལ་ལྷན་བྱའོ། །ཡང་ན་
བསོད་ནམས་ལྷན་ནི་སྒྲིན་གཏོང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བསོད་
ནམས་ཚོགས་ནི་དེ་ལ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་རྒྱུ་ཐེབས་པ་ཡི་ཤེས་གྱི་
ཚོགས་ལ་བྱའོ། །ཡི་ཤེས་(ཡི་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཆེ)ནི་ཐུན་མོང་བ་ལྷ་སྟགས་
དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡི་ཤེས་ཀྱང་འདི་ལ་ལྷན་བྱའོ། །འོ་ན་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་དེ་ཡི་ཤེས་དེ་རྣམས་དང་འབྲལ་ཞེ་ན། བྱུང་པར་ཆེ་སྟེ། རྟོགས་པ་ཆེ་
བ་དང་། སྦྱིང་རྒྱུ་ཆེ་བའོ། །དེ་ཡང་རྟོགས་པ་ཆེ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་
རྟོགས་ལ། སེམས་དེ་ཡང་སྟོང་པར་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟེ་ས་བརྩ་
པ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་
གསུངས་པའོ། །སྦྱིང་རྒྱུ་ཆེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དམིགས་པའི་སྦྱིང་
རྒྱུ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་གྱི་པར་རྒྱུ་རིགས་གྱི་མཚན་བསྟན་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི་དོན་དམ་གང་དུ་ཡང་མི་དམིགས་ཤིང་འབྲུག་བསྐྱུ་བའི་མཚན་
གྱི་སྟོན་ས་བསྟོད་པ་ནི། ཡི་ཤེས་ལྷན་པ་ནི་མཁྱེན་གཉིས་མེད་དེ་ཕྱི་རོལ་སུ་སྟགས་

པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་བྱུང་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམས་
 དང་ལྷན་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་གོང་གི་རྟོགས་པ་དང་སྤྲིང་རྗེ་ཆེ་བས་བྱད་པར་དུ་
 བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཞེས་བྱའོ། །**ཡོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཆེ་བར་ཡེ་ཤེས་དེ་**
རྣམས་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དོན་དམ་ཟབ་མའི་ངོས་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་
 རྣམས་དེའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་སྟོང་པས་ན་**(མི་ཤེས)**་ཞེས་བྱའོ། །**ཚོགས་**
གཉིས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་སོ། །**(ཚོགས་ནི་)**
བསམགས་པ་པོ་ནི་དེ་གཉིས་རྫོགས་པ་ཡང་མཆུ་ཡིན་བྱའོ། །

ད་ནི་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་དང་ལྷན་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པའི་མཚན་
 ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པར་བྱ་བ་ནི། **རྟག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་**
བཞིན་རྟག་པ་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་ཟབ་པའོ། །**ཀུན་ནི་གདུལ་བྱའོ།** །**རྒྱལ་ནི་**
འདུལ་བར་བྱེད་པའོ། །**དེ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའོ།** །**འོ་ན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་**
ནམ་ཞེ་ན། **རྣམ་འབྱུང་ཅན་ཏེ།** དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པས་སོ། །**དེ་ལྟར་ངོ་**
རྗེ་ཅེ་མོ་ལས། ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དམ་པ་དང་། །ཟབ་པའི་ཆོས་ནི་མཆོག་གྱུར་
 དང་། །ཀུན་ཤེས་ཀུན་རིག་འབྱུང་ལྷན་པ། །རྣམ་འབྱུང་ཞེས་སུ་བཤད་པ་

ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསམ་གཏན་ནི་སྒོམ་ལམ་གྱི་བསམ་གཏན་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཉིང་ངེ་
འཛིན་ལ་བགོད་པར་བྱ་བ་ཡང་མཁྱེ་ཡིན་ནོ། །བསམ་བྱ་ནི་བསམ་པར་བྱ་བའི་
ཡུལ་ཚེས་གྱི་དབྱིངས་དང་ལྡན་པའོ། །ཁྲོ་ལྡན་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་མཚན་སྟེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱུའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱར་བའི་ཤེས་རབ་གྱི་
མཚན་ཏུ་སྐྱར་པ་ཡང་མཁྱེ་ལོ། །སོ་སོ་རང་(རིག)་ནི་ཚེས་ཉིད་སྟོང་པའི་དོན་དེ་
ཉིད་གཞན་ལ་བསྟན་དུ་མི་བརྟབ་སྟེ། སྐྱག་པའི་མི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཉིད་གྱི་
ཕྱིར་ན་མི་གཡོ་བ་སྟེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ད་ནི་གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་སྟོང་ཉིད་དང་བཅས་པའི་མཚན་
གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། མཚན་གྱི་དང་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་མཚན་གྱི་
དང་པོ་ནི་བརྒྱུའི་སའི་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཇེ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱུང་བའོ། །སྐྱུ་
གསུམ་འཆང་བ་ནི་ཚེས་སྐྱུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལས་ལོངས་སྐྱུ་སྒྲིན་ལྟ་བུ་བྱུང་ངོ་། །
དེ་ལས་སྐྱུ་ལྟ་བུ་ཆར་ལྟ་བུས་གདུལ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ཡང་མཁྱེ་ལོ། །

ད་ནི་འབྲས་བུའི་གནས་ལུགས་ཤིག་གཏན་ལ་འབབས་ཏེ། ཟབ་པ་ཇི་

བཞིན་པའི་ངོས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་ཉིད་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་
འདོད་ལ། རྒྱ་ཆེ་བ་ཇི་སྟེད་པའི་ཕྱོགས་ནས་རྟེན་བྱེད་པས་སྐྱེ་ལ། མཐུན་ཅིང་
རིག་པའི་ངོས་ནས་ཡེ་ཤེས་ལ། སྤྱལ་པའི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ། ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གཟིགས་པའི་ངོས་ནས་སྒྲུབ་ལྟོ། །དེ་ཡང་
བྱེ་མ་ལུང་བ་ན་རེ། སྐྱེ་བྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ། ཡེ་ཤེས་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས།
སངས་རྒྱས་ནི་མི་བསྟོད་པ། སྒྲུབ་ནི་ཤེས་སྒྲུབ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་རེ་རེ། ཡེ་
ཤེས་རེ་རེ། བུརྟ་རེ་རེ། སྒྲུབ་རེ་རེ་སྒྲོར།

སྤྱ་རངས་པས་ནི་གཉིས་མེད་གཅིག་པུ་ལ་སྒྲོར་ཏེ། **སངས་རྒྱས་ནི་ཤེས་**
བྱའི་གཤེས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྟུང་པའོ། །
སྐྱེ་ལྔ་(འི་)ནི་གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེ། གཉིས་མེད་གཅིག་པུ་ལ་མཚན་བཟང་པོ་སྤྲུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས། དཔེ་བྱད་
བཟང་པོ་བརྒྱད་བརྩས་སྤྱས་པ་ལོངས་སྐྱེ། གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་སྟོང་པ་འོད་
གསལ་བའི་སྒོ་ནས་འོད་གསལ་བའི་སྐྱེ། གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ཡེ་ཤེས་མི་
འདྲ་བར་སྒྲིན་པས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐྱེ་དེའི་**བདག་ཉིད་(ཅན)**་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཡེ་

ཤེས་སེམས་དཔའ་དེ་སྐྱུ་ལྔ་སྐྱུ་ལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། |ཁྱབ་
བདག་ནི་བརྟན་གཡོ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་སོ། |ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་
ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་བྱ་ཞེ་ན། མཐུན་ཅིང་རིག་པའི་དོས་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྔ་
སྟེ། གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་གསལ་ལ་ལྟོག་པ་མེད་པས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས།
གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་མཉམ་རྒྱ་གསུམ་མཉམ་པ་གཅིག་ཏུ་རོ་གཅིག་པས་མཉམ་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་བྱེ་ནས་ཆོས་ཉིད་
སོ་སོར་རྟོགས་པས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་
འབད་ཚུལ་གང་ཡང་མི་མངའ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་བྱུབ་
པའི་ཡེ་ཤེས། གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དོན་སྒོ་
ཅོག་འཛོག་ཏུ་བསྒོམ་པའི་དོས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ལྔ་
ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མཁྱེ་ཡིན་པས་བདག་ཅེས་བྱའོ། |སངས་རྒྱས་ལྔ་(བདག་)
ནི་སྐྱུ་ལ་པའི་དོས་ནས་སངས་རྒྱས་ལྔ་སྟེ། གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལས་གཟུང་
འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་བསྐྱོད་པས་མི་བསྐྱོད་པ། གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལས་
དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན། གཉིས་མེད་གཅིག་

པོ་དེས་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་བ་མཐའ་ཡས། གཉིས་
མེད་གཅིག་པོ་དེས་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ།
གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལས་རྣམ་པ་སྤྲ་ཚེགས་སུ་སྤང་ཞིང་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་
པར་སྤང་མཛད་དོ། **ཅོད་པན་(ཅན)**་ནི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྩྭ་སེམས་དཔའ་
ལ་རིགས་ལྷའི་དབུ་རྒྱན་མཛད་པའོ། **སྤྲ་ལྷ**་ནི་གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེས་གླིང་
གཅིག་གི་བར་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཤིང་སྤྲ་ན། གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པས་ལྷའི་སྤྲ་ན། གཉིས་མེད་གཅིག་པོ་དེས་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྲ་ན། གཉིས་མེད་
གཅིག་པོ་དེས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཤེས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲ་ན། གཉིས་མེད་གཅིག་
པོ་དེས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲ་ནོ། **ཆགས་པ་མེད་པ་(འཆང)**་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་
ཆགས་མེད་པར་གཟིགས་པའོ། **སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་པོ་ནི།** དུས་
གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་སུ་བྱུང་བ་ཡང་མཁྱེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་འདུས་པ་ནས།
བྱུང་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཁྱོད་ལ་བརྟེན། །

ཞེས་སོ། །**སངས་རྒྱལ་ནི་སྤྲོད་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་**
ལས་གྲོལ་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཆེར་མཐེན་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །**སྤྲུལ་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་**
སྤྲོད་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སོ། །འོན་སྤྲོད་ཉིད་ལས་
ཉན་རང་བྱུང་བ་ཡང་སྤྲུལ་པོར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཉན་རང་དེ་ཆོས་ཉིད་སྤྲོད་པ་ཉིད་ལས་
བྱུང་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་དེ། བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སངས་རྒྱལ་
གྱི་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །**(དམ་པའི་)མཚོགས་ནི་ལྟ་དང་མིའི་མཛོན་**
པར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོགས་ཏུ་གྱུར་པའོ། །**ཤེས་པ་ནི་ཆོས་སྤྱི་**
དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་སྤྱེ་བས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྤྲོད་
པའོ། །**སྤྲིད་འབྱུང་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྟར་ཡང་མཆོད་དེ་བྱུང་བའོ།** །**སྤྱི་**
གནས་མེད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ས་ཡིན་ལ། དོན་དམ་དུ་རྒྱ་
རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མེད་ཅེས་སོ། །**ཆོས་ལས་འབྱུང་བ་ནི།** གཉིས་མེད་
གཅིག་པོ་དེ་ལས་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སར་གྱུར་པའོ། །**སྤྲིད་པ་**
སེལ་ནི་དཀར་པོའི་ཆོས་དེས་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའོ། །**གཅིག་པོ་ནི་གཉིས་**

མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་མ་རིག་པས་བར་དུ་གཙོད་དུ་མེད་པའོ། །སྙ་མཁྱེགས་ནི་
ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའོ། །རྡོ་རྗེ་(འི་བདག་)ནི་རྡོ་རྗེ་པ་ལམ་དང་འབྲེལ་
པར་ལ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ལ་རྩྭ་ལ་གང་གིས་ཀྱང་མི་རྩུགས་ཏེ། འདིར་གཉིས་
མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་པར་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཤིང་རྩྭ་ལ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་མི་སྤྱེད་
པའི་སྐྱུ་ཡིན་པས་སོ། །སྤྱི་མ་ཐག་རྩ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཐོང་
མ་ཐག་རྩ་སྤྱི་བ་བཞེས་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་དེ། སྤྱི་བ་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་འགྲོ་བའི་བདག་སྟེ་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་
པས་ཕུན་སུ་ཨོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཁམ་མཁའ་ལས་བྱུང་
ནི་སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའོ། །རང་བྱུང་བ་ནི་འབད་ཚོལ་མེད་པར་གཉིས་
མེད་དེ་སྟོང་ཉིད་སྟིང་རྗེས་སྟིང་པོ་ཅན་དུ་བྱུང་བའོ། །ཤེས་རབ་ནི་སྟོང་པའོ། །
ཡེ་ཤེས་ནི་རིག་པའོ། །མེ་(བོ་)ནི་མེས་སྤྱར་མ་ལ་སོགས་པ་སྟེག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་
པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཁམ་མཁའ་ལས་འབྱེར་ལ་སོགས་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་
པས་སྟོང་པ་དང་རིག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་བྱུང་ཤིང་བསྟེག་
པར་བྱེད་པས་མེའོ། །ཆེ་ནི་ལམ་དུ་བསྐྱོམ་པས་རྟགས་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ།

འབྱུང་བ་སའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ལུས་སྤོང་ཚུགས། རྒྱུ་ཡོན་ཏན་གྱིས་མི་སྐྱེམ་
 པ་དང་། མའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མི་གང་བ་དང་། རྒྱུ་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ལྡང་ན་
 ཡང་བ་དང་། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་སྐྱེམ་དུ་འབྱུང་བ་དང་།
 ཉི་མའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ལུས་ལ་གྲིབ་མ་མི་ཡོང་བ་དང་། ཟླ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་
 ལུས་ལ་དྲི་མ་མི་ཆགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ནས་ཀྱང་བསྐྱེམ་པས་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་དུག་
 འབྱུང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཆེ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བ་དང་། སྟོབས་ཆེ་བ་དང་།
 ལུས་མདངས་ཆེ་བ་དང་། རུས་པ་ཆེ་བ་དང་། དབང་ཕུག་ཆེ་བ་སྟེ་དུག་གོ། །དེ་
 ལྟར་ན་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ནོ། །

ད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ཀྱི་རིགས་ལ་བསྐྱེམ་པའི་དོན་བརྒྱུད་
 ཡོད་པ་ལས། དོན་དང་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་གསལ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ལྡའི་མཚན་གྱི་སྟོ་
 ནས་བསྟོད་པ་ནི། **འོད་ཆེན་ཞེས་པ་སྟེ་ཉིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་ནས་**
 ཤེས་བྱ་ལ་གསལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །དེས་གང་ལ་གསལ་བར་བྱེད་ཅེན། **རྣམ་**
པར་སྒྲུང་བར་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་ཐུན་པས་བསྐྱིབས་པའི་སེམས་ཅན་

ཆེར་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །**ཡེ་ཤེས་སྐར་མ་**ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །
དེ་ཡང་སྐར་མ་དང་འདྲ་བར་ཡེ་ཤེས་དེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་བར་ཤར་ལ་
ཤར་ཡང་ཤར་རོ་སྟུང་པའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའོ། །**ལམ་མེ་**
(བ)ནི་ལྡན་པའི་གཞི་བསྟན་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ལྟ་ལྡན་གྱི་འཇམ་དཔལ་དེ་ལ་མཚན་
བཟང་པོ་སྟུང་ཅུ་ཅུ་གཉིས། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་བརྒྱ། འོད་འདོམ་གང་
བས་མཛེས་པའི་སྐྱ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མཉུནོ། །**འགྲོ་བ་(འི)**ནི་གཤུལ་བྱ་ཁམས་
གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ནོ། །**མར་མེ**ནི་མར་མེ་དང་འདྲ་སྟེ། གཉིས་མེད་ཡེ་
ཤེས་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཆོས་ཅན་སོ་སོར་བྱེ་ནས་ཆོས་ཉིད་སོ་སོར་རྟོགས་
པས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །**ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་ནི་**
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་རྒྱ་གསུམ་མཉམ་ས་གཅིག་ཏུ་རོ་གཅིག་པར་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་མཉུནོ། །**གཟི་བུ་ཆེན་པོ་**ནི་བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
སོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་གཟི་བུ་ཆེན་ན། བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་བྱིན་རྒྱ་བས་སམ་གཟི་བུ་ཆེན་
ཀྱིས་སྤུལ་སྐྱུ་སྐྱུ་ཆོགས་ལྟན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་

ལ་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བའོ། །
 ད་ནི་གཉིས་པ་དགྲིལ་འཁོར་བཞིའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བའི་མཚན་གྱི་སྒོ་
 གས་བསྟོད་པ་ནི། **སྤྲགས་མཚོག་སྟེ་རྩྭ་མཛད་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་དུ་བྱུང་བའོ། །**
 དེས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་ཡིད་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པས་སྤྲགས་མཚོག་གོ། **སྤྲགས་**
(བདག)་ནི་ཞེ་སྤང་ཅན་འདུལ་བ་ལ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཕྲག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
 དལ་དུ་སྤྱལ་ནས་ཞེ་སྤང་ཅན་འདུལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་མཉུནོ། **རིག་ནི་མ་རིག་པ་**
 ལས་བསྐྱོག་པའོ། **སྤྲགས་ནི་གདུལ་བྱའི་ཡིད་སྤྲག་བསྐྱེད་པས་སྦྱོབ་པའོ། །**
རྒྱལ་་ནི་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གཟུངས་ཀྱི་ད་ལ་ཡིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་ཞིང་
 དེར་སྟོན་པའོ། **གསང་སྤྲགས་ནི་གདུལ་བྱའི་ཡིད་སྦྱོབ་པས་སོ། །རྒྱལ་**
པ་་ནི་སྤང་བྱ་གཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ད་ལ་ཡིས་
 འདུལ་བ་ལ་རྩེ་བཙུན་ཉིད་དེར་སྤྱལ་ཞིང་འདུལ་བ་ཡང་མཉུནོ། **དོན་ཆེན་བྱེད་**
 བྱེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཚོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའོ། དེ་ཡང་
 ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ལས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྤྱལ་པའོ། །

ད་ནི་གསུམ་པ་སྦྱའི་ཡོན་ཏན་དང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཚན་གྱི་སྒོ་གས་

བསྟོད་དེ། **གཙུག་ཏྲར་ཆེན་པོ་ནི་**དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་
གསང་བ་སྟེ། ཏ་སྤ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུ་ལྟ་བུས་ཆོག་མི་ངོམས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་
མཉུནོ། **མད་བྱུང་གཙུག་ནི་**ཁམས་གསུམ་རྣམ་ཀླུལ་གཟི་བཞིན་བསྐྱེད་
པའི་དོན་དུ་ཏ་སྤ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སྟོ་སྟེ།
སྤར་བསྐྱུས་ནས་རྩྱུ་མཛད་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དྲོ་ཇེ་གསུམ་པའི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བས་ན་
མད་དུ་བྱུང་བའི་གཙུག་ཏྲར་རོ། **ནམ་མཁའི་བདག་པོ་ནི་**སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མངའ་
བདག་ཏུ་ཡང་མཉུ་ཉིད་བྱུང་བས་སོ། **སྤ་ཆོགས་སྟོན་ནི་**ལོ་ཀ་དང་ལོ་ཀ་
ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་དུ་མའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཐེག་པ་སྤ་
ཆོགས་པར་སྟོན་པ་ཡང་མཉུནོ། ।

དེ་ནི་བཞི་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅིང་འགོ་བ་རྣམས་
དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་མིག་དང་ལྡན་པའི་མཚན་གྱི་སྟོན་པ་བསྟོད་དེ། **སངས་རྒྱས་**
ཀུན་གྱི་སྐྱེ་ཡི་ནི། ཏ་སྤ་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་དུ་བྱུར་བའི་ཇེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་
གྱི་སྐྱེ་ཡོ། །དེ་ལ་རིགས་ལྔ་ལས་མཆོག་ཏུ་བྱུར་བས་ན་**མཆོག་གོ།** **འགོ་ཀུན་**
དགའ་བ་(འི་)ནི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའོ། **མིག་ནི་ཇེ་བཅུན་**

གྱི་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲངས་པ་དང་། ཉན་མོངས་པའི་སྒྲོན་དོར་
བའི་བར་དུ་སྒྲང་དོར་གྱི་སྒྲོན་དང་ལྷན་པས་གདུལ་བྱ་ལ་གཟིགས་པ་ཡང་མཆོད། །

དེ་ནི་ལྷ་པ་སྤྱལ་པའི་སྒྲོ་བསྟན་པ་ལ་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་བསྟོད་
ཀྱི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་དེ། **སྒྲོ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་ནི་བཏན་པ་དང་གཡོ་**
བའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོན་པའོ། །གཟུགས་སྒྲོ་ཚོགས་སུ་སྒྲོན་པ་དང་གང་
ལ་གང་འདུལ་བ་ལ་སྤྱལ་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་**བསྐྱེད་པ་པོ་**ཞེས་བྱའོ། **འདྲ་སྤྲོད་ནི་**
གདུལ་བྱའི་ལམ་སྤྲོད་ཞིང་མི་བསྐྱེད་པའོ། **ཆེ་དགུས་ནི་**འདྲ་སྤྲོད་སྟེ། འབའ་
ཞིག་གིས་ཞེས་སོ། **མཚན་ཅིང་ནི་**ལོ་ཀ་བའི་ལྷ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།
ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་བྱུང་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཚན་པར་བྱ་བའི་འོས་སུ་འདུག་པའོ། **བཟོད་པ་ནི་**སྒྲོན་ཐམས་
ཅད་སྤངས་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །

དེ་ནི་དུག་པ་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་དང་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་
དེ། **རིགས་གསུམ་ནི།** སྒྲུ་འཛིན་གསུམ་རྣམས་སྤྲང་། གསུང་གི་རིགས་སྤྲང་

མཐའ། ཐུགས་ཀྱི་རིགས་མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་གཟུགས་འཛིན་
 ཅིང་འཆང་བ་ཡང་མཆུངོ། །གསང་སྤྲགས་འཆང་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོག་
 བསྐྱལ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་
 མཆུངོ། །དམ་ཚིག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སུ་རོ་གཅིག་
 ཅིང་དེ་ལས་མི་འདའ་བས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་བའོ། །གསང་
 སྤྲགས་ནི་གདུལ་བྱའི་ཡིད་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སྒྲོབ་པའོ། །དེ་འཛིན་
 པ་ཡང་མཆུངོ། །

ད་ནི་བདུན་པ་དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་
 བས་བསྟོད་དེ། གཙོ་བོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ནས་འདྲེན་པར་བྱེད་
 པས་སོ། །དགོན་མཚོག་ནི་རྣམས་སྟེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་
 བས་སོ། །དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ། ཐོབ་པར་དགའ་བ་དང་། རིན་ཐང་མེད་པ་
 དང་། ལུན་པ་སེལ་བའོ། །དེ་ཡང་ཐོབ་པར་དགའ་སྟེ། ལྷ་མི་རྣམས་ཀྱིས་
 མི་ཐོབ་པ་འདུག་པས་དགའ་བར་འདུག་པའོ། །རིན་ཐང་མེད་དེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་
 འདི་ཙམ་རི་བྱ་བའི་རིན་ཐང་མེད་པའོ། །ལུན་པ་སེལ་རྟེན་གྱིང་བར་གྱི་ལུན་པ་ཐམས་

ཅད་སེལ་རྒྱས་པ་འོ། །དེ་དང་འབྲ་བར་དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་འདི་ཡང་ཐོབ་པར་
 དག་འདྲེ། ཚོགས་གཉིས་མ་བསགས་པར་མི་ཐོབ་པ་དང་། དགོན་མཚོག་
 གསུམ་པོ་ལ་རིན་ཐང་གིས་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ལུན་པ་སེལ་ཏེ། རང་གི་
 རྒྱུ་རྒྱུ་གི་ལུན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་རྒྱས་པ་འོ། །**གསུམ་ནི་བླ་དང་།** ཚོས་
 དང་། དག་འདུན་འོ། །དེ་ཡང་གཞུང་དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་། ལམ་
 དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་། འབྲས་བུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་མོ། །གཞུང་ནི་
 ལྷས་པའི་ལེའུ་དག་འདུན་དགོན་མཚོག་ སྤར་གསུངས་པའི་ལེའུ་སངས་རྒྱས་
 དགོན་མཚོག་ རྒྱུད་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ཚོས་དགོན་མཚོག་གོ། །ལམ་
 དགོན་མཚོག་གསུམ་ནི། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། རྒྱུགས་པའི་རིམ་པ་ལས།
 བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་དགོན་མཚོག་གསུམ་ནི། གཙོ་བོ་སུམ་བཙེགས་སངས་རྒྱས་
 དགོན་མཚོག་ ཤེས་རབ་འཁོར་ལོ་ཚོས་དགོན་མཚོག་ འཁོར་གྱི་ལྷ་ལྷ་བཙུ་ཙ་
 གཉིས་དག་འདུན་དགོན་མཚོག་གོ། །རྒྱུགས་རིམ་གྱི་དགོན་མཚོག་གསུམ་ནི།
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དག་འདུན་དགོན་མཚོག་ ཉམས་སུ་སྤངས་
 བར་བྱ་བའི་ཚོས་ནི་ཚོས་དགོན་མཚོག་ ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་སྐྱེས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་

དགོན་མཆོག་གོ། །འབྲས་བུའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་
དེ་སངས་རྒྱལ་དགོན་མཆོག་ དེས་འདུལ་བའི་འཁོར་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་
བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་ཆོས་དགོན་མཆོག་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་(འཛིན་
པ)་ཡང་མཁྱེ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་མཆོག་གསུམ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
དང་། རང་སངས་རྒྱལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །སྟོན་པ་པོ་ནི་གདུལ་བྱ་
རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། དབང་པོ་ནི་བག་ལ་ཉལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཤེས་ནས་
དེ་དང་དེའི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མཆོག་ན་རིགས་དང་བག་ལ་ཉལ་
ལ་སོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོན་པ་ཆོས་སྟོན་པའོ། །

ད་ནི་བརྒྱུད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྟོག་དང་འཇིག་རྟེན་རྣམ་རྒྱལ་དང་སྒྲོ་བ་
བཞིའི་མཚན་གྱི་སྟོན་པ་བསྟོད་དེ། དོན་ཡོད་ནི་འབྲས་བུའོ། །ཞགས་པ་
ནི་བྱང་སེམས་རྟོག་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དེར་འཛིན་ཅིང་འགྲུགས་པར་
བྱེད་པས་ཞགས་པའོ། །རྣམ་པར་རྒྱལ་ནི་འཇམ་དཔལ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གསུམ་
ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་སྟོན་པའོ། །འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ནི་སྒྲོ་བ་
ལྷགས་སྒྲོག་གིས་འདོད་ཆགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་སྤྲང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དཔལ་དུ་བརྟུག་

ནས། དེའི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །**དྲིཾ་ཞགས་པ་ནི་**
 སྒོ་བ་ཞགས་པ་སྟེ། གཏུལ་བྱ་སེར་སྒྲ་ཅན་ཐམས་ཅད་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་དལ་
 ཏུ་བཅུག་ནས་རིན་འབྱུང་གི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཞགས་པས་འཆིང་བ་བཞིན་དུ་
 འདིར་བཅིངས་ནས་ཞགས་པས་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །**དྲིཾ་ལྷགས་ལྷུ་ནི་སྒོ་བ་**
 ལྷགས་ལྷུ་གཏུལ་བྱ་ཞེ་སྒྲ་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱོད་པའི་དལ་དུ་བཅུག་ནས་དེའི་
 འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འགྲུགས་པར་བྱེད་པའོ། །**ཞགས་པ་(ཆེ་)ནི་སྒོ་བ་**
 འབེབས་པ་སྟེ། གཏུལ་བྱ་ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་དལ་དུ་བཅུག་ནས་
 དེའི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མཉེས་པའི་ལས་བྱེད་པའོ། །

ད་ནི་ལེའུ་འདིའི་མན་ངག་གི་དོན་སྟོན་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་རིགས་ཀྱི་དལ་དེ་བསྐྱབ་བྱར་བཞག་ནས། དེ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་རྣམ་པ་
 གཉིས། མཚན་རང་གི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། མཚན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱབ་
 པའོ། །གཞན་དོན་ནི་དབྱེ་བ་གོང་དང་འདྲ། མཚན་རང་གི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་མཚན་རང་གི་དོན་དུ་བསྐྱབ་
 པ་དང་། ཟབ་མའི་དོན་ཚོགས་པའི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་མཚན་རང་གི་དོན་དུ་བསྐྱབ་

པའོ། །དེ་ལས་འདིར་ཟབ་མོའི་དོན་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་སྒྲོན་མ་མཚན་རང་གི་
 དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་གསུམ། སྒྲོམ་པ་གཙོ་བོའི་རྫོགས་རིམ་དང་།
 བསྐྱས་པ་གཙོ་བོའི་དང་། སྦྱིན་སྲེག་གཙོ་བོའི་རྫོགས་རིམ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།
 འདིར་བསྐྱས་པ་གཙོ་བོའི་རྫོགས་རིམ་སྟོན། དེ་ལ་མཚན་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོན་
 པ་དང་། མཚན་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོན་པ་དང་། ཟབ་མོ་གསང་སྤྲུགས་
 སུ་འདོན་པ་བྱ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཟབ་མོ་གསང་སྤྲུགས་སུ་འདོན་པ་
 སྟོན། དེ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྐྱས་སུ་འདོན་པ་དང་། རྒྱས་པར་འདོན་པ་
 ལས། འདིར་རྒྱས་པར་འདོན་པ་སྟོན། དེ་ལ་གཉིས། རྒྱད་རྫོགས་པར་འདོན་
 པ་དང་། དུམ་བུར་འདོན་པ་ལས། དང་པོ་རྫོགས་པར་འདོན་པ་སྟོན། དེ་ལ་
 གཉིས། རིགས་བསྐྱས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱད་རྫོགས་པར་གདོན་
 པ་དང་། རིགས་སོ་སོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱད་རྫོགས་པར་འདོན་པ་
 ལས། དང་པོ་རིགས་བསྐྱས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱད་རྫོགས་པར་གདོན་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རིགས་བསྐྱས་པའི་གཙོ་བོ་སྤུམ་བཅེགས་པ་དེས། གོང་
 ལེན་ལྟ་བུ་པ་བཞིན་གཞུགས་ལས་ཁང་གི་ནང་དུ་ཁོ་རང་གི་མཚན་བཀོད་བསྐྱུག་ དེའི་

རྩེས་ལ་དེའི་ཐུགས་ཀའི་ཨ་ལས་འཇམ་དཔལ་ཏ་སྤྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་སྐྱུ་ཕྱ་མོ་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས། ཐུན་མོང་དུ་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་བྱུང་པར་དུ་གདུལ་བྱ་གཏི་
 ཐུག་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ཚུར་འདུས་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་ཕྱི་རོལ་ཁོར་ཡུག་དཀར་
 པོའི་སྤྱིང་དུ་འདུས་པ་ལྷ་འམ་ཞུ་བ་ལྷ་པ་ལས་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཆེན་པོས།
 རྩེ་ལྷགས་ཀྱི་ཞགས་པ་ཆེའི་བར་དུ་དཀར་པོར་གྱུར། དེ་ལ་དམིགས་ནས་སངས་
 རྒྱས་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཆེན་པོ། རྩེ་ལྷགས་ཀྱི་ཞགས་པ་ཆེའི་བར་དུ་འདོན།
 དེའི་རྩེས་ལ་དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་སྟོན་པོ་ལ་འཇམ་དཔལ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱི་མཚན།
 རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ནས། སྐྱོང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་གི་བར་དུ་བཀོད་ལ་འདོན་
 བྱ་བ་ཞིག་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། རིགས་སོ་སོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་
 རྒྱུད་རྩོགས་པར་འདོན་ན། དང་པོ་ཁོ་ན་རིགས་བསྐྱས་པའི་གཙོ་བོ་སྤྱུལ་བཅེགས་
 པ་དེས། གོང་ལེའུ་ལྷ་པར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གཙོ་བོ་སྤྱུལ་བཅེགས་པའི་ཐུགས་
 ཀའི་ཨ་ལས་འོད་སྟོན་བ་དང་། མཛད་པ་དང་བསྐྱུ་བ་དང་། བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པར་
 འཁོད་པའི་དུས་སུ་རིགས་བསྐྱས་པའི་མཚན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ། འདི་
 ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུན་པ་ལྷན་འདས་ཞེས་པ་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་མཚོག་

ཅེས་པའི་བར་དུ་བཀོད་ལ་འདོན། དེ་ཐོན་མ་ཁད་དུ་རིགས་བསྐྱུས་པའི་གཙོ་བོ་སྤྱུ་
བཅེགས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ། དེའི་ཤུལ་དུ་འཇམ་དཔལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྤྱུ་བཅེགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་ལ།
དེའི་ཐུག་ཀའི་ཨ་ལས་འཇམ་དཔལ་ཏ་སྤྱ་ག་ཏའི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་ཆོགས་ཐུག་གཤམ་
རལ་གྱི་གཡོན་འཁོར་ལོ་བསྐྱམས་པའི་སྐྱུ་ཕ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་
མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བྱས། བྱད་པར་དུ་གདུལ་བྱ་གཏི་ཐུག་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས་
ཚུར་འདུས་པས་ཁོར་ཡུག་དཀར་པོའི་སྟེང་དུ་ལུས་ཨ་ལཱའི་ཞུ་བ་ལྲ་པ་ལས། སངས་
རྒྱུ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཆེ་ནས། རྩེ་ཐུགས་ཀྱི་ཞགས་པ་ཆེའི་བར་དུ་མཚན་
གྱི་ཡི་གེར་གྱུར། དེ་ལ་དམིགས་ལ་འདོན། དེ་ནས་ཏ་སྤྱའི་གཙོ་བོ་སྤྱུ་
བཅེགས་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ། དེའི་ཤུལ་དུ་རྩེ་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྤྱུ་བཅེགས་
བསྐྱེད་ལ། ཁོར་ཡུག་སྟོན་པོ་ལ་བཀོད་ལ་འདོན་ཞེས་པ་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལུས་ཏེ། དེ་
ལྟར་འཕྲོ་ཅན་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུད་འདི་དུམ་བུར་འདོན་ན། རྒྱུ་
མཚན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་འདི་དུམ་བུར་འདོན་ཏེ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཅིག་
གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར་དབང་ཐོབ་ནས་ལོ་ཆོ་

གཞན་ལ་སྤྱད་དུ་མི་བྱང་བས་རྒྱུད་འདི་དུམ་བྱར་འདོན་པ་ཡང་སྲིད། རྟེན་གྱི་གང་
ཟག་ཅིག་ཁྱད་པར་དུ་འདི་ལ་མོས་ནས་དུམ་བྱར་འདོན་པ་ཡང་སྲིད། རྟེན་གྱི་གང་
ཟག་ཅིག་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་པ་ལ་ཞི་བའི་ལས་ཤིག་བསྐྱབ་དགོས་པ་
བྱུང་ནས་རྒྱུད་འདི་དུམ་བྱར་འདོན་པ་ཡང་སྲིད། དེ་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་པ་གསུམ་
གྱིས་རྒྱུད་འདི་དུམ་བྱར་འདོན་ན། དང་པོ་ཁོ་ནར་གནས་ཁང་ཡིད་དུ་འོང་བའམ་
ཡིད་དུ་མཐུན་པར་སོང་། བྱུས་བྱས། ལྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་ནས་བསྐྱུང་བའི་
འཁོར་ལོ་མདོར་བསྐྱས་པ་བྱ་བ་ནས་འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ཀྱི་གཞལ་
ཡས་ཁང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སུམ་བཙེགས་པའི་བར་དུ་གོང་
ལེན་བཞི་པར་བརྟན་པ་བཞིན་བསྐྱོམ་ལ། སུམ་བཙེགས་པ་དེའི་ཐུགས་ཀའི་ཨ་
ལས་འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་སྒྲིམ་མདོག་དཀར་པོ་གཡས་
རལ་གྱི་གཡོན་འཁོར་ལོ་བསྐྱམས་པའི་སྒྲིམ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་
མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བྱས། ཁྱད་པར་དུ་གཏུག་བྱ་གཏི་མུག་ཅན་གྱི་དོན་བྱས།
རྩྭ་འདུས་པ་ལས་འདུས་པ་ལྷ་འམ་ཞུ་བ་ལྷ་པ་ལས་མཚན་གྱི་ཡི་གེར་འབྱར་ཏེ། དེ་
ཡང་བྱེ་མ་ལུང་པས་ནི་ལྟ་དང་མཚན་དུ་ངོ་སྟོར་བྱེད། སྤྱི་རངས་པས་ནི་རིགས་རྒྱུང་

དུར་བཀོད་དེ། དབུས་སུ་ཏ་སྤྱི་རིགས་ཀྱི་ཏ་སྤྱི་མཚན། ཤར་དུ་ཏ་སྤྱི་རྩོམ་
 ལྟོར་ཏ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ། ལུ་ཏ་ཏ་སྤྱི་པ་སྒྲ། བྱང་དུ་ཏ་སྤྱི་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་
 མཚན་དང་རྣམ་པ་ལྟར་བཀོས་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤྲང་
 མཛད་ཆེ་ནས། རྩོམ་ལྷགས་ཀྱི་ཞགས་པ་ཆེའི་བར་དུ་དམིགས་ལ་ཚར་གསུམ་
 མམ་བདུན་ནམ་ཉི་ལུ་ཅ་གཅིག་གམ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་འདོན། དེ་ལས་སྒྲོན་
 མཚན་ལ་མཚན་གྱི་བསྟོད་པ་བྱས་ནས་དངོས་གྲུབ་གཉིས་སྤྱར་ཏ་འབྱུང་བས་འདུད་
 ཉི་ལུས་བསྟོད། དེའི་རྩེས་ལ་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་སྟོན་མཚན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་རྩོ་
 ཁབ་ལེན་གྱིས་ཁབ་སྒྲངས་པ་བཞིན་དུ་རྩོར་ཐུགས་ཀར་བསྟ། རྩོམ་ཆེན་པོ་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་རྩོར་ཐུགས་ཀར་བསྟས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུམ། སྟོང་པའི་ངང་
 ལས་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སུ་ལངས། སྟོད་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཅི་རིགས་སུ་
 བྱའོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྒྱུ་ལས། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྒོ་ནས་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ལ་བསྟོད་པའི་ལེན་སྟེ་དུག་པའོ། ॥

ལེན་བདུན་པ་ལ་དགོས་པའི་དོན་ནི། གདུལ་བྱ་ཞེ་སྒྲུང་ཅན་གྱིས་རང་གི་
དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པར་བསྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་ལྷ་
ལས། དང་པོ་དོན་རིགས་ཀྱི་ཏ་སྤྱི་རིགས་ཀྱི་མཚན་བཅོ་ལྔ་སྟོན། ཚིག་གི་
དོན་ནི་ཁྲོ་བོ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ། ཁྲོ་བོའི་མིང་ཅི་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གར་ལས་
གྲགས་པ་དང་། ཁྲོ་བོ་དེར་འཐད་པའི་གཞག་པ་དང་། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་
བ་དེ་སྤྱི་ཡིན་པ་དང་བཞི་བཞི་སྟུར་རོ། །དེ་ཡང་དོན་རིགས་བྱེད་ནི་ཁྲོ་བོའི་མིང་
རོ། །རྒྱ་དོན་རིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་ལྷ་དབང་
ལྷག་ཆེན་པོ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་དོན་རིགས་བྱེད་དབུ་དགུ་པ་ལྷག་སུམ་ཅུ་ཅུ་བཞི་
པའི་སྟུར་བྱུང་བའོ། །དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་ཡང་འཇམ་དཔལ་གཉིས་མེད་ཡེ་
ཤེས་སེམས་དཔལ་འཁྱེད་ཡིན་ཞེས་པའོ། །འཇམ་དཔལ་དུང་ཁྲོ་བོའི་མིང་རོ། །
རྒྱ་དོན་རིགས་བྱེད་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་ཁྲོ་བོ་འདི་ཡི་བ་སྤྱི་བྱ་ག་ནས་སྤྱུལ་
པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཀྱེན་ས་གདུལ་བྱ་མ་རུངས་པ་འདུལ་ཞིང་འཇམ་དཔལ་དུང་
པའོ། །དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་ཡིན་ཞེས་ཀུན་ལ་སྟུར་བར་བྱའོ། །ཁྲོ་
བོའི་རྒྱལ་པོ་མིང་། རྒྱ་ཁྲོ་བོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་

ཁྲོ་བོ་འདི་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཞན་དག་གི་ཕྱག་མཚན་ས་ལ་འཛོར་བའོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་ཐམས་ཅད་གསང་རྒྱུ་ནས། དེ་ནས་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ནི། །
 ཁྲོ་བོ་མིང་ནི་གཞིན་རྩེ་གཞེད། དེ་མཐོང་ན་ནི་ཁྲོ་བོ་གཞན། ཐམས་ཅད་གྱི་
 ནི་ལག་ཆ་འཛོར། །ཞེས་སོ། །**གདོང་དུག་པ་ནི་མིང་།** རྒྱུད་རྒྱུ་འཕྱུལ་བ་
 བ་ལས་གསུངས། འཐད་པ་ནི་གདོང་དུག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱང་
 དོན་གྱིས་དུག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །**འཇིགས་པ་ནི་མིང་།** འཐད་པ་ནི་བ་སྤྱིའི་
 བྱ་ག་ནས་ཁྲོ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱོས་ནས་གདུལ་བྱ་མ་རུངས་རྣམས་འཇིགས་པར་
 བྱེད་པའོ། །**མིག་དུག་པ་ནི་མིང་ངོ་།** རྒྱུད་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཕྱག་ན་རྩེ་རྩེ་དབང་
 བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས་སོ། འཐད་པ་ནི་སྐར་མ་སྤྲིན་དུག་བཞིན་དུ་སྤྲིན་མཚམས་ན་
 སྤྲིན་དུག་སྤངས་པའི་རྩལ་དུ་ཡོད་པའོ། །**ལག་དུག་ནི་མིང་ངོ་།** རྒྱུད་ནི་རྩེ་
 རྩེ་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་སོ། འཐད་པ་ནི་པ་ལོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་རྟགས་སུ་
 ཕྱག་དུག་དང་ལྡན་པའོ། །**སྤྱོབས་པོ་ཆེ་ནི་མིང་ངོ་།** རྒྱུད་རིག་པ་མཚོག་ལས་
 སོ། འཐད་པ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་བརྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུ་སྤྱོབས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་
 པའི་བདག་ཉིད་དོ། །**ཀློང་རུས་ནི་མིང་ངོ་།** རྒྱུད་འཁོར་ལོ་སྤྱོམ་པ་ལས་

སོ། །འཐད་པ་ནི་ཉེ་རུ་གྲག་ཏེ་རུས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བྱུང་བས་སོ། །**མཆེ་བ་**
གཅིགས་པ་པོ་ནི་མིང་ངོ་། །རྒྱུད་དོན་རྩལ་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་ཞལ་
ཀྱི་མཆེ་བ་གཅིགས་ཤིང་གཏུལ་བྱ་མ་རུངས་པ་སྤྲིགས་པར་བྱེད་པས་སོ། །**ཉ་ལ་**
ཉ་ལ་ནི་མིང་ངོ་། །རྒྱུད་དོན་ཡོད་ཞགས་པ་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་ཞལ་ནས་ཉ་
ལ་ཉ་ལ་ཞེས་པའི་སྐྱ་རྒྱུན་དུ་སྒྲིགས་པའོ། །ཡང་ན་དུག་ཉ་ལ་ཉ་ལ་འཛེམས་པས་སོ། །
གདོང་བརྒྱ་པ་ནི་མིང་ངོ་། །རྒྱུད་དོན་རྩལ་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་སྒོ་བོ་གདོང་
བརྒྱ་པས་འདུལ་བ་ལ་དེ་བྱུང་བའོ། །**གཤམ་རྩལ་གཤེད་པོ་ནི་མིང་ངོ་།** །
རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་ཐ་མལ་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གཤམ་རྩལ་མེད་
ཅིང་འཛེམས་པར་བྱེད་པས་སོ། །**བགགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་མིང་ངོ་།** །རྒྱུད་སྐྱ་
འཕྱུལ་དུ་བ་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་བགགས་ཚོགས་བདག་སྤངས་སྤུལ་ཞིང་དེ་
ལས་རྒྱལ་བས་སོ། །**དྲི་རྩལ་ལྷགས་ཅན་ནི་མིང་ངོ་།** །རྒྱུད་དམ་ཆིག་ཆེན་པོ་
བཀོད་པའི་རྒྱུད་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་དྲི་རྩལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་བྱེད་
ཅིང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་དང་ལྷན་པས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པས་ལྷགས་ཅན་
ནོ། །དེའི་བདག་ཉིད་ཏུ་བྱུང་བ་ཡང་འཛེམ་དཔལ་གཉིས་མེད་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །

དེའི་བདག་པོར་གྱུར་པས་སོ། **དྲེ་རྩེ་སྦིང་པོ་ནི་མིང་ངོ་།** །རྒྱུད་དྲེ་རྩེ་སྦིང་པོ་
རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི། དྲེ་རྩེ་ནི་སྦིང་པ་ཉིད། སྦིང་པོ་ནི་མི་ཕྱེད་
པ་སྟེ། བདེ་སྦིང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་སྒོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །**མཁའ་འབྲུ་བ་ནི་མིང་**
ངོ་། །རྒྱུད་གསང་བ་མཛོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འབྲུ་
བར་མི་འབྱུར་བར་གདུལ་བྱའི་དོན་ཕྱེད་པས་སོ། །**མི་གཡོ་བ་ནི་མིང་ངོ་།** །
རྒྱུད་སྦྱུ་འཕུལ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་སོ། །འཐད་པ་ནི་བདུད་དང་བར་དུ་གཙོད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འགྲུལ་ཞིང་མི་ལྡེག་པས་སོ། །**རལ་པ་གཅིག་གིས་བསྦྱིངས་**
ནི་མིང་ངོ་། །རྒྱུད་དྲེ་རྩེ་ཅོད་པན་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་དབུ་སྐྱུ་ཐམས་ཅད་རལ་
པ་གཅིག་ཏུ་བསྦྱིལ་ནས་དབུ་ལ་སྟོད་དུ་བཅིངས་ཏེ་ཅེ་མོ་ཐུར་དུ་ཅུང་ཟད་པའི་པའོ། །
སྤང་ཆེན་ཀོ་རྩོན་གོས་སུ་བྱོན་ནི་མིང་ངོ་། །རྒྱུད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལས་
སོ། །འཐད་པ་ནི་གཏི་ཐུག་སྤངས་པའི་བདར་སྤང་པོ་ཆེའི་ཀོ་བ་རྩོན་པ་ཉི་ཅུ་ཀའི་
སྟོད་གཡོགས་སུ་བྱོན་ཏེ། ཀོ་བ་རྩོན་པ་ཁྲག་འཛག་པས་ཐབས་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་
པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཆགས་པའི་བདེ་ལོ། །**བྲགས་ཆེན་ནི་མིང་ངོ་།** །
འཐད་པ་ནི་དྲག་པོ་ཡང་ཡིན་ལ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་པ་སྟེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་མཐུ་ཙམ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་སོ། །**ན་རྒྱ་ཞེས་སྟོགས་(པ)**ནི་མིང་
རོ། །འཐད་པ་ནི་ཁྱོ་བོ་འདི་ཡི་ཞལ་ནས་ན་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའི་གད་མོ་རྒྱན་མི་འཆད་
པར་སྟོགས་པས་སོ། །ཁྱོ་བོ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཁྱོ་བོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱད་ལས་
གྲགས་པའོ། །

ད་ནི་དོ་རྩེའི་རིགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ལ་མཚན་བཅུ་བཞི་སྟོན་ཏེ།
(དི)རྒྱ་ཞེས་སྟོགས་ནི་མིང་རོ། །རྒྱད་རྒྱ་གསང་ཐིག་ལེ་ལས་སོ། །འཐད་པ་
ནི་ཁྱོ་བོ་བཞེངས་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་ཞལ་ནས་དི་རྒྱ་ཞེས་སྟོགས་པར་བྱེད་
པས་སོ། །དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་ཡང་འཇམ་དཔལ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔལ་ཁྱོད་ཡིན་ཞེས་སོ། །**འཇིགས་པར་བྱེད་**ནི་མིང་རོ། །རྒྱད་ཀྱན་ལས་
བསྐྱས་པ་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་ཁྱོ་བོ་འདིའི་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་ནས་སྤྱལ་བའི་སྤྱད་པག་
ཏུ་མེད་པ་སྟོན་ཏེ། བག་གས་ལ་སོགས་པ་འཇིགས་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཁྱོ་བོ་
འདི་བཞི་ནི་གསང་བ་རྒྱན་གྱི་སྡེ་བཞོད་པའི་རྒྱད་ལས་སོ། །**གད་མོ་ཆེན་པོ་ནི་**
མིང་རོ། །འཐད་པ་ནི་ཨ་ཏ་ཏ་ཏས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་མ་ཆད་པའི་གད་མོ་དགོད་
པའོ། །**གད་རྒྱུངས་(ཅན)**ནི་མིང་རོ། །འཐད་པ་ནི་གད་མོ་དགོད་

ལ་སྐྱེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དད་པར་བྱས་ཏེ། བདེ་བའི་ལམ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །
སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་རིགས་རྣམས་ལ་དགའ་བའི་ཚུ་བ་མ་བསྐྱེན་པ་རྣམས་བསྐྱེན་པར་
བྱས་ཏེ། བསྐྱེན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པར་བྱས་ཏེ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ལ་འགོད་
པར་བྱེད་དོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བཀོད་ལ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་བཀོད་པས་ན་སྟོན་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
འགོ་བའི་སྒྲ་མ་སྟེ། འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་དུ་བཞུགས་པའོ། །མཚན་གྱི་
བགོ་བ་བྱས་ན་འགོ་བའི་སྒྲ་མར་གཏོགས་སོ། །

ད་ནི་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆོས་
ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་བདུད་ཐམས་ཅད་བརྟལ་བའི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ་ནི། **འཇིག་རྟེན་**
ཕྱོགས་བརྩུར་རབ་རྟུ་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡང་མཆུ་འོ། །འོ་ན་རྒྱ་ཅི་
ལས་གྲགས་ཤེ་ན། **ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་**ཅེས་པ་ཕྱོགས་བརྩུར་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་
འཆད་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་**ཆེ་བ་པོ་**ཞེས་པ་གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་
བ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་ཅིང་སྤུལ་པས་སོ། །

འདི་ན་མར་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡང་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་

བའི་མཐུས་སྤྱད་དུ་འགོ་བས་སོ། |དགའ་བ་ཆེན་མིང་ངོ་། |རྒྱད་མོར་བྱ་
 གསང་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་སོ། |འཐད་པ་ནི་ལྷ་ཞལ་སྤྱར་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་
 བོ་དང་ལྷན་པས་སོ། |**དྲི་རྩུ་སྟེ་རྩུ་ཞེས་སྒྲགས་ནི་མིང་ངོ་།** |རྒྱད་དཔལ་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་འདུས་པ་ལས་སོ། |འཐད་པ་ནི་ཁོ་བོ་རྩུ་མཛད་གྱིས་ལྷ་དབང་ཕུག་ཆེན་
 བོ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་རྩུ་མཛད་རྩུ་བཞི་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་འོ། |**མཚན་དུ་**
དྲི་རྩུ་མཛད་ཐོགས་པ་ནི་མིང་ངོ་། |རྒྱད་དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་རྒྱད་ལས་སོ། |འཐད་
 པ་ནི་ཕུག་མཚན་དུ་དྲི་རྩུ་མཚན་པའི་མཛད་པ་དང་གཞུ་ཐོགས་པས་སོ། |

དཀོན་མཆོད་རིགས་ཀྱི་པདྨ་རིགས་ཀྱི་མཚན་བཅུ་བཞི་བསྟན་ཏེ། དེ་
ཡང་རྫོང་རལ་གྱིས་ནི་མིང་རོ། །རྒྱད་དཔལ་སྦྱུ་འཕྲུལ་བྱ་བ་ལས་སོ། །འཐད་
པ་ནི་ཕྱག་མཚན་དུ་རྫོང་རལ་གྱི་འཛིན་པས་སོ། །དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་
ཡང་འཇམ་དཔལ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བྱོད་ཡིན་ཞེས་སོ། །མ་ལུས་
གཙོད་ནི་མིང་རོ། །རྒྱད་སྦྱུ་འཕྲུལ་བྱ་བ་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་ཁྲོ་བོ་དེའི་འཕྲིན་
ལས་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ལུས་པར་གཙོད་པས་སོ། །ཁྲོ་བོ་འདི་གཉིས་རྣམ་
པར་སྦྱང་མཛད་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་རྒྱད་ནས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རྫོང་ཀུན་

འཆང་ནི་མིང་ངོ་། །འཐད་པ་ནི་ཕུག་མཚན་དུ་ངོ་རྗེ་རྒྱ་གམ་འཛིན་པས་སོ། །**རྩྭ་**
རྩྭ་ཅན་ནི་མིང་ངོ་། །འཐད་པ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་དེ་ལ་རྣམ་
རྟོག་གིས་མི་བྱེད་པས་སོ། །**རྩྭ་ཅན་གཅིག་ཕུ་ནི་མིང་ངོ་།** །རྒྱུད་དཔལ་གཉིས་
མེད་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་
ཤེས་གཅིག་ཕུའི་རྣམ་འཕུལ་དུ་གྱུར་པས་སོ། །**གཡུལ་སེལ་བ་ནི་མིང་ངོ་།** །
རྒྱུད་འཛིག་རྟེན་གསུམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་
ཚོགས་ཀྱི་གཡུལ་ཐམས་ཅད་སེལ་བས་སོ། །ཁྲོ་བོ་འདི་གཉིས་གཤེན་རྗེ་འབུམ་
པ་རྩྭ་ཅན་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་སོ། །**རྩྭ་ཅན་འབར་བ་མིག་མི་བཟད་ནི་མིང་**
ངོ་། །འཐད་པ་ནི་ཁྲོ་བོ་འདིའི་སྒྲིན་ཀྱི་སྒོ་ནས་མིང་བཏགས་ཏེ། རྩྭ་ཅན་འོད་
འབར་བ་དང་འབྲ་བའི་སྒྲིན་རྒྱུ་ཞིང་མི་བཟད་པ་སྒྲིན་ནས་འོད་ཟེར་རྩྭ་ཅན་འོད་འབར་
བ་འཕྲོ་བའོ། །**སྒྲིན་ཡང་རྩྭ་ཅན་འབར་བ་སྒྲིན་ནི་མིང་ངོ་།** །འཐད་པ་ནི་ཁྲོ་བོ་འདིའི་
དབུ་སྒྲིན་ལས་ཀྱང་རྩྭ་ཅན་འོད་འབར་བ་སྒྲིན་པས་གདུལ་བྱ་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
དོན་མཛད་པའོ། །ཁྲོ་བོ་འདི་བཞི་ཕུག་ན་རྩྭ་ཅན་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས་གྲགས་
ཏེ། དེ་ཡང་**རྩྭ་ཅན་འབར་བས་པ་ནི་མིང་ངོ་།** །འཐད་པ་ནི་ཁྲོ་བོ་འདི་བསྒྲོམ་པས་

ཡེ་ཤེས་འབེབས་པས་སོ། །**འབེབས་པ་ཆེན་མིང་ངོ་།** །འཐད་པ་ནི་ཁྲོ་བོ་འདི་
བསྐྱོམ་པས་རང་དང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འབེབས་
པས་སོ། །**མིག་བརྒྱ་པ་(སྟེ)**ནི་མིང་ངོ་། །འཐད་པ་ནི་སྤྱན་བརྒྱ་དང་ལྷན་
པའོ། །**དྲི་ཆེ་མིག་**ནི་མིང་ངོ་། །འཐད་པ་ནི་དྲི་ཆེ་ཅེ་གསུམ་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱན་
མངའ་བས་སོ། །ཁྲོ་བོ་འདི་གཉིས་དྲི་ཆེ་སྟོང་པ་རྒྱ་གྱི་རྒྱུད་ལས་བཤད་དེ། དེ་
ཡང་ལུས་ནི་དྲི་ཆེ་བ་སྤྱ་ཅན་ནི་མིང་ངོ་། །འཐད་པ་ནི་ཁྲོ་བོ་འདིའི་སྤྱིའི་བ་སྤྱ་ཐམས་
ཅད་ན་དྲི་ཆེ་ཅེ་གཅིག་པའམ་ཅེ་གསུམ་པ་ལྟ་བུའི་བ་སྤྱ་མངའ་བས་སོ། །**དྲི་ཆེའི་**
སྤྱ་ནི་གཅིག་པུའི་ལུས་ནི་མིང་ངོ་། །འཐད་པ་ནི་ཁྲོ་བོ་འདིའི་སྤྱིའི་བ་སྤྱ་ཡང་
གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པུའི་སྤྱ་དང་ལྷན་པས་སོ། །

ད་ནི་དྲི་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཚན་བརྒྱ་བཞི་སྟོན་ཏེ། **སེན་**
མོ་སྤྱེས་པ་དྲི་ཆེ་ཅེནི་མིང་ངོ་། །རྒྱུད་དྲི་ཆེ་ཅེ་མོ་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་ཁྲོ་
བོ་འདིའི་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སེན་མོ་སྤྱེས་པ་ཡན་ཆད་དྲི་ཆེའི་སེན་མོ་མངའ་བས་སོ། །
དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་ཡང་འཇམ་དཔལ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་
ཡིན་ཞེས་སོ། །**དྲི་ཆེ་སྟོང་པོ་པགས་པ་མཁྱེགས་**ནི་མིང་ངོ་། །རྒྱུད་དྲི་ཆེ་ཅེ་

མོ་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་དོ་རྩེ་སྤིང་པོ་དང་འདྲ་བའི་སྤྱིའི་མ་ཁྲེགས་པ་དང་ལྷན་
 པའི་པགས་པ་མངའ་བས་སོ། །ཁྱོ་བོ་འདི་གསུམ་ཁྱོ་བོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲེམ་
 རྒྱུད་ལས་གྲགས་ཏེ། དེ་ཡང་དོ་རྩེ་སྤིང་པོ་གསུམ་ནི་མིང་དོ། །འཐད་པ་ནི་ཕྱག་
 མཚན་དུ་དོ་རྩེས་མཚན་པའི་སྤིང་བ་ཐོགས་པའོ། །དཔལ་དང་ལྷན་ནི་མིང་
 དོ། །འཐད་པ་ནི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་(དོ་རྩེ་)རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་(སྤྲེ)ནི་མིང་དོ། །འཐད་པ་ནི་ཁྱོ་བོ་
 འདིའི་སྤྱུ་ལ་དོ་རྩེ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པས་སོ། །གད་རྒྱུད་ས་ཏ་རྒྱུ་ནི་མིང་དོ། །
 རྒྱུད་ནི་དཔུང་བཟང་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་གདུག་པ་ཅན་སྤྱོད་བཞེད་པའི་
 དུས་སུ་སྐྱེད་ཆེ་ཞིང་རིང་བ་བསྒྲོག་པས་སོ། །ངས་པར་སྒྲོགས་ནི་མིང་དོ། །
 རྒྱུད་ནི་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་
 དེ་གོ་བར་སྒྲོན་པས་སོ། །ཡི་གེ་དུག་པ་ནི་མིང་དོ། །རྒྱུད་དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་ཨོྲཱ་གི་ཤུ་རི་མྱེས་པ་ཡི་གེ་དུག་དང་
 ལྷན་པས་སོ། །དོ་རྩེ་སྤིང་པོ་ནི་མིང་དོ། །རྒྱུད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པ་འབྱུང་པ་ལས་
 སོ། །འཐད་པ་ནི་ཐོག་གི་སྤྱོད་པར་ཉིན་ཏུ་དུག་པས་སོ། །འཇམ་དབྱངས་

ཆེན་པོ་ནི་མིང་ངོ་། །རྒྱུད་དཔལ་ཚོ་ག་འདུས་པ་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་འཇམ་
 ཞིང་མཉེན་པའི་དབྱངས་དང་ལྡན་པས་སོ། །སྤྱི་ཆེ་བ་ནི་མིང་ངོ་། །
 རྒྱུད་མཛོན་པ་དམ་ཚིག་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་སོ། །འཐད་པ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་སྤྱི་གཅིག་
 བ་ནི་མིང་ངོ་། །རྒྱུད་ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད་གཉིས་པ་ལས་
 སོ། །འཐད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྤྱི་གཅིག་ཁོ་ན་བསྐྱོག་
 པས་སོ། །ནམ་མཁའི་མཐའ་(གྲུས་)སྤྱི་སྤྱི་གས་པ་ནི་མིང་ངོ་། །འཐད་པ་
 ནི་རྒྱུད་འདི་གསུང་བའི་དུས་སུ་བདུད་ཀྱིས་བར་གཅོད་བྱས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ལ་བདུད་ཐམས་ཅད་ཐུལ་ཅིག་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་ཏེ། གཤེན་
 རྗེ་གཤེད་ཀྱིས་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ཅེར་ཕྱིན་ཏེ་སྤྱི་ཆེན་པོ་བསྐྱུགས་པས་བདུད་ཐམས་ཅད་
 ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ་འཁོར་དུ་བཀོད་པའོ། །སྤྱི་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ནི་
 མིང་ངོ་། །འཐད་པ་ནི་གཏུལ་བྱ་ཞེ་སྤང་ཅན་འདུལ་བའི་སྤྱི་འཚོག་གོ། །ཁྱོ་
 བོ་དེ་གཉིས་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་སོ། །

མན་ངག་གི་དོན་ནི་འཇམ་དཔལ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་བྱར་

བཞག་ནས། དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཚན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་
དང་། རང་གི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལས་རང་དོན་སྟོན། དེ་ལ་བསྐྱོད་པའི་རིམ་པ་དང་
ཚློགས་པའི་རིམ་པ་ལས་ཚློགས་རིམ་སྟོན། དེ་ལ་སྒྲོམ་པ་གཙོ་བའི་ཚློགས་རིམ་
དང་། བསྐྱས་པ་གཙོ་བའི་ཚློགས་རིམ་དང་། སྦྱིན་སྲེག་གཙོ་བའི་ཚློགས་རིམ་
གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་བསྐྱས་པ་གཙོ་བོ་སྟོན། དེ་ལ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་
འདོན་པ་དང་། ཟབ་མོ་གསང་སྤྲུགས་སུ་འདོན་པ་དང་། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
སུ་འདོན་པ་དང་གསུམ་ལས། འདིར་ཟབ་མོ་གསང་སྤྲུགས་སྟོན། དེ་ལ་རྒྱས་པ་
དང་བསྐྱས་པ་ལས། འདིར་རྒྱས་པའི་འདོན་པ་སྟོན། དེ་ལ་གཉིས་ལས་རྒྱུད་
ཚློགས་པར་འདོན་པ་དང་། དུམ་བུར་འདོན་པ་ལས། འདིར་ཚློགས་པར་འདོན་པ་
སྟོན། དེ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རིགས་བསྐྱས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་
རྒྱུད་ཚློགས་པར་འདོན་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་གི་རིགས་བསྐྱས་ཀྱི་མཚན་བཟུགས།
དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཏ་སྤུའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་བཟུགས་ནས། རིགས་བསྐྱས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
སུམ་བཅེགས་པའི་ཐུགས་ཀ་ནས་གསང་སྤྲུགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལས་བྲགས་པའི་ཁྲོ་བོ་
སྟོན། ཐུན་མོང་གི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བྱས། བྱད་པར་གྱི་མཛད་པ་གདུལ་བྱ་

ཞེ་སྒྲ་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས་ཁོ་བོ་དེ་རྣམས་ཚུར་འདུས་ཏེ། ཁོར་ཡུག་སྔོན་
 བའི་སྟངས་དུ་འདུས་པ་ལས་མཚན་གྱི་ཡི་གེ་སྔོན་པོར་གྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་དོ་
 རྗེ་འཇིགས་བྱེད་འཇིགས་པར་བྱེད་ནས་སྒྲ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་གི་བར་དུ་
 བསྐྱག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལུས་པའོ། །དེ་
 རྣམ་རིགས་སོ་སོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱུད་རྫོགས་པར་འདོན་ན། རིགས་
 བསྐྱས་ཀྱི་མཚན་བསྐྱག་ རིགས་བསྐྱས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ། དེའི་
 ལུལ་དུ་ཏ་ཐའི་གཙོ་བོ་སྟུང་བཅེགས་པ་བསྐྱེད། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་དཀར་པོ་ལ་
 ཏ་ཐའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་བཀོད་བསྐྱག་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ། དེའི་ལུལ་དུ་དོ་
 རྗེ་རིགས་ཀྱི་སྟུང་བཅེགས་བསྐྱེད་པ་ནས་དེའི་ཐུགས་ཀ་ནས་གསང་སྟགས་རྒྱུད་སྟེ་
 བཞི་ལས་གྲགས་པའི་ཁོ་བོ་སྟོས། ཐུན་མོང་གི་མཛད་པ་དང་། བྱུང་པར་གྱི་
 མཛད་པ་བྱས། ཚུར་འདུས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་སྔོན་པོ་ལ་དེ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་
 མཚན་སྔོན་པོར་གྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་དོ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་མཚན་བསྐྱག་པར་
 བྱའོ། །དེ་ནས་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་འདོན་པ་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལུས་པའོ། །
 རྒྱུད་འདི་དུམ་བུར་འདོན་ན་དོ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་

ནས་ལོ་ཆོ་གཞན་ལ་སྤྱད་དུ་མི་བྱང་བས་དུམ་བྱར་འདོན་པ་དང་། འདི་ལ་མོས་ནས་
དུམ་བྱར་འདོན་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་བྱད་པར་དུ་མངོན་སྤྱད་
ཀྱི་ལས་ལ་ཤིས་ནས་དུམ་བྱར་འདོན་པའོ། །དེ་ལ་གོང་ལེན་བཞི་པ་ནས་བསྟན་པ་
བཞིན་དུ་དོན་རྒྱུ་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྤུམ་བཅུགས་ཡན་ཆད་བསྒྲོམ་སྟེ་དེའི་ཐུགས་ཀ་
ནས་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ལས་བྲགས་པའི་ཁྲོ་བོ་སྤྱོད་ཏེ་ཐུན་མོང་གི་མཇུག་པ་དང་བྱད་པར་གྱི་
མཇུག་པ་བྱས་ཏེ། རྩེ་བསྐྱུས་ནས་རིགས་རྒྱུད་ལྲར་བགོས་ཏེ་དོན་རྒྱུ་འཇིགས་བྱེད་
འཇིགས་པར་བྱེད་ནས། སྒྲོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གི་བར་དུ་ཚར་གསུམ་
མམ། བདུན་ནམ། ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་གམ། བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་གཏོན་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་སྒྲོ་ན་མཚན་ལ་མཚན་གྱི་བསྟོད་པ་བྱས་ན་དངོས་བྱུང་གཉིས་འབྱུང་
བས་འདུད་ཉི་ཤུ་བསྟོད། མཚན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སྤུམ་བཅུགས་པའི་རྒྱུ་ལ་བསྟུ།
དོན་རྒྱུ་ཆོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྩེ་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ། དེའི་ངང་ལས་
དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སུ་ལངས་ཏེ་སྤྱོད་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བྱ། དེ་ལྟ་བུ་ཐུན་
གསུམ་མམ་བཞིར་བསྒྲོམ་ནས་ཡོན་ཏན་ལས་འབྱུང་བ་ཐོབ་བོ། །འདིར་དོན་རྒྱུ་
ཀྱི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོད་གཏོང་བ་ལྗོག་པ་དང་། གཞན་བསྐྱུང་བ་དང་།

དབང་གསལ་དཔ་རྣམས་ནི་ལེའུ་འདིའི་བྱད་པར་གྱི་མན་ངག་གོ། །འཕགས་པ་འཇམ་
དཔལ་གྱི་རྒྱུ་ལས། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་བསྐྱོད་པའི་
ལེའུ་སྟེ་བདུན་པའོ། །

ལེན་བརྒྱད་པའི་དགོས་པའི་དོན་ནི། གདུལ་བྱ་འདོད་ཆགས་ཅན་གྱི་དོན་
མ་ལུས་པར་བསྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་ལྟ་ལས་དང་པོ་བསྐྱེད་རིགས་
ཀྱི་ཏ་སྤྱི་རིགས། དེ་ལ་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་
དེ། **ཡང་དག་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོག་པ་མེད་པར་གདུལ་བྱ་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་**
སྟོན་ཅིང་མི་བསྐྱེད་པས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །བདག་མེད་ནི་གང་ཟག་
གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་བྱ་བ་
གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྩོག་ཅིག་ཅིང་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
སོ། །ཡང་དག་མཐའ་(སྟེ)ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་མཐར་གྱུར་ཅིང་ཡེ་ཤེས་
གསུམ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། **ཡི་གེ་མེད་ནི་བརྗོད་པ་**
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་
བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་ཡང་འཇམ་དཔལ་གཉིས་མེད་ཁྱོད་ཡིན་ཞེས་སོ། །

ད་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་བསྐྱེད་པས་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། **སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་པའི་ནི་དངོས་པོ་**

མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གསུམ་ཀ་ལྟེ་ཀུན་
བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་ཉིད་སྤྱི་
བའི་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མཆོད། **།ལྷ་མཚོག་(སྟེ)**ནི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་སྟོང་ཉིད་དུ་སྤྱི་བ་དེ་གཅེས་པར་འཛིན་པས་སོ། **།ཟབ་ཅིང་ནི་གཟུང་འཛིན་ལ་**
སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་སོ། **།རྒྱ་ཆེ་ནི་**
སྤྱུལ་པ་སྤྲོ་ཚོགས་པས་འགོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སོ། **།སྤྲོ་སྤྲོགས་པ་**
ནི་ཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད་སྤྲངས་པའི་ཕ་རོལ་ན་ཐབས་རྒྱ་ཆེ་བ་མི་ཆེད་ལ། དེ་སྤངས་
པའི་ཕ་རོལ་ན་ཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད་མི་ཆེད་དེ། དེ་ལྟར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་སུ་སྤྲོགས་གྱི་ལྟ་བ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡང་མཆོད། །

ད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དྲུང་དང་གཞིའི་སྤྱི་སྟོང་གསུམ་དུ་ཐོས་ཤིང་རང་གི་འཁོར་རྣམས་
བསྐྱུ་བའི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་དེ། **ཆོས་ཀྱི་དྲུང་(སྟེ)**ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱུལ་
པ་དམ་པ་རྟོག་དཀར་པོ་དགའ་ལྡན་ལྟའི་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་འཆད་པ་ལ་བྱམས་པ་དེར་
རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་བཞག་ནས་འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་འབབ་པར་འདོད་ནས་སྤྱང་པོ་ཆེ་ཐལ་དཀར་
མཆེ་བ་དུག་པའི་གཟུགས་སུ་སྤྱུལ་ནས་ཡུམ་གྱི་གཟུགས་སུ་ཞུགས་ཏེ། དེའི་དུས་

སུ་ལྷུས་པས་སྟོང་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོས་པས་སྐྱ་ཆེན་ལྡན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་གཞི་
ནི་འཛམ་གྲུ་གླིང་འདིར་ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱུས་ཏེ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་
དུ་བྱས་སྟེ་ཆོས་ཉིད་ཐུགས་སུ་རྟུང་ནས། ཞིང་སྒྲོལ་རྒྱུའི་རྩ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བོར་ཏེ་ཐུགས་བྲལ་རྒྱུང་བར་གནས་པར་གྱུར་རོ། །དེའི་དུས་སུ་ལྷ་ཆངས་པ་
གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱིས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཕུལ་ཏེ།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་དུ་གསོལ་ཞེས་བསྐྱུལ་ལོ། །
དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གདུགས་བཏེག་ཆངས་པས་བསིལ་
ཡབ་གྱིས་གཡབས་ཏེ་ལྷ་རྒྱ་ཁ་སིར་བྱོན། འཁོར་ཐམས་ཅད་དེར་འདུས་ཏེ་བཙམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་ཆོས་འཆད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་བཞུགས་སོ། །དེ་
ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྒྲུན་ཕྱེ་སྟེ་ཆོས་འཆད་སྒྲུམ་ཙམ་ན་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་
བྱིན་མིན་པའི་འཁོར་གཞན་ཐམས་ཅད་ངང་བུང་སྟེ་དབྱེས་ནས་འདུག་གོ། །
དེར་ཆོས་ཉན་པ་པོ་བསྐྱུལ་བའི་དོན་དུ་གཞི་བརྟུངས་པས་སྟོང་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་
ཐོས་པས་སྐྱ་བོ་ཆེནོ། །དེ་ཡང་མཉམ་ནོ། །

ད་ནི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་ཞིང་ཕྱོགས་བཅུར་ཆོས་གསུང་བའི་མཚན་

གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་སྲིད་པ་ལ་མི་གནས་པ་དང་།
ཐབས་ཐུགས་མེ་ཆེན་པོས་ཞི་བ་སྤངས་པ་ལ་མི་གནས་པོ་ཡང་མཉུནོ། །
དེས་ཆོས་ཇི་ལྟར་སྟོན་ཞེ་ན། རྟོགས་(བརྩ)་ཐམས་ཅད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ང་
(བོ་ཆེའི)་སྤྱི་ཆེན་པོ་སྟོགས་ཤིང་ཆོས་འཆད་པ་ཡང་མེ་བཙུན་ཁྱོད་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བསྟོད་
དོ། །

ད་ནི་སྐྱ་སྐྱ་ཚོགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་
བསྟོད་དེ། གཟུགས་མེད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྟེ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་
དོ། །གཟུགས་བབ་དེ་ལོངས་སྐྱ་སྟེ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའོ། །
དམ་པ་(སྟེ)་ནི་ལོངས་སྐྱ་སྟེ་དེ་ཉིད་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །སྐྱ་ཚོགས་
གཟུགས་ཅན་ནི་སྤྱུ་ལ་པའི་སྐྱ་སྟེ། སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྤྱུ་ཅིང་བསྐྱེད་པའོ། །ཡིད་
ལས་སྤྱེས་ནི་སྐྱ་གསུམ་པོ་དེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་
སྤྱེས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱ་གསུམ་པོ་དེ་མདོར་བསྟན་དུ་བྱས་ནས་ཚུགས་པ་མེད་
ཅིང་གི་ཆོག་ཀྱང་བཞིས་ཆོས་སྐྱ་རྒྱས་པར་བཤད། སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་
གཉིས་ཀྱིས་ལོངས་སྐྱ་རྒྱས་པར་བཤད། གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་དང་

འཇིག་རྟེན་གསུམ་ནི་ཚིགས་གཉིས་ཏེ་ཚིག་རྒྱུ་སྤྱུ་རྒྱུས་པར་བཤད་
པའོ། །

ཡང་ན་ཚེས་སྐྱེ་ལོངས་སྐྱེ་གཉིས་ལ་འདིར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་མེད་དེ་ཐམས་
ཅད་སྤྱུ་སྐྱེ་གཅིག་པུའི་རྒྱས་བཤད་དུ་སྦྱར་ཏེ། **གཟུགས་རྣམས་ཐམས་**
ཅད་ནི་ཕྱ་སྟེགས་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའོ། །སྤང་བ་(ནི)ནི་གང་ལ་གང་འདུལ་
དུའོ། **།དཔལ་ནི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟེར་བས་**
སོ། །གཟུགས་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། **གཟུགས་བརྟན་ཏེ།**
འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཟུགས་བརྟན་མ་ལུས་པ་དེ་འཆང་ཞིང་
སྤྱུ་ལ་བ་པོ་འོ། །དེ་ལས་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། **ཚུགས་པ་**
མེད་(ཅིང)སྟེ་སྤྱུ་སྐྱེ་དེ་ལས་གཞན་རྣམས་གྱིས་འཕྲོག་པར་མི་རུས་པའོ། །
ཆེ་བར་བྲགས་ནི་རྒྱུ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཟད་པ་མེད་པའི་ཚིགས་
བསགས་པ་ལས་བྱུང་བས་སོ། **།ཁམས་གསུམ་ནི།** འདོད་པ་དང་། གཟུགས་
དང་། གཟུགས་མེད་པའོ། **།དབང་ལྷག་(ཆེན་པོ་སྟེ)**ནི་ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་
ལ་མངའ་བརྟེན་པས་སོ། **།དེས་ལམ་གང་བསྟོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།** **འཕགས་**

ལམ་སྟེ་སྟོམ་ལམ་གྱི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། །འིན་རྒྱ་མཐོ་ལ་
ནི་དེ་ཡང་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྟོད་པའོ། །གནས་
ནི་སྟོམ་ལམ་བཟོད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡང་མཆོག་གནས་ཞེས་པའོ། །ལམ་དེས་
འབྲས་བུ་ཅི་ཐོབ་ཅི་ན། དར་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེ་ཐོབ་པ་དེ་ལས་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་འབྱུང་བས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་རྟོག་ནི་གཟུགས་
སྐྱེ་གཉིས་ཀྱིས་གཏུལ་བྱ་ལ་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཆོས་འཆད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་
འཇུགས་པ་ཡང་མཆོད་དོ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་ནི་ས་འོག་ས་སྟངས་སྒྲའི་འཇིག་
རྟེན་ན་གཞོན་ལུ་ལུས་(གཅིག) པོ་ལོ་བཅུ་བཞི་ལོན་པ་ཞིག་རྒྱ་སྐུ་ནས་ཀྱང་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །གཞོན་ལུ་གཅིག་ཕུ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྐུ་ལམ་ཞེ་ན།
གནས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གནས་བརྟན་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་པ་བཞིས་
འདུལ་བ་ལ་གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པར་སྐུལ་པ་ཡང་མཆོད་དོ། །ཁན་པོ་ནི་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་སྐབ་པ་ཁན་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་ལུས་ཀྱི་བདུན་རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་ཆོས་གོ་བར་སྟོན་པ་ཡང་མཆོད་དོ། །སྐྱེ་བྱུ་(འི)ནི་སྐྱེས་སོ་ཅོག་ལ་དབང་བྱེད་པ་
སྟེ། དམན་པའི་ལུས་སྟག་མོ་དང་རི་བོང་དང་སྦྱང་ཀྱུ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་

དང་། མཚོག་གི་ལུས་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བུ་དག་དོན་དང་རྒྱལ་བུ་སྤྱིན་
དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྤྲུལ་པ་ཡང་མཆོའོ། །
གཟུགས་དེར་མ་ཟད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་བ་ནི་ཕྱག་དང་ཞབས་ལ་
འཁོར་ལེའི་མཚན་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་སྤྲུལ་རྩ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་(མཚན་
འཆང་བ)་ཡང་མཆོའོ། །མཚན་སྤྲུལ་རྩ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་ཉན་རང་དང་འཁོར་ལོ་
སྐྱར་བ་ལ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་མཉམ་སྟེ། རྒྱ་མི་མཉམ་པ་དང་། འབྲས་
བུ་མི་མཉམ་པ་འོ། །རྒྱ་ནི་ཉན་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་
འབྱུང་ལ། འདིར་ནི་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བས་སོ། །འབྲས་བུ་
མི་མཉམ་སྟེ། འོད་འབར་བ་དང་། གསལ་བ་དང་། རྩོགས་པ་འོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་། ས་ལ་གནས་པ་འཕགས་འབར་བ། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱབ་
ཆེན་ལྷག་ ཅིས་སོ། །སྤྱག་གུ་ནི་གདུལ་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་
པར་བུ་བའི་གཞིར་གྱུར་པས་སོ། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་མཛེས་ནི་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ལ་དུས་ཡུན་རིང་དུ་བལྟས་ཀྱང་བལྟ་བས་ཚོག་མི་
ཤེས་ཤིང་བལྟ་བས་མི་ངོམས་པ་འོ། །

ད་ནི་ཚས་གྱི་སྤྱིན་པའི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། **འཛིག་རྟེན་པའི་**
 གདུལ་བྱ་ལ་**ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལེགས་པ་སྟོབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་མཆོམ་བྱེད་པ་སྟེ།** དེ་
 ཡང་བཟོ་རིག་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་དང་། སྐྱ་རིག་པ་དང་། གཏན་
 ཚིགས་རིག་པ་ནི་ཐུན་མོང་ངོ་། །ནང་དོན་རིག་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་
 རྣམས་སྟོབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་མཆོམ་འདུག་ཅེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ། **འཛིག་རྟེན་སྟོབ་**
དཔོན་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྐྱལ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་ཚས་སྟོན་པས་སོ། **འཛིགས་པ་**
མེད་ནི་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པས་མ་
གོས་པའམ་རྣམ་རྟོག་གིས་མ་གོས་ཏེ། འགྲོ་བའི་བག་ཚ་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པས་
 སོ། **མགོན་ནི་མགོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་བ་རྣམས་**
ཀྱི་མགོན་དུ་གྱུར་པ་ཡང་མཆོམ་ཏོ། **སྐྱབས་ནི་བསྐྱུང་བ་དང་སྐྱབས་འདོད་པ་རྣམས་**
ལ་བསྐྱུང་ཞིང་སྟོབ་པའི་གཟུགས་འཛིན་པ་ཡང་མཆོམ་ཏོ། །དཔེར་ན་བཟོ་བོ་སྐྱ་ཅུའི་
 ལོ་རྒྱུས་བཞིན། **འཛིག་རྟེན་ཡིད་གཙུགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་**
ལ་ཚས་ཉིད་སྟོང་པའི་དོན་བསྟན་པས་འགྲོ་བའི་ལྟ་བ་ངན་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཡང་
མཆོམ་ཏོ། **སྐྱབས་(དང)ནི་སྐྱབས་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་**

ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་སར་མཛུ་འདུག་པས་སོ། **སྒྲོབ་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུད་མི་**
གཙོད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སོ། **ཁྲ་ན་མེད་ནི་ཏ་སྤྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་**
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། **ནམ་**
མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟོན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པས་སོ། **ཐམས་**
ཅད་མཐུན་པའི་(ཡེ་ཤེས་)ནི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
ཅིང་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་དང་འཁོར་བར་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། **ལམ་ཚོ་ནི་**
མཚོ་དང་འབྲས་སྟེ། **ཚོས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དེས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པས་སོ།** **དེས་**
གར་ཁྲབ་ཏུ་སྐྱལ་པའི་སྐྱུས་ཁྲབ་ལ། **དེས་གར་ཁྲབ་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་**
པས་མཚོ་ཞེས་བྱའོ། །

ད་ནི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། **དཔེར་ན་སྒོ་ངའི་ལྗི་**
ལྗོ་སྒོ་ངའི་སྐྱབས་ཀྱིས་བརྟམས་པ་དེ་འབྲེད་པ་དང་འབྲས་བར། **མ་རིག་པས་དབུ་**
མཛེད་པའི་རྟོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་གཉེན་མ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྒོ་

བའི་སྐབས་དང་འདྲ་བར་བརྟམས་ནས་གནས་པ་ལ་ཤེས་རབ་གྲིས་དེ་རྣམས་བྲལ་བར་
བྱེད་པས་ན་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྲིད་པ་(འི་)ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟའོ། །5་
བ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ལ་བདག་རྩ་བ་བྱུང་བས་བྲ་བ་སྟེ། མི་ཐར་བའི་གནས་
ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །འཛོམས་པ་པོ་ནི་མཁྱེན་གཉིས་མེད་གྲིས་ཡང་དག་པའི་དོན་
བསྐྱོམ་པས་འཛོམས་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཉོན་མོངས་མ་ལུས་ནི་ཉོན་མོངས་
པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་
བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་མ་རིག་པ་ནི་ལས་དང་
འབྲས་བུ་ལ་ཚོངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚོངས་པའོ། །གཉིས་པ་སྟེད་པ་ནི་
འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་དགའ་བའོ། །གསུམ་པ་ལེན་པ་
ནི་འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་སོ། །ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་འདུ་བྱེད་ནི་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་
བའི་ལས་ལ་འདུ་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་སྲིད་པ་ནི་ལས་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་
བ་དེས་བཞག་པའི་ས་བོན་སེམས་ལ་ཡོད་པའོ། །སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
ལ་ནི་རྩུ་བདུན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་

མཆེད་དུག་དང་། རེག་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཆག་ཤིངོ། །དེ་
 རྣམས་མ་ལུས་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡང་མཉུནོ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ནི་ཁམས་
 གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲའོ། །རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་
 འདྲ་བར་མི་གནས་པའི་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་སྐྱམ་སར་གནས་པ་ཡང་མཉུནོ། །
 ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཟང་པོའི་སྟོད་པ་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་བརྟེན་ས་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་དབུ་རྒྱན་དང་ཅོད་པན་(ཅན)་དུ་བྱུང་
 བ་ཡང་མཉུནོ། །དབུ་རྒྱན་དེའི་གཟུགས་གང་ཞེ་ན། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་
 (རྒྱན་)དུ་ཐོགས་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །སྤྱུག་བསྐྱལ་གསུམ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་
 སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་ལོ། །དེ་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ནི་ཤེས་བྱ་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་
 པ་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ནི་སྤིང་
 པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་། འདོད་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྩལ་བྱིམས་
 དང་བརྩལ་ཞུགས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བཞི་ལ་བརྟེན་
 བས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་ལུས་སྤངས་ཉེ་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་

པའོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། བ་བ་དང་།
 འཆི་བའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པ་ཡང་
 མཆོད་འོ། །**སྤྱུག་བསྐྱེལ་ནི་འབྲས་བུའི་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་ཏེ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱུ་**
 ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་མཚན་གཞི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ། མཚན་ཉིད་རྟོག་
 འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱུང་བས་འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
 རྒྱུ་དེ་སྟོང་བ་ཡང་མཆོད་ཡིན་ཞེས་སོ། །**ཞི་ནི་འབྲས་བུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ།** ཉོན་
 མོངས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྤྱི་དན་ལས་འདས་པའོ། །**གསུམ་སེལ་མཐའ་**
ཡས་ནི་བདེན་པ་གསུམ་གྱི་མཐའ་མ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་
 བརྒྱ་བྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་བརྒྱད་བྲི་བཞི་སྟོང་བསྟན་པས་སོ། །
 ཆོས་དེས་འབྲས་བུ་ཅི་ཐོབ་ཅེ་ན། **གྲོལ་གསུམ་ཐོབ་སྟེ།** དེ་ཡང་གྲོལ་
 བ་ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བས་སོ། །**གསུམ་ནི་ཉན་རང་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་**
 དཔའོ། །**ཐོབ་ནི་བྱང་རྒྱུ་གསུམ་ཐོབ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མཆོད་བཞུགས་ཞེས་**
 པའོ། །**སྦྱིབ་པ་ཀྱན་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དང་།** ལས་ཀྱི་དང་། རྣམ་
 པར་སྦྱིན་པའི་དང་། ཤེས་བྱའི་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྦྱིབ་པའོ། །ཅི་ནི་

ཕྱིར་སྒྲིབ་ཅེ་ན། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་ལ་བསྒྲིབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཤེས་
བྱའི་སྒྲིབ་པས་ཐར་པ་ལ་བསྒྲིབ་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་སྟོམས་འབྱུག་གི་སྒྲིབ་པས་ནི་
གནས་ལ་བསྒྲིབ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་བཟང་པོ་སྐྱེར་མི་སྟེར་བའོ། །སྒྲིབ་པ་དེ་
རྣམས་ལས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ངེས་པར་གྲོལ་ཞེས་སོ། །མཁའ་ལྟར་ནི་
ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་བྲལ་བ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་སྟོང་ཉིད་མཉམ་
པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡང་མཇུགོ། །ཉོན་མོངས་ངི་མ་ཀུན་ནི་གོང་གི་ཉོན་མོངས་
པ་དེ་གསུམ་མོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་སྤངས་པ་ཡང་མཇུགོ། །

ད་ནི་པ་སྒྲའི་རིགས་ཀྱི་རྩི་རིགས་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་རྟོགས་
པ་དང་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་དེ། དེ་ཡང་དུས་
གསུམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པའོ། །དུས་མེད་ནི་
དོན་དམ་དུ་འདས་པ་ནི་འདས་ཟེན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ནི་ཕྱིས་འབྱུང་བས་རྒྱར་
མི་རུང་བ་དང་། ད་ལྟ་བ་ནི་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པས་ན་དུས་གསུམ་མ་གྲུབ་
པའོ། །རྟོགས་པ་པོ་ནི་དུས་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཆེ་བ། དུས་མེད་དོན་དམ་
ཟབ་པ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡང་མཇུགོ། །

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་(སྤྱ་ཆེན་པོ།) །གཙོ་བོ་ནི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་
གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་མངའ་བ་རྟེན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
འཁོར་བ་ནས་འདྲེན་པའི་དཔོན་གྱེད་པ་ཡང་མཆོད། །ཡོན་ཏན་ཐོད་ཅན་ནི་དཔེར་
ན་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་པས་བརྒྱན་པའི་སྟེང་དུ་མེ་རྟོག་གི་སྤེང་བ་ཐོད་དུ་
བཅིངས་པ་དང་འདྲ་བར་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ན་མཆོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་(རྣམས་ཀྱི་)ཐོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འདུག་པས་
སོ། །

ད་ནི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་ཞིང་སྟོང་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་
མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་དེ། (ཉོན་མོངས་ཀུན་ལས་རྣམས་གྲོལ་བ། །
ནམ་མཁའི་མཐའ་ལ་རབ་གནས་པ།) །ལུས་ཀུན་(ལས་ནི་
རྣམས་གྲོལ་བ།) །ལུས་ཀུན་ནི། ཆོས་ཀྱི་ལུས་དང་། འདོད་པའི་ལུས་
དང་། རྟོག་ཀྱི་ལུས་དང་། འཇིགས་པའི་ལུས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་ལུས་ནི་གཟུགས་
ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྟའི་ཆོས་ཅོམ་དུ་འཛིན་པའི་ལུས་སོ། །འདོད་པའི་
ལུས་ནི་འདོད་ཁམས་རིས་དུག་ལྟའི་ལུས་ཏེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་མ་བྲལ་

བའོ། ཁོར་གྱི་ལུས་ནི་འདོད་ཁམས་མི་ཡི་ལུས་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཁོར་གྱིས་གདུངས་
ཤིང་ཁོར་ལ་ཆགས་པའོ། འཇིགས་པའི་ལུས་ནི་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་ལུས་ཏེ། དེ་
རྣམས་ལས་གྲོལ་བས་སོ། **ཁམ་མཁའི་ལུས་ལ་རབ་གནས་པ། །**
ཁམ་མཁའི་ལུས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒྲོམ་པ་ལ་
གནས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁམ་
མཁའ་རྣམ་པར་བསྒྲོམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒྲོམ་པའོ་ཞེས་སོ། །
མན་ངག་ཏུ་ཁམ་མཁའ་ལམ་འབྱེར་གྱི་ཚྭ་གས་རིམ་སྦྱར་རོ། །

ད་ནི་རིན་པོ་ཆེ་དང་བུམ་པ་བཟང་པོ་དང་བཅས་པས་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་འདོགས་
པའི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། དེ་ཡང་ཡིད་བཞིན་ཁོར་བྱ་ལ་སོགས་པ་འདི་
རྣམས་ལ་ཁམ་མཁའ་ལམ་འབྱེར་གྱི་ཚྭ་གས་རིམ་བསྒྲོམ་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་འགྲོ་བ་
དང་། ཟབ་མོ་གསང་སྤྲུགས་སུ་བསྐྱུག་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གསང་
སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་གཞན་དག་ནི་བསྐྱེད་ཚྭ་གས་བསྒྲོམ་པས་ལས་ཆེན་བརྒྱད་དང་
ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ཐོབ་པར་བཤད་དེ། འདིར་སྒྲོམ་བསྐྱེད་བྱས་ཀྱང་
དེ་ལྟ་བུ་མི་འདུག་གོ་ཞེ་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བྱ་དང་བུམ་པ་བཟང་པོ་དང་དཔག་

བསམ་གྱི་ཤིང་དང་འདྲ་སྟེ། ལས་ཆེན་བརྒྱད་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་
 བྱུང་ཞེས་པ་འོ། །ཡང་ན་གདུལ་བྱ་དབུལ་ཕོངས་ཅན་རྣམས་ལ་འདི་རྣམས་སུ་སྦྱུལ་
 བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་འོ། །དོན་གོ་དེ་རྣམས་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་དེ། དེའི་
 ཆོག་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། **ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་**ཞེས་པ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་
 འདོད་པའི་དོན་སྟེར་རུས་པ་འོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་(**ཆེན་པོ་**)འཆང་བ་ཡང་
 མཛུགས་པ་འོ། །**བྱམ་བཟང་པོ་**ནི་བརྟན་པ་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱམ་ཅིང་སྦྱུལ་པས་སོ། །
རིན་ཆེན་ཀུན་གྱི་ནི་ལྟ་དང་གྲུ་ལ་ཡོད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་མཛུགས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་
 མཚོག་དུ་བྱུར་པས་སོ། །**དཔག་བསམ་ཤིང་(ཆེན་)**ནི་དེའི་གྲིབ་མས་གར་
 བྱམ་པ་ཚུན་ཆད་དུ་གདུལ་བྱ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་འོ། །
རྒྱས་པ་སྟེ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བར་སྦྱུལ་པས་སོ། །བྱམ་པ་བཟང་པོ་ཆེ་བའི་མཚོག་ནི་ཡིད་
 ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་བྱམ་པའི་ནང་དུ་ལག་པ་བཅུག་པ་ཙམ་གྱིས་སྟེར་བ་འོ། །
(བྱེད་པ་)སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་བྱེད་ནི་གདུལ་བྱ་དབུལ་ཕོངས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་
 རྣམས་སུ་སྦྱུལ་ནས་དོན་བྱེད་པ་ཡང་མཛུགས་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཅན་གོ་མིའི་ཞལ་
 བས། བྱམ་བཟང་དཔག་བསམ་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི། ཁོར་བུ་སེམས་དཔལ་

དང་ལྡན་མ་ལགས་པ། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་བདེ་བ་བྱིད་ན། །ཐུགས་
 རྗེ་བདག་བགྲིས་བཙམ་ལྡན་སྒྲོས་ཅི་འཚལ། །ཞེས་སོ། །**ཡན་འདོགས་པ་ནི་**
 འདི་དང་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀར་རོ། །**སེམས་ཅན་མཉེས་གཤིན་(པ)་ནི།** གདུལ་
 གྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱ་གཅིག་ཤུའི་མ་ལྟར་ཉེ་རིང་མེད་པར་དོན་བྱེད་པའོ། །
 ད་ནི་དུས་དང་བསམ་པ་མཁྱེན་པའི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། **བཟང་བ་ནི་ཆོས་**
 དགོ་བ་བརྩུལ་སོགས་པ་སྟོན་པའོ། །**ངན་པ་ཤེས་(ཤིང་)**ཞེས་པ་ནི་མི་དགོ་བའི་
 ལས་སྒོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་མི་དགོ་བས་མི་གོས་སམ་ཞེ་
 བ། སྒོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སྟིང་བཅེར་བཅས་ལ་མི་དགོ་མེད། །ཅིས་
 གསུངས་པས་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་དགོ་བས་མི་གོས་
 པའོ། །དེ་ཡང་བབ་ཅོལ་དུ་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། **དུས་ཤེས་པ་སྟེ་**འདི་ནི་འཇུག་པའི་
 དུས་དང་། འདི་ནི་ཆོས་བསྟན་པའི་དུས་དང་། འདི་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་
 བའི་དུས་དང་། བཏང་སྟོམས་བསྟོམ་པའི་དུས་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་
 དུས་ཤེས་པའོ། །**བྱུང་བདག་ནི་**གཡོ་བ་ནང་བརྩུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་བྱུང་
 པའོ། །**དམ་ཤེས་ནི་**སྟིང་པོ་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་གསང་སྤྲགས་དང་རིགས་སྤྲགས་

རྣམས་ཤེས་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་དམ་ཚིག་དང་
ལྷན་ཏེ་དེ་རྣམས་ཤེས་པ་ལས་མི་འདའ་བས་སོ། །**དུས་ཤེས་**ནི་སློང་བའི་བསམ་
པ་ཤེས་ནས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་དུས་སུ་འདུག་པ་དང་། རྩལ་བྲིམས་བསྐྱུང་བ་ལ་
མོས་པ་ཤེས་ནས་རྩལ་བྲིམས་བསྐྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཤེས་པ་ཡང་མཉུནོ། །
སེམས་ཅན་དབང་དོན་ཤེས་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་གི་བསམ་པ་
མཐུན་པའོ། །**རྣམ་བྱོལ་གསུམ་(ལ)**ནི་ཉན་རང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །**མཁས་**
པ་(པོ)ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བཞིན་དུ་མཐུན་པས་སོ། །

ད་ནི་ཡོན་ཏན་མངའ་བ་དང་བཀྲ་ཤིས་པའི་མཚན་ཀྱི་སློ་ནས་བསྟོད་དེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་བཅས་དང་མཚན་མེད་ཀྱི་**ཡོན་ཏན་**ཐམས་ཅད་དང་**ལྷན་**
(ཞིང་)པ་ཡང་མཉུནོ། །**ཡོན་ཏན་ཤེས་**ནི་ཐུ་སྟེགས་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པའོ། །འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་
མཉུནོ། །**(ཆོས་ཤེས)**་བཀྲ་ཤིས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་
མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པའོ། །**བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་**ནི་དད་པ་དང་ལྷན་
པས་མཉུ་གཉིས་མེད་འདི་བསྟོམ་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་བཀྲ་ཤིས་པ་ཆེ་རིང་བ་དང་ནད་

མེད་པ་དང་འབྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱུས་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་སོ། **།བཀྲ་ཤིས་ཀུན་གྱི་བཀྲ་ཤིས་པ་ནི།**
 བཀྲ་ཤིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་རྩེ་བཙུན་གྱི་བཀྲ་ཤིས་འདི་ཤུལ་དུ་བྱུང་བས་སོ། །
གྲགས་པ་(འི)ནི་བསྐྱལ་པ་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་དུས་སུ་གཟུགས་སྤྲ་
 ཚོགས་སུ་བསྒྲུན་ནས་ཚོགས་བསགས་སྟེ། སྤྲ་ག་མོ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་ལུས་
 སྦྱིན་པར་བཏང་བ་ལྟ་བུའོ། **།བཀྲ་ཤིས་ནི་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲོམ་པས་ཤུན་སུམ་ཚོགས་**
པའི་བཀྲ་ཤིས་བྱུང་བས་སོ། **།སྦྲན་གྲགས་ནི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་རྩལ་སྤྲིམས་**
བསྐྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ། སེར་སྤྲ་དང་རྩལ་སྤྲིམས་འཆལ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་དྲི་མའི་སྒྲོན་མེད་པའི་གྲགས་པ་མངའ་བས་སོ། **།དགེ་ནི་དགེ་**
བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སེམས་ཅད་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་བ་ཡང་མཆུག་འོ། །
 ད་ནི་དབུགས་འབྱིན་ཞིང་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་མཚན་གྱི་སྒྲོན་མ་བསྟོད་དེ།
དབུགས་འབྱིན་ཆེན་པོ་ནི། སངས་རྒྱུས་མཉམ་སྦྱར་གྱི་དབུགས་དབྱུང་གི་ད་ལ་
 ཆེན་པོ་དུག་ཏུ་སྦྱུལ་པའོ། **།དགའ་སྟོན་ཆེན་མོ་སུ་སྟེགས་པའི་དགའ་སྟོན་ཏེ་དང་**
པས་ཀུན་ནས་བསྐྱུང་ནས་ཚངས་པ་དང་བྱབ་འབྱུག་ལ་མཚོད་པ་བྱེད། སྦྱིང་རྩེས་

ཀུན་ནས་བསྐྱང་ནས་འོག་མ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་
 པ་སངས་རྒྱུས་པས་དད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་ནས་དགོན་མཚོག་མཚོད། སྦྱིང་རྒྱུས་
 འོག་མ་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའོ། །ཡང་ན་ལོ་ཀ་དང་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་དགའ་
 སྟོན་གཉིས་ཀ་ཡང་མཆོད། །**དགའ་ཆེན་ནི་**གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་ལ་
 འདུལ་བྱེད་སྤུལ་པའི་སྤྱུལ་བྱ་ན་མེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་སོ། །**རྩལ་མོ་ཆེན་པོ་**
 (སྦྱི)ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སྤུལ་སྤྱུ་དེ་ཡི་ཟག་པ་མེད་པའི་རྩལ་མོས་གདུལ་བྱའི་ཡིད་ཆོམ་
 པར་བྱེད་པས་སོ། །

ད་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བཀྱར་ཞིང་རིམ་འགྲོའི་གནས་ཀྱི་མཚན་གྱི་སྟོ་
 བས་བསྟོད་དེ། **བཀྱར་སྦྱིན་**ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་
 སེམས་ཅན་གྱི་མཚོད་པར་བྱ་བའི་འོས་སུ་འདུག་པས་སོ། །**རིམ་གྲོ་ནི་**ཉན་ཐོས་
 དང་རང་བྱུང་ལ་སོགས་པས་མཚོད་པ་ཇི་ལྟར་འོས་པའི་རིམ་གྲོ་བྱེད་པས་སོ། །
ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་གྱི་རོ་བོར་གནས་པ་ཡང་
 མཆོད། །**མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་**ནི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔས་འདུལ་བ་ལ་དེར་སྤུལ་ནས་དོན་བྱེད་པས་སོ། །**དཔལ་**ནི་ལྟའི་སྤྱུའོ། །དེ་

ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོམས་པས་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་ནི་གྲགས་པ་བདག་གོ།
གདུལ་བྱ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་མཆོག་ལྟོན་ནོ། །མཆོག་སྦྱིན་
ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟར་བར་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱི་
རོལ་ལུ་སྟེགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་དེ་
གཙོ་བོར་(སྟེ)འདུག་པས་སོ། །

ད་ནི་སྐབས་ཀྱི་དམ་པ་དང་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་མཚན་གྱི་
སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། སྐབས་སུ་འོས་ནི་དམན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་
སྐབས་མེད་པ་ཀུན་གྱི་འོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མཆོག་དེ་སྐབས་ཀྱི་དམ་པ་འོ། །འཇིགས་
རྟེན་དབྱེ་(སྟེ)ནི། ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་འཐབ་པས་ལྟ་པམ་པས་ཡིད་འབྱུགས་ཏེ།
འཇིགས་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་འཇིགས་པ་བརྒྱད་འབྱུང་བ་ནི། བད་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་།
འཆི་བའི་འཇིགས་པ་དང་། ལུ་གཤེན་འཇིགས་པ་དང་། རྒྱུ་འཇིགས་པ་དང་།
སྤྱིན་པའི་འཇིགས་པ་དང་། ཆ་ག་པའི་འཇིགས་པ་དང་། བྱི་བའི་འཇིགས་པ་
དང་། མེའི་འཇིགས་པ་འོ། །དེ་རྣམས་མཆོག་སེལ་བས་ན་རབ་ཀྱི་མཆོག་
གོ། །འཇིགས་པ་མ་ལུས་ནི་སེལ་བའི་འཇིགས་པ་དང་། སྤང་བའི་འཇིགས་པ་

དང་། མེའི་འཇིགས་པ་དང་། སྤྱལ་གྱི་འཇིགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་འཇིགས་
པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པའི་འཇིགས་པ་དང་། མཚོན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་།
ཐོག་འབབ་པའི་འཇིགས་པ་ལོ། །དེ་རྣམས་ཇི་བཙུན་གྱི་མཚན་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་
སེལ་བ་(པོ)ལོ། །

ད་ནི་བརྟུལ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྤྲང་བའི་མཚན་གྱི་སྒོ་
ནས་བསྟོད་དེ། **གཙུག་ཡུང་ནི་སྐྱེ་དང་ཁ་སྤྱུ་ཐམས་ཅད་བྲེགས་ན་སྐྱེའི་གཙུག་**
ཡུང་གཅིག་པ་བྱས་ཏེ་དེས་འདུལ་བ་ལ་དེར་སྤྲང་བའོ། །**ཡུང་(བྱ)ནི་ལྷ་འདུལ་བ་**
ལ་ཡུང་བྱ་གསུམ་པ་ཅན་ནོ། །**ལྷ་ལོ་ཅན་ནི་རལ་པ་ཅན་གྱིས་འདུལ་བ་ལ་རལ་**
པ་ཅན་ནོ། །**རལ་པ་ནི་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་སེལ་བྱར་བྱས་ནས་དེ་རལ་པ་གཅིག་ཏུ་**
བསྟོངས་ཏེ་དེས་འདུལ་བ་ལ་ལོ། །**ལྷ་ཇི་ནི་ཕྱ་ལྷ་ཇིས་སྐྱེ་རགས་བྱས་ནས་**
འདུལ་བ་ལ་དེར་སྤྲང་བའོ། །**ཅོད་པན་ཐོགས་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དབུ་ལ་ཉི་མའི་ཅོད་**
པན་དང་། དབང་ཡུག་ཆེན་པོའི་དབུ་ལ་ཁྲ་བའི་ཅོད་པན་ཅན་ཏེ། དེས་འདུལ་
བ་ལ་དེར་བྱང་བ་ཡང་མཁྱེལོ། །

ད་ནི་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་བརྒྱད་

ལས། དང་པོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཚན་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། **གདོད་ལྗེ་ནི་མེ་ལོང་**
ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་སུ་རྩ་བའི་ཞལ་སྟོན་པོ། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 གཤམ་སེར་པོ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱབ་དམར་པོ། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཡོན་ལྗེ་དཀར་པོ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་སུ་སྟེང་ཞལ་
 དཀར་པོའོ། །དབུ་དེ་རེ་རེ་ལ་སྟོགས་བཞི་དབུས་དང་ལྔར་སྐྱའི་**གཙུག་ཕུད་ལྗེ་**
ལྗེ་དང་ལྗན་པའོ། །གཙུག་ཕུད་དེ་ཕྱེད་གཤགས་སུ་བྱས་པ་ནི་**རྩུར་ཕུད་ལྗེ་**
 པའོ། །དེའི་རྩ་བ་ནས་པར་མེ་རྟག་གི་ཕྱེད་བའི་ཐོད་བཅིངས་པས་**མེ་རྟག་ཐོད་**
 རོ། །དེ་ལྟར་དང་པོའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱར་སྐྱལ་པ་ཡང་མཁྱའོ། །

དེ་ནི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་དཀའ་ཐུབ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གདུང་རྒྱུད་དང་བཅས་
 པའི་མཚན་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། **མགོ་རྒྱུ་མ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པ་འདུལ་བ་ལ་**
སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་བྱེགས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་ལུགས་ཅན་ནོ། །ལྟ་སྟེགས་པ་འདུལ་
 བ་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་བྱེགས་ཏེ་རྩ་ལྷན་ཇི་འོ་སྐྱེ་རགས་ཅན་ནོ། །**བརྟུལ་ཞུགས་ཆེན་**
མོ་(པ་)ནི་སངས་རྒྱུས་པ་འདུལ་བ་ལ་དཔལ་ཏེ་རུ་ཀ་རུས་པའི་རྒྱན་ཅན་ནོ། །ལྟ་
 སྟེགས་པ་འདུལ་བ་ལ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་རུས་པའི་རྒྱན་ཆ་ཅན་ནོ། །བསྐྱལ་པ་

གངས་མེད་པ་ལ་ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་ལ་ཆེར་གནས་པ་ཡང་མཁྱེའོ། །

བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་ནི་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཚངས་པར་སྐྱོད་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་
 ཁྱིམ་དུ་མི་གནས་པར་ནགས་ཁྲོད་ལ་སོགས་པར་གནས་པས་བསྐྱུང་བས་ཚོག་མི་
 ཞེས་པ་ཡང་མཁྱེའོ། །**དཀའ་ཐུབ་མཐར་ཕྱིན་**པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་

པོ་ཉི་བར་ནི་བའི་དཀའ་ཐུབ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ལུས་གཡོ་འགུལ་དང་བྲལ་
 བ། དག་གི་དབུགས་དབྱུང་དུ་བ་དང་བྲལ་བ། སེམས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་
 དང་བྲལ་བའོ། །**དཀའ་ཐུབ་ཆེན་**ཅི་རྒྱ་པོ་ནི་རྒྱ་ནའི་རྩར་ལོ་དུག་ཏུ་ཉིལ་བྱེད་ཅམ་

གསོལ་བའི་དཀའ་ཐུབ་མཛོད་པའོ། །**གཙང་གནས་(དམ་པ)**ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་
 རིག་བྱེད་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །**དེ་ལྟར་མཁྱེ་བརྟུལ་ཞུགས་**ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་
 པས་སོ། །**གོ་བྱ་ཏམ་**ནི་རྒྱལ་པོ་ན་བའི་སྐས་ལྟ་རྒྱུ་ཇོ་དང་། གོ་བྱ་ཏམ་འེལ་

རྒྱས་བཞིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཡའི་གདུང་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བ་ཡང་མཁྱེའོ། །**དེ་ཉིད་ཀྱི་**
ཕྱིར་ན་དམ་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཞེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཟོ། །

ད་ནི་བྲམ་ཟེ་དང་ཚངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། **བྲམ་ཟེ་ནི།**

འཛིག་རྟེན་པའི་བྲམ་ཟེ་བྱེད་པའི་རྒྱེན་གསུམ་སྟེ། རྒྱེན་གནས་དང་། དཀའ་ཐུབ་

དང་། ཐོས་པ་འོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་གནས་ནི་ཚངས་པའི་ཞལ་ནས་སྐྱེ་བར་འདོད།
 དཀའ་ཐུབ་ནི་དུས་རྒྱུན་དུ་ལུས་ངག་དཀའ་ཐུབ་ལ་འཛོག་ལུས་པ་འོ། །ཐོས་པ་ནི་
 རིག་བྱེད་བཞི་ཐོས་པ་འོ། །དཔེ་དེ་ལྟར་འཇམ་དཔལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 བཅའ་ཟེ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་གནས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་འོ། །དཀའ་ཐུབ་ནི་
 དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོམས་པར་འཛོག་པ་འོ། །ཐོས་
 པ་ནི་ཚོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་འོ། །ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་
 པའི་བཅའ་ཟེ་དང་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་བཅའ་ཟེ་གཉིས་ཀར་བྱུང་བ་ཡང་མཐུན། །**ཚངས་**
པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་ཚངས་པས་འདུལ་བ་ལ་དེར་སྐྱུལ་པ་འོ། །**ཚངས་**
པ་ཤེས་ནི། དང་པོ་ཚངས་པ་འདི་གདོང་ལྔ་པ་ཡིན་པ་ལ། རྩབ་འཇུག་དང་
 གཉིས་འཇུག་པ་བྱས་ཏེ་རྩབ་འཇུག་གིས་འཁོར་ལོ་ཞིག་བརྒྱབ་པས་ཚངས་པའི་སྟེང་
 གི་མགོ་བཅད་དེ། དེ་ནས་ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་གྱིས་ཞལ་མཆུ་བྱས་པས་ཚངས་པའི་
 མགོ་བཅད་པ་དེ་རྩབ་འཇུག་གི་སྟེ་ལ་ཐོགས་ཟེར་ནས། དེར་བཏགས་པས་ཚངས་
 པའི་མགོ་བཅད་ལ་རྩབ་འཇུག་གི་སྟེ་ལ་བཏགས་པ་ན་ཚེ་སྟེ། ཞལ་མཆུ་བསྐྱར་
 བས་ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་གྱིས་རྩབ་འཇུག་གི་མགོ་ལ་ནད་ཞིབར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་སྐྱབ་བ་ཆོས་

གཅིག་པ་ཞིག་གིས་བརྒྱན་ནོ། །དེར་ཚངས་པའི་གཏོང་བཞི་ནས་སྟན་ངག་གི་
 རིག་བྱེད། དེས་བཟོད་ཀྱི་རིག་བྱེད། མཚན་སྦྱིན་ཀྱི་རིག་བྱེད། སྤྱིད་སྤྱང་གི་
 རིག་བྱེད་དང་བཞི་བཟོད་དོ། །སྤྱུ་ལ་བཟོད་ན་ཁྱབ་འཇུག་ལའོ། །དེས་དབང་
 ལྷག་ཆེན་པོ་ལ། དེས་སྦྱེས་དགའི་བདག་པོ་ལ། དེས་དབང་ལྷན་ལའོ། །དེས་
 བྱང་སྤོང་གནས་འཛོག་ལའོ། །དེས་མདའ་ལྟར་སྤྲང་བ་ལའོ། །དེས་གཉིས་
 འཁྱུང་ནག་པོའི་བྱ་ལའོ། །དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བཟོད་དོ། །དེ་ནི་ལོ་ཀ་བའི་ཚངས་པ་
 ཞེས་པ་དེ་དཔེར་བཞག་ནས་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཚངས་པ་ཞེས་པ་ནི་གཉིས་སྤྱམ་མེད་
 པའི་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་ནས་དེ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་དང་སྤྱུ་ལ་སྤྱོད་གཉིས་བྱུང་སྟེ། གསུང་
 རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བཟོད་པས་སོ། །ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་
 པ་དང་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཚངས་པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མཛུམོ། །**ལྷ་དན་**
འདས་པ་ནི་ཀུན་དགའ་བོ་འདི་དང་པོ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱུ་གུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་དུས་
 སྤྱུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱོད་པ་ལ་ཞུགས་ནས་གཏོང་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱུ་གཏོང་བ་
 དང་། གཏོང་བ་ཆེན་པོའི་སྦྱོད་པ་བྱེད་པ་ལ། དེའི་དུས་སྤྱུ་སྤྱེགས་ཀྱི་སྤྱུ་ལ་
 པ་བྲམ་ཟེ་ཤིན་ཏུ་མི་སྤྱུག་པ་ཞིག་ན་རེ། ཀུན་དགའ་བོ་དང་ལ་ལག་པ་གནང་ཟེར་

ནས། ལག་པ་གཡས་པ་བཅད་དེ་གཡོན་པས་བྱིན་པས་སྟོད་ཀྱི་ལག་པ་གཡོན་པ་
 བཅོག་ལག་གིས་བྱིན་པ་འདི་མི་འདོད་ཟེར་རོ། །ཀུན་དགའ་བོས་ལག་པ་གཡས་
 པ་བཅད་ཀྱི་རྟིང་ལ་གཡོན་པས་སྦྱིན་པ་ལས་གང་གིས་སྦྱིན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོད་པ་
 འདི་ཡང་དགའ་བར་འདུག་ཟེར་ནས། ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་སྟོད་པ་ལ་ཞུགས་
 ཏེ། འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོའི་
 ཆོས་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་ནི་ཆངས་པའི་གཟུགས། །གལ་ཏེ་མ་རྫོགས་མ་
 རྫོགས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །**ཆངས་པ་**ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་དེ་
 ཆངས་པའི་གཟུགས་སུ་སྦྱལ་པའོ། །མཉུས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
 ཅམ་ལས་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་མཉུ་ཉིད་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་**ཐོབ་པས་སོ།** །

ད་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ལམ་སྟོན་ཅིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་བཅས་པའི་
 མཆན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། **གྲོལ་བ་**ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བས་ཉན་
 མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བས་སོ། །**ཐར་པ་**ནི་མཐོང་སྤང་གི་ཉན་མོངས་
 པའི་སྦྱིབ་པ་དག་པས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ལམ་བབྱོད་པ་ཡང་མཉུའོ། །**རྣམ་**

གྲོལ་ལུས་ནི་མཐོང་སྤང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཏེ། བྲན་པའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ལ་དམིགས་པ་མི་གཡེང་བར་གནས་པས་བྲན་པ་ཡང་དག་པ་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཆོས་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་འབྱེད་པས་ཆོས་
 རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྐྱོམ་པ་
 ལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་བཅས་པས་བསྐྱོམ་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 ཡན་ལག་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དགའ་བས་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་
 པས་དགའ་བ་ཡང་དག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ལུས་དང་སེམས་ལ་མཉམ་
 པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྤང་བུ་རྣམས་
 སྤོང་བས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་ལྟར་གནས་པ་ལ་
 འཛིག་ཏེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བས་བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
 ལག་གོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དོ། །

སྟོམ་ལམ་གྱི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། བསྐྱོམ་པ་
 ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་ཆོག་

མི་སྤྱོད་བས་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། འབྲེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་ཤེས་རབ་ལ་ཡིད་
 ཆེས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དག་དང་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་པས་ཡང་དག་པའི་
 ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡོ་བྱད་བསྐྱུངས་པ་སྟེ་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཆོད་འཛིན་
 པར་འཆོ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་འོ། །ལམ་ལ་བསྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་
 རྩོལ་བ་དང་། བྱིང་ཆོད་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ཡང་དག་པའི་བྲན་པ་དང་།
 བསམ་གཏན་ལ་གནས་པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་
 བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
 སྟོང་བ་འོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་དེ་མཉུ་འོ། །རྣམ་
 སྟོང་ཞི་དུག་གསུམ་གྱི་འཆིང་བ་ལས་སོ། །ཞི་བ་ནི་སྤྱོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་། འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། འོང་
 བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། བྱ་དང་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། སྤྱོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་
 སྟོད་པ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི། དམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་
 ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞི་བ་ཉིད་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྱོས་པ་ཞི་
 བས་སོ། །

དཀྱིལ་པ་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཞིག་འཆད་དེ། ལྷ་པོ་
 ལས་འདས་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་པར་བཞད་པའོ། དེ་ཡང་ལྷ་པོ་
 ཞེས་པས་མདོར་བསྟན་ལ། རྣམ་པར་གཞག་གིས་རྒྱུ་པར་བཞད་དོ། །
 དེ་ལ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་པོ་ལས་འདས་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་
 མེད་པའི་ལྷ་པོ་ལས་འདས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། **ལྷ་པོ་འདས་**
 ཞེས་པས་ལྷ་པོ་ལས་འདས་པའི་ལྷ་པོ་ལས་འདས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཁམས་འོག་མ་
 ལ་སྟོན་དུ་བཞུགས། ཁམས་གོང་མ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བཞུགས་ཏེ། **ཞི་བ་སོགས་**དང་
 རགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་པས་འབྲས་བུ་ཆོངས་པའམ་བྱ་བ་འཇུག་ལྟ་བུ་ཞིག་
 ཐོབ་པས་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པའོ། **ལྷ་པོ་འདས་**ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷ་
 པོ་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་སྟོན་ཐོས། ལྷ་པོ་
 ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་ཏེ་བདེན་པ་བཞི་བསྟོམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 པ་ཅོམ་དུ་རྟོགས་པའོ། **ལེགས་པར་ལྷ་པོ་འདས་**(དང)ནི་རང་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་ལྷ་པོ་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟོན་འབྲེལ་ལྷགས་ནས་འབྱུང་བ་དང་
 ལྷགས་ལས་བསྐྱེད་པ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་བསྟོམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་

སྤང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་བཟུང་བ་སྤྲུགས་འགའ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའོ། །

ད་ནི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་ལྷ་
ལས། ཉི་ནི་མཐར་འགྲོ་བ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ཞེ་སྤང་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མི་བསྐྱོད་པའི་
མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེར་འགྲོ་བའོ། །**བདེ་སྤྲུག་སེལ་བ་**ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་
གྲིས་གདུལ་བྱ་སེར་སྤྲུ་ཅན་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེར་ཞིང་སེར་སྤྲུ་འི་སྤྲུག་བསྐྱལ་
སེལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །**མཐར་གྱུར་བ་**ནི་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་གྲིས་གདུལ་བྱ་
འདོད་ཆགས་ཅན་བདེ་བ་ལ་འགོད་ཅིང་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐར་འབྲིན་པར་བྱེད་པས་
སོ། །**ཆགས་བྲལ་**ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་མ་གདུལ་བྱ་
ལེ་ལོ་ཅན་ལེ་ལོའི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །**ལྷས་ལས་འདས་**
པ་མོ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གྲིས་གདུལ་བྱ་གཏི་མུག་ཅན་གྱི་གཏི་མུག་གི་ལྷས་
སྤངས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པས་སོ། །

ད་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་གྱི་སྒྲོན་མ་བསྟོད་དེ།
དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
སྤྲུལ་པའི་སྤྲུ་དེ་ལས་གཞན་གྲིས་སྤྲུག་པར་རུས་སམ་ཞེན། **སྤྲུབ་པ་མེད་(བ)་**

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་གཞན་དག་རྣམས་ཀྱིས་
 ཐུབ་པའི་ཐོག་པ་མེད་པས་སོ། །**དཔེ་མེད་(པ)**ནི་ལོ་ཀ་བའི་དཔེ་གང་གིས་ཀྱང་
 མཚོན་དུ་མེད་པའོ། །**མི་མངོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཇི་བཞིན་དུ་གནས་པ་**དེ་ལ་ལྟ་པོ་མའི་
 གཟུགས་སུ་མི་མངོན་པའོ། །**མི་སྣང་ནི་གཟུང་འཛིན་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བས་**
སོ། །གསལ་བྱེད་མིན་ནི་སྒྲོས་པའི་རྣམ་ཏྟོག་གང་གིས་ཀྱང་ཏྟོགས་པར་མི་རུས་
པས་སོ། །མི་འཇུར་ནི་རང་བཞིན་མི་འཇུར་བ་སྟེ། རྒྱ་ཏེན་གྱི་གང་ཟག་ ལམ་
 བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས། འབྲས་བུ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་ལས་མི་འཇུར་བར་
 འདུག་པས་སོ། །**ཏྟོགས་པ་མི་འཇུར་བ་ནི་དེ་རྣམས་རེས་འཛོག་ཏུ་མི་འདུག་**
པའོ། །ཀྱན་འགོ་ནི་རྒྱན་གྱིས་རྒྱ་ལམ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བས་སོ། །
 གཉིས་མེད་དེས་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ལ་**བྱབ་པ་(པོ)**འོ། །**ཕྱ་ཞིང་ནི་རྩལ་ཕྱ་**
རབ་བས་ཀྱང་ཕྱ་བ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་དུ་གནས་པའོ། །ཟག་མེད་ནི་འདུས་མ་བུས་གྱི་
ཚོས་བཞི་སྟེ། རྣམ་ཀ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་། སོ་སོར་
 བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །**དེ་ཡང་ནམ་ཀ་**
ནི་དགག་བྱ་གཟུགས་བཀག་པ་སྟེ་གཟུགས་མ་གྲུབ་ཅོམ་ལ་ནམ་མཁར་བརྟགས་ཏེ་

གང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱེ་བྲག་གོ། །སོ་སོར་བརྟགས་
 པའི་འགོག་པ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྟེ། གཉེན་པོ་
 ལམ་མོ། །དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་བྲལ་བ་ནི་འགོག་པའོ། །སོ་
 སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཉེན་པོ་ལམ་མེད་པར་རོ། །འགོག་པ་ནི་རྒྱུན་མ་
 ཚད་བའི་སྒྲོན་མ་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བྱུང་ཆོས་མ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་བདག་མེད་
 པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །**ས་བོན་བྲལ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་མི་གཡོ་བའི་**
ལས་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་སོ། །

ད་ནི་སྤང་བྱ་སྤངས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བཅས་པའི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་
 མས་བསྟོད་དེ། དེ་ཡང་ཕྱིའི་ཡུལ་དུ་ཞེན་པའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྗེའི་**རྩལ་མེད་**
 པའོ། །**རྩལ་བྲལ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྩལ་དང་བྲལ་ཞིང་སྟོང་ཉིད་མི་**
 འགྱུར་བར་གནས་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཀུན་ནས་ལྟ་བའི་བག་ལ་ཉལ་བ་དང་
 བཅས་པའི་**བྱི་མ་མེད་པའོ། །ཉིས་པ་སྤངས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་**
 སེམས་ཀྱི་བྲག་རྩའི་ཉིས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྒྲོན་མེད་པ་སྟེ།
 བདག་དང་བདག་གིར་ཞེན་པའི་ནད་ཀྱི་**སྒྲོན་མེད་པའོ། །འིན་ཏུ་སང་པ་ནི་སྟོང་**

ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སད་པས་སོ། །སད་པའི་བདག་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱུང་འཇུག་གཉིས་མེད་དུ་སད་པས་སོ། །ཀུན་ཤེས་ནི་བྱ་
 བ་མ་ལུས་པར་མཐུན་པས་སོ། །ཀུན་རིག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་
 པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཤེས་པས་སོ། །དམ་པ་(མོ)ནི་རྗེ་བཙུན་གྱི་གོང་ན་གཞན་མེད་
 པས་སོ། །

ད་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་དེ། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ནི་འཇུག་པའི་ཚོགས་དུག་མ་གཏོགས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞིག་
 ཡོད་དེ། དེ་ཡང་རིག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན། འཁོར་བར་
 འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས་ལྷོག་
 ཏུ་མི་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉེན་གྱི་བསྟན་
 བཅོས་ལས་མང་དུ་བསྟན། ལུང་ནི་མངོན་པའི་མདོ་ནས། ཐོག་མ་མེད་པ་དུས་
 གྱིད་བྱིངས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། རྟེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་
 དང་། ལྷ་རན་འདས་པ་རིག་པར་བྱ། ཞེས་སོ། ཆོས་ཉིད་འདས་ནི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པར་གནས་པས་སོ། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་ནི་

ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་ལམ་ལམ་དེ་འཆང་བ་ཡང་མཉུན། །

དཀྱིལ་ཐབས་ཤེས་རབ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་མཚན་གྱི་སྒྲོན་མ་བསྟོད་

དེ། **རྣམ་པར་རྟོག་མེད**ནི་སྒྲོས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་དེ་རང་

རིག་ཅུང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་ཆད་དོན་ཞེས། **ལྷན་**

གྱིས་གྲུབ་སྟེ། ལྷན་གྲུབ་ཏུ་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུར་བསྟན་ནས་

སེམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་དེ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲའོ། །**དུས་གསུམ་དུ་སངས་**

རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡང་མཉུན། །**སངས་རྒྱས་**

ཞེས་པ་ལ། ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་། རྟོགས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་

སངས་རྒྱས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་སྟོང་

པ་ཉིད་ལ་བྱའོ། །དེ་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ་བསྒྲོམ་པས་རྟོགས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་སངས་

རྒྱས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་གཉིས་མེད་གཅིག་ཕུ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་རིགས་

སོ་ཞེས། དེ་ཡང་བདུད་ལྷ་སྒྲིན་ཡོད་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡོད་ལ། བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཡོད་ན་བདུད་ལྷ་སྒྲིན་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཡོད་

ན་རྟོགས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་ལ། རྟོགས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་སངས་

རྒྱས་ཡོད་ན་ཚས་ཉིད་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པའོ། །ཐོག་མ་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་
མེད་པའོ། །ཐ་མ་ནི་འགག་པ་མེད་པ་སྟེ་དོན་ལ་སྐྱེ་འགག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བ་ཡང་མཁྱེའོ། །

ད་ནི་པརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་པརྒྱའི་རིགས་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་སངས་རྒྱས་
ཤིང་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་པ་བསྟོད་དེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་གཉུག་མ་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡེ་ནས་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལམ་གང་བསྟོམ་པས་འབྱུང་ན།
སྟོབས་ལྷ་བསྟོམ་པས་མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ། མི་འཇིགས་པ་བཞིས་མཉམ་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ། སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་བཞིས་སོ་སོར་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེས་བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས། དེ་ཐམས་ཅད་
ལ་སྟོང་པས་རྒྱས་བཟབ་ནས་བསྟོམ་པས་ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་
དང་པོ་(ནི)་སངས་རྒྱས་སོ། །རྒྱ་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་སྐད་ཅིག་མ་སྤྲུམས་
ཕྱི་མའི་རྒྱ་དང་རིམ་པ་མེད་པས་སོ། །ཡེ་ཤེས་མིག་གཅིག་ནི་མཐོང་བྱའི་ཡུལ་
གཅིག་ལས་མེད་པས་ན་ཡེ་ཤེས་མིག་དང་གང་ལྡན་པའོ། །དྲི་མ་མེད་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་
མིག་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་དྲི་མ་མེད་པས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་ནི་གཉིས་སུ་མེད་

པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཕྱི་ཁྱེད་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའོ། །**དེ་བཞིན་ནི་**
 ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པའོ། །**ཁག་ཤེགས་པ་ནི་**དེ་ཉིད་རྟོགས་པའོ། །ཁག་ན་དོན་
 དུ་ན་དེ་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཁག་ཤེགས་པ་ནི་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་ལ་བཞུད་པའོ། །

ད་ནི་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ།
 འདི་རྣམས་ནི་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་རྒྱུ་ལ་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་སྟེ་གཅིག་གིས་གཅིག་བཞད་པའོ། །དེ་
 ཡང་ཚིག་གི་དབང་ཕུག་ནི་ཚིག་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའོ། །**དེའི་ཕྱིར་ཚིག་**
གི་དབང་ཕུག་སྐྱུ་བ་ཆེ་སྟེ། རྟོལ་བ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་མི་གཞོན་
 པའོ། །**དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྐྱུ་བའི་སྐྱེས་མཚོག་སྟེ།** སྐྱུ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་
 གཙོ་བོར་གྱུར་པས་སོ། །**དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱུ་བའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་**ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་བ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པས་སོ། །**དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱུ་བའི་**
དམ་པ་སྟེ། སྐྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་གཙོ་བོར་འདུགས་པས་སོ། །**དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་**
མཚོག་གི་གནས་ཏེ། ཚས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་པས་སོ། །**དེ་**
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྐྱུ་བའི་སེངྒེ་སྟེ། སྐྱུ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པས་

སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྩྱགས་པ་མེད་དེ་སྤྱོད་པ་པོ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་རྩྱགས་པ་མེད་
པ་དེ་མཆོད་ལོ། །

དེ་ནི་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་འོད་ཟེར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་དེ།
ཀུན་རྩ་ལྟ་བུ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་གཟིགས་ཏེ།
ཀུན་རྩ་བཟང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མངའ་བརྟེན་པས་སོ། །མཚན་རྩ་དགའ་ནི་སོ་སོ་
ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པས་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་
བསམ་པ་ཤེས་པས་སོ། །ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པ་ནི་དེ་ལྟར་བསམ་
པ་ཤེས་ནས་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་པས་སོ། །

གཟི་བུ་དེ་ནི་འོད་དོ། །ཐེང་བ་ནི་འོད་ལ་དོག་དུག་དང་ལྡན་པའོ། །ལྟ་ན་
སྤྱག་ནི་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་འོད་དུ་འདུག་པས་སྤྱག་གྲུ་མ་ཞེས་སོ། །འོད་
བཟང་འབར་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་འདོམ་གང་བ་ལས་འོད་སྤྱོད་ཏེ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་ཉི་མ་དང་ཆེན་བའི་འོད་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པས་སོ། །

དཔལ་གྱི་བེད་ལྡན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ན་ལེགས་པའི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་བསྟེར་བའི་དཔལ་གྱི་བེད་ལྡན་བ་ཡང་མཆོད་ལོ། །ལག་ན་

འོད་འབར་སྤང་བ་(མོ་)ནི་ཁྲོ་བོས་གདུལ་བ་རྣམས་ལ་ཁྲོ་བོའི་སྤྱི་མེ་རི་དང་མེ་དཔུང་
 ཅན་དུ་སྤང་བའོ། །མེ་དེ་ཡང་ཚ་བ་དང་གདུག་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བ་མེད་
 པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་འབྲེལ་པ་ནས། ཡ་མཐའ་མར་བཞག་པ་ཡང་
 ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

ད་ནི་མཛད་པའི་འབྲིན་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་
 དེ། **སྤྲན་པ་**ནི་སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནད་པ། རྩེ་
 བཅུན་འཇམ་དཔལ་སྤྲན་པ། ཆོས་གང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་ནད་འཆོས་པ་དང་
 འདྲ་འོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རིགས་
 བདུན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པས་སྤྲན་པའོ། །རྩོགས་པའི་རིམ་པ་
 ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་སྦྱོང་བས་**ཆེ་མཚན་ག་གོ། །གཙོ་**
བོ(སྟེ)ནི་དེ་ལྟར་སྤྱིབ་པ་གཉིས་སྦྱོང་ཞིང་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པས་སོ། །
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱིང་གི་ཟུག་རྩུ་དེ་འབྲིན་པ་ཡང་མཐུན་འོ། །གོང་ན་གཞན་
 མེད་པས་སྒྲ་ན་མེད་དོ། །**སྤྲན་རྣམས་མ་ལུས་ལྟོན་པའི་ཤིང་ནི།** ཕྱིའི་ནད་
 འདུ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སེམས་བའི་དོན་དུ་ཅུན་དང་ག་བྱུར་ལ་སོགས་པ་ཐམས་

ཅད་སྤྱལ་པའོ། །**ནད་དོ་ཅོག་ནི་ནང་གི་ནད་སྦྱིབ་པ་གཉིས་དང་ཕྱི་ནད་འདུ་བ་**
རྣམ་པ་བཞི་འོ། །དབྱ་ཆེ་བ་ནི་ནད་གི་ནད་དང་ཕྱི་ནད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་
ཡང་མཉུ་འདུག་པས་སོ། །**སྤྱུག་གུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་**
གྱུར་པའོ། །འགོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཉམ་པའི་སྤྱལ་པའི་སྤྱ་དེ་ལོ་ཀ་གསུམ་
ཤིང་བྱ་རྒྱན་དང་འདྲ་བས་མཚོག་གོ། །དཔལ་ལྷན་ནི་ལོ་ཀ་པའི་གཏུལ་བྱ་ལ་ལེགས་
པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྟེར་བས་སོ། །རྩ་སྐར་ད་ལ་ཅན་ནི་རྩ་སྐར་ཉི་ཤུ་ཙུ་
བརྒྱད་ཀྱི་ད་ལར་སྤྱལ་པའོ། །

ད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པའི་མཚན་ཀྱི་སྟོན་ས་བསྟོད་དེ། **ཐྱོགས་བརྩ་ནམ་**
མཁའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི། བམ་མཁའ་གར་བྱ་བ་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུས་བྱ་བ། དེ་
 གར་བྱ་བ་ཏུ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱ་བ། དེ་གར་བྱ་བ་ཏུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བྱ་བ།
 དེ་གར་བྱ་བ་ཏུ་སྤྱལ་པའི་སྤྱུས་བྱ་བ་པའོ། **།ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལེགས་པར་**
འཇུགས་ནི་སྤྱལ་སྤྱ་དེས་ཚོགས་གཉིས་གསོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཇུགས་པ་
ཡང་མཉུ་འོ། །

ད་ནི་གཞན་ཀྱི་དོན་མཛད་ཅིང་དགོས་འདོད་སྟོང་བ་དང་བཅས་པའི་མཚན་

གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། འགྲོ་(ན)་ནི་རིགས་དུག་གོ །གདུགས་གཅིག་
ནི་དཔེར་ན་གདུགས་ཀྱིས་ཚད་པ་སོགས་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚད་གདུང་ལས་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པས་
སོ། །ཡངས་པ་(སྟེ)་ནི་གཉིས་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་སོ། །བུམས་
(དང)་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཞིང་བདེ་བ་དམ་པ་ལ་འགོད་པས་སོ། །
སྦྱིང་རྗེ(འི)་ནི་སེམས་ཅད་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་
སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་ཅིང་སྦྱིང་པོ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ད་ལ་ཅན་
ནོ། །དཔལ་ལྷན་ནི་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་སྐྱུས་གདུལ་བྱ་ལ་ལེགས་པའི་ཡོན་
ཏན་སྟེར་བས་སོ། །པརྒྱ་གར་གྱི་དབང་ཕུག་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་གདུལ་བྱ་
འདུལ་བ་ཡང་མཁུ་ཡིན་པས་བདག་གོ །ཡང་ན་པརྒྱ་ནི་འདམ་ནས་སྐྱེས་ཀྱང་
འདམ་གྱི་ཉེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་གོས་པའོ། །གར་གྱི་
བདག་ནི་གར་མ་འཛ་མི་འདྲ་བར་བསྐྱར་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་སྐྱུ་མི་འདྲ་
བ་སྤྱ་ཚོགས་སུ་བསྐྱར་ཅིང་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པའོ། །བྲབ་བདག་ཆེན་པོ་ནི་

བརྟན་གཡའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་ཅིང་སྤྱལ་པས་སོ། **འིན་ཆེན་གདུགས་**
ནི་གདུལ་བྱ་ལ་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་སྟེར་ཞིང་གདུལ་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
ཅད་ལས་སྦྱོབ་པས་སོ། |

ད་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ས་ཆོས་ཉིད་གཉིས་
མེད་ཀྱི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། **སངས་རྒྱས་ཀུན་(གྱི)**ནི་དུས་གསུམ་གྱི་
སངས་རྒྱས་སོ། **།གཟི་བརྗིད་ཆེན་ཆོས་**ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟེན་
ནས་བརྒྱ་བ་ཡང་མཆུགས། **།སངས་རྒྱས་ཀུན་(གྱི)**ནི་དུས་གསུམ་གྱི་འོ། **།སྤྱ**
འཆང་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པའི་དོན་དེ་འཛིན་པས་སོ། **།བརྒྱ་ཀུན་གྱི་(ནི)**དུས་
གསུམ་གྱི་འོ། **།རྣལ་འབྱོར་ཆེན་མོ་**པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་དབྱེར་མེད་པ་འོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་གསང་བ་འདུས་པའི་ལེན་བཅོ་བརྒྱད་པ་ནས། **རྣལ་འབྱོར་ཆེན་མོ་བཅོམ་ལྷན་**
འདས། **།རྗེ་ཤེས་པ་**དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས། **།ཞེས་གསུངས་སོ།** |
བརྒྱ་ཀུན་(གྱི)ནི་དུས་གསུམ་གྱི་འོ། **།བསྟན་པ་གཅིག་ནི་**དངོས་པོའི་
གནས་ལུགས་གཅིག་ཡིན་པས་བསྟན་པ་གཅིག་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འོ། །དེས་
འདུལ་བ་ལ་དེ་སྟོན་པ་ཡང་མཆུགས། |

ད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་ལྟའི་མཚན་
ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། **དྲེ་རིན་ཆེན་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ་དེས་ཞེ་སྤང་ཅན་ལ་དགོས་**
འདོད་ཐམས་ཅད་སྟེར་བས་སོ། **དབང་བསྐྱར་དཔལ་ནི་དེའི་ཡུམ་དྲེ་རི་སེམས་**
དཔའ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་སྟེ། དེས་དྲེ་རི་རིགས་ཀྱི་ད་
ལ་སྤྱལ་བ་ལ་མངའ་བཞེས་པས་སོ། **རིན་ཆེན་ཀུན་བདག་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་**
ལྷན་ཏེ། དེ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་དལ་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་སོ། **དབང་ཕུག་**
(སྟེ)ནི་ཡུམ་རིན་ཆེན་སེམས་མ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་
ལས་གྲུབ་པའོ། **དེས་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་ཀྱི་དལ་བསྐྱོད་པའི་ཡུམ་དུ་གྱུར་པས་**
སོ། **ལོ་ཀའི་དབང་ཕུག་ནི་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ཏེ།** དེ་བསྐྱའི་རིགས་ཀྱི་དལ་
གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའོ། **ཀུན་གྱི་བདག་ནི་དེའི་ཡུམ་ཆོས་ཀྱི་སེམས་མ་སྟེ།**
རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒོན་པ་མེད་པ་ལས་གྲུབ་པའོ། **དེས་བསྐྱའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་**
ཆོགས་བསྐྱོད་པའི་ཡུམ་དུ་གྱུར་པས་སོ། **དྲེ་རི་འཆང་བ་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྟེ།**
དེས་ཕུག་ན་དྲེ་རི་བྱ་བམ་པ་འཛོན་པས་སོ། **ཀུན་གྱི་དྲེ་ནི་དེའི་ཡུམ་ལས་ཀྱི་སེམས་**
མ་སྟེ། དེ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལས་གྲུབ་པའོ། **དེས་**

ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་དུ་གྱུར་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་
ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དེ། མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེར་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་
སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐམས་ཅད་གསང་རྒྱུད་ནས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
གཅིག་བསྐྱུས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཐུགས་ཆེ་
བ་ནི་དེའི་ཡུམ་རྩི་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕུག་མའོ། །དེ་ནི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་ན་སྐྱུ་
སྐྱས་པའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པའོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལྟར་བྱུང་
བ་ཐབས། ཡུམ་ལྟར་བྱུང་བ་ཤེས་རབ། ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་མེད་དུ་འདུག་
པ་དེ་ཉིད་མཛུ་འོ། །རྟགས་རྩི་རྩེ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བྱུང་བའོ། །
མན་ངག་ཏུ་གཡས་པའི་སོར་མོ་ལ་རྣམ་པ་ཡིག་འབྲུ་ལ་མོས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རིགས་ལྟ། གཡོན་པའི་སོར་མོ་ལ་རྣམ་པ་ཡིག་འབྲུ་ལ་མོས་པ་ཡུམ་ལྟར་
བསྐྱོམ་སྟེ། རྩི་རྩེ་འཁོར་ལའི་ཕུག་རྒྱ་བཅས་ནས། ཨོྫ་མཐུ་ཕྱི་ནི་བརྩེ་ཅན་རྩི་
ཞེས་པས་ཚོགས་གསོག་པའི་རྟེན་གྱི་ད་ལ་སྐྱུ་ལ་ཏེ་འབྲུ་ལྟར་ལྟན་པའི་སོར་མོ་ལ།
མཛུབ་མོ་རྩུང་དུ་འདུད་བྱས་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ད་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་བརྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྩི་རྩེའི་རང་བཞིན་

གྱི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། **སངས་རྒྱས་ཀུན་(གྱི)**ནི་དུས་གསུམ་གྱི་འོ། །
 ཐུགས་ལ་གནས་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་མཛུ་གནས་པ་འོ། །
 །**སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི**ནི་དུས་གསུམ་གྱི་འོ། །**སྐྱེ་ཆེ་བ**ནི་སྐྱེ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་འོ། །**བརྒྱ་ཀུན་གྱི**ནི་དུས་གསུམ་གྱི་འོ། །**གསུང་**
ཡང་ཡིནནི་གསུང་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྷན་པ་ཡང་མཛུ་འོ། །མན་དག་
 ཏུ་སྒྱུར་ན་གསང་ལྷན་དུ་ཐུགས་ཕྱག་མཚན་འགོད་པ། སྐུ་ཙུ་ག་ལི་འགོད་པ། གསུང་
 ཡིག་འབྲུ་འགོད་པ་གསུམ་དུ་སྒྱུར་རོ། །

ད་ནི་པརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རིགས་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་གཉིས་སུ་
 མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབྱེ་བའི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། **དྲེ**
ཉི་མནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་འོ། །**སྤྲང་བ་**ཆེ་ནི་ཁམས་གསུམ་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་མ་དང་འབྲེལ་བར་ཡེ་ཤེས་ཆེར་སྤྲང་བས་སོ། །**དྲེ་རྒྱ་བ**ནི་གཉིས་
 སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འོ། །**དྲི་མེད**ནི་རྒྱ་བ་ལྟར་གསལ་བ་དེ་ལ་དྲི་མ་མེད་
 པ་དེས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆེར་གསལ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་ཚད་གཏང་ལས་བསིལ་
 བར་བྱེད་པས་འོད་དོ། །

མན་ངག་རྟུ་བཤད་ན་གཙོ་བོ་སྤྲུལ་བཅུགས་པའི་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་གདན་
 བསྐྱོམ་པ་ཡང་འདིས་བསྟན། མཚོད་རྟོན་གྱི་འཇིམ་པ་ལ་ཉི་ཟླ་གཏུ་ཁ་སྐྱར་གྱི་
 བར་དུ་བསྐྱོམ་སྟེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བསྟན། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདོན་པའི་ཐབས་
 གྲུང་འདིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱས་པར་འདོན་པ་དང་། མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་འདོན་པ་
 ལས། དང་པོ་རྒྱས་པར་འདོན་པ་སྟོན། དེ་ལ་རྒྱུད་རྫོགས་པར་འདོན་པ་དང་།
 དུམ་བུར་འདོན་པ་ལས། དང་པོ་རྫོགས་པར་འདོན་པ་སྟོན། དེ་ལ་རིགས་བསྐྱུས་
 གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྫོགས་པར་འདོན་པ་དང་། རིགས་སོ་སོ་བའི་རྣལ་
 འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྫོགས་པར་འདོན་པ་ལས། དང་པོ་རིགས་བསྐྱུས་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྫོགས་པར་འདོན་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་ལེན་བཞི་པ་བཞིན་
 དུ་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་མདོར་བསྐྱུས་པ་ནས་རིགས་བསྐྱུས་གྱི་གཙོ་བོ་སྤྲུལ་བཅུགས་
 པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་སྟེ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་ཟླ་བའི་དགྱིལ་
 འཁོར་ཁ་སྐྱར་བའི་དབུས་སུ་ཨ་བསྐྱོམ་སྟེ། ཨ་དེས་སྒྲིབ་མེད་པ་མཚོན། དེ་
 ཡང་དོན་ཆེན་ཡི་གེ་དམ་པ་ཡིན། ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་སྒྲིབ་མེད། ཅེས་སོ། དེ་
 ཡང་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནས། འཇམ་དཔལ་དཔལ་དང་ལྷན་པའི་མཚོག་

གི་བར་དུ་ལྟ་བའི་རྟོགས་པས་ཟིན་པས། ཨ་ལས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རང་སྤྱོད་མཚན་རྣམས་
 ཏུལ་ཏུལ་བྱུགས་པར་བསམ་ལ་ཚར་གསུམ་མམ་བདུན་ནམ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་གི་
 བར་དུ་འདོན་ན། །དེ་ལ་སྒྲོན་དོན་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་ཨ་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་
 སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ་མོ། །དེའི་ངང་ལས་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སུ་ལངས་ཏེ་སྟོན་
 ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཅི་རིགས་སུ་བྱའོ། །

རིགས་སོ་སོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱད་རྫོགས་པར་འདོན་ན།
 ལེན་བཅུ་བཞི་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་མདོར་བསྐྱུས་པ་ནས། རིགས་
 བསྐྱུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སུམ་བཙེགས་པའི་བར་དུ་བསྒྲོམ་སྟེ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་ཟླའི་
 བར་དུ་ཨ་བསྒྲོམ་ལ། དེ་ལས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རང་སྤྱོད་ཏུལ་ཏུལ་བྱུགས་པར་བསམ་ལ།
 འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩྭ་ལ་གྱི་མཚན་གི་
 བར་དུ་འདོན། དེ་ནས་སྐྱེ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ་ལ། དེའི་ཤུལ་དུ་ཏ་སྟེ་རིགས་
 ཀྱི་སུམ་བཙེགས་པ་བསྐྱུང་དེ། དེའི་ཐུགས་ཀར་གོང་བཞིན་དུ་ཉི་ཟླའི་བར་དུ་ཨ་
 བསྒྲོམ་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རང་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཆེན་ནས།
 དོན་ཆེ་ལྷགས་རྒྱ་ཞགས་པ་ཆེའི་བར་དུ་འདོན། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ་སྟེ་དེའི་ཤུལ་

དུ་དྲི་རིགས་ཀྱི་སྐུམ་བཙེགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་དེ། དེའི་ཐུགས་ཀར་གོང་
 བཞིན་ཨ་ལས་རང་སྐྱ་བྱ་གས་པར་བསྐྱོམ་སྟེ། དྲི་འཛིགས་བྱེད་འཛིགས་པར་
 བྱེད་ནས་སྐྱ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གི་བར་དུ་འདོན། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་
 པའི་ཤུལ་དུ་པསྐྱའི་རིགས་ཀྱི་སྐུམ་བཙེགས་པ་པ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་ལ། དེའི་
 ཐུགས་ཀར་གོང་བཞིན་ཉི་ཟླའི་བར་དུ་ཨ་བསྐྱོམ་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རང་སྐྱ་བྱ་གས་
 པར་བསམ་ལ། ཡང་དག་བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ནས། ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷེ་འོད་
 འབར་གསལ་ཀྱི་བར་དུ་འདོན། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ཤུལ་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་
 རིགས་ཀྱི་སྐུམ་བཙེགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་ལ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨ་ལས་
 མཚན་ཀྱི་སྐྱ་བྱ་གས་པར་བསམ་སྟེ། འདོད་པའི་དོན་གྱུ་བ་དམ་པ་སྟེ་ནས། རྣམ་
 བུ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་ཏྲོག་གི་བར་དུ་འདོན། དེ་སྟོང་པར་བསྐྱོམ་སྟེ་དེའི་ཤུལ་དུ་ལས་
 ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྐུམ་བཙེགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་དེ། དེའི་ཐུགས་
 ཀར་ཨ་ལས་སྐྱ་བྱ་གས་པར་བསམ་ལ། སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་རྟོགས་བྱ་བ་
 ནས། འཇམ་དཔལ་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་གི་བར་དུ་འདོན། ཚར་གཅིག་
 འདོན་ན་དེས་ཐོན་པ་ཡིན་ལ། ཚར་གཅིས་ལ་སོགས་པ་འདོན་ན་གོང་བཞིན་དུ་སྐྱ་

བསྐྱོད་བཞུ་བ་བྱས་པ་ལས་གཞན་ཁྱད་མེད་དོ། །ཐུན་གྱི་མཐའ་མ་རྩེ་རྩེ་ཆེན་པོ་
 ལ་སོགས་པ་ཐུགས་ཀར་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ། དེའི་ངང་ལས་དང་པོའི་
 སངས་རྒྱས་སུ་ལངས་ལ་སྦྱོད་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཅི་རིགས་སུ་བྱའོ། །དུམ་
 བྱར་འདོན་ན་ད་ལ་རིགས་བདུན་ལ་དུམ་བྱར་འདོན་ཐབས་བདུན་ཡོད་པ་ལས། འདིར་
 པརྒྱའི་རིགས་ལ་མཚོན་ན་ལེན་བཞི་པ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་
 མདོར་བསྐྱས་པ་ནས། པརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སུམ་བཙེགས་པའི་བར་དུ་
 བསྒྲོམ་སྟེ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་ཁྲའི་བར་དུ་ཡི་གེ་ཨ་བསྒྲོམ་ལ། དེ་ལས་སྦྱེ་
 མེད་ཀྱི་སྒྲ་ཏུལ་ཏུལ་གྲགས་པར་བསམ་ལ། ཡང་དག་བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ནས་ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷེ་འོད་འབར་གསལ་གྱི་བར་དུ་ཚར་གསུམ་མམ་བདུན་ནམ་ཉི་
 ལྷ་ཙམ་གཅིག་གམ་བརྒྱ་ཙམ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་འདོན་ལོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་ན་རྩེ་རྩེ་ཆེན་པོ་
 ལ་སོགས་པ་རྩུར་སྤྱིང་ཀའི་ཨ་ལ་བསྐྱས་ཏེ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ། དེའི་
 ངང་ལས་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སུ་ལངས་ལ་སྦྱོད་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཅི་རིགས་
 སུ་བྱའོ། །

གལ་ཏེ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཅུ་དུ་བསྒྲོམ་མི་ནུས་པ་ཞིག་གིས་མི་རྟོག་

པའི་ཡེ་ཤེས་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་འདོན་པ་ནི། མཚན་གྱི་ཡང་སྤྱིང་ལན་གཅིག་བཟོད་
 པས་སྐྱེ་མེད་ལས་རྣོན་པོ་ཞལ་ལྷ་པ་ཞིག་ཤར་བར་བསྐྱོམ་ལ་དེའི་ཞལ་ལྷ་ལས་
 མཚན་གྱི་སྐྱེ་བྱུང་བར་བསམ་ཞིང་འདོན་ཏེ། སྐྱེ་དཔེ་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་
 བྱེད་པའི་རྒྱན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རོལ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་ལྷ་བའི་
 རྟོགས་པས་བྱིན་པར་བྱས་ནས་རི་སྤྱིད་མི་སྐྱོ་བའི་བར་དུ་བསྐྱུས་པ་བྱའོ། །**ཆགས་**
བྲལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་བྱུང་དང་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་མོ། །**(ལ)**
སོགས་ནི་ཆོས་དགེ་བ་བརྩས་འབྲས་བྱ་བ་དེ་འགོ་ལྷ་དང་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་
 པ་ལོ་ཀ་བའི་ལམ་མོ། །**ཆགས་པ་**ཆེན་པོ་འདོད་ཆགས་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གི་སྒོ་
 བས་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་སྟོན་པ་ཡང་མཇུག་འོ། །

དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། **ཁ་དོག་**
སྒྲ་ཆོགས་འབར་བའི་འོད་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀ་ནས་ལུན་པ་ཐམས་
 ཅད་དག་པར་བྱེད་པའི་འོད་དེ། རྗེ་བརྩན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ཆོགས་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་
 བྱའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོད་པ་དང་། མོས་པ་དང་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐམས་ཅད་ལ་
 སྐད་ཅིག་མ་ཁོ་ནས་སྐད་སྒྲ་ཆོགས་དང་སྒོ་སྒྲ་ཆོགས་ལ་སོགས་པས་ཆོས་སྟོན་པར་

བྱེད་པས་སོ། །སངས་རྒྱུ་ལྷ་ལྷ་ཐུབ་པ་དེ་དོན་གདན་གྱི་སྒོ་ལ་ཞབས་གཉིས་དོ་
 རྩེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་དུ་བཞུགས་ཏེ། བདུད་བཞི་ལས་མཆོག་ཏུ་རྒྱལ་བས་ཟད་པ་
 དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཛོད་དུ་བྱས་ཏེ་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱུ་པ་ཡང་མཉུ་ལོ། །
 སངས་རྒྱུ་ནི་སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་ལོ། །འགྲོ་བ་(འི་)ནི་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་
 གྱི་དོན་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །ཆོས་འཛིན་པ་ནི་གདུལ་བྱ་དེའི་དོན་དུ་ཆོས་གསུང་ཞིང་
 ཆོས་འཛིན་པ་ཡང་མཉུ་ལོ། །དཔལ་ལྷན་ནི་གདུལ་བྱ་གང་འདུལ་བ་ལ་ལེགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་སྟར་བས་སོ། །སངས་རྒྱུ་པ་སྤྲ་སྐྱེས་ནི་སངས་རྒྱུ་ཉིད་པ་སྤྲ་
 དང་འབྲས་ཏེ། འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་འབྲེད་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་
 གོས་པས་སོ། །མན་ངག་ཏུ་བསྟན་ན་ཁ་དོག་སྤྲ་ཆོགས་འབར་བའི་འོད་གྱིས་ཟབ་
 མོ་གསང་སྤྲགས་མདོར་བསྟུས་སུ་འདོན་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་བྱས་བྱས་སྟན་བདེ་
 བ་ལ་འདུག་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། སྟོམ་པ་གཟུང་བ་བསོད་ནམས་
 གྱི་ཆོགས། ཨ་ལི་བཅུ་གཉིས་བརྟེན་པས་བདག་གཞན་སྟོང་པར་བསྒྲོམ། སྤྱི་
 ཏུ་ཕྱི་དེའི་སྤྲགས་བརྟེན་པས་སྟོང་པའི་ར་རྒྱལ་བ། བརྟེན་ཏུ་ཀུར་ནས་ཨ་ར་པ་ཅ་
 ལུ་ཏེ་ན་མའི་བར་དུ་བརྟེན་པས། རང་རིགས་བསྟུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་

སྐྱུར་མལ་གྱིས་བསྐྱེད། དེའི་སྤྱིང་ཀར་ཉི་ཟླ་ཁ་སྐྱུར་གྱི་དབུས་སུ་རང་རིག་སྤྱི་མེད་
 ཅུ་དཀར་པོ་འོད་འབར་བ་བསྐྱོམ་ལ། ཅུ་དེ་ལས་རིགས་བསྐྱུས་གྱི་མཚན་ཁ་དོག་
 སྐྱོམ་གས་པ་ཡིག་འབྲུ་སྟོ། དེའི་རྗེས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་གྱི་སྤྲུགས་
 དཀར་པོ་སྟོ། དེ་ནས་སྟོན་པོ། དེ་ནས་ཡིག་འབྲུ་དམར་པོ། དེ་ནས་སེར་པོ།
 དེ་ནས་ལྗང་ཀུ་སྟོས་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཁྱབ་པར་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་
 ཐོག་པས་བྱུགས་མཉེས་པར་བྱས། སེམས་ཅན་ལ་ཐོག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་
 སྤྲིག་སྤྱིབ་སྐྱུངས་པར་བསམ། དེ་ལྟར་བྱས་མཚན་པ་དང་མ་སྟུང་འོ་དོན་བྱེད་
 བཞིན་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྲུགས་གྱི་ཡིག་འབྲུ་སོ་སོ་ལས་རང་རང་གི་སྤྱི་བྱུང་བས།
 དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་གྱི་སྤྲུགས་གྱི་ཡི་གས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གང་བ་ལ་
 དམིགས་པ་གཏད་དེ་ཇི་སྤྱིང་མི་སྤྱིའི་བར་དུ་གདོན་པར་བྱའོ། །སྤྱི་བར་བྱུར་ན་ཡིག་
 འབྲུ་ཐམས་ཅད་བྱུགས་ཀའི་ཅུ་ལ་བསྐྱུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་པོའི་སངས་
 རྒྱས་སུ་བསྐྱུར་ལ་ལྗང་བར་བྱའོ། །

རྩོམ་དཀྱིལ་ཀྱང་རྩོགས་སངས་རྒྱས་གྱིས་གཙོ་བོ་སྤྱི་བར་བྱུགས་པའི་
 ཞབས་རྩོམ་དཀྱིལ་ཀྱང་དུ་བཞུགས་པ་(བསྐྱོམ་)ཟེས། སངས་རྒྱས་འགྲོ་བའི་

ཆོས་འཛིན་པས་རྒྱུད་འདི་བཟླ་ག་ཟིན། དཔལ་ལྷན་པར་སངས་རྒྱས་སྐྱེས་ཀྱིས་
 གཙོའི་རིགས་ལྔའི་པར་འདན་བསྐྱོམ་ཟིན། ཀླུ་མཁུན་ཡེ་ཤེས་ནི་ཐམས་
 ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མཛོད་(འཛིན་པ་)ནི་བྲིམ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཛོད་
 དང་འདྲ་བར་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་འཆང་བ་ཡང་མཁུན་སོ། །རྒྱལ་པོ་ནི་དགེ་བ་
 བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལས་ངན་སོང་གསུམ་ལས་གྲོལ་བས་སོ། །སྤྱུ་འཕྱུལ་སྤྱ་
 ཆོགས་པ་ནི་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་མི་འདྲ་བ་སྤྱ་ཆོགས་པ་འོ། །དེ་འཛིན་ཅིང་འཆང་བ་
 ཡང་མཁུན་སོ། །ཆེ་བ་སངས་རྒྱས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 དུ་འགོ་བས་སོ། །རིགས་སྤྲགས་འཛིན་ནི་གཟུངས་བཞི་སྟེ། གཟུངས་བཞིའི་
 དོན་འདི་འགྲེལ་པ་ན་རྒྱས་པར་གསུང་སྟེ། འདིར་མཆོན་པ་ཅོམ་ལས་མི་གསུང་
 བར་གདའོ། །ཆོས་ཀྱི་གཟུངས། དོན་གྱི་གཟུངས། སྤྲགས་ཀྱི་གཟུངས།
 བཟོད་པའི་གཟུངས་སོ། །དེ་བཞི་འཛིན་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛོད་པ་ཡང་
 མཁུན་སོ། །དེ་ནི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་པའི་མཆོན་གྱི་
 སྒྲོན་མ་བསྟོད་དེ། རྗེ་ཆོན་པོ་ནི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་
 བོ། རལ་གྱི་ཆེན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་ཕྱག་གཡས་རལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་གཙོད་

པས་སོ། །ཡེ་གོ་མཚན་དེ་ནི་གསུང་རྣམ་པར་དག་པའི་བདར་ལྷགས་དོ་རྩེ་
 ཡི་གོ་རྩིས་མཚན་པ་ཚས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་པས་སོ། །རྣམ་པར་དག་ནི་གཡོན་
 གྱི་ཕྱག་ན་པོ་ཏི་བསྐྱམས་པས་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་པའོ། །དེ་ཉིད་གྱི་
 ཕྱིར་ན་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཡང་མཆོད་པོ། །མན་ངག་ཏུ་
 དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རང་རྒྱ་བའི་སྐྱབ་ཐབས་སྦྱར་རོ། །

ད་ནི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་དེ། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་པོ་ལམ་དུ་བསྐྱོམ་པས་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་རྒྱ་ཁུག་
 འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཅོད་པའོ། །མཚན་ཆེན་པོ་
 ནི་དེ་ལྟ་བུའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་མི་མཐུན་པའི་སྤྱགས་གཅོད་པར་
 བྱེད་པས་སོ། །(དོ་རྩེ་)ཆོས་ནི་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དོ་རྩེ་ཟབ་མོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་མོ་སྤྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པས་སོ། །ཡང་
 ན་གཟུང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་དུ་ཤེས་པའོ། །
 རྩོ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་བཞིའོ། །རྩོ་ཞི་རིགས་བཞི་ལས་རྒྱལ་
 ཞིང་བེལ་གྱིས་གཞོན་པས་རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་དོ། །དོ་རྩེ་སྒྲོ་བྱས་ནི་དོ་རྩེ་དང་

འདྲ་བར་གཟུང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ས་མི་བྱེད་
པའོ། **ཁོན་བཞིན་རིག་ནི་དོན་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་**
བཞིན་དུ་རིག་པ་ཡང་མཉུནོ། །

དེ་ནི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བཅུ་པོ་ཉིད་ས་བཅུ་འི་རྒྱན་དུ་སྦྱར་པའི་མཚན་ཀྱི་སྒོ་ནས་
བསྟོད་དེ། **ཕ་རོལ་བྱིན་པ་ཀུན་ནི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་གོ། རྫོགས་པ་**
ནི་སྤྱིན་པ་གཏོང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། ཁོ་
ལ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་རྒྱས་ཐེབས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་
ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་ཡང་མཉུནོ། **ཁས་རྣམས་ཀུན་ནི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་**
བ་ནས་བཅུ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་གྱི་བར་གྱི་ས་བཅུནོ། **རྒྱན་ནི་ས་དེ་རེ་རེ་ལ་རྩེ་བཅུན་**
གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱན་དང་ལྷན་པས་སོ། ཡང་ན་ས་རེ་རེ་ལ་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རེ་
རེ་འི་རྒྱན་དང་ལྷན་པས་སོ། །

དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་འི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་མཚན་
ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། **རྣམ་པར་དག་པ་བདག་མེད་ཚོས་ནི།** སེམས་སྤྱེ་མེད་
དུ་རྟོགས་པ་དེས་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟགས་ཚོད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱེ་མེད་དུ་

རྟོགས་པ་ཡང་མཉུ་ལོ། །ཡང་དག་ནི་སྒྲོ་སྒྲུར་གཉིས་དང་བུལ་བའོ། །ཡེ་ཤེས་
 བྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །སྒྲུ་འོད་བཟང་ནི་ཚོགས་གཉིས་ཐོགས་པའི་
 བདར་ཐེ་བཙུན་གྱི་ཐུགས་ཀར་སྒྲུ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཉ་གང་བ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་
 མཉུ་ལོ། །བཙོན་ཆེན་ནི་བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་གྱི་བཙོན་འགྲུས་ཆེན་
 པོའོ། །སྒྲུ་འཕྲུལ་ནི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་ལོ། །བ་བ་སྒྲེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལས་མ་འདས་
 པས་སོ། །རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་བདག་པོའི་ནི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སྟོན་པའི་བདག་པོ་ཡང་
 མཉུ་ལོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཚན་གོ། །དེ་ཐོག་ཀུན་ནི་མ་ལུས་ལྷན་ནི་ཐེ་
 བཙུན་ཉིད་དེ་ཐོག་དགྱིལ་ཀྱང་དུ་བཞུགས་པས་གདུལ་བྱ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་མ་ལུས་
 ཤིང་ལུས་པ་མེད་པ་སྒྲུ་བ་མེད་པའི་བདར་སྟོན་པའོ། །ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་རྣམས་མ་
 ལུས་འཆང་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་པོ་མ་ལུས་པར་གྲུབ་པའི་སྒྲུ་འཆང་བ་ཡང་མཉུ་ལོ། །
 ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པས་མ་གོས་པས་ཀུན་ནས་བཟང་ཞིང་དགོ་བ་སྟེ།
 ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་དུ་བཞུགས་པའོ། །སྒྲོ་གྲོས་བཟང་ནི་མཛེས་
 པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་སྒྲོ་དང་ལྷན་པས་
 སོ། །

ད་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་ཚས་ཉིད་གཉིས་མེད་ཀྱི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་
ནས་བསྟོད་དེ། **ས་ཡི་སྤྲིང་པོ་ནི་སའི་ཁམས་ཏེ།** སྟོད་ཀྱི་ལོ་ཀའོ། །དེ་
བསྟེད་པ་ཡང་མཇུགོ། **ཁམས་བའཛིན་ནི་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་**
རྟེན་གྱེད་པས་སོ། **སངས་རྒྱས་ཀུན་(གྱི་)ནི་དུས་གསུམ་གྱི་འོ།** **སྤྲིང་པོ་**
ཆེན་གྱི་བྱང་སེམས་རྩི་རྩེའི་བདག་ཉིད་སྟོན་པ་ཡང་མཇུགོ། །

ད་ནི་གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་དེ།
སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་སྤྲོ་ཚྭ་གས་འཆང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
སྤྱལ་པ་སྤྲོ་ཚྭ་གས་སྟོན་པའོ། **དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་བརྟན་པ་སྟོད་ཀྱི་**
འཇིག་རྟེན་དང་གཡོ་བ་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དུ་སྤྱལ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བརྟན་པ་
སྟོད་དུ་སྤྱལ་པ་ནི་བྱམ་པ་བཟང་པོ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་བུ་
ལ་སོགས་པའོ། **ནང་བཅུད་དུ་སྤྱལ་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་གཞོན་ལྷ་ལ་སོགས་**
པའོ། **དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་མཚྭ་གོ།** **དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་འཛིན་ནི་**
དོན་དམ་ཟབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་སྟོད་ཉིད་
ལས་མ་འདས་པའོ། **སྤྲི་མེད་ཚས་ཏེ་ནི་དོན་དམ་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་དོན་**

སྟོང་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལོ། །སྣ་ཚོགས་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་རྗེས་
སྟུ་འཛིན་པའི་དོན་དུ་སྒྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་ལོ། །ཚོས་ཀུན་རོ་བ་ཉིད་འཆང་
བ་ནི་འཁོར་བ་དང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་འཛིན་ཏེ་འཁོར་བའི་
ཚོས་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་བཙུག་དང་སྦྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བའི་ཚོས་སོ། །མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ལ་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལས།
ལམ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་དང་། བདེན་པ་བཞི་དང་། ཚད་མེད་པ་
བཞི་ལོ། །འབྲས་བུའི་ཚོས་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་།
རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་བཞི་དང་། མཛོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་
གསུམ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་བཞི་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་
བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་
འབྲས་པ་བཙུག་དང་། དག་སྟོང་གི་འབྲས་བུ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐེན་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མཚན་
མ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

ཐོབ་ཅེ་ན། རྫོགས་པའི་བླ་བྱ་བྱང་ཆུབ་འཆང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཟླ་
 བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བླ་བྱ་བྱང་ཆུབ་འཆང་ཞིང་ཐོབ་པ་ཡང་རྫོགས་
 བཅུན་ལོ། །དེ་གཞན་གྱིས་རིག་གམ་ཞེ་ན། བླ་ཀུན་གྱི་མཛོན་སུམ་པ་སྟེ།
 དུས་གསུམ་གྱི་བླ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་རིག་ཅིང་བྱུགས་
 སུ་ཆུད་པ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ལྷེ་ལོ། །དེ་
 ལ་གཞན་གྱི་དོན་མེད་དམ་ཞེ་ན། འོད་འབར་གསལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་དུ་འོད་སྤྲོས་ཏེ། དབང་པོ་དམན་པ་ལ་ལྷ་ཚངས་པ་དང་བྱུང་འབྱུག་ལ་
 སོགས་པར་བསྟན། གཤུལ་བྱ་དབུལ་མོངས་ཅན་ལ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་
 བུམ་པ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པར་བསྟན། གཤུལ་བྱ་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་རྣམས་ལ་
 སྒྲན་སྒྲ་ཚོགས་པ་དང་སྒྲན་པ་ལ་སོགས་པར་བསྟན། གཤུལ་བྱ་དབང་པོ་འབྲིང་
 ལ་ཉན་རང་གི་གཟུགས་སུ་སྟོན། དབང་པོ་རབ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྟོན་པ་ལོ། །

མན་ངག་གི་དོན་ནི་འཇམ་དཔལ་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་
 བྱང་བཞག་ནས། དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཚན་རང་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་

དང་། གཞན་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལས་རང་དོན་སྟོན། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་
ཚོགས་རིམ་གཉིས་ལས་ཚོགས་རིམ་སྟོན། དེ་ལ་སྒྲོམ་པ་གཙོ་བོ་དང་། བཟུངས་
པ་གཙོ་བོ་དང་། སྤྱིན་སྲེག་གཙོ་བོ་དང་གསུམ་ལས། བཟུངས་པ་གཙོ་བོའི་
ཚོགས་རིམ་སྟོན། དེ་ལ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན། ཟབ་མའི་གསང་སྤྲུགས། མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོན་པ་གསུམ་ལས་ཟབ་མོ་གསང་སྤྲུགས་སྟོན། དེ་ལ་
རྒྱས་པར་འདོན་པ་དང་། མདོར་བསྐྱས་པ་ལས། རྒྱས་པར་འདོན་པ་སྟོན། དེ་
ལ་རྒྱད་ཚོགས་པར་འདོན་པ་དང་། དུམ་བུར་འདོན་པ་ལས། དང་པོ་ཚོགས་པར་
འདོན་པ་སྟོན། དེ་ལ་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱད་ཚོགས་
པར་འདོན་པ་དང་། ບིགས་སོ་སོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱད་ཚོགས་པར་
འདོན་པ་ལས། དང་པོ་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱད་ཚོགས་
པར་འདོན་པ་ནི་གོང་བཞིན་དུ་རིགས་བསྐྱུས་དང་། ཏ་སྤྱི་རིགས་དང་། རྩ་
རིགས་ཀྱི་མཚན་རྣམས་བསྐྱུས་སྟེ། ບིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་སུམ་བཅེགས་པའི་ཐུགས་
ཀ་ནས་པར་འདོན་པ་རིགས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་ལ་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོས་ནས་ཐུན་མོང་གི་མཛད་པ་དང་།
ཁྱད་པར་གྱི་མཛད་པ་འདོད་ཆགས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ཏེ། རྩ་བསྐྱུས་པས་ཕྱི་རོལ་

ལུ་འདྲེན་པོ་ཆེའི་གཙོ་བོ་སྤྲུམ་བཅེགས་པ་བསྐྱེད་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་འདོན་པ་ནི་
འཕྲོ་ཅན་དུ་ལྷས་པའོ། །དུམ་བྱར་འདོན་ན་པརྩའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་
བསྐྱར་ཐོབ་ནས་ལོ་ཆེ་གཞན་ལ་སྤྱད་དུ་མི་རུང་བས་དུམ་བྱར་འདོན་པ་དང་། འདི་
ལ་མོས་ནས་འདོན་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གིས་དབང་གི་
ལས་ཤིག་བསྐྱབ་ན་ཁྱད་པར་དུ་དབང་གི་ལས་ལ་ཤིས་པས་དུམ་བྱར་འདོན་པའོ། །
དེ་ལ་གནས་ཁང་ཡིད་དང་མཐུན་པར་སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་ནས་སྤང་བའི་འཁོར་ལོ་
མདོར་བསྐྱས་བསྒྲོམ་ནས་པརྩའི་རིགས་ཀྱི་སྤྲུམ་བཅེགས་པའི་བར་དུ་ལེན་བཞི་པ་
བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་སྟེ། དེའི་ཐུགས་ཀ་ནས་པརྩའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོམ།
ཐུན་མོང་གི་མཛད་པ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་མཛད་པས་འདོད་ཆགས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས།
རྩྱུར་བསྐྱས་པས་རིགས་རྩྱུར་ལྔར་བགོས་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཡང་དག་བདག་
མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ནས། ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷེ་འོད་འབར་གསལ་གྱི་བར་དུ་ཚར་གསུམ་
མམ། བདུན་མམ། ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་གམ། བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ལ་
དམིགས་ནས་འདོན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲོ་ན་མཚན་ལ་མཚན་གྱི་བསྟོད་པ་བྱས་ནས་དངོས་
བྱུང་གཉིས་སྤྱར་དུ་བྱུང་བས་འདུད་ཉི་ཤུ་བསྟོད་དོ། །

མཚན་གྱི་ཡེ་གོ་དང་རྩོམ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཚུར་བསྐྱུས་ནས་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་བསྒྲུམ། དེའི་ངང་ལས་དང་པོའི་སངས་རྒྱུ་ལྷ་ལྷོད་ལམ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་ཅི་རིགས་སུ་བྱའོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྒྱུ་ལས། སོ་
སོར་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ལ་བསྟོད་པའི་ལེན་སྟེ་
བརྒྱད་པའོ། །

ལེའུ་དགུ་པ་འདི་ལ་དགོས་པའི་དོན་ནི་གདུལ་བྱ་སེར་སྒྲ་ཅན་གྱིས་རང་གི་
 དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པར་འབྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །བསྐྱུས་པའི་
 དོན་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་ཏ་སྤྱི་མཚན་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་
 གསུམ་ལས་སྦྱིན་པའི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། **འདོད་པའི་ནི་ཐམས་ཅད་**
གྱིས་འདོད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱས་པས་སོ། །དེའི་**དོན་གྲུབ་པ་**ནི་རིན་ཆེན་
 འབྱུང་ལྡན་གྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་སྦྱིན་པའི་སྒོ་ནས་སེར་སྒྲ་ཅན་གྱི་འདོད་པའི་དོན་སྦྱབ་
 པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་**དམ་པ་སྟེ།** འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་
 པར་སྦྱིན་པ་ལ་སྟོད་པ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ནོ། །**དན་སོང་ཐམས་ཅད་རྣམས་སྦྱོང་བ་**
ནི་རྒྱའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ་དང་། འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་ནི་མི་
 དགེ་བ་བཙུ་སྦྱད་པས་འབྲས་བུ་དན་སོང་དུ་འགོ་བ་དེ་རྣམས་ལས་བསྐྱོག་ནས་བདེ་
 འགོ་དང་ཐར་པ་ལ་འགོད་པའོ། །འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ་ནི། དན་སོང་དུ་
 སོང་བྱེད་པ་ལ་དན་སོང་སྦྱོང་བའི་ཐབས་རོ་བསྟེན་པ་དང་། རུས་བུ་ལ་ཚྭ་ཚྭ་
 འདེབས་པ་དང་། མཚན་བྱང་ལ་བརྟེན་ནས་བདུན་ཚིགས་བྱ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་སྦྱོང་
 པའོ། །**(མགོན་པོ་)སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཚན་ནི།** བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་

རྩེ་ཆེན་པོས་འགོ་བ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མངོན་པར་བཅོན་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་
མགོན་པོ་སྟེ། མགོན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན། སྐབས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གྱུར་པས་སོ། །**།སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རབ་གྲོལ་བྱེད་ནི།** སྟོད་
ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་འཛིག་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་གཏུལ་བྱ་
ཐམས་ཅད་སྟོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དགེ་བ་བརྩམས་ནི་བདེ་འགོ་ལྟ་དང་མི་ལ་
འགོད་པར་བྱེད་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
འདུལ་བ་ལ་ཐར་པ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱིས་སྟོལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་མཆུགས། །

ད་ནི་གཉིན་པོའི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་དེ། **ཉོན་མོངས་(གཡུལ་དུ་**
ནི་དུག་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉི་ཤུ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའོ། །དེ་རྣམས་དང་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཡུལ་བཤམས་ནས་འཐབ་པ་ཡང་རྩེ་བཅུན་ནོ། །**གཅིག་ནི་རྩེ་བཅུན་**
གཉིས་མེད་གཅིག་པོའོ། །དཔའ་བ་ནི་དེས་གཡུལ་བཤམས་པས་རྩ་བ་དང་ཉེ་
བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཛུམས་ཤིང་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་
ཡང་རྩེ་བཅུན་ནོ། །མི་ཤེས་ནི་དུག་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བ་ནི་གཉི་
ལྷག་གོ། །དབྱ་(ཡི་)ནི་ཐེ་ཅོམ་སྟེ། ཆོས་བདེན་པ་བཞི་དང་། དགོན་མཚོག་

གསུམ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཐེ་ཙོམ་བ་བའོ། །**དྲེགས་པ་ནི་ད་**
རྒྱལ་ལོ། །**འཛེམས་པ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པས་གཏི་ལུག་དང་།** དབྲ་ཐེ་ཙོམ་
 དང་། དྲེགས་པའི་ད་རྒྱལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རྣམས་འཛེམས་པ་ཡང་མཁྱའོ། །
 དཔལ་ལྡན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བཙོམ་ནས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ལེགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སོ། །**ཁྲོ་(ལྡན)**ནི་རྟེ་སྟེ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་
 པའི་ས་བོན་དུ་བྱུང་བའོ། །**སྒྲིག་(འཆང་དཔལ་དང་)**ལྡན་ནི་དང་པོའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་སྒྲིག་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཇེ་བཅུན་ནོ། །**བརྟན་པོ་མི་སྤྱུག་**
གཟུགས་འཆང་བ་ནི། ཁྲོ་བོའི་གཟུགས་མི་སྤྱུག་པའི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་
 དེ་ཡང་ཇེ་བཅུན་ནོ། །

ད་ནི་ནམ་མཁའ་དང་སའི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་གར་གྱི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ།
 ལག་པ་བརྒྱ་པོ་ཀུན་བསྐྱོད་པ་ནི་ལག་སྟབས་མི་འདྲ་བའི་གར་བསྐྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་
 གདུལ་བྱ་འདུལ་བའོ། །**གྲོམ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་གར་བྱེད་པ་ནི།** གཡས་
 བརྒྱུད་དང་གཡོན་བརྒྱུད་བྱས་ཏེ། དེའི་བར་དུ་མཐོ་ལྡན་ཆོད་པའི་སྟབས་མཛད་
 པའོ། །**དཔལ་ལྡན་ནི་**པརྒྱ་གར་གྱི་དབང་ཕྱུག་གི་གར་བྱེད་པ་ཡང་ཇེ་བཅུན་ནོ། །

ལག་པ་བརྒྱས་གང་བ་ནི་པར་གར་གྱི་དབང་ཕུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ལག་པ་
 བརྒྱར་སྤུལ་པའོ། །ནམ་མཁའ་ཁྲབ་པར་གར་བྱེད་པ་ནི་གོང་གི་ལག་པ་བརྒྱས་
 ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྲབ་པའི་གར་བྱེད་དེ་དེའི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་རྒྱུད་དུ་མི་
 འགོ་ལག་པ་བརྒྱའི་གར་ཆེར་མི་འགོ་བས་དེས་འདུལ་བ་ལ་དེར་སྤུལ་པ་ཡང་ཇེ་
 བརྩམ་ནོ། །ས་(ཡི)་དགྱིལ་འཁོར་བཞིའི་ཁྱོན་ནི་ཁྲབ་འཇུག་འདུལ་བའི་དོན་
 དུ་སྤྱིའི་རྩ་འཕུལ་བརྟན་པ་ནི། སའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཞི་སྟེ། ཟླ་གས་བཞི་
 མཚམས་བཞི་སྟེང་འོག་གཉིས་དང་བརྩའི་ཁྱོན་དུའོ། །རྒྱུ་པ་ཡ་གཅིག་ཐེལ་
 གྱིས་གཞོན་ནི། ཇེ་བརྩམ་གྱི་རྒྱུ་པ་ཡ་གཅིག་གི་ཐེལ་གྱིས་གོང་གི་ས་གཞི་
 དེ་མཉམ་པས་སའི་ད་ལ་རྒྱུད་དུ་མི་འགོ་རྒྱུ་པ་ཡ་གཅིག་གི་མཐེལ་ཆེར་མི་འགོ་བར་
 གཞོན་པའི་རྩ་འཕུལ་སྟོན་པའོ། །རྒྱུ་པ་མཐེལ་སེན་མོ་ཁྱོན་གྱིས་ཀྱང་། །ཞེས་
 པ་ནི། ཇེ་བརྩམ་གྱི་རྒྱུ་པའི་ཐེ་བོང་གི་སེན་མོས་སོ། །ཚངས་པའི་གཡུལ་
 ས་ཅེ་ནས་གཞོན་ནི། ཚངས་པའི་གཡུལ་སའི་ཅེ་མོ་མན་ཆད་རྒྱུ་པའི་ཅེ་
 མོས་མནན་ནས། ཚངས་པའི་གཡུལ་ས་མན་ཆད་རྒྱུ་པའི་ཅེ་མོ་འགོ་རྒྱུ་པའི་
 སེན་མོ་ཆེར་མི་འགོ་བའི་རྩ་འཕུལ་སྟོན་པ་ཡང་ཇེ་བརྩམ་ནོ། །

ད་ནི་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་ཀྱི་ངོ་མཚན་རིགས་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་བྱ་བ་པ་
དོན་དམ་གྱི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། **དོན་གཅིག་པ་ནི་བྱ་བ་པ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་**
མཚན་གཉིས་མེད་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་གནས་པའོ། **།གཉིས་མེད་ནི་དོན་དམ་པ་**
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པས་སོ། **།ཆོས་ཀྱི་དོན་ནི་གཟུང་འཛིན་**
གྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་ལྡན་པའོ། **།དམ་པའི་དོན་ནི།** དོན་དམ་པ།
སྐྱབ་པ་དོན་དམ་པ། ཐོབ་པ་དོན་དམ་པ་གསུམ་ལས། འདིར་ཐོབ་པ་དོན་དམ་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་གནས་པའོ། **།འཛིགས་པ་མེད་ནི་དེ་ལ་སྐྱེ་འགག་གཉིས་**
དང་བྲལ་བས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་གནས་པ་ཡང་ཇི་བཅུན་པོ། །

ད་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། **རྣམ་**
རིག་སྒྲ་ཚོགས་གཟུགས་དོན་ཅན་ནི། ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ཚོགས་དུག་གོ། **།(སེམས་དང་)རྣམ་ཤེས་ནི་སེམས་ཉིད་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་**
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སོ། **།སྒྲ་ཚོགས་ནི་ངའོ་སྒྲ་པར་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་**
ཅན་གྱི་ཡིད་དོ། **།རྒྱུད་དང་ལྡན་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་པ་**
ཅན་གྱི་ཡིད་བསྐྱེད། དེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚོགས་དུག་བསྐྱེད་དེ། འཇུག་

པའི་ཚོགས་དུག་གི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱན་གཞི་ལ་བཞག་
 ཀྱན་གཞིས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་གསོས་བཏབ། དེས་འཇུག་པའི་ཚོགས་
 དུག་ལ་གསོས་བཏབ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་མོར་འཁོར་བ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཏེ།
 རང་བཞིན་རྒྱུའི་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ། **།དངོས་དོན་**
མ་ལུས་རྣམས་ལ་དགའ་ཞི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོའི་དོན་གནས་པ་དང་། རྒྱེ་
 བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། མཉམ་པ་དང་།
 དམན་པ་དང་། མཐོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟད་ལ་འཇལ་ཞིང་དགའ་བ་ལ་དེ་ལྟ་
 བུར་སྟོན་པ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་ནི་སྟོང་ཉིད་བདུན་བཅུ་པ་ལས།
 གནས་དང་རྒྱེ་དང་འཇིག་དང་ཡོད་མེད་དང་། །དམན་དང་མཉམ་དང་བྱད་པར་
 ཅན་ཡང་རུང་། །འཇིག་རྟེན་ཐ་སྟད་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་རྣམས། །གསུང་
 གི་ཡང་དག་དབང་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་དང་ལྡན་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྟའི་བུ་རྣམས་ཀྱི་
 གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བའི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། རྗེ་བཙུན་ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་ལ་
 དགའ་མ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། **སྟོང་པ་ཉིད་དགའ་ཞི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་**

ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་མི་འཇུར་བ་དོན་དམ་དམིགས་པ་མེད་པའི་དོན་ལ་དགའ་ཞིང་སྟོབ་
ཡང་ཇེ་བཅུན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྒྲོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་འདོད་ཆགས་སྒྲོ་ནི་
ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཆགས་ལ་ཐབས་ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཆགས་པའི་སྟོང་དང་ལྡན་པ་འཇུག་པའོ། །འོ་ན་ཁམས་གསུམ་
ལས་མ་བཟུལ་ལམ་ཞེ་ན། **སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པ་སྟེ།** །ཞེས་
པ་ནི། འདོད་པའི་སྲིད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་
པའི་ཁམས་ཀྱི་སྲིད་པའོ། །འདོད་པའི་སྲིད་པ་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ལ་ཆགས་
པའི་འདོད་ཆགས་དེ་ཡང་སྤངས་ལ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་སྲིད་པ་རྒྱུན་གྱི་
འདོད་ཆགས་དེ་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་བརྒྱན་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་སྤངས་པས་ཁོ་
རང་གི་གནས་ལ་འདོད་པ་ཅམ་ཡོད་དེ་ཆེས་ཕྱ་ཞིང་ནང་དུ་བཞུགས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། **སྲིད་པ་རྒྱུན་གྱི་འདོད་**
ཆགས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡང་ཇེ་བཅུན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཁམས་གཉིས་
ལས་སྦྱེས་སྲིད་འདོད་ཆགས། །ཁ་ནི་ནང་དུ་བཞུགས་ཕྱིར་དང་། །ཐར་པའི་འདུ་
ཤེས་བརྒྱུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་

ལྟའི་གཟུགས་སུ་མི་སྐྱུལ་ལམ་ཞེ་ན། **སྤྱིད་གསུམ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་(སྟེ)**
 བོ། །ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཡང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྟའི་བུ་རྣམས་
 ལ་པན་གདགས་པའི་དོན་དུ་ཁམས་གསུམ་པོའི་ལྟ་དེར་སྐྱུལ་ནས། ལྟ་རྣམས་
 ཐར་པ་ལ་འགོད་པ་ཡང་ཇེ་བཅུན་ནོ། །

ད་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འདུལ་བ་ལ་དེའི་སྐྱུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་གྱི་སྟོ་
 བས་བསྟོད་དེ། དེ་ཡང་དང་པོ་སྐྱུ་ལུས་གྱི་སྟོ་བས་བསྟོད་དེ། **སྤྱིན་དཀར་དག**
པ་བཞིན་དུ་དཀར། །ཞེས་པ་ནི་དཔའི་སྟོ་བས་བསྟོན་པ་སྟེ། དབྱར་ཀ་ཆར་གྱི་
 རྒྱན་བབ་པས་བར་སྒྲུང་གི་ས་དུལ་རྣམས་མནན་པས་སྤྱིན་བཞིན་དུ་དཀར་བ་ལྟ་བུར་
 ཇེ་བཅུན་ཞལ་དུག་ཕྱག་གཉིས་པའི་སྐྱུ་ལ་སྤྱིབ་པའི་རྒྱན་དག་པའི་བརྟུང་ལུས་ཤིན་ཏུ་
 དཀར་བ་ཡང་ཇེ་བཅུན་ནོ། །ད་ནི་འོད་གྱི་སྟོ་བས་བསྟོད་དེ། **འོད་(བཟང)་སྟོན་**
ཀའི་ཁྲ་བའི་འོད། །ཅེས་པ་ནི་ཇེ་བཅུན་གྱི་སྐྱུའི་བ་སྐྱུའི་བུ་ག་ནས་འོད་དཀར་པོ་
 ཁྲ་བའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚ་གདུང་བསེལ་བར་
 བྱེད་པའི་འོད་མངའ་བས་སོ། །འོ་ན་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། **ཉི**
མ་འཆར་ཀའི་དགྱིལ་ལྟར་མཛེས་ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་ན་རིའི་རྟེན་

མེད་པས་ས་གསེབ་ནས་ཉི་མ་འཆར་བ་ལྟ་བུར་འོང་སྟེ། དེའི་དུས་ན་འོད་ཁ་དོག་
 དུག་དང་ལྡན་པར་འོང་བ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་འོད་ཁ་དོག་དུག་གིས་
 བསྐྱར་བའོ། །

ད་ནི་ཕྱག་སེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་དེ། **སེན་མའི་འོད་ནི་གས་ཆེར་དམར་**
 བློ། ཐབས་ཐུགས་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་བརྟུང་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སེན་
 མོ་བཅས་ཀྱི་མདོག་ལྟར་དམར་པོར་ཡོད་པའོ། །ད་ནི་ཅོད་པན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་
 པ་ནི། **ཅོད་པན་བཟང་པོ་མཐོན་ཀའི་ཕྱེ་སྟེ་དབུ་ལ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་པོ་རྒྱས་**
 ཞིང་བརྒྱན་པའོ། །ད་ནི་དབུ་སྐྱའི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། **སྐྱ་མཚན་ག་**
མཐོན་ཀའ་ཆེན་པོ་ཅན་ནི་དབུ་སྐྱ་ལྷང་ལོ་ཅན་ལ་ནོར་བུ་ཐོན་ཀའ་ལྟར་ཞིན་ཏུ་སྟོ་ཞིང་
 འབྲིལ་བ་མངའ་བའོ། །

ད་ནི་རྒྱན་གྱི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་དེ། **ནོར་བུ་ཆེན་པོ་འོད་**
ཆགས་དཔལ་ནི་ཐབས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་
 པའི་བརྟུང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབུ་རྒྱན་དང་
 རྒྱན་དང་མགུལ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་འོད་དང་ལྡན་པའོ། **ཤངས་རྒྱས་སྒྲུལ་**

པའི་རྒྱན་དང་ལྷན་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་པ་དཔག་ཏུ་
མེད་པས་གཏམས་པའོ། །ཡང་ན་བ་སྐྱའི་བྱ་གནས་སྐྱེ་ལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱེད་
པའོ། །

དཀྱིལ་མ་འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་
བརྒྱ་ཀུན་བསྟོད་པ་ནི། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པས་ཞིང་ཁམས་བརྒྱར་
ལྟ་རུས། ཏ་སྤྱ་བརྒྱལ་ས་ཆོས་ཉན་རུས། སྐྱེ་ལ་པ་བརྒྱ་འབྱེད་རུས། འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱར་བསྟོད་རུས་པ་ཡང་རྗེ་བཙུན་དེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱ་བ་གྲགས་
པའི་ཞལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རིགས་ལ་དེ་ནི་སྒྲེ་
འབྱུར་བ། ཀྱུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་ཐམས་ཅད། རྒྱུ་ལྷག་མ་ཟད་འབྱུར་
རོ། རེ་ཀའི་ཁམས་ནི་བརྒྱ་རྣམས་ཀྱུན། བསྟོད་པར་བྱེད་པ་སྒྲེ་རུས་པ། རྒྱེ་
ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའོ། །ཞེས་སོ། །རྩ་འཕྲུལ་རྒྱུ་པའི་སྒྲོ་བས་ཆེན་
ལྷན་ནི། ཆོགས་ལམ་གྱི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཡང་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་དབྱེ་
བ་དང་། རོ་བོ་དང་། དེས་ཆོག་དང་། གོ་རིམ་དང་། སོ་སོ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་དོ། །དབྱེ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། སྦྱོད་པ་དང་། འདུན་

པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་བཞིའོ། རྩོམ་མི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། རངས་ཚིག་ནི་
 རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ངོས་ནས་སོ། གོ་རིམ་ཡང་རྟེན་བྱེད་པའི་ངོས་ནས་
 བཞག་པའོ། །སོ་སའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་ཁྱད་པ་བཞིས་
 ལུས་སེམས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ཏེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་པ་དང་ལྷན་པ་ཡང་རྩེ་བཅུན་ནོ། རྟེན་ཉིད་ཀྱི་བརྟགས། གཞན་
 དབང་། ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། འབྲས་པ་
 ཆེན་པོ་འཆང་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་དེ་
 སྟོར་ལམ་དུ་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་མི་བརྟེན་པར་བསྟོམ་པ་ཡང་རྩེ་བཅུན་ནོ། །
 འབྲས་པ་བཞི་པོ་ནི། ཆོགས་ལམ་གྱི་འབྲས་པ་ཉིད་བར་བཞག་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཡང་
 འབྲས་པའི་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གོ་རིམ་དང་། རངས་ཚིག་དང་། སོ་སའི་
 མཚན་ཉིད་དོ། རྩོམ་མི་ཤེས་རབ་པོ། དབྱེ་བ་ནི། ལུས་འབྲས་པ་ཉིད་བར་བཞག་
 པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་སོ། གོ་རིམ་ནི་རགས་མི་
 རགས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་སོ། རངས་ཚིག་ནི་མདོ་སྟེ་པ་ཡན་ཆད་ན་རེ། འབྲས་པ་ལས་བྱུང་
 བས་ཟེར། ཉན་ཐོས་པ་ན་རེ། འབྲས་པ་བསྐྱེད་པས་ཟེར་རོ། སོ་སའི་མཚན་

ཉིད་ནི་དྲན་པ་བཞི་ཆར་གྱི་མཚན་ཉིད་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པའི་
གྲོགས་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་ལམ་གྱི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་སེམས་
ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་འཛོག་པས་**ཉིད་འཛིན་རྒྱལ་**ཞེས་སོ། །

ད་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་གསུམ་ལས་མཐོང་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་
རིག་པའི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་དེ། **བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་ནི་**མཐོང་ལམ་གྱི་
བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་ནི་ཐོབ་བྱའོ། །ཡན་ལག་ནི་མཐོང་
ལམ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ཉོན་
མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་སྤངས་ཏེ། **སྦྱར་ལམ་གྱི་**འབྲས་བུར་བས་**མེ་ཏྲག་**
ཅེས་བྱའོ། །**སྦྱོས་ནི་**སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་སེམས་ཆོམས་ཤིང་རྗེས་ཐོབ་ལ་སྒྲུང་བ་
ནམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའོ། །**དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་**ཡོན་
ཏན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་གསུམ་སྟེ། ཡོངས་སུ་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བརྩིས་ལས་
འདས་པ་དང་། མཚོག་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཡོངས་སུ་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་
ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གཡོ་བ་དང་མི་
གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པས་སོ། །བརྩིས་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་དང་། འཕྲིན་ལས་བཞི་ལ་རེ་རེ་ལ་
ཡང་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སོ། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ནི།
མཆོག་ཏུ་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་ཞིག་
ཡིན་ནོ། །མཆོན་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་འདུག་པ་དང་འབྲ་
བར་འདི་ཏ་ཐུའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བར་འདུག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་
འབྱུང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་སོ། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཚུལ་རིག་
ནི། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འབྲིས་
པར་བྱས་པས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྟོང་བ་ཡང་ཇེ་བཅུན་ནོ། །ཡང་དག་སངས་
རྒྱས་ལམ་རིག་པ་ནི། སྒྲོ་འདོགས་སྐྱར་འདེབས་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་མཐར་
ཕྱིན་པའི་ལམ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ཡང་ཇེ་བཅུན་ནོ། །

དེ་རྣམས་མན་ངག་ཏུ་བཤད་ན། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་མེ་ཏྲོག་སྟོས་ཀྱིས་
གསང་ལྡན་མར་སྟོས་དང་མེ་ཏྲོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་བྱ་བ་བཟུང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཆོན་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོན་པའི་ཐབས་སྟོན་ཏེ།
དེ་ལ་རྒྱས་པར་འདོན་པ་དང་། མདོར་བསྡུས་ཏེ་འདོན་པ་གཉིས་ལས་མདོར་

བསྐྱུས་ནི་གོང་དུ་ལེའུ་དུག་པར་བསྟན། རྒྱས་པ་ལ་ནི་ཚོགས་པར་འདོན་པ་དང་།
 དུམ་བུར་འདོན་པའོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ཚོགས་པར་འདོན་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱུད་ཚོགས་པར་འདོན་པ་དང་།
 རིགས་སོ་སོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱུད་ཚོགས་པར་འདོན་པའོ། །དེ་
 ལས་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་ཚོགས་པར་འདོན་པའི་ཐབས་ནི་
 གནས་ཁང་ཡིད་དང་མཐུན་པར་མཆོད་པ་བཤམས་ཏེ། བྱས་བྱས་ནས་
 སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ། སྤང་བའི་འཁོར་ལོ་མདོར་བསྐྱུས་ནས་རིགས་བསྐྱུས་
 ཀྱི་གཙོ་བོ་སྤུམ་བཅེགས་པའི་བར་དུ་ལེའུ་བཞི་པ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་སྟེ།
 དེ་ཡང་གཞིའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ད་རྒྱལ་གྱིས་དེའི་
 ཐུགས་ཀའི་ཤེས་རབ་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བའི་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་
 བསྟོད་པའི་བསམ་པས་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་ནས། འཇམ་
 དཔལ་དཔལ་དང་ལྟན་པའི་མཚོག་གི་བར་དུ་ཚར་གསུམ་མམ། བདུན་ནམ།
 ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་གསུམ། ཡང་ན་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་འདོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྦྱོ་
 བ་དེ་ལྟེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་པས་ཏེ་སྦྱོང་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ། དེའི་ངང་

329

གྱི་སྤུམ་བཟེགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟོད་
 པའི་བསམ་པས་ཡང་དག་བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ནས། ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷེ་འོད་
 འབར་གསལ་གྱི་བར་དུ་འདོན། དེ་ནས་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ། དེའི་ལྷལ་དུ་
 རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་གྱི་སྤུམ་བཟེགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་དེ། དེའི་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དཔའ་ལ་བསྟོད་པའི་བསམ་པས། འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་དམ་པ་སྟེ་ནས་
 མོར་བུ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་ཏྲོག་གི་བར་དུ་འདོན། དེ་ནས་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ། དེའི་
 ལྷལ་དུ་ལས་གྱི་རིགས་གྱི་སྤུམ་བཟེགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡེ་
 ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟོད་པའི་བསམ་པས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་
 བ་ནས། འཇམ་དཔལ་དཔལ་དང་ལྷན་པའི་མཚན་གི་བར་དུ་གདོན། དེ་ནས་
 ཚར་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་འདོན་ན། སྐྱབས་སྐྱེད་བཞུ་གོང་དང་འབྲ་བར་བྱས་པས་
 རུས་ཚད་དུ་གདོན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲིན་རྟོག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྩུར་བསྐྱུས་ཏེ། སྟོང་
 པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་པ་དེའི་ངང་ལས་དང་པོའི་སངས་རྒྱུས་སུ་ལངས་ལ་སྟོད་ལམ་ཡན་
 ལག་བརྒྱད་ཅི་རིགས་སུ་བྱའོ། །ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུམ་བུར་འདོན་ན་དཀྱིལ་འཁོར་
 རིགས་བདུན་ལ་དུམ་བུར་འདོན་པའི་ཐབས་བདུན་དུ་འགོ་བ་ལས། འདིར་རིན་

པོ་ཆེ་རིགས་ལ་མཆོན་ན། གནས་ཁང་ཡིད་མཐུན་པར་མཐུལ་དང་མཆོད་པ་
 བཞུགས་ཏེ་འབྲུག་བྱས་སྟུན་བདེ་བ་ལ་འདུག་ནས་བསྐྱེད་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པ་
 རྒྱུ་ལ་པོ་ཆེ་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྐྱེས་བཞུགས་པའི་བར་དུ་གོང་ལེན་བཞི་པ་ནས་
 བྱུང་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ལ། དེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་བསྐྱེད་པའི་བསམ་པས་
 འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་དམ་པ་སྟེ་ནས། མོར་བྱ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་ཏྲོག་གི་བར་དུ་ཆར་
 གསུམ་མམ། བདུན་ནམ། ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་གམ། བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་ལ་སོགས་
 ཀྱི་བར་དུ་འདོན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲོན་ན་དེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆུར་བསྐྱེད་ཏེ་སྐྱེད་
 པ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་ལ། དེའི་ངང་ལས་དང་པོའི་སངས་རྒྱུ་སྐྱེད་ལས་སྐྱེད་ལམ་
 ཡན་ལག་བརྒྱད་ཅི་རིགས་སུ་བྱའོ། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཚུལ་རིག་ནི་སྐྱེད་
 ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། རྩེ་བྱ་བ་དང་། རྩེ་མེ་བྱ་
 བ་དང་། རྩེ་གི་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེད་བའི་བྱ་བ་དང་། མཐུལ་གྱི་བྱ་བ་དང་།
 གཏོར་མའི་བྱ་བ་དང་། ཟས་གྱི་བྱ་བ་དང་། མདོ་འདོན་པའི་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །
 དེ་ཡང་ཆོས་སྐྱེད་ཐོར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེད་ཏེ་བརྒྱད་ཀྱི་བྱ་བ་དེ། བསྐྱེད་ཏེ་
 ཏེ་བྱེད་ན་ཐོར་ངས་ལམ་བསྐྱེད་ཏེ་གསུམ་བསྐྱེད་ནས། ཉི་མ་འཆར་ཁར་དང་པོའི་

སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ད་རྒྱལ་བྱས་ཏེ། ལྷུས་ཀྱི་རྩ་ལ་མཚན་གྱི་ཡང་སྦིང་གི་སྤྲུགས་
 ལན་གསུམ་མམ་བདུན་བཞེས་པས་སྤྲུགས་དེས་རྩ་དེ་སྦྱེ་མེད་ཀྱི་རྩར་བྱིན་གྱིས་
 བཞུབས་ཏེ་དེ་ཡང་དགར་མེར་མེར་བར་བྱིན་གྱིས་བཞུབ་བོ། །དེ་ཡང་ལྷུས་དེས་
 རྣམ་རྟོག་གི་བྱི་མ་འབྲུ་རྩས་པར་བསམས་ལ་དག་ཏུ་ཡང་སྦིང་རྩོས་ཤིང་ལྷུས་བྱའོ། །
 དེ་ནས་རྩའི་ལྷག་མ་ནོར་གྱི་ལྷ་ལ་དབུལ་ཏེ། དེ་ཡང་རང་གི་ལག་པ་གཡོན་པའི་
 སོར་མོ་རྣམས་ནང་དུ་བཀྲུག་སྟེ། ཐེབ་ཆེན་མཚུབ་མོ་ལ་སྦྱར་ལ། དེའི་ནང་ན་རྩ་
 ཡོད་པས་གཡོན་སྟོར་དུ་བསྟོར་བ་གཅིག་བྱས་ལ། བསམ་པ་ནི་ཇོམ་བླ་ལའི་གདན་
 པ་མ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཞིག་བསམ། དེའི་སྟེང་དུ་རྩ་བའི་ད་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་ཡི་
 གོ་ཇོ། དེ་ལས་ཨ་རྩ་ཇོམ་བླ་ལ་སྦྱ་མདོག་སེར་པོ་གསུམ་པོ་ཆེ་བ་བོངས་ཐུང་བ་
 གཡས་མཚོག་སྦྱིན་གྱི་སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བ་བསྐྱམས་པ། གཡོན་ན་ཞེའུ་ལའི་
 རྩལ་བུ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་ནས་བསྐྱམས་པ། དེའི་ཁ་ནས་རྩར་རིན་པོ་ཆེ་ཏུར་ར་
 རྒྱག་པ། དབུ་ལ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱིས་བརྒྱན་པ་དེའི་དཔལ་བར་རྩ་བའི་སྟེང་
 ན་ཡི་གོ་ཇོ་གྱིས་མཚན་པ། དེ་ནས་རང་ནོར་གནས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་ཐལ་མོ་སྦྱར། ལུང་
 མོ་གཉིས་ཀྱི་ཕེ་མོ་རྩར་ཟད་བཀྲུག་ལ་ཇོམ་བླ་ལའི་སྤྲུགས་བཞེས་ཤིང་དཔལ་བ།

གློག་མ། སྦིང་ཀ་དང་དབྱང་འགོ་གཉིས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་གཏུགས་ཏེ། དཔལ་བར་
 གཏུགས་པས་ཞོར་ལྟའི་སྒྲིཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། གློག་
 མར་གཏུགས་པས་ཞོར་ལྟའི་གསུང་གི་ངོ་བོར་བསམ། སྦིང་ཀར་གཏུགས་པས་
 ཞོར་ལྟའི་བྱགས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསམ། དབྱང་འགོ་གཡས་གཡོན་དུ་གཏུགས་པས་
 ཞོར་ལྟའི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་ངོ་བོར་བསམ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་དང་པོའི་སངས་
 རྒྱས་ལ་མོས་པ་ནི་ཞོར་ལྟར་བསམ་ལ། དེ་ལ་རང་གི་ལག་པའི་མཐིལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་
 སྟེང་དུ་ཨ་བསམ་ལ། རག་ཏུ་སྒྲགས། ཨོཾ་ཧྲཱ་ལ་ཧྲཱ་ལ་སྒྲུབ། ཞེས་
 རྒྱུ་ཤིང་ཨ་དང་སོར་མོ་ལྟ་ལས་རྒྱ་དེ་བདུད་རྩིར་བྱས་ཏེ་སྒྲགས་པས། བདུད་རྩི་
 ཞོར་ལྟའི་སྒྲིབ་ན་ཧྲཱ་ལ་ཧྲཱ་ལ་པས་དེ་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞོར་ལྟའི་ལུས་
 རྒྱ་མེར་ཁེངས་པར་བསམ་ཞིང་རྒྱ་བསྐྱོར་བ་བརྒྱཅ་བརྒྱད་དམ། ཡང་ན་ཉི་ཤུ་རྩ་
 གཅིག་གམ། བདུན་དབུལ་ལོ། །དེ་ནི་རྩའི་བྱ་བའོ། །

སྟོད་ལམ་རྣལ་འབྱོར་རིམ་པ་ལ་གཅིས་པ་ནི། སྟོད་ལམ་བྱེད་པའི་དུས་
 ལུ་རྣལ་འབྱོར་མེད་པས་མི་བྱ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་དང་བཅས་པས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་
 བཞིན་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས་མཆོད་རྟེན་ལ་བྱ་བ་བསྟན་པའི་

ཕྱིར། མཚོད་ཉེན་ཕྱག་བྱ་བསྐྱོར་བ་དང་བཅས་པ་ན་མར་གསུངས་ཏེ། རང་དང་
 ཤེའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ད་རྒྱལ་དང་ལྷན་པས་ལྷ་ལྷ་གདབ་སྟེ། གཡོག་པོ་ཡོད་ན་
 གཡོག་པོས་བྱ། གཡོག་པོ་མེད་ན་རང་གིས་བྱས་ཏེ། དེ་གདབ་ཐབས་ནི་སྐོར་
 མོར་དང་ཕག་ཟེ་དང་མར་ཁུ་བསག་གོ། །དེ་ནས་དྲི་ཞིམ་ཤེའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བའི་ད་ལ་
 བསམ། དེའི་སྟེང་དུ་ཨ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་འདུས་པས་སྐྱེ་བ་དང་ཨ་ཁུ་
 བ་ལས་གཉིས་མེད་ཀྱི་འཛིམ་པ་འམ་བདུད་ཅིའི་རྩར་སྐྱེ་ཡུངས་ཀྱིས་སོང་བར་བསམ།
 དེས་སྐྱུས་ལ་འཛིམ་པ་བྱའོ། །དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ལྟ་བུར་ལ་འཛིམ་པ་དེ་ཡང་ནག་
 ཉིལ་དེ་མིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ལྟ་བུར་ལས་བྱུབ་པའི་འཛིམ་པ་འོད་དུ་ལྷུག་གི་ལྷང་དེ་
 བ་ཞིག་བསམ་མོ། །དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟའི་འཛིམ་པ་དེ་ཉི་ཟླ་ཁ་སྐྱར་དུ་བསམ་
 མོ། །དེ་ནས་འཛིམ་པའི་གོང་བྱུལ་ལག་པ་རེག་ལ་བདག་ཉིད་དྭགས་དྭགས་དུ་འདུག་
 པའི་མང་པར་ལག་པ་གཡོན་པ་བཞག་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་འཛིམ་པ་བཞག་ལ་ལུས་
 ཀྱི་ལག་པ་གཡས་པའི་ཅེ་གསུམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རེག་ལ། དག་གིས་ཡང་སྦྱིང་ལ་
 ལན་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་གམ་བདུན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱེས། སེམས་ཀྱིས་ཉི་ཟླ་ཁ་སྐྱར་གྱི་
 རང་བཞིན་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ནས། འོད་དེས་འཕགས་པ་མཚོད་པ་དང་།

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས་རྩྱུ་ཉི་ཟླ་ལ་འདུས་པས་ཉི་ཟླ་ཞུ་ནས་འོད་ཁ་དོག་
 ལྡེ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ལྡེ་རང་བཞིན་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ཡང་
 འབི་འབི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ལ་ཆོས་ཉིད་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
 ཐེབས་པའོ། །དེ་ཡང་སྐྱོར་ཐོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟབ་པ་དེ་ཤེས་རབ་
 བོ། །འབི་འབི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་རྒྱ་ཆེ་བ། སྐྱོར་ཐོར་དུ་འབི་འབི་བརྟག་པས་
 གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །བཏབ་པའི་དུས་སུ་སྐྱོར་ཐོར་གྱི་རི་མོ་འབི་འབིར་བྱང་
 བ་ནི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཐུགས་སུ་རྩད་པའོ། །དེ་ལྟར་
 བས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་རང་བཞིན་ལོ། །དེ་ལས་སྤྱུལ་པའི་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་འཕྲོས་
 སོ། །ལན་གཉིས་བྱས་ཏེ་རྩྱུ་ཉི་ཟླ་ལ་འདུས་པས་ལྔ་ལྔ་དེ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་རོ་བོར་བསམ་
 མོ། །རབ་གནས་མདོར་བསྐྱས་པ་ནི་རང་གི་ལག་རྒྱ་མེ་རྟོག་ཐོགས་ལ་ཡང་སྤྲིང་
 ལན་གཅིག་བརྟོད་པས་རིགས་བདུན་གྱི་ལྟ་ཆོགས་རབ་གནས་བྱེད་པའམ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་བྱོན་པར་བསམ་མོ། །དེ་ལ་རང་གི་མེ་རྟོག་ལ་ཡང་སྤྲིང་ལན་
 གཅིག་བརྟོད་ལ་མེ་རྟོག་དེ་མཆོད་རྟེན་ལ་གཏོར་ལ་ཕྱག་གསུམ་བྱས་ལ་སེ་གོལ་
 གཏོགས་པས་མཆོད་པར་ཡང་འབྲོལ་རབ་གནས་སུ་ཡང་འབྲོལ་གསུངས། ལྔ་ལྔ་

དེ་མཚན་གནས་སུ་བྱ་གསུངས། དེ་ནི་ཚྭ་ཚྭ་འི་བྱ་བའོ། །

དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མཚན་རྟེན་དང་འབྲེལ་ན་བྱུང་པའི་ནང་དུ་མཚུ་རིགས་བདུན་
ཡི་དམ་གང་བྱེད་བསམ། མ་འབྲེལ་ན་མདུན་དུ་ཡི་དམ་གང་ཡིན་པ་བསམ་ལ་
རང་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱག་བྱས་ཏེ། རག་རྒྱ། གང་འདི་སྐྱེ་
གསུང་བྱུགས་ལྡན་པའི། །ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་སྤྱིར་ཕྱག་གཅིག་འཚལ། གཙོ་
བོ་སུམ་བཅེགས་པ་ལ་གཅིག་འཚལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་གཅིག་དང་
བཅས་གསུམ་འཚལ་ལོ། །རྒྱས་པར་བྱེད་ན་ཚྭ་ཚྭ་དང་འབྲེལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བ་
གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཀྱང་རིགས་བདུན་ཆར་གྱི་ལྟའི་དལ་བསམ་ལ་སྤྱིར་
དམིགས་ལ་གཅིག་འཚལ་ལོ། །གཙོ་བོ་སུམ་བཅེགས་པ་ལ་གཅིག་ ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ་ལ་གཅིག་འཚལ་ལོ། །དེ་བས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱེད་ན་སྤྱིར་
དམིགས་ལ་བདུན། གཙོ་བོ་སུམ་བཅེགས་པ་ལ་བདུན། ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་ལ་བདུན་ཏེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་འཚལ་ལོ། །ཕྱག་ཐོར་བྱུང་མ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
པར་བྱེད་ན་གསང་ལྡན་མའི་བསྟོད་པས་ཕྱག་འཚལ། དེ་ལྟར་རྒྱས་བསྐྱུས་གསུམ་
བྱའོ། །དེ་ནི་ཕྱག་གི་བྱ་བའོ། །

སྒྲོར་བ་བྱ་བ་ནི་རྩྱུ་ལས་རྩོུ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་བསམ་ལ། དེའི་
 རང་དུ་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་བསམ། དེའི་བུམ་པའི་རང་དུ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་རིགས་
 བདུན་གང་ཡིན་བསམ། རང་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་དང་ལྷན་པས་
 ཡང་སྦྱིང་སྒྲོས་ཤིང་། ཡང་ན་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་ན་རྒྱུད་རྩོགས་པར་འདོན་ཞིང་སྒྲོར་
 བ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྩོུ་ཆེན་པོའི་རང་མཆོད་རྟེན་གྱི་བུམ་པའི་ཐད་ཀའི་ནམ་མཁའ་
 ན་པར་སྒྲོར་བ་བསྒྲོར་བར་བྱེད་པར་བསམ། དེའི་རྒྱང་པ་གར་བོར་བོར་དུ་པར་ཤལ་
 ཤལ་བསམ། སོར་མའི་སྒྲུ་ལ་ཨ་བསམ་ལ་ཨ་དང་པར་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་
 འོད་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་མཆོད་པའི་ཚོགས་མང་པོ་རིགས་བདུན་ཡི་དམ་གང་བྱེད་བསམ་པ་དེ་
 ལ་ཡང་ཕུལ་བར་བསམ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་པར་འཕྲོས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པོག་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་དག་པར་བསམ།
 དེའི་དབུས་སུ་བརྒྱུ་མཆོད་པའི་ལས་ཀྱང་བྱས་ཀྱི། གོང་གི་རྒྱུད་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་
 རུང་འདོན་ཞིང་སྒྲོར་བ་བྱའོ། །དེ་ཡང་མཆོད་རྟེན་ཕྱག་བྱ་སྒྲོར་བ་དང་ཞེས་པས་
 གཟུང་ངོ། །དེ་ཡང་སྒྲོར་བ་ཐོར་བྱ་བྱེད་ན་རྩོུ་ཆེན་པོ་བསམ་སྟེ། མཆོད་རྟེན་
 རི་མི་དགོས་གསུངས། དེའི་རང་དུ་རིགས་བདུན་གྱི་སངས་རྒྱས་བསམ། རང་

དོ་མེད་ལྟེ་བའི་ཕྱི་རོལ་ན་པར་ལ། གོང་གི་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་འདོན་ཞིང་སྒྲོར་
བ་བྱེད་པར་བསམ། བསྐྱེད་འོད་སྟོང་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་བརྒྱ་
མཚད་པ་ཡང་གོང་དང་འདྲའོ། །དེ་ནི་སྒྲོར་བའི་བྱ་བའོ། །

མཁལ་ནི་ཁྱུ་གང་དང་ཁྱུ་དོའི་ཚད་ཅམ་པ་ཡིན་ཏེ། མཁལ་ཆེན་བསོད་
ནམས་ཆེ་གསུངས། རྒྱུ་ན་བསོད་ནམས་རྒྱུ་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་མཁལ་ལ་
རང་དང་པོའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་དང་ལྷན་པས་བའི་རྣམ་པ་ལྲས་བྱི་དོར་བྱ་སྟེ།
དེ་ཡང་བ་ཡི་རྣམ་པ་ལྲ་ནི། བ་ཡི་འོ་མ་དང་། མར། ཞོ། གཅིན། ལྷི་
བ་དང་ལྷའོ། །དེའི་ཆག་ཆག་ལེགས་པར་བཏབ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་པའམ་གཞལ་
ཡས་ཁང་དུ་བསམ། ཨ་རྒྱུ་ཏྲི་ཏྲི་ཨ་ལྷའི་མེ་ཏྲོག་ཚོམ་བྱ་ལྟ་བུ་དགམ། དེ་རྣམས་
ལ་གདན་དུ་གཅིག་པ་ལྟ་བསམ་སྟེ་ཏྲ་ཐུ་རིགས་ལྟ་ལ་དབུལ་བ་ནི་མཚད་པའི་མཁལ་
ལོ། །གདན་ལྷའི་སྟེང་དུ་ཏྲ་ཐུ་རིགས་ལྟ་བསམ་སྟེ་དེ་ལ་མཚད་པ་ནི་སྒྲུབ་པའི་མཁལ་
ཏེ། གོང་གི་མཁལ་དབུལ་བ་དང་སྒྲུབ་པའི་མཁལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྟོང་བཟོད་
ཅིང་བྱའོ། །དེ་ནི་མཁལ་གྱི་བྱ་བའོ། །

དེ་ནས་ཟས་བའི་དུས་སུ་ཡུད་ཅི་རིགས་པ་བཅད་དེ་རྒྱ་གཙང་དང་སྒྲུར་ནས་

བདག་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཨྲོ། མགིན་པར་ཨྲུམ། སྤྱིང་ཀར་རྩྱུ་
བསམ་སྟེ་དེ་ལས་འོད་བྱུང་བས་གཏོར་མའི་ལོག་པས་གཏོར་མའི་གཟུགས་དང་དྲི་དང་
ཁ་དོག་ངན་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་སྟེ། གཟུགས་དང་ཁ་དོག་དང་དྲི་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པར་བསམ་སྟེ། ཨྲོ་ཨྲུམ། རྩྱུ་གསུམ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་
མོ། །དེ་ནས་མདུན་དུ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་བསྒོམ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡི་གེ་
འབྲུ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་སྟོན་པས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། འགོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་བཀུག་ནས་མདུན་ཀྱི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོན་ནས། དེའི་
ལྷག་ལས་འོད་ཟེར་བྱུང་བས་གཏོར་མའི་སྟོད་ལ་རེག་སྟེ་གསོལ་བས་དང་པོའི་སངས་
རྒྱས་དང་དེའི་ལྷས་ལ་བསྟོན་པའི་མགོན་རྣམས་མཉམ་པར་བསྒོམ་སྟེ། ཨྲུ་ཀ་
རའི་སྤྲུགས་ལན་གསུམ་བརྗོད། དེ་ནས་སེ་གོལ་གསུམ་གཏོགས་ཏེ། དང་པོའི་
སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོན་པའི་མགོན་རྣམས་གཤེགས་སུ་གསོལ། དང་པོའི་སངས་
རྒྱས་བདག་རང་གི་ཐུགས་ཀ་རུ་བསྟུ་བ་ནི་གཏོར་མའི་བྱ་བའོ། །དེ་ནས་རང་གི་
སྤྱིང་ཀར་རིམ་མེ་བྱུ་གསུམ་པ་ཞིག་བསམ། ལྟེ་བར་ཨྲུ་དཀར་པོ་ཞིག་བསམ།

དེ་ནས་བཟའ་བཏུང་བཏུད་ཅིར་བསམ་ལ་ཟས་དེ་ཟོས་པས་སྤྱིང་ཀའི་མེ་ལ་བསྐྱེགས་
 ཏེ་དྲངས་མ་ལྟེ་བའི་ཨ་ལ་ཐིམ་པས་ཨ་དེ་མདངས་དང་གཟི་བཟིང་དང་ལྷན་པར་
 བསྐྱོམ། ཟོས་ཟིན་ནས་མདོང་མོར་ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཞིག་བསམ་
 ལྟ། དེ་ལས་རྒྱུད་བྱུང་བས་མེའི་གསེབ་ཀྱི་སེག་མ་དེ་ནམས་ཡར་ཐོན་པ་དུང་ཁང་
 དུ་བལྟས་ཏེ། དེ་མར་ལོག་པས་ངི་ཆེན་གྱི་ལམ་ནས་ར་ཤུ་ཡིས་སོང་བར་བསམ།
 དེས་ཚོགས་གསོག་པ་དང་། སྐྱེད་ཀར་གཉེར་མ་མེད་པའི་བཙུད་ལེན་དུ་འགོ་བ་
 དང་། དུག་གིས་མི་རྩུགས་པ་ནི་དགོས་པའོ། །དེ་ནི་ཟས་ཀྱི་བྱ་བའོ། །

དེ་ནས་ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་འདོན་པ་ནི་མདོའི་བྱ་བའོ། །
 ཡང་དག་སངས་རྒྱས་ལམ་རིག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ལམ་སྟེ།
 སྤྱིན་ལམ་དང་གོལ་ལམ་མོ། །དེ་ལ་ལམ་དང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །ལམ་
 ནི་བསྐྱེད་ཚོགས་གཉིས་སོ། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་སྦྱོད་ལམ་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་དོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཤས་ཆེར་ཆགས་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྐྱུ་བའི་
 དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱིན་པས་ནི་འཁོར་
 དུ་བཅད། སྤྱན་པར་སྤྱོད་པས་ནི་སེམས་ཆགས་པར་བྱས། དེ་ནས་ཚས་ལ་བཙུད།

དོན་བཞིན་སྟོད་པས་ནི་ཆོས་བཞིན་ཤེས་པ་འོ། །དེ་དང་སྟོད་ལམ་མཐུན་པས་ནི་དོན་
མཐུན་པ་འོ། །དེ་བཞིས་གདུལ་བྱ་ལ་དོན་བྱེད་པ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ནོ། །དོན་དམ་པར་
ན་ལྷག་ལྷན་དེ་ཉིད་དཔེ་ནམ་ཀ་ལྟ་བུར་ཆགས་པ་མེད་པ་སྟེ། སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་དུ་ཆགས་པ་མེད་ཀྱང་ཀྱན་རྗེ་བ་ཏུ་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་མེད་དམ་ཞེས།
སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ཡིད་ལ་འཇུག་སྟེ། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་
རྒྱུས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་མཆོག་ཤེས་རབ་ཀྱི་དུམ་བུ་ལས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤིང་པོ་ཅན་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ད་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སྟོད་པ་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། **སེམས་**
ཅན་ཀྱན་གྱི་ཡིད་ལྟར་མཐོགས་པ་ནི། སྤྱལ་པའི་སྐྱ་གང་འདུལ་དུ་སྤྱལ་པ་དེ་
ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་སུ་འོ། །རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་འདུལ་བ་
ལ་རང་རྒྱུས་སུ་འོ། །བྱང་སེམས་དང་བརྒྱལ་སོགས་པ་གང་འདུལ་དུ་སྤྱལ་གིང་ཆགས་
ཐོགས་མེད་པར་འགོ་བ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ནོ། །འོ་ན་སྤྱལ་སྐྱ་དེ་བབ་ཅོལ་དུ་འགྱེད་དམ་

ཞེ་ན། **སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དབང་དོན་ཤེས་ཏེ་གདུལ་བྱའི་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་**
རྣམས་ཀྱི་དོན་མཐུན་པས་སོ། **སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པ་ནི།** **སེམས་**
ཅན་གྱི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་བསྟན་པའི་སློན་ནས་གདུལ་བྱའི་ཡིད་འཕྲོག་པར་
བྱེད་ཅིང་གདུལ་བྱ་འདུལ་བ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ནོ། **ཡུང་པོ་ལྔ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་**
པོ་དང་། **ཚོར་བ་དང་།** **འདུ་ཤེས་དང་།** **འདུ་བྱེད་དང་།** **རྣམ་པར་ཤེས་**
པའོ། **གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་པ་དང་།** **བཏགས་པ་བ་གཉིས་**
སོ། **མཚན་ཉིད་པ་ལ་དབང་པོ་དང་།** **ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ།** **དབང་པོའི་**
མཚན་ཉིད་ནི། **མིག་དང་།** **རྣ་བ་དང་།** **སྒྲ་དང་།** **ལྟེ་དང་།** **ལུས་**
སོ། **ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།** **གཟུགས་དང་།** **སྒྲ་དང་།** **རི་དང་།** **རོ་**
དང་། **རེག་བྱའོ།** **དེ་ལ་གཟུགས་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་རྣམ་པར་རིག་**
བྱེད་དོ། **སྒྲ་ནི་ཟིན་པའི་སྒྲ་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བ་དང་།** **མ་ཟིན་པའི་སྒྲ་**
ཡང་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བ་དང་། **གཉིས་ཀའི་སྒྲ་ཡང་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་ལས་**
བྱུང་བའོ། **དྲི་ནི་ཞིམ་པ་དང་།** **ང་བ།** **མཉམ་པའོ།** **འོ་ནི་མངར་བ་ལ་**
སོགས་པ་དུག་གོ། **རེག་བྱ་ནི་རྒྱུས་བསྟུས་པའི་རེག་བྱ་དང་།** **འབྲས་བུས་**

བསྐྱུས་པའི་རེག་བྱའོ། །རྒྱས་བསྐྱུས་པ་ནི་འབྱུང་བ་བཞིའོ། །འབྲས་བུས་
 བསྐྱུས་པ་འངས་པ་དང་རྩལ་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནོ། །གཟུགས་བཏགས་པ་བ་ནི་
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ནི། བདེ་
 བ་དང་། མི་བདེ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་བདེ་བ་ནི་ལྷས་བདེ་
 དང་སེམས་བདེའོ། །མི་བདེ་བ་ནི་ལྷས་དང་སེམས་ཚིམ་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་བཏང་སྒྲུམས་ཏེ་ཚིམ་པ་དང་ཚིམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །གཉིས་
 ཀ་མེད་པའོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའོ། །དེ་ཡང་
 ཡུལ་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བའོ། །མཚན་མ་ནི་དེའི་བྱེ་བྲག་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་
 པའོ། །འཛིན་པ་ནི་འདི་ནི་སྔོན་པོའོ། །འདི་ནི་དཀར་པོའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཡོངས་སུ་གཙོད་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་
 དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་སེམས་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི། སེམས་དང་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་པ་སྟེ། ཚོར་
 བ་དང་འདུ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །མཚུངས་པར་
 ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་བཞིའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་

ཕུང་པོ་ནི་འབྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བྱུག་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
 ཡིད་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལྔའི་
 དོན་དེ་ཉིད་སྤྱོད་མེད་དུ་ཤེས་པ་ཡང་ཇེ་བཅུན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལྔའི་དོན་སྟོང་
 ཉིད་དུ་ཤེས་ན་གྲོལ། སྟོང་ཉིད་དུ་མ་ཤེས་ན་མི་གྲོལ་ཏེ། དེ་ལྟར་མཛོད་ནས།
 ཚོས་རྣམས་རབ་རྩ་རྣམ་འབྲེད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས། །ཁང་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་
 བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མཚོ་འདྲིའི་འབྲུམས་
 ཏེ། །དེ་བས་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་སོ་ལོ། །ཞེས་སོ། །**རྣམ་དག་**
ཕུང་མོ་ལྔ་འཆང་བ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་ལམ་དུ་བསྐྱབ་པ་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱོམ་
 པས་འབྲས་བུ་ཚུལ་གྱི་མས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་
 ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་འཆང་བ་ཡང་ཇེ་བཅུན་ནོ། །

ད་ནི་ལམ་འབྲས་བུ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཚོས་བསྟན་པའི་མཚན་གྱི་སྟོ་
 བས་བསྟོད་དེ། **ངས་འབྲུང་ཀུན་གྱི་མཐའ་ལ་གནས་ནི།** འཇིག་རྟེན་པའི་མུ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་མཉུནོ། །**(ངས་པར་འབྲུང་བ་)ཀུན་ལ་**

མཁས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མཁས་ཤིང་ཞིབ་ཚོར་མཐུན་པ་
ཡང་མཆུགོ། །(ངེས་འབྱུང་) །ཀུན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མྱ་
ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་སྟོག་ལ་གནས་པ་
ཡང་མཆུགོ། །(ངེས་པར་འབྱུང་བ་) །ཀུན་སྟོན་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་
བརྒྱའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཀུན་ནོ། །དེ་སྟོན་པ་ཡང་རྩེ་
བཙུན་ནོ། །ཡང་ན་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཀུན་ནི། སྤྱི་སྟོགས་དང་ཉན་རང་དང་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའོ། །མཐའ་ལ་གནས་ནི། དེ་རྣམས་སོ་སོའི་མཐར་ཐུག་ལ་
གནས་པ་ཡང་མཆུགོ། །ངེས་འབྱུང་ཐམས་ཅད་ནི་གོང་དང་འབྲ། །ཀུན་ནི།
དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཞིབ་ཚོར་མཐུན་པས་སོ། །
ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་འབྲས་བྱ་མཐར་ཐུག་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་
ཡང་མཆུགོ། །ཀུན་སྟོན་པ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བཞི་ཙུ་སྟོན་པ་ཡང་
མཆུགོ། །ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ནི་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུག་དང་། རིག་པ་
དང་། ཚོར་བ་དང་། སྟེང་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། སྤྱིད་པ་དང་། སྐྱེ་

བ་དང་། བཞི་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་སྦྱིབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་རིག་པ་སྟེ། གང་ལ་
 སྦྱིབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྦྱིབ། གང་གིས་སྦྱིབ་ན་མ་རིག་པས་སྦྱིབ། ཇི་ལྟར་སྦྱིབ་
 བ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཉོགས་སུ་མི་སྟེར་བར་སྦྱིབ་པའོ། །འདེབས་པའི་ཕྱིར་ན་འདྲ་
 བྱེད་དེ། གང་ལ་འདེབས་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །གང་གིས་འདེབས་
 བ་འདྲ་བྱེད་ཀྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་འདེབས་ན་དག་བ་དང་མི་དག་བ་དང་མི་གཡོ་བའི་
 ས་བོན་འཛོག་པས་སོ། །བྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། གང་དུ་བྲིད་ན་
 སྦྱོ་བའི་སར་རོ། །གང་གིས་བྲིད་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ས་བོན་དང་
 བཅས་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་འབྲིད་ན་རིགས་དང་མཐུན་པའི་སར་བྲིད་པས་སོ། །
 ཀུན་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན་མིང་དང་གཟུགས་ཏེ། གང་དུ་འཛིན་ན་རིགས་དང་མཐུན་
 པར་རོ། །གང་གིས་འཛིན་ན་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་འཛིན་ན་
 ལུས་ལའོ། །བདག་གི་དངོས་པོ་ཉོགས་པར་བྱེད་པས་སྦྱོ་མཆེད་དུག་གོ། །གང་
 གིས་ཉོགས་པར་བྱེད་ན་སྦྱོ་མཆེད་དུག་གིས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཉོགས་པར་བྱེད་ན་སྦྱོ་
 བའི་གནས་སུའོ། །གསུམ་འདུས་ནས་གཙོད་པའི་ཕྱིར་ན་རིག་པའོ། །དེ་ཡང་
 གང་དུ་གཙོད་ན་ཡུལ་ལའོ། །གང་གིས་གཙོད་ན་རིག་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་གཙོད་

ན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཙོད་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཉེ་བར་སྟོན་
 པའི་ཕྱིར་ན་ཚོར་བའོ། །དེ་ཡང་གང་དུ་སྟོན་ན་སྟེད་པ་ཡོད་པའི་དབང་པོ་ལ་སྟོན་
 པའོ། །གང་གིས་སྟོན་ན་ཚོར་བས་སོ། །ཇི་ལྟར་སྟོན་ན་བསོད་ནམས་དང་བསོད་
 ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལ་སྟོན་པའོ། །སྟུང་པའི་ཕྱིར་ན་སྟེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
 གང་དུ་སྟུང་ན་སྟེད་པར་གྱུར་པའི་ས་བོན་དུ་སྟུང་། གང་གིས་སྟུང་ན་སྟེད་པའི་ཆེན་
 གྲིས་སོ། །ཇི་ལྟར་སྟུང་ན་ལས་སོ་སོར་སྟུང་པའོ། །སྟོར་བའི་ཕྱིར་ན་ལེན་པ་སྟེ།
 གང་དུ་ལེན་ན་སྟེད་པ་ཕྱི་མར་རོ། །གང་གིས་ལེན་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བསགས་
 པའི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བས་ལེན་པའོ། །ཇི་ལྟར་ལེན་ན་རིགས་དང་མཐུན་པར་
 སྟོར་ཞིང་ལེན་པའོ། །མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྟེད་པ་སྟེ། གང་དུ་སྟེད་ན་སྟེ་
 བ་དང་མཐུན་པའི་སར་རོ། །གང་གིས་སྟེད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་སྟེད་པའོ། །
 ཇི་ལྟར་སྟེད་ན་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །སྟུག་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་
 ན་ཆ་གི་སྟེ། གང་དུ་སྟུག་བསྐྱལ་ན་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་ལུས་ལའོ། །གང་གིས་
 སྟུག་བསྐྱལ་ན་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྟེད་པ་ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་བྱུང་བས་
 སོ། །ཇི་ལྟར་སྟུག་བསྐྱལ་ན་སྟེ་བ་དང་། ཆས་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་

བ་དང་། ཟུང་ན་དང་། སྤྱི་སྤྱུགས་འདོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྱི་བ་པའི་
 ཕྱིར་དང་འདེབས་པའི་ཕྱིར། །སྤྱི་བ་པའི་ཕྱིར་དང་འདོན་པའི་ཕྱིར། །ཚོགས་བྱེད་
 ཕྱིར་དང་གསུམ་གཅོད་ཕྱིར། །ཉེ་བར་སྤྱོད་ཕྱིར་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། །སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་མཛོན་དུ་ཕྱིར། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ཕྱིར་ནི་འགྲོ་ཉོན་མོངས། །ཞེས་སོ། །སྤྱི་
 ཅུ་ནི་དེ་རྣམས་གྱིས་འཁོར་བའི་ལུས་བསྐྱེད་པའི་ཅུ་བའོ། །ཅུ་ནས་བཅད་ཅིང་དུང་
 བས་འདོན་པ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ནོ། །དག་པ་རྣམ་པ་བརྩུ་གཉིས་འཆང་ནི། སྤྱི་
 མཆེད་བརྩུ་གཉིས་གཟུང་འདོན་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ཅིང་དབེན་པ་དང་བཅས་པ་
 དེ་འདོན་པ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ནོ། །བདེན་བཞིན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི། འཕགས་
 པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས། དེ་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
 བདེན་པ་འཁོར་བའི་འབྲས་བྱར་ཤེས་པར་བྱེད་ལ། དེའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་
 སྤང་བྱར་ཤེས་པ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་བདེན་པ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་
 པ་ཐོབ་བྱར་ཤེས་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཉམས་སུ་བླང་བྱར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་
 བཞི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་བདེན་ཞིང་ཤེས་པས་བདེན་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་
 བྱ་དང་བླང་བྱ་ཤེས་པ་ཡང་མཉུནོ། །ཤེས་པ་བརྒྱུད་པོ་རྟོགས་པ་འཆང་ནི། ཆོས་

ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སྤྱུ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཤེས་པ་དང་། ཀྱུན་འབྱུང་
 ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པ་ཤེས་
 པ་དང་། མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་བརྒྱད་སྤྱགས་སྤྱུ་རྒྱད་པ་ཡང་མཉམ་ཏེ། །
བདེན་དོན་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་ལྡན་ནི། རྗེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ངེས་
 པའི་དོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། བདེན་
 པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལས། འདིར་ཡུལ་ལྷ་རྩ་ཏ་སྤྱིར་འཁོར་ལྷ་སྟེ་
 བཟང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་
 བདེན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་། སྟོང་པ་འོ། །བདག་མེད་
 པ་ནི་དེའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱེས་ནས་དེ་ལྟར་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ནི་རྟག་པ་
 མ་ཡིན་པ་འོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་ནི་བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་འོ། །སྟོང་པ་ནི་མི་གཙང་
 བ་མ་ཡིན་པ་འོ། །ཀྱུན་འབྱུང་ལ་ནི། ཀྱུན་འབྱུང་དང་། རྒྱུ་དང་། རབ་ཏུ་
 བསྐྱེད་པ་སྟེ། རྒྱུ་ཁོངས་སུ་བསྐྱེས་པས་དེ་ལྟར་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་ཀྱུན་
 འབྱུང་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བའི་རྒྱར་གྱུར་པས་སོ། །རྒྱ་ནི་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་
 པའི་རྒྱའོ། །རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་

བསྐྱེད་པས་སོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ། འགོག་པ་དང་། ཞི་བ་དང་།
གྲུ་མོམ་པ་སྟེ། དེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུས་པའོ། །དེ་ཡང་འགོག་
པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱུལ་འགོག་པའོ། །ཞི་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱུལ་ཞི་བའོ། །གྲུ་མོམ་པ་ནི་
འཆོ་བ་མེད་པའོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ། ལམ་དང་། རིགས་པ་དང་།
སྐྱབ་པ་སྟེ། དེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུས་པའོ། །དེ་ཡང་ལམ་ནི་
བསྐྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །རིགས་པ་ནི་ཡང་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པས་
སོ། །སྐྱབ་པ་ནི་དེས་པར་མ་ཞོར་བར་སོ་སོར་བསྐྱབ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བདེན་
པ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ནོ། །

ད་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྤང་བ་སྤངས་པའི་མཚན་གྱི་སྟོན་ནས་བསྟོད་དེ།
དེ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉིད་དོ། །**ཆམ་པ་བཙུངས་**
ནི་ཤེས་པ་བརྒྱད་དང་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྤྲུལ་བརྒྱད་བརྒྱད་
སྟོང་སྟེ། དེ་ཡང་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ།
དམིགས་ལུགས་ཇི་ལྟར་དམིགས་ན། མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱུལ་བ་དང་།
སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་རྣམས་བསྟོམ་ཞིང་སེམས་ལ་བྱེད་པའོ། །དམིགས་

པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱག་
 བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའོ། །དེས་ཉོན་མོངས་པ་དུ་སྟོང་ན། འདོད་ཆགས་དང་།
 ཁོང་ཁྲོ། ད་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཅོམ་དང་ལ། ལྷ་བ་ལྷ་ནི། འཇིག་
 ཆོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པའི་ལྷ་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་
 དང་། ལྷ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྷ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་
 བྱགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྷ་བ་སྟེ་བཅུ་པོ་དེ་སྤངས་པར་གྱུར་བའོ། །ཁམས་
 གོང་མ་གཉིས་སུ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། དམིགས་
 ལྷགས་གོང་དང་འདྲ། དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་
 ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ། །དེས་ཉོན་མོངས་
 པ་དུ་སྟོང་ན། ཁམས་གོང་མ་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་དེ། དེ་ཡང་དགར་པའི་ཆོས་སུ་
 ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱིས་རྒྱུད་བཅྱན་པ་དང་། ཁ་ནང་དུ་
 བལྟས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་ན་དགུ་
 གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་དགུ་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་སྤངས་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་
 པས་ཁམས་གསུམ་དུ་དེ་ལྟར་ཐ་རྒྱས་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་སྤངས་པའོ། །དམིགས་པར་

བྱ་བའི་ཡུལ་འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྤྱོད་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་འོ། །དམིགས་
 ལུགས་ནི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ། རྒྱེན་རྣམས་སུ་དམིགས་པ་འོ། །
 དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི། ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་།
 ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འོ། །དེས་ཉོན་མོངས་པ་དུ་སྤོང་ན། འདོད་ཆགས་
 དང་། ཁོང་ཁྲོ། ད་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཚོམ་དང་ལྷ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 གི་ལྟ་བ་དང་ལྟ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཏེ་བདུན་སྤངས་པ་འོ། །ཁམས་
 གོང་མ་གཉིས་སུ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །དམིགས་
 ལུགས་གོང་དང་འདྲའོ། །དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི། ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་
 སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་འོ། །དེས་ཉོན་མོངས་
 པ་དུ་སྤོང་ན་གོང་གི་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་ན་
 དུག གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་དུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སྤངས་པ་འོ། །དེ་ལྟར་
 ཁམས་གསུམ་དུ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པས་བརྒྱུས་བཅུད་ཀྱི་སྤངས་པར་འབྱུང་ལོ། །དམིགས་
 པར་བྱ་བའི་ཡུལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་འོ། །དམིགས་ལུགས་
 ནི་འགོག་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། སྤོམ་པ་དང་། དེས་པར་འབྱེན་པ་རྣམས་སོ། །

དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི། འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་།
 འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འོ། །དེས་ཉོན་མོངས་པ་དུ་སྟོང་ན་ཀུན་འབྱུང་
 གི་བདེན་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྤ་རྒྱས་བདུན་པོ་དེ་སྤངས་པ་འོ། །ཁམས་གོང་
 མ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་འོ། །དམིགས་
 ལུགས་གོང་དང་འདྲ། དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་
 པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་གཉིས་སོ། །དེས་ཉོན་མོངས་པ་དུ་སྟོང་
 ན་ཀུན་འབྱུང་ལས་གསུངས་པའི་གཟུགས་ན་དུག གཟུགས་མེད་ན་དུག་སྟེ་
 བཅུ་གཉིས་སྤངས་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་དུ་འགོག་པའི་བདེན་པས་སྤ་རྒྱས་
 བཅུ་དགུ་སྤངས་པར་འགྱུར་བ་འོ། །འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་འགོག་པར་
 འགོ་བའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། དམིགས་ལུགས། ལམ།
 རིགས་པ། རེས་པར་འབྱུང་བ། སྐྱབ་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འོ། །དམིགས་
 པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་
 ཤེས་པ་འོ། །དེས་ཉོན་མོངས་པ་དུ་སྟོང་ན་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོ། ང་
 རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཅོམ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ། ལྟ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་

འཛིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དང་བརྟུང་
 སྤངས་པའོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལམ་གྱི་
 བདེན་པ། དམིགས་ལུགས་གོང་དང་འདྲ། དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་
 ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ། །དེས་
 ཉོན་མོངས་པ་དུ་སྤོང་ན་གོང་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ན་
 བདུན། གཟུགས་མེད་ན་བདུན་ཏེ་བཅུ་བཞི་སྤངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་
 གསུམ་དུ་ལམ་གྱི་བདེན་པས་སྤྲུལ་གཉིས་གཉིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །
 དེ་ལྟར་སྤྲུལ་བརྟུང་བཅུ་ཅུ་བརྟུང་སྤངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་རིག་
 པ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ནོ། །**ནམ་པ་ཉི་ཤུས་བྱང་རྩལ་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་འཛིག་**
ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉི་ཤུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་
 གཟུགས་བདག་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་བདག་པོ་ལྟ་བུ། གཟུགས་ལ་བདག་གནས་
 ཏེ་དཔེར་ན་སྟོང་ལྟ་བུ། བདག་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་བཟན་ལྟ་བུ།
 བདག་ལ་ཡང་གཟུགས་དང་ལྡན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱན་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་
 བཞིས་གཟུགས་རྟག་པར་འདོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་

དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བས། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་
 ཉི་ཤུའོ། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བཀག་པ་ཉི་ཤུ་ནི། གཟུགས་ཉིད་བདག་མ་ཡིན།
 གཟུགས་ལ་བདག་མེད་དོ། །བདག་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་མ་ཡིན། བདག་ལ་
 ཡང་གཟུགས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚེར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་
 དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བས། དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་
 བསྐྱོམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་སྟོན་པ་ཡང་མཛུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོབ་དཔོན་སྟུ་
 གྲུབ་གྱིས་དབུ་མ་ལས། ཡུང་པོ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ཡང་། །བདག་དེ་འགའ་ཡང་མི་
 རྟོན་དེ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

དེ་ནི་སྦྱལ་པའི་སྒྱའི་སྒྲོ་ནས་ཚས་སྟོན་པའི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ན་ས་བསྟོད་དེ།
 རྣམ་པ་སངས་རྒྱས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་
 རྒྱས་པའོ། །**ཀུན་རིག་ནི་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཤེས་**
 པའོ། །**མཚན་ནི་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་སྦྱུལ་ཞིང་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པས་སོ། །དེ་**
ལྟ་བུའི་སྦྱལ་པའི་སྒྱའི་དེ་དེའི་བྱངས་ཇི་ཅམ་དུ་སྦྱུལ་ཞེ་ན། **སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་**
སྦྱལ་པའི་སྒྱའི་བྱངས་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱེད་ཅིང་

གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མཆོད། །འོ་ན་གདུལ་བྱའི་དོན་མ་རྟོགས་པར་བྱེད་
 དམ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་རྟོགས་ཏེ། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་
 རྣམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོམ་ལྟ་མན་ཆད་རྒྱུ་ལ་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་ལ་གནས་
 པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་ལ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་
 སྐད་ཅིག་མ་བཅུགས་སུ་རྒྱུད་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་
 བས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཆེར་འཇུག་པ། སྐད་ཅིག་བཅུ་དུག་མཐོང་ལམ་ལ། །
 རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དེ་གསུངས་སོ། །སྤངས་པ་གང་ཡིན་དེས་གསུངས་སོ། །
 ཞེས་སོ། །**སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དོན་ཀུན་རིག་ནི།** གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་ཇི་ལྟར་བསམ་པའི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་དོན་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་ཅིང་རིག་པར་བྱས་ཏེ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིག་
 བས་ཆོས་ཇི་ལྟར་སྟོན་ཞེ་ན། གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཐེག་པ་སྣ་ཆོགས་
 པའི་ཐབས་རྒྱུ་ལྟེན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་དང་མིའི་ཐེག་པ་དང་། ཉན་རང་
 དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས་སོ། །**འབྲེ་བའི་དོན་**
 བློ་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་ལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་

(པོ་)ཡང་ཇེ་བཙུན་ལོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་འབྱུང་(ལ་)ནི་གདུལ་བྱའི་
དབང་གིས་རྒྱ་ཆེ་བར་ན། དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་
བྱ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་ངེས་འབྱུང་
གསུམ་ཐོབ་པར་སྟོན་པ་ཡང་ཇེ་བཙུན་ལོ། །ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་
གནས་ནི་ཟབ་པ་དོན་དམ་གྱི་ངེས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་སྒྲོ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་
པར་གནས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ལས། ཐེག་པ་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་སྟེ་ངི་
སྐད་གསུངས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀམ་པ་ལ་ཅུ་རྒྱའི་བསྟན་
བཅོས་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་སྤང་པོ་བྱ་མཆོག་སྤངས་ནས་སྟ། །ལ་སོགས་པ་
གསུངས་སོ། །

ད་ནི་ཉན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་དང་སྟོམས་འབྲུག་གསུམ་སྤངས་པའི་མཚན་
ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་དེ། ཉན་མོངས་ཁམས་རྣམས་ནི། སྤྱེ་མཆེད་དུག ཡུལ་
དུག དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་སྟེ། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་པོ་གཟུང་འཛིན་དང་

བཅས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡང་ཇེ་བཅུན་ནོ། །ལས་
 གྱི་ཁམས་རྣམས་ཟད་བྱེད་པ་ནི། །ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་དག་བ་དང་།
 མི་དག་བ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཏེ། དེ་ཡང་དག་པའི་ལས་གྱིས་འདོད་
 པའི་ཁམས་གྱི་ལྟ་དང་མི་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་དང་། མི་དག་བའི་ལས་གྱིས་འདོད་
 ཁམས་གྱི་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་
 གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་སོ། །དེ་རྣམས་
 ཟད་ཅིང་སྤངས་པ་ཡང་ཇེ་བཅུན་ནོ། །ཁྱ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ནི། རྒྱའི་དབྱེ་བ་དང་།
 རྒྱ་བོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱ་བའི་ངེས་ཚིག་གོ། དབྱེ་བ་ནི་འདོད་པའི་རྒྱ་
 བོ་དང་། སྤིད་པའི་རྒྱ་བོ་དང་། ལྟ་བའི་རྒྱ་བོ་དང་། མ་དེག་པའི་རྒྱ་
 བོའོ། །ཁྱ་བོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ནི། འདོད་པའི་རྒྱ་བོ་ལ་ཇུས་ཉི་ལུ་ཅ་དགུ་སྟེ།
 འདོད་ཁམས་གྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་མཐོང་སྤང་གི་འདོད་ཆགས་བཞི། སྒོམ་སྤང་
 གི་འདོད་ཆགས་གཅིག་དང་ལྷ། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་ལ་ལྷ། ང་རྒྱལ་ལྷ་སྟེ་བཙུ་
 ལྷ། མཐོང་སྤང་གི་ཐེ་ཚོམ་བཞི་སྟེ་བཅུ་དགུ། ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་དང་། བློ་ལ་
 མེད་པ་དང་། ཕྱག་དོག་ སེར་སྒྲ། རྟོན་པ། འབྱོན་པ། གཉིད།

མུགས་པ། ཁྲོ་བ། འཆབ་པ་སྟེ་ཀུན་ནས་དགིས་པའི་རྩས་བཅུ་བསྐྱན་པས་ཉི་
 ལུ་ཅ་དགའོ། །སྲིད་པའི་ཚུ་བོ་ལ་རྩས་ཉི་ལུ་ཅ་བརྒྱད་དེ། དེ་ཡང་གཟུགས་
 ཁམས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གི་སྲིད་པ་རྒྱན་གྱི་འདོད་ཆགས་བཞི། སྒོ་མ་སྤང་གི་
 འདོད་ཆགས་གཅིག་དང་ལྷ། དེ་བཞིན་དུ་ད་རྒྱལ་ལ་ལྷ་སྟེ་བཅུ་ལྔ། །དེ་བཞིན་
 དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཡང་བཅུ་སྟེ་ཉི་ལྔའོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་
 སུ་མཐོང་སྤང་གི་ཐེ་ཚོམ་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་བསྐྱན་པས་ཉི་ལུ་ཅ་བརྒྱད་དོ། །
 ལྷ་བའི་ཚུ་བོ་ལ་རྩས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་དུག་སྟེ། འདི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའི་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལྷ་བ་
 ལྷ། ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་སྤྱན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་དང་།
 ལྷ་བ་མཆོག་རྩ་འཛིན་པ་ལ་གཉིས་གཉིས་བཞི་སྟེ་དགུ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལྷ་བ་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་དུ་རྩལ་བྲིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་རྩ་འཛིན་པའི་ལྷ་བ་
 བསྐྱན་པས་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ན་
 ཡང་བཅུ་གཉིས་ཏེ་སུ་མ་ཅུ་ཅ་དུག་གོ། །མ་དེག་པའི་ཚུ་བོ་ལ་རྩས་བཅུ་ལྔ་སྟེ་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤང་དང་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ། འདོད་ཁམས་ན་བདེན་

བ་བཞི་ལ་གཞི་བཅས་པའི་མ་རིག་པ་བཞི་ནི་མཐོང་སྤང་རོ། །སྒྲོམ་སྤང་གི་
 མ་རིག་པ་གཅིག་སྟེ་ལྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ལྟ་ལྟ་སྟེ་ཅ་
 ལྟོ། །རྒྱ་བོའི་ངེས་ཚིག་ནི་རྒྱུ་མི་ཆད་པ་དང་། རྟུགས་དག་པ་དང་། རྒྱ་
 ཆེ་བ་དང་། གཏིང་རིང་ཞིང་རྒྱལ་དགའ་བས་རྒྱ་བོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དཔེར་བྱུང་བའོ། །
 དོན་ནི་འཁོར་བའི་རྟོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ཡང་རྒྱུ་མི་ཆད་པ་དང་། རྟུགས་
 དག་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་སྤང་དགའ། དེ་ལས་རྒྱལ་
 དགའ་བས་རྒྱ་བོའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱའོ། །**ཀྲུན་ལས་རྒྱལ་ནི་དེ་རྣམས་ལས་རྒྱལ་བ་**
དེ་ཡང་མཉུ་སྟེ། རྟོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་རྟོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །**སྦྱོར་བའི་དགོན་པ་**ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་མེད་དེ། མཉམ་སྦྱོར་
 ལས། ཡེ་ཤེས་ཅོམ་ལས་སྒྲོམས་འདུག་པ། རྣལ་འབྱོར་ཞེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །
 ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ཤེས་པར་དགའ་བས་དགོན་པའོ། །**ལས་བྱུང་བ་ནི་**ཐབས་
 ཤེས་རབ་གཉིས་མེད་དེ་ཡང་ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་
 ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་སྟེ། ལམ་བསྐྱབ་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཡང་མཉུ་རོ། **རྟོན་**
མོངས་ཉེ་བ་ཀྲུན་རྟོན་མོངས་ནི། རྟོན་མོངས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དུག་

ཕ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འོ། ཉེ་བ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉི་ཤུ་
 སྟེང་དུ་བཞི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ། གཉིད་དང་། རྟོག་པ་དང་། འགྲོད་
 པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་བཞི་བསྒྲན་པས་ཉི་ཤུ་ཕ་བཞི་འོ། །ཀྱན་ཉོན་མོངས་ནི་རྒྱ་
 བདུན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུག་
 དང་། རེག་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཁྲིའོ། །བཀ་ཆགས་
 བཅས་པ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་མདོན་དུ་གྱུར་དང་བག་ལ་ཉལ་བ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
 གཉན་དུ་སྦངས་པ་དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ནོ། །**སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཐབས་ནི།**
 ཟབ་པ་ཤེས་རབ་དོན་དམ་པ་སྦྱང་ཉིད་ལས། ཕ་བ་མི་དམིགས་པའི་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 ཐབས་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་གདུལ་བྱ་གང་འདུལ་བ་ལ་སྦྱར་སྦྱུལ་བ་ཡང་
 མཉུནོ། **དོན་ཡོད་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ནི།** དོན་ཡོད་ནི་གདུལ་བྱ་འདུལ་
 བའི་དགོས་པའི་དོན་ཡོད་པ་འོ། །འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ནི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་
 དགོས་པའི་དོན་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་མཉུནོ། **འདུ་ཤེས་ཀྱན་གྱི་དོན་སྦངས་**
ཤིང་ཞེས་པ་ནི། འདུ་ཤེས་ཀྱན་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་
 དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འགོག་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་འོ། །དེ་

གསུམ་ཁམས་གསུམ་ལས་གཟུགས་ཁམས་སུ་བསྐྱེད། །དེ་ལ་འདུ་ཤེས་
 མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་འབྱུང་
 བའི་འདུ་ཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་ཚོགས་དུག་གི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྤངས་ཤིང་འགག་པར་
 བསྐྱོམ་པ་དེའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ནི། དེས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལྷ་འི་བྱུང་པར་དུ་
 སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་འཇུག་པའི་ཚོགས་དུག་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འགགས་
 པའི་ཤེས་པར་བྱུང་བ་དེ་ཡང་མཛུགས། །འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་འཕགས་
 པ་ཉན་ཐོས་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་བྱུང་པར་ཞིག་གིས་འདུ་ཤེས་ལ་ཉེས་དམིགས། འདུ་
 ཤེས་མེད་པ་ལ་ཐར་པར་བལྟ་བའི་སྟོན་པ་བསྐྱོམ་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་
 དང་འཇུག་པའི་ཚོགས་དུག་གི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འགག་པའི་ཤེས་པ་
 གཉུག་མ་དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ནོ། །

ད་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ལས་ཀྱི་རིགས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་སྟོན་པ་བསྐྱོད་པ་ནི། **རྣམ་ཤེས་དོན་ནི་འགག་**
པར་བྱེད་ནི། རྣམ་ཤེས་དོན་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་

ཡིན་པས་སོ། །འགག་པར་བྱེད་ནི་དང་པོ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
གནས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་འཇུག་པའི་ཚོགས་དྲུག་འགག་པའི་རྗེས་སུ་རྣམ་
ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་
གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གནས་གསུམ་དུ་འང་འཇུག་པའི་ཚོགས་དྲུག་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
གྱི་ཡིད་དང་བདུན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འགགས་ཏེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཅམ་དུ་གནས་པ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ནོ། །**སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ཡུལ་**
དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ནི་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་
པ་འོ། །**ཡུལ་དང་ལྡན་**པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པར་
གནས་པའི་ཤེས་པའི་ངྲི་མ་དང་བཅས་པ་དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ནོ། །**བརྒྱ་ཀུན་གྱི་**
ཐུགས་རིག་པ་ནི། བརྒྱ་ཀུན་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་འོ། །ཐུགས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
དག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པས་ན་རིག་པ་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་དབུས་མཐའ་ནས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག །
དེ་ནི་ངྲི་བཅས་ངྲི་མ་མེད། །རྒྱ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་ག་བཞིན། །དག་པ་
བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །**སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་ལ་(གནས་)**

ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་སྟོང་ཉིད་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པའི་
 སེམས་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉུག་མར་གནས་པ་ཡང་མཁྱེསྟེ། རང་བཞིན་རྒྱུའི་མཁྱེསྟེ་
 སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། **དེ་དག་སེམས་དང་(མཐུན་)པར་**
འབྲུག་ཅེས་པ། སེམས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་བྱུང་དང་། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་འཁེབས་ཉིད་གཉུག་
 མར་མཐུན་པར་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཁྱེསྟེ། །དེ་ལྟར་བརྒྱུད་སྟོང་པ་ལས།
 གང་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།
 རང་བྱུང་འཁེབས་ཉིད་དང་། གང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་འཁེབས་
 ཉིད་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་པའོ་ཞེས་སོ། །

ད་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་མཚན་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་
 ནི། **སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཚིམ་པར་བྱེད་ནི།** བསྒྲོམ་པས་སེམས་ཉིད་
 རྟོགས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རོ་བདེ་བར་ཤར་བས་སེམས་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ཉམས་སྤྲོད་གིས་
 སེམས་ཚིམ་པ་ཡང་མཁྱེསྟེ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། **སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་**
དག་པ་བཞི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རོ་བདེ་བར་ཤར་བའི་ཉམས་ཀྱིས་ཏ་སྤྲེའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་

ལྷག་པར་ཆགས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་དང་འབྲམ་བྱབ་པར་གནས་པ་ཡང་མཉུའོ། །**གྲུབ་**
པ་མཐར་(ཕྱིན)་པའི་འདོད་པ་ནི། རོན་བརྩམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །དེའི་དུས་
 བ་དེ་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་པ་ནི་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པའི་ཡིད་ཀྱི་འབྲུལ་བ་སྤངས་པའོ། །
 མན་ངག་རྟུ་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་མ་འདས་
 པའོ། །ལམ་གྲུབ་པ་ནི་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྒྲོམ་པའོ། །མན་ངག་རྟུ་གྲུབ་པ་ནི་
 བསྒྲོམ་དུ་འཇུག་པའོ། །འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ནི། མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར་ན། **ནོར་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་ཞེས་པ་སྟེ།** འཁོར་བ་དང་
 སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །**ཐེཙམ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནི་**འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གྲུབ་པའི་
 མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །**ཤོན་གསུམ་ནི་**འདས་པ་དང་།
 མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་རོན་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པ་ཡང་
 མཉུའོ། །**ཀྱུན་དོན་ནི་**བརྟན་པ་དང་གཡོ་བ་ཀྱུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡང་
 མཉུའོ། །**ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ནི་**སྤྲེགས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་རྟུལ་
 ལུན་པ་སྤིང་སྟོབས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་ཡང་མཉུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་

བུ་ཆུ་མཉམ་སྦྲེལ་ལས། སྦྱིང་སྦྱོབས་རྩལ་དང་ཕུན་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་
 དུ་ཅི་ཕྱིར་འབྱུང་། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་བདག་ །བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་པ་ཅི་ཕྱིར་
 འགྲོ། །ཞེས་སོ། །**ཡུང་པོ་ལྔ་དོན་དུས་གསུམ་དུ་ནི།** རྒྱུ་འི་དུས་གཟུགས་
 གྱི་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཟག་བཅས་སུ་ཤེས་ལ། དེ་ཉིད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཟག་བཅས་
 གྱི་ཡུང་པོ་དེ་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱིས་སྦྱོར་བའི་ཡུང་པོར་ཤེས་ལ། འབྲས་
 བུ་ལ་ཟག་མེད་གྱི་ཡུང་པོར་ཤེས་པ་ཡང་མ་ལྟོ་འོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཛོད་པ་ལས།
 འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་དག་ནི། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུང་པོ་ལྔ། །
 དེ་དག་ཉིད་དུ་གཏམ་གཞི་དང་། །ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་གཞི་དང་བཅས། །
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འོ། །**སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་བྱེད་ནི།** རྒྱུ་འི་
 གནས་སྐབས་སུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་།
 ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཏི་ལྷག་མེད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་
 སོགས་པ་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཐབས་དང་། ཤེས་རབ་
 གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་ཅིང་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡང་མ་ལྟོ་འོ། །ལམ་
 དེས་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་**སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སྤར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་**

ཤིང་ཟད་པ་དང་། སྤེས་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། སྤངས་པ་དང་ཡེ་
 ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་(རྫོགས་པར)་བྱང་བ་ཡང་མཉམ་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ན་
 བྱང་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་འཆང་སྟེ། ཏུས་གསུམ་ཏུ་གནས་པའི་བྱང་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་སྐྱར་རོ་གཅིག་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་དང་།
 འགོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ནི་མཉམ་ལ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ངོས་ནས་སྤྱལ་པ་སྐྱའི་
 སྐྱ་ཆེ་དང་། རིགས་དང་། སྐྱ་བོངས་ཀྱི་ཆད་གསུམ་མི་མཉམ་པའི་རང་བཞིན་
 འཛིན་པ་ཡང་མཉམ་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཐམས་ཅད་ཚོགས་
 དང་ནི། ཆོས་སྐྱ་འགོ་བའི་དོན་བྱེད་པ། མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྐྱ་ཆེ་དང་། རིགས་
 དང་སྐྱ་བོངས་ཆད་དག་མིན། །ཞེས་སོ། །ལུས་མེད་ནི་ལུས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ལུས་ནི་ལུས་མེད་དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱིར་ན་ཏོ། །དེས་གཞན་
 གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ལུས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ལུས་ཀྱི་མཚོག་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལས་
 ལོངས་སྐྱ་བྱུང་བས་ལོངས་སྐྱའི་ནང་ན་མཚོག་གམ་རབ་ཏུ་འདུག་པས་སོ། །ལུས་
 ཀྱི་མཐའ་ནི་རྫོགས་པ་པོ་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་སྐྱ་ནམ་ཀ་ལྟ་བུ་ལ་ལོངས་སྐྱ་སྤྱིན་
 ལྟ་བུ་འབྱུང་ལ། དེས་སྤྱལ་སྐྱ་ཆར་ལྟ་བུ་སྤྱོས་ཏེ། འགོ་བའི་དོན་བྱེད་པའི་སྤྱལ་

པའི་སྐྱུ་ཕྱོགས་བཅུར་སྐྱོས་པའི་སྐྱུའི་མཐའ་གར་སོང་བ། ག་ན་གནས་པ། ཇི་
 ལྟར་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་པོ་འང་མཆུགོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 སྐྱུ་དེས་ཇི་ལྟར་སྐྱུ་ལ་ཞེ་ན། **གཟུགས་རྣམས་སྐྱ་ཚོགས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་**ཞེས་པ་
 ལྟེ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གང་ལ་གང་འདུལ་བའི་སྐྱུ་པའི་
 སྐྱུའི་གཟུགས་མི་འདྲ་བ་སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྟོན་ཅིང་གཏུལ་བྱ་འདུལ་བ་ཡང་མཆུགོ། །
(ནོར་བུ་ཆེན་པོ་) རིན་ཆེན་རྟོག་ནི་སེར་སྐྱ་ཅན་འདུལ་བའི་དོན་དུ་རིན་ཆེན་འབྱུང་
 ལྡན་གྱི་ཕུག་གཡམས་པ་ཡིས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་མཚན་པའི་ཕུག་མཚན་བསྐྱམས་
 བས་གཏུལ་བྱ་སེར་སྐྱ་ཅན་གྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་ཏ་སྐྱའི་གོ་འཕང་སྒྲ་མེད་ལ་
 དེས་པར་འགོད་པར་བྱེད་པ་ཡང་མཆུགོ། །**ནོར་བུ་ཆེན་པོ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་**གྱི་ཡེ་
 ཤེས་ལས་བྱུང་བའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་
 མངའ་བསྐྱུར་ཞིང་དགོས་འདོད་སྟེར་བས་སོ། །

མན་ངག་གི་དོན་ནི་འཇམ་དཔལ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དེ་བསྐྱབ་བྱར་བཞག་ནས།
 དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་མཚན་རང་གི་དོན་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལས། འདིར་རང་གི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་སྟོན། དེ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་

དོན་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཟབ་མཐིམ་དོན་རྒྱུགས་རིམ་ཀྱི་སྒོ་
 ནས་རང་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལས། འདིར་རྒྱུགས་རིམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པ་སྟོན། དེ་
 ལ་སྒོམ་པ་གཙོ་བོའི་རྒྱུགས་རིམ། བཟླས་པ་གཙོ་བོའི་རྒྱུགས་རིམ། སྤྱིན་སྟེན་
 གཙོ་བོའི་རྒྱུགས་རིམ་གསུམ་ལས་འདིར་བཟླས་པ་གཙོ་བོའི་རྒྱུགས་རིམ་སྟོན། དེ་
 ལ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོན་པ་དང་། ཟབ་མོ་གསང་སྟགས་སྤྱུ་འདོན་པ་དང་། མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱུ་འདོན་པ་གསུམ་ལས་ཟབ་མོའི་གསང་སྟགས་སྤྱུ་འདོན་པ་སྟོན། དེ་
 ལ་རྒྱས་པར་འདོན་པ་དང་། མདོར་བསྟུས་སྤྱུ་འདོན་པ་ལས། རྒྱས་པར་འདོན་པ་
 སྟོན། དེ་ལ་རྒྱུད་རྒྱས་པར་འདོན་པ་དང་། དུམ་བུར་འདོན་པ་ལས། དང་པོ་
 རྒྱུགས་པར་འདོན་པ་སྟོན། དེ་ལ་རིགས་བསྟུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱུད་
 རྒྱུགས་པར་འདོན་པ་དང་། རིགས་སོ་སོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱུད་རྒྱུགས་
 པར་འདོན་པ་ལས། དང་པོ་རིགས་བསྟུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱུད་རྒྱུགས་
 པར་འདོན་པ་ལ། གོང་གི་འཕྲོ་ཅན་དེ་རིགས་བསྟུས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེས་བསྐྱུང་
 བའི་འཁོར་ལོ་མདོར་བསྟུས་ནས་རིགས་བསྟུས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་རིགས་བསྟུས་
 པའི་གཙོ་སྤྱི་བཅུགས་པའི་བར་དུ་ལེའུ་བཞི་པ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བསྒོམ་སྟེ།

དེས་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་མཚན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་བཀོད་དེ། དེའི་ཕྱི་རོལ་
 གྱི་ཁོར་ཡུག་དཀར་པོ་ལ་ཏ་སྒྲུའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་བཀོད་ལ་འདོན། དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 ཁོར་ཡུག་སྔོན་པོ་ལ་རྩེ་མཚོའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་བཀོད་ལ་འདོན། དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་
 ཡུག་དམར་པོ་ལ་པ་ལྷའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་བཀོད་ལ་འདོན། དེ་ནས་སུམ་བཅུགས་
 པའི་ཐུགས་ཀ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོམ། ཐུན་
 མོང་གི་མཚན་པ་བཅུ་གཉིས་བྱས། བྱད་པར་གྱི་མཚན་པ་སེར་སྐྱ་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་
 ཚུར་འདུས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་སེར་པོ་ལ་འདུས་པ་ལྷ་འཕྲུལ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་
 རིགས་ཀྱི་མཚན། འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་དམ་པ་སྟེ་ནས། མོར་བུ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་
 ཆེན་ཏོག་གི་བར་གྱི་ཡི་གེར་གྱུར། དེ་ལ་དམིགས་ལ་འདོན། དེ་ནས་སུམ་
 བཅུགས་པའི་ཐུགས་ཀ་ནས་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྒྲོམ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ལྷང་
 ཀྱུ་ལ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཚན་བཀོད་ལ་འདོན་པ་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལུས་པའོ། །དེ་ནས་
 རིགས་སོ་སོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱུད་རྫོགས་པར་འདོན་ན་ཡང་འོག་གི་འཕྲོ་
 སྐངས་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱུས་པ་ནས་རིགས་ཀྱི་གཞལ་
 ཡས་ཁང་རིགས་བསྐྱུས་པའི་གཙོ་བོ་སུམ་བཅུགས་པའི་བར་དུ་རིགས་བསྐྱུས་གོང་

ལེའུ་བཞི་པར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་སྟེ། དེས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་རིགས་
བསྟུས་ཀྱི་མཚན་བཀོད་ལ་འདོན། དེ་ཐོན་པ་དང་རིགས་བསྟུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སུམ་
བཅེགས་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ་ལ། དེའི་ཤུལ་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་ཏ་ཐཱའི་རིགས་
ཀྱི་མཚན་བཀོད་ལ་འདོན། དེ་ནས་ཏ་ཐཱའི་རིགས་ཀྱི་སུམ་བཅེགས་པ་དེ་སྟོང་པར་
བསྒྲོམ་ལ་དེའི་ཤུལ་དུ་རྩི་རྩེ་རིགས་ཀྱི་སུམ་བཅེགས་པ་བསྐྱེད་ལ་དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་
ཡུག་སྒྲོན་པོ་ལ་རྩི་རྩེ་རིགས་ཀྱི་མཚན་བཀོད་ལ་འདོན། དེ་ཐོན་པ་དང་རྩི་རྩེ་
རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སུམ་བཅེགས་པ་སྟོང་པར་བསྒྲོམ་ལ། དེའི་ཤུལ་དུ་པདྨའི་རིགས་
ཀྱི་གཙོ་བོ་སུམ་བཅེགས་པ་བསྐྱེད་པ་དེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་དམར་པོ་ལ་པདྨའི་རིགས་
ཀྱི་མཚན་བཀོད་ལ་འདོན། དེ་ཐོན་པ་དང་དེའི་ཤུལ་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་སུམ་
བཅེགས་པ་བསྐྱེད་དེ། དེའི་ཐུགས་ཀ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྲས་མོ་སྒྲོས།
ཐུན་མོང་གི་མཛད་པ་བརྩ་གཉིས་བྱས། བྱད་པར་གྱི་མཛད་པ་སེར་སྤྲ་ཅན་གྱི་
དོན་བྱས་རྩྱུར་འདུས་པས་ཁོར་ཡུག་སེར་པོ་ལ་འདུས་པ་ལྷ་འམ་ཞུ་བ་ལྷ་པོ་ལས་རིན་པོ་
ཆེ་རིགས་ཀྱི་མཚན་གྱི་ཡེ་གེར་གྱུར། དེ་ལ་དམིགས་ལ་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་དམ་
པ་སྟེ་ནས། ཁོར་བྱ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་ཏོག་གི་བར་དུ་འདོན་ནོ། །དེ་ཐོན་པ་དང་རིན་

པོ་ཆེའི་སྐུ་བཅེགས་པ་དེ་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་ལ་དེའི་ལུ་དུ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐུ་
བཅེགས་པ་བསྐྱེད་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ལྡང་ཀླ་ལ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཚན་
བཀོད་ལ་འདོན་བྱ་བ་ཡང་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལུས་ཏེ་དེ་ལྟར་འཕྲོ་ཅན་གཉིས་སོ། །

རྒྱ་འདི་དུམ་བུར་འདོན་ན། རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱིས་དུམ་བུར་འདོན་ཏེ།
རྟེན་གྱི་གང་ཟག་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་སུ་དབང་ཐོབ་པས་ལོ་ཆེ་གཞན་ལ་སྦྱད་དུ་མི་བུང་
བས་དུམ་བུར་འདོན་པ་ཡང་སྲིད། གལ་ཏེ་རྒྱ་འདི་རང་ལ་ཁྱད་པར་དུ་མོས་ནས་
དུམ་བུར་འདོན་པ་ཡང་སྲིད། གལ་ཏེ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱས་པའི་ལས་ཤིག་བསྐྱབ་དགོས་པ་བྱུང་ན་རྒྱ་འདི་ཁྱད་
པར་དུ་རྒྱས་པའི་ལམ་ལ་ཤིས་པས་དུམ་བུར་འདོན་པ་ཡང་སྲིད་པས་དུམ་བུར་འདོན་
ན། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེས་གནས་ཁང་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་
ལོ་མདོར་བསྐྱས་པ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་ཀྱི་
སྐུ་བཅེགས་པའི་བར་དུ་གོང་ལེན་བཞི་པར་བསྐྱར་པ་བཞིན་བསྒྲུབ་སྟེ། དེའི་
ཐུགས་ཀའི་ཨོ་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་འཕྲུལ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས། ཐུན་
མོང་གི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བྱས། ཁྱད་པར་དུ་སེར་སྐྱ་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་རྩྱུར་འདུས་

པས་བྱེམ་ལུང་པས་ནི་ལྟ་དང་མཚན་དུ་ངོ་སྤྱར་བར་གསུངས་ཏེ། འབྲེལ་པ་ན་མེད།
སྤྱི་རངས་པས་ནི་མཚན་ཚན་པ་ལྟར་འགོད་དེ། གོང་དུ་ས་བཅད་ལྔ་པོ་ལ་བྱ་སྟེ།
དབུས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་ཀྱི་ཏ་སྒྲའི་མཚན། ཤར་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་རྩེ་རི་
མཚན། ལྟོར་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན། ལུབ་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་
རིགས་ཀྱི་པརྒྱའི་མཚན། བྱང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཚན་བཀོད། དེ་
ལྟར་མཚན་ཚན་པ་ལྔ་པོ་དེ་ལ་དམིགས་ལ་ཚར་གསུམ་མམ། བདུན་ནམ། ཉི་
ལུ་ཅ་གཅིག་གམ། བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཅི་ལུས་སུ་འདོན། དེ་ལ་སྒྲོ་ན་
མཚན་ལ་མཚན་གྱི་བསྟོད་པ་བྱས་ན་དངོས་གྲུབ་གཉིས་རྒྱུར་དུ་འབྱུང་བས་འདུད་ཉི་ལུས་
བསྟོད།

དེ་ནས་ཐུགས་ཀ་ནས་མཚན་སྒྲོས་མཚན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་རྩོམ་པ་ལེན་གྱིས་
ཁབ་བྱངས་པ་བཞིན་དུ་ཐུགས་ཀར་བསྟུས། ཡང་འོད་ཟེར་སྒྲོས་རྩོམ་པ་ལེན་པོ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་ཚུར་བསྟུས་ལ་སྟོང་པར་བསྒྲོམ། དེའི་རང་ལས་དང་པོའི་བརྒྱར་
ལངས་ལ་སྟོད་ལམ་ཅི་རིགས་བྱའོ། །དེས་ནི་དུམ་བུར་འདོན་པ་སྟེ་དེ་རང་གིས་
རྩོགས་པའོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཁྲི་ཀ་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་ལ་བསྟོད་པའི་ལེན་སྟེ་དགྲུ་པའོ། ॥

ལེན་བཅུ་པ་འདི་ལ་བཞི་ལས། དགོས་པའི་དོན་ནི་ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་
 ཅིག་གིས་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པར་བསྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །
 བསྐྱབ་པའི་དོན་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཏ་སྤྱི་རིགས་ཀྱི་མཚན་
 སྟོན། དེ་ལ་གསུམ་ལས་དུས་གསུམ་གྱི་བརྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་པར་བྱ་རྒྱ་སྒྲ་
 ན་མེད་པའི་མཚན་གྱི་སློན་པོ་བསྟོད་པ་སྟོན་ཏེ། དེའི་ཚིག་དོན་ནི་བརྒྱ་ཀུན་གྱི་ནི་
 དུས་གསུམ་གྱི་བརྒྱའོ། **རྟོགས་བྱ་བ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་བརྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་**
རྟོགས་པར་བྱ་རྒྱ་འཕམ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱ་འཕམ་མཛོན་དུ་བྱ་རྒྱ་ཡང་ཇེ་བཅུན་བཞུགས་པའོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་ས་ཏ་ཉི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ནས། མཛོན་པར་བྱང་རྒྱུ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན། ཁྱོད་
 ནི་ཀུན་གཟིགས་ཡབ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡི། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་རྣམས་ཁྱོད་ལ་བརྟེན། ཞེས་སོ། །བརྒྱ་དང་བྱང་རྒྱུ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 བྱང་རྒྱུ་དང་། རང་བརྒྱུའི་དང་། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བརྒྱ་བྱང་རྒྱུ་དང་
 གསུམ་སྟེ། དེ་གསུམ་བྱུང་བ་ཡང་མཉུནོ། **ཁྱ་ན་མེད་ཅེས་ཏེ་བྱང་རྒྱུ་**
གསུམ་པོ་དེའི་གོང་ན་གཞན་མེད་པའོ། །

ད་ནི་གསང་སྤྲུགས་དང་ཡི་གའི་མཚན་གྱི་སློན་པོ་བསྟོད་པ་ནི། གསང་

སྤྲུམ་ལས་བྱུང་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གསང་
སྤྲུམ་གྱི་འབྱུང་སར་བྱུང་བ་དེ་ཡང་མཉུནོ། །དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་ནི་ཡི་གེ་མེད་
ཅེས་པ་བཟོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་
ལྡན་པ་ཡང་མཉུནོ། །གསང་སྤྲུམ་ཆེན་པོ་རིགས་གསུམ་པ་ནི། གསང་
སྤྲུམ་ཞེས་པ་གདུལ་བྱའི་ཡིད་སྟོབ་པའོ། །ཆེན་པོ་ནི་མཉུན་སྟོང་ཉིད་དེས་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱུང་བའོ། །རིགས་གསུམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེའི་རིགས་རྣམ་སྤྱང་། གསུང་
གི་རིགས་སྤྱང་མཐའ། ཐུགས་ཀྱི་རིགས་མི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་
བྱུང་བ་ཡང་མཉུནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གསང་བ་འདུས་པའི་ལེའུ་བདུན་པ་ནས། དེ་
ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྟེན་རྣམས་མཁའི་ཚུལ་སྤྱར་ནས་ཆེད་དུ་བཟོད་
པ་འདི་ཆེད་དུ་བཟོད་དོ་ཞེས་སོ། །གསང་སྤྲུམ་དོན་ཀུན་བསྐྱེད་པ་པོ། །གསང་
སྤྲུམ་ནི་ལོ་ཀ་དང་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་གསང་སྤྲུམ་སོ། །དོན་ཀུན་བསྐྱེད་
པ་པོ་ནི་ལོ་ཀ་བའི་གསང་སྤྲུམ་གྱིས་ལས་ཀྱི་ཆོགས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། ལོ་
ཀ་ལས་འདས་པའི་གསང་སྤྲུམ་གྱིས་བྱན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་དང་མཚོག་གི་དངོས་

བྱ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །**ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་(ཡི་གེ་མེད་)**ཞེས་པ། ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་ཨ་ལི་བཙུ་བྱ་ག་དང་ཀ་ལི་སུམ་ཙུ་ཙ་བཞིར་སྟོན་པ་ཡང་མཛུའོ། །**སྟོང་པ་ཆེན་**
པོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ལྷོག་པའི་དབྱེ་བས་དགག་བྱ་བཙུ་བྱ་བ་ཀ་ག་ཅིང་དེས་སྟོང་པའི་
 སྟོང་པ་བཙུ་བྱ་ཏུ་ཡང་རྗེ་བཙུན་གནས་པའོ། །**ཡི་གེ་ལྷ་ནི་**ཏ་ལྷ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་
 ས་བོན་ཨ་རྩྭ་ཨོ་རྩྭ་ཨ་དང་ལྷར་གནས་པ་ཡང་མཛུའོ། །**ཐིག་ལེ་ནི་**དག་གི་
 དབང་ལྷག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ལྷོ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་སྟོང་
 པར་འདུག་པས་ན་**སྟོང་པ་**ཞེས་བྱའོ། །**ཡི་གེ་བྱ་ག་ནི་**རྩ་དཔེ་རང་ལ་ཤ་ཏ་ག་བྱ་
 བ་དང་། དེ་མ་ལོག་ན་ཡི་གེ་བརྒྱུད་འོང་སྟེ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་ཀྱང་ཡི་གེ་
 བརྒྱུད་པར་བཀའ་ལོ། །ཤ་ཏ་ག་ཞེས་པ་དང་ལོག་ཏུ་བྱུང་ན་ཡི་གེ་བྱ་ག་ཏུ་འོང་སྟེ་
 སྟེག་དོར་གྱིས་ནི་ཡི་གེ་བྱ་ག་པར་བཀའ་ལ་ཏེ། ལྷོ་ཤ་གི་ཤ་རི་ལྷོ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་
 བྱ་ག་གི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་ཡང་མཛུའོ། །

འདི་ལ་མན་ངག་ཏུ་བཤད་ན་རང་རྩུ་བའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། རྩུད་བསྐྱེད་
 རིམ་དུ་འདོན་པ་གཉིས་སྟོན་ཏེ། དང་པོར་དང་པོའི་བརྒྱུད་པ་རྩུལ་དང་ལྷན་པས་
 བསྐྱེད་པའི་བསམ་པས་ཡང་སྟོང་གི་སྐྱགས་བརྗོད་པས་བདག་དང་གནས་བསྐྱེད་

བར་འབྱུར་རོ། །དེ་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་སེར་
 ཞིག་རྩལ་སྒྲིལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བསམ། དེ་ལ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་
 ཞེས་པ་ནས་འགོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་བྱུང་ཉིད་གྲུབ་པར་ཤོག། ཅེས་པའི་བར་དུ་བཟོད་དེ་
 དེའི་ཚིག་དོན་དཔར་བྱས་པས་ཚོགས་བསམ་ག་གོ། །དེ་ནས་སྒྲོམ་པ་གཟུང་ལ།
 དེའི་རྗེས་ལ་སྟོང་པར་བསྒྲོམ་ལ་དེ་ལས་ཕྱི་ཞིག་བསམ། དེ་འབྲོས་འདུས་པ་ལས་
 ཡུལ་ལ་ཕྱི་གིས་མཚན་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྱུར། དེ་ལས་འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་
 སེར་དུ་སྒྱུར་ཏེ་ཕྱག་གཉིས་ན་གཡས་ན་རལ་གྱི་གཡོན་ན་ཡུལ་གྱི་སྟེང་ན་པོ་ཏི་
 བསྐྱམས་པ། དཔག་ཚད་གསུམ་གྱིས་མཐོ་བའི་བརྒྱའི་སྟོང་པོའི་སྟེང་ན་བརྒྱ་དང་
 ཟླ་བའི་གདན་ལ་བཞུགས་པར་བསམ་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱེ་ལ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 བརྒྱན་པའོ། །དེ་ནས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་སྒྲགས་
 བཟོད་པས་སྐྱེ་དེ་སྐྱེ་མེད་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསམ།
 དེ་ནས་ཡང་ལས་སྒྲགས་བཟོད་པས། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱེ་དང་ཟླ་བའི་
 སྟེང་དུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྒྱུན་དངས་ལ། ཇུ་བྱི་བྱི་ཉེས་རང་ལ་སྟིམ་མོ། །དེ་
 ནས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་ལྡན་པ་དང་། དབང་དང་ལྡན་པར་བསྒྲོམ། དེ་ནས་

ཡང་ལས་སྒྲགས་བརྗོད་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ།
 འཇམ་དཔལ་རྗེ་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ་བདག་གི་སྡེ་འཁོར་ན་ལྷན་ནེ་
 ལྷམ་མེར་ཚེས་ཉན་པར་བསམ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་ཟབ་མའི་ཚོས་བསྒྲགས་པའི་བསམ་
 པས་རང་གི་ལྟེ་རལ་གྱིར་བསམ་སྟེ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་
 གདོན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལྟེ་རལ་གྱིར་གྱུར་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་ལྷང་ལྷང་བྱུང་བས་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉན་མོངས་པ་བྱང་བའམ་དག་པར་བསམ་ཞིང་
 བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་ཐོན་པ་དང་འཁོར་དེ་རྣམས་མོས་པས་བཏང་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་
 གཤེགས་པ་དང་དམ་ཚིག་པའི་ལྟ་སྟོང་པར་བསམ་ལ། དང་པོའི་སངས་རྒྱུས་
 སུ་ལངས་ལ་སྦྱོད་ལམ་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུད་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འདོན་པའོ། །རང་གི་
 སྒྲགས་བསྐྱས་པ་བྱེད་ན་དབང་དང་ལྡན་པར་བསྐྱོམ་པའི་རྗེས་ལ། རང་གི་སྤིང་
 ག་ནས་འཁོར་ལོ་རྩིབས་དུག་པ་ཞིག་བསམ། རྩིབས་ལ་ཡང་ཨྲོ་ཁ་གི་ཤུ་རི་
 སྤྱི་ཞེས་པ་བཀོད་ལ། དེ་ནས་ཨྲོ་ཁ་གི་ཤུ་རི་སྤྱི་ཞེས་པ་ལ་བསྐྱས་པས་འཁོར་ལོ་
 སྒྲགས་དང་བཅས་པ་འཁོར་བར་བསམ་ཞིང་བསྐྱས་པ་བྱའོ། །དེ་ལ་སྦྱོན་ཐུན་
 མཚམས་སུ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །

ད་ནི་མཚན་གཉིས་མེད་གྱི་ལྟ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བསམ་གཏན་བཞིན་
 མཚན་གྱི་སྟོན་ས་བསྟོད་པ་ནི། **རྣམ་པ་ཀུན་ལྷན་ནི་རྗེ་བཙུན་ལ་མཚན་བཟང་པོ་**
 ལུས་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱ་དཔེ་བཟང་པོ་བརྒྱད་བཙུན་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ངོས་
 ལས་སོ། **རྣམ་པ་མེད་ནི་**ཟབ་པ་དོན་དམ་ལ་མཚན་དང་དཔེ་བྱ་དཔེ་བཟང་པོ་འདེམ་
 བྲལ་བ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་དུ་གནས་པ་འོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་
 ལུ་མེད་པར་བཞུགས་པ་ཡང་མཁྱེད་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་ལུས་བརྒྱ་པ་ལས་
 གསུངས་སོ། **བཙུན་ཀུན་ནི་**ཨ་ལི་འོ། **ལྷན་ནི་**ཨ་ལི་སྟེད་དོ། **ལྷན་ནི་**
 ལྟེ་ཨ་བཞི་འོ། **ཐིག་ལེ་ཅན་ནི་**འཁོར་ལོ་བཞི་ན་རྒྱུད་སེམས་འདྲེས་པའི་ཐིག་ལེ་
 བཞིན་དབུས་ན་ཨ་བསྟོམ་པ་འོ། **བསམ་གཏན་བཞི་ཡི་ཅེ་མོ་(ཅན)**ནི་འཁོར་
 ལོ་བཞི་ན་འོད་འབར་པ་འོ། །དེ་ལྟར་བསྟོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡན་ལག་མེད་གྱིས་
 བསྟན་ཏེ། **ཡན་ལག་མེད་ནི་**བསྟོམ་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡན་ལག་མེད་
 པ་འོ། **ལྷིས་(ལས་འདས)**ནི་བཟོད་པ་ལས་འདས་པའམ་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་
 བྲལ་བ་འོ། **བསམ་གཏན་ཡན་ལག་(ཀུན་ཤེས་ཤིང)**ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་
 ན་ཡན་ལག་ལྷ། གཉིས་པ་ན་བཞི། གསུམ་པ་ན་ལྷ། བཞི་པ་ན་བཞི་སྟེ།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོན་པ་ཡང་
མཛུགས། །མཚན་གྱི་བགོ་བ་བྱས་ན་ཉིང་འཛིན་དང་ཡར་གཏོགས་པའོ། །

ད་ནི་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དྲེང་འཛིན་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་
རིག་ཅིང་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། **ཉིང་འཛིན་རིག་དང་ནི་ཉན་ཐོས་**
དང་རང་བྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མི་འདྲ་བའོ། །རྒྱུད་རིག་པ་
ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་སྟོན་པའོ། །ཉིང་འཛིན་
ལུས་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་སྟེ་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་བཅད་ནས་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་
ལུས་ཀྱི་མཚོགས་ལོ། །ལོངས་སྟོང་ཚོགས་སྐྱུ་ནི་གནས་བརྟན་པ་འོག་མིན། འཁོར་
བརྟན་པ་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། སྟོན་པ་བརྟན་པ་ལོངས་སྟོང་ཚོགས་
སྐྱུ། ཆོས་བརྟན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྟོང་པའོ། །དེ་ཉིད་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་
ལ་ལྟོས་པས་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་ལོ། །སྐྱུ་པའི་སྐྱུ་དེ་ནི་སྟོན་པ་མི་བརྟན་པ་དང་། འཁོར་
མི་བརྟན་པ་དང་། གནས་མི་བརྟན་པ་དང་། ཆོས་མི་བརྟན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །ལོ་
ཀའི་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ལ་ལྟོས་པས་ཀུན་གྱི་(སྐྱུ་ཡི་)མཚོགས་ལོ། །སྐྱུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཐད་
པ་ཡང་ཀྱུ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་སྐྱུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་དང་སྐུར།

དེ་ནི་སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་སྒྲ་ཚོགས་པར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་ས་བསྟོད་པ་ནི། དུས་
གསུམ་གྱི་བརྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་གདུང་རྒྱུད་མི་གཅོད་པར་བསྟན་པ་རེ་རེ་
རྒྱབ་ཅིང་རེ་རེ་འཆར་བའི་གཟུགས་འཛིན་ཅིང་འཆར་བ་ཡང་མཆུགོ། །ཕྱོགས་
བརྒྱར་སྤྱལ་པ་སྒྲ་ཚོགས་འབྱེད་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱལ་སྐྱེ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་བརྒྱའི་ལོ་
ཀའི་ཁམས་སུ་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་སྤྱལ་སྐྱེ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་འབྱེད་པ་ཡང་མཆུགོ། །
དེས་ཅི་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྱལ་པ་འབྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགོ་བ་(འི)ནི་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཚས་བསྟན་པས་དོན་བྱེད་པ་ཡང་མཆུགོ། །
སྤྱལ་སྐྱེ་དེ་ཡང་ལོ་ཀ་བས་འདུལ་བ་ལ་འདི་རྣམས་སུ་ཡང་སྟོན་ཏེ། །ལྷ་ཡི་དབང་
པོ་ནི་བྱུང་འབྱུག་ལ་བྱ་སྟེ། ས་ལོག་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་དབང་བྱེད་པས་སོ། །ལྷ་ཡི་
ལྷ་ནི་ཆངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དུས་སུ་ལྷ་འི་བྱས་གོགས་ཞིག་
ཡོད་ན་ཅི་མ་རུང་བྱས་པས་ལྷ་ཆངས་པ་འོང་བས་དེ་ལ་བྱའོ། །ལྷ་ཡི་བདག་
པོ་ནི་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམ་པར་སྒྲུང་བྱེད་དེ། དེས་ལོ་ཀ་བའི་ལྷ་ལ་དབང་བྱེད་པས་
སོ། །ལྷ་མིན་བདག་ནི་གཟའ་རྩ་ལྟ་སྟེ། གཟའ་རྣམས་ལ་དབང་བྱེད་
པའོ། །འཆི་མེད་དབང་པོ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ཏེ། ཁོ་རང་གི་ཆོ་སྟོང་མ་ཐུབ་ཀྱི་བར་དུ་

མི་འཆི་བས་སོ། །**ལྷ་ཡི་ལྷ་ནི་གཟའ་ཕུར་བུ་སྟེ།** དེ་ཡང་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་
 འཐབ་པས་ལྷ་མ་ཡིན་ཀྱལ་ལྷ་པམ་པ་ལ་ཕུར་བུས་ལྷ་ནི་སྟིང་བུས་ཏེ། ལྷ་མ་
 ཡིན་པམ་པར་བུས་པས་ལྷ་རྣམས་ན་རེ། ཕུར་བུ་ལ་ཁྱོད་ནི་ལྷ་ནི་ཡང་ལྷ་ཡིན་ནོ་
 ཟེར་བས་སོ། །**འཛོམས་བྱེད་ཚོགས་**བདག་སྤངས་སྟེ། བགལ་གས་ཀྱི་རྒྱལ་
 བོ་སྡེ་རྒྱ་ཡ་ཀུལ་ར་སྤྱལ་ནས་བགལ་གས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད་པས་སོ། །
འཛོམས་བྱེད་ནི་ལྷ་དབང་ཕུག་ཆེན་པོ་རྒྱུང་མ་གསུམ་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །
 དབང་ཕུག་ཆེན་པོ་ནི་ལོ་ཀ་བའི་ལྷ་བརྒྱུད་ལ་མངའ་བརྟེས་ནས་དེར་སྤྱལ་པ་ཡང་
 མཉུནོ། །འོ་ན་མཉུ་དེ་འཁོར་བ་ལས་མ་བཟུལ་ལམ་ཞེན། **སྟིང་པ་**འཁོར་བའི་
 ཆོས་སོ། །**དེ་ཉིད་དགོན་པ་**སྟེ་དེ་ལས་ཐར་བར་དཀའ་བས་སོ། །མཉུས་འཁོར་
 བ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་ན་**རྒྱལ་བ་**ཞེས་བྱའོ། **གཅིག་ཕུན་**སྤྱལ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་
 རྗེ་བཙུན་གྱི་ཐུགས་གཉིས་མེད་གཅིག་ཕུན་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་བསྟན་པའོ། །**སྟོན་**
 པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་
 ལ་ཏ་སྤྱི་སྤྱི་འོད་ཟེར་ལས་ཏ་སྤྱི་སྤྱི་བསྟན་པས་རབ་རྒྱ་དང་བར་བུས་ཏེ་མཐོ་རིས་
 ལ་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་

ལ་སྐྱའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དད་པར་བྱས་ཏེ། བདེ་བའི་ལམ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །
སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་རིགས་རྣམས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱུན་པ་རྣམས་བསྐྱུན་པར་
བྱས་ཏེ། བསྐྱུན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པར་བྱས་ཏེ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ལ་འགོད་
པར་བྱེད་དོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བཀོད་ལ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་བཀོད་པས་ན་སྟོན་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
འགོ་བའི་སྒྲ་མ་སྟེ། འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་དུ་བཞུགས་པའོ། །མཚན་གྱི་
བགོ་བ་བྱས་ན་འགོ་བའི་སྒྲ་མར་གཏོགས་སོ། །

ད་ནི་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆོས་
ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་བདུད་ཐམས་ཅད་བཏུལ་བའི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ་ནི། **འཇིག་རྟེན་**
ཕྱོགས་བརྩུར་རབ་རྩ་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡང་མཉུནོ། །འོ་ན་རྒྱ་ཅི་
ལས་གྲགས་ཤེ་ན། **ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་**ཅེས་པ་ཕྱོགས་བརྩུར་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་
འཆད་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་**ཆེ་བ་པོ་**ཞེས་པ་གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་
བ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་ཅིང་སྤུལ་པས་སོ། །

འདི་ན་མར་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡང་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་

སེམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་ཕུ་ལྟར་བྱམས་ཤིང་བདེ་བར་འདོད་པའི་ཁྲབ་གོན་
པས་བྱམས་པའི་གོ་ཆ་ཆས་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་
བསྐྱལ་དང་བྲལ་ནས་བདེ་བར་འདོད་པའི་སྦྱིང་རྩེ་ཡི་ནི་ཡ་ལད་བགོས་ཞེས་སོ། །
གོས་དེ་ལྟར་གོན་ནས་ཕྱག་མཆན་ཅི་བསྐྱམས་ན། ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་པོ་ཏི་ཕྱག་གཡོན་ན་ཕྱགས་ཀར་བསྐྱམས་པས་ཕྱགས་སྟོང་ཉིད་
མཆོན་པའོ། །རལ་གྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་གཅོད་པའི་བདར་ཕྱག་གཡས་
ན་རལ་གྱི་བསྐྱམས། མདའ་ནི་སེམས་སྤྱོད་མོང་དམིགས་ཤིང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་
བའི་བདར་གཡས་ཀྱི་འོག་མ་ན་བསྐྱམས་པའོ། །གཞུ་(ཐོགས་)ནི་རྩ་
རྩེས་མཆན་པའི་གཞུ་གཡོན་གྱི་འོག་མ་ན་བསྐྱམས་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱམས་
པའི་ཁྲབ་གོན། སྦྱིང་རྩེའི་ལག་བརྩུག་ མཆོན་དུ་ཤེས་རབ་རལ་གྱི་མདའ་གཞུ་
ཐོགས་ནས་གང་དང་འཐབ་ཅེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་པ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གོ །མི་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ་
ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་མ་རིག་པས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཤེས་སུ་མི་སྟེར་བའོ། །
གཡུལ་(རྩོ)ནི་རྩེ་བརྩུན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་གཡུལ་སྤྱད་པས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་

སེལ་བ་ཡང་མཆོད། །དེ་ལ་མན་ངག་ཏུ་ཤེས་རབ་སྤེལ་བའི་སྐྱབ་ཐབས་སྟོན་ཏེ།
 དེའི་རིམ་པ་ཡང་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་སྟོན་ཏུ་འགོ་བས་བསྐྱུང་བ་མདོར་བསྐྱུས་བྲ།
 བདུན་ནམ་དག་དང་ཚད་མེད་བཞི་པོ་བསྟོམ། སྟོམ་པ་གཟུང་། དེ་ནས་སྟོང་
 པའི་ངང་ལས་པོ་ལས་པ་དྲུག་དང་ཨ་ལས་ཁྲུ་བ། དེའི་སྟེང་དུ་རྩྭ་ལས་རལ་གྱི། དེ་
 ལས་རྩོུ་རྩོུ་པོ་མདོག་དམར་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་གཡས་དང་པོ་ན་རལ་གྱི། གཡོན་
 དང་པོ་ན་པོ་ཏེ། འོག་མ་གཉིས་ན་མདའ་དང་གཞུ་བསྐྱམས་པ་འོ། །དེའི་སྟིང་
 ཀར་རྒྱ་བའི་ད་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་རྩྭ་ལ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དཔའ་སྐྱུན་དངས་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྟེ། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་ལྷན་པར་
 བསྟོམ། དབང་དང་ལྷན་པར་བསྟོམ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱུ་གུས་དེའི་སྐྱེ་བོར་རྩྭ་སེར་པོ་
 ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་བསྟོམ། ཐིག་ལེ་ལས་བྱང་རྩུབ་ཀྱི་སེམས་འཛིན་པས་ལུས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་གང་བར་བསྟོམ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
 བྱང་བར་བསམ་མོ། །བསྐྱུས་པ་བྱེད་ན་སྟིང་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་སྟོས་པས་མི་
 ཤེས་པའི་རིམ་བོ་བཙོམ། སྐར་འདུས་པས་རྒྱ་བ་ལ་ཨོ་བཟོ་ཏེ་ཀུལ་ཏེ་ན་མའི་སྐྱགས་
 སུ་གྱུར་བའི་དབྱས་སུ་རལ་གྱི་བསམ་ལ་དེ་ལ་སྟོ་གཏད་ཅིང་བསྐྱུས་པ་བྱས་པས་འོད་

ཟེར་མཚོན་ཆ་ལྟ་བུ་འཕྲོ་བར་བསམ་མོ། །དེས་ནི་ཤེས་རབ་འཕེལ་བར་འགྱུར་
རྟེ། །

འདི་ན་མར་གྱི་ཡི་བདུད་འདུལ་བའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུས་པ། (དཔའ་བོ་)བདུད་
དགྲ་(བདུད་འདུལ་བ་ནི་རྩེ་བཙུན་ཉིད་ལྷན་སྒྲུབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་དུས་ན་རྩེ་རྩེ་གདན་
གྱི་སྒྲོ་ལ་བཞུགས་ཏེ། བརྒྱ་བའི་དུས་ན་བདུད་དེ་བགལ་གས་ཀྱི་དགྲ་དང་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་འཛོམས་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་དཔའ་བོ་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་གཞན་གྱིས་བྲིལ་གྱིས་མི་གཞོན་པས་སོ། །འོ་ན་བདུད་དེ་རྣམས་གང་ཞེ་
ན། བདུད་བཞིའི་འཛིགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་ཅེས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་
དང་། ཡུང་པོའི་དང་། འཆི་བདག་གི་དང་། ལྷ་འི་བྱའི་བདུད་དང་བཞི་སྟེ།
དེ་རྣམས་ཀྱི་འཛིགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་རྩེ་བཙུན་
ནོ། །བདུད་ཀྱི་དཔུང་(རྣམས་)ནི་རྩེ་རྩེ་གདན་གྱི་སྒྲོ་ལ་ལྷ་འི་བྱའི་བདུད་ཀྱི་དཔུང་
སྟེ། ཏྲ་པའི་ཚོགས་དང་། ཀླང་ཐང་གི་ཚོགས་དང་། སྒྲང་པོའི་ཚོགས་
དང་། ཤིང་ཏྲའི་ཚོགས་དང་བཞིས་མཚོན་ཆའི་ཆར་འབབས་པ་ལ་བྱམས་པ་དང་
སྟིང་རྩེའི་འོད་ཟེར་སྒྲོས་པས་མཚོན་ཆའི་ཆར་དེ་རྣམས་མེ་ཏོག་ཏུ་གྱུར་ནས་འོད་དེས་

བདུད་ཐམས་ཅད་བརྒྱལ་བར་བྱས་པས་ན་པམ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་ཇེ་བཙུན་
 བོ། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པས་མཚན་ཅིང་རིམ་གྱོ་བའི་
 སློན་ནས་བསྟོད་པ་ནི། རྫོགས་པའི་ཞེས་པ་ཇེ་བཙུན་ལ་རང་དོན་གཞན་དོན་གཉིས་
 ཀ་རྫོགས་པའོ། །ཡང་ན་གཉིས་མེད་གཅིག་ཤུ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་བརྒྱུ་ཅ་
 བརྒྱད་བཙུ་གཉིས་རྫོགས་པས་སོ། །སྤང་བྱ་སྤངས་ནས་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པས་
 བརྒྱུ་ལོ། །ཇེ་བཙུན་གྱིས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ཡང་མཉུ་ཡིན་པས་
 འཇིག་རྟེན་འདྲེན་ཞེས་སོ། །མཚན་འོས་ནི་ཇེ་བཙུན་དེ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སོན་པས་མཚན་པའི་འོས་སུ་ཡང་བཞུགས་པའོ། །ལོ་ཀ་དང་ལོ་
 ཀ་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློན་སྤངས་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་སློན་ནས་བསྟོད་པས་
 བསྟོད་འོས་སོ། །ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇེ་བཙུན་ལ་ཕྱག་བྱ་བར་
 འོས་པས་ཕྱག་གི་གནས་སོ། །རྟག་རྟ་རིམ་གྱོ་བའི་འོས་ནི། ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་རིམ་འགྲོའི་གནས་སུ་ཡང་མཉུ་བཞུགས་སོ། །
 བཀྱར་འོས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཇེ་བཙུན་ལ་བྱང་
 རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀྱར་བའི་འོས་སུ་ཡང་བཞུགས་པའོ། །

བརྗོད་པར་བྱ་བའི་མཆོག་ནི་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུགས་གཉིས་མེད་དུ་བཞུགས་པས་ན་
ཏ་ཐུ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་འོས་ཡིན་པས་སོ། །
ཐུགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྟོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གཉིས་མེད་འབྱེད་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་
ཐུག་བྱ་བར་འོས་པ་ཡང་མཉུ་བཞུགས་པའོ། །སྐྱ་མ(འི)་ནི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཏ་ཐུ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུགས་ལ་
བཞུགས་པས་སོ། །སྐྱ་མཆོན་གོང་མ་དེ་རྣམས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་གྱིས་རབ་ནི་མཆོག་
ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ཡང་མཉུ་འོ། །མཆོན་གྱི་བགོ་བ་བྱས་ན་བཀྱར་འོས་ཡར་ལ་
བཏགས་སོ། །

ད་ནི་ལས་གྱི་རིགས་གྱི་པརྒྱའི་རིགས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཇིག་
རྟེན་གསུམ་དུ་བབྱོད་ཅིང་མཐའ་མེད་སྟོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་
གི་ང་རྒྱལ་བཅག་པའི་དོན་དུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ས་གཞི་ལ་
ཞབས་གཡས་པ་བཞག་པས་ཞབས་པར་བྱས་ཏེ། ཞབས་གཡོན་པའི་ཐེབ་སེན་
གྱིས་ལྷ་ཆངས་པའི་གནས་མན་ཆད་མན་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱར་ཞབས་གཡོན་པས་
ཁམས་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་(གསུམ་པོ)་གོམ་པ་གཅིག་གིས་བབྱོད་པ་ནི་

སྒྲིའི་རྩུ་འཕུལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྟོན་ཅིང་འདུལ་བའང་མཆུགོ། །མཁའ་ལྟར་མཐའ་མེད་
 རྣམ་པར་གཞོན་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པར་སྟོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་
 དུ་སྒྲུལ་པ་འབྱེད་ནས་གདུལ་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་རང་ག་མ་གཞོན་པ་ཡང་མཆུགོ། །

ད་ནི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་འདུལ་བའི་སྟོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
 གསུམ་རིག་ནི་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་ངེས་བཟོད་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་། སྟན་ངག་དང་། མཚོད་
 སྟོན་དང་གསུམ་རིག་པས་ལྷ་སྟེགས་འདུལ་བ་ཡང་མཆུགོ། །ཡང་ན་ཐེག་པ་གསུམ་
 གྲིས་བསྐྱས་པའི་སྟེ་སྟོད་གསུམ་རིག་པའོ། །ཡང་ན་རྩུ་འཕུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་
 པ་དང་། ས་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་
 གསུམ་རིག་པའོ། །གཙང་མ་ནི་ལྷ་སྟེགས་པའི་རིག་བྱེད་གསུམ་འདོན་པས་གཙང་
 མར་འདོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པས་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པར་
 ཐེག་པ་ལ་འདུན་ཅིང་སྟོད་པ་ཡང་མཆུགོ། །དག་པ་སྟེ་ནི་ལྷ་སྟེགས་པའི་རྒྱ་རིག་
 བྱེད་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲིབ་བྱུ་ཀ་ར་ནའི་བཤད་པ་ལས། ས་ལ་རྩུ་ཡིས་ཡོངས་
 སུ་དག །རྩུ་ལ་སྟགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག །དེ་ཡང་དུས་ཚོད་ངེས་པས་
 དག །དྲང་སྟོང་ཆེན་པོས་ལུང་བསྟན་གསུངས། །ཞེས་སོ། །ནང་པ་སངས་

རྒྱལ་པས་ནི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་ལྷན་པས་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་ལམ་དུ་
 སྒྲིབ་པ་སྦྱངས་པས་ན་དག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་མཆོད། **ཁ་འཛིན་གྱིས་ལྷན་ནི་**
 ལྷ་འི་མིག་གི་མ་འཛིན་གྱིས་དང་། ལྷ་ཡི་ན་བའི་མ་འཛིན་གྱིས་དང་། ས་རོལ་གྱི་
 སེམས་ཀྱིས་པའི་མ་འཛིན་གྱིས་དང་། སྒྲོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མ་འཛིན་གྱིས་
 དང་། རྩ་ལྷན་གྱི་མ་འཛིན་གྱིས་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་མ་འཛིན་གྱིས་སོ། **རྗེས་**
དྲན་དུག་ནི་སངས་རྒྱལ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། རྗེ་
 རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། རིགས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཁྱོ་བོ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་།
 དམ་ཆོག་རྗེས་སུ་དྲན་པ་འོ། **ཁན་དག་ཏུ་**ཁྱོ་བོ་ནི་མེ་ལྟར་འབར་བ་བསྒྲོམ་པ་དང་།
 རྗེ་རྗེ་ཁོ་ལ་དུག་གོ། **རྗེ་རྗེ་**བསྐྱུང་ལ་ཁོར་གྱི་རྗེ་རྗེ་བ་དང་ར་བ་དང་རྗེ་རྗེ་ཆེན་པོ་
 བསྒྲོམ་པ་འོ། **ཆོས་ནི་**གྱིས་རབ་ལ་ཁོར་ལོ། **དམ་ཆོག་ནི་**སྦྱོད་བསྐྱུང་
 གི་འོ། **རིགས་ནི་**རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་དང་ལྷན་པ་འོ། **ལྷ་**
རྒྱལ་ནི་ཐོབ་བྱའོ། **སེམས་དཔལ་ནི་**རང་གི་དོན་ལ་ཆགས་ཤིང་སེམས་
 དཔའོ། **དེ་ལྟར་སོང་ན་**ཉན་ཐོས་དང་བྱུང་མེད་དོན་ཞེ་ན། **སེམས་དཔལ་ཆེ་**
 ཞེས་པ་གཞན་དོན་ལྷན་སྦྱུང་ཆོགས་པ་ལ་ཆགས་པས་སོ། **ཆེན་པོ་ནི་**གཞན་དུ་

འགྱུར་ཏེ། མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་བཟང་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མུ་སྟེགས་ཀྱིས་
 བྱི་གཞན་དོན་བྱེད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་མི་ཐེབས། འདིར་བྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་
 ཐེབས་པ་འོ། །དེ་ཡང་མཆོའོ། །**འཇིག་རྟེན་འདས་ནི་འཁོར་བའི་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་**
ལས་ཀྱལ་ཞིང་འདས་པ་འོ། །**རྒྱལ་ལྗམས་ཆེན་པོ་ཞི་ཆོག་གསལ་གཉིས་རྒྱུགས་པ་འོ། །****ཤེས་**
རབ་ནི་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་འབྱེད་པ་འོ། །**ཤར་ལ་ཕྱིན་པའི་མཐར་ནི་ཆོས་**
 ཉིད་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་མཇུག་བརྟུལ་བར་སོན་ཏེ་དེ་ལས་ཤེས་སུ་
 མེད་པ་མུར་ཐུག་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་མཆོའོ། །འོ་ན་སྟོང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གམ་ཞེ་
 བ། **ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཞེས་པས་སྟོང་ཉིད་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་**
པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་(ཉིད་)ཐོབ་ཅིང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡང་མཆོའོ། །མཚན་
 གྱི་བགོ་བ་བྱས་ན་བདག་རིག་པར་གཏོགས་སོ། །

ད་ནི་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཚན་དེ་ལ་གསུམ་ལས་ཀྱན་ལ་ཕན་ཞིང་ལོ་ཀའི་
 དཔེ་ལས་འདས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། **བདག་རིག་ནི་བདག་གིས་ཆོས་ཀྱི་**
དབྱིངས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་རིག་པ་འོ། །**གཞན་རིག་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་**
ཀྱི་རྒྱུད་རིག་པ་ཡང་མཆོའོ། །**ཐམས་ཅད་པ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་**

པར་ཤེས་ཤིང་རིག་པ་ཡང་མཉུ་ལོ། །སེམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པས་
ན་གྲུན་ལ་ཕན་པ་(འི)་སྟེ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་ཕུ་བཞིན་དུ་བྱམས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་གང་ཟག་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཉུ་ལོ། །དེ་
ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་འབྲན་དུ་བྱལ་བམ་ཞེ་ན། དཔེར་བྱ་གྲུན་ལས་འདས་
པ་སྟེ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་པ་
མཉམ་པ་འམ་འདྲ་བ་གཞན་མེད་པའོ། །

ད་ནི་ཤེས་བྱའི་བདག་པོ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཟབ་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
ཤེས་དང་ནི་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་(འི)་ནི་གཟུང་བའི་ཡུལ་
ལོ། །བདག་པོ་མཆོག་ནི་རབ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་དེ་གཉིས་མེད་དུ་ཤེས་པ་ཡང་
མཉུ་ལོ། །གཙུག་པོ་ནི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་འདྲན་བྱེད་དུ་གྱུར་པས་
སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་(སྟེ)་ནི་སྐལ་པ་སྦྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གདུལ་བྱ་གང་ལ་
གང་འདུལ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་ཆོས་གསུང་བ་ཡང་མཉུ་ལོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་
ལ་སོགས་པར་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོའི་དོན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོན་པ་
ཡང་ཇེ་བཅུན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱག་མཆོན་བསྐྱམས་པ་དམ་ཆོག་ཕྱག་རྒྱ།

འཛིན་ཚུལ་ལས་ཀྱི་ལུ་བྱ། ཐུགས་ཀ་ན་ས་བོན་བསྐྱམས་པ་ཚས་ཀྱི་ལུ་བྱ།
སྐྱལ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་ཐུག་ཀྱི་ཆེན་པོ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད། །དེ་ལ་སྦྱོ་མེད་ཀྱིས་
ཀྱས་ཐེབས་པས་ཟབ་པའོ། །

ད་ནི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་མཚན་ཀྱི་ལུ་བྱ་པའི་མཚན་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་
པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་
ན་འགོ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེན་བཀུར་བྱ་བའི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཀྱི་
མཛུ་བཞུགས་བྱ་བའོ། །ཉན་རང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ངེས་འབྱུང་གསུམ་
པའི་ལམ་བསྟོད་པ་(རྣམས་ཀྱི་)ཚུལ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་བྱའོ། །དེ་བས་ན་
ཇི་བཅུན་དེ་ཀྱི་ཆེ་བ་བྱང་ཚུབ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་འབྲས་བྱར་བསྐྱེན་པའོ། །དོན་
ཀྱི་ཟབ་པ་ནི་ཟབ་པ་དོན་དམ་པར་ན་མཛུ་ཉིད་ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཚོགས་གཉིས་ཚོགས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཐབས་རིག་པ་
དང་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཇི་བཅུན་མོ། །
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཀུན་རྒྱུ་ཚོབ་ཀྱི་ཆེ་བའི་འཛིག་རྟེན་པའི་གདུལ་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱེད་
པས་ན་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་སྐལ་བཟང་སྟེ། །དེ་ཡང་བྱུང་མཉམ་སྦྱོར་

ལས། སེམས་ཅན་དོན་དུ་བྱེད་འགྱུར་བ། །སྐལ་བཟང་བཅོམ་ལྡན་དེ་རྗེ་
 ཅན། །གཏན་དུ་ཐུ་ངན་འདས་པས་ན། །ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་སྐལ་ངན་
 ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ནི་བརྟན་པ་དང་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བས་ན་ཆེ་
 བ་སྟེ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རྗེ་བཙུན་ལ་སྐྱུ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་
 མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་སོགས་པས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྐལ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་
 ལྡན་པའི་ཕྱིར་དཔལ་ལྡན་ནོ། །འབྱོར་པ་ཀུན་བྱེད་པ་ནི་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་
 ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོར་ཡང་བཞུགས་པའོ། །འོ་ན་ཡོན་
 ཏན་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་དེ་སུ་ཡིན་ཞེ་ན། །འཇམ་དཔལ་ཏེ། དེའི་མཚན་
 གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་འཕུལ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །རང་དང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་
 བསྐྱབ་ན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟེར་བས་ན་དཔལ་ལོ། །དེ་
 ཉིད་ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། །གོང་གི་མཚན་བརྒྱད་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་
 དང་ལྡན་པས་ན་ལྡན་(པའི་)ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་དེ་ཉིད་ལ་མཚོག་
 ཅས་བྲ། རབ་ཏུ་གྱུར། ཕུལ་དུ་གྱུར་ཞེས་སོ། །

དཔེ་མན་ངག་གི་དོན་བསྟན་པ་ནི། །འཇམ་དཔལ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ད་

ལ་འདིར་བསྐྱབ་བྱར་བཞག་ནས། དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་མཚན་རང་གི་དོན་དུ་
བསྐྱབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལས། འདིར་རང་གི་དོན་དུ་
བསྐྱབ་པ་སྟོན། དེ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་རང་དོན་བསྐྱབ་
པ་དང་། ཟབ་མའི་དོན་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་རང་དོན་བསྐྱབ་པ་ལས། ཟབ་
མའི་དོན་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་རང་གི་དོན་བསྐྱབ་པ་སྟོན། དེ་ལ་བསྒོམ་པ་གཙོ་
བོའི་རྩོགས་རིམ། བསྐྱས་པ་གཙོ་བོའི་རྩོགས་རིམ། སྦྱིན་སྲེག་གཙོ་བོའི་
རྩོགས་རིམ་དང་གསུམ་ལས། འདིར་བསྐྱས་པ་གཙོ་བོའི་རྩོགས་རིམ་སྟོན། དེ་
ལ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོན་པ་དང་། ཟབ་མོ་གསང་སྤྱགས་སུ་འདོན་པ་དང་། མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོན་པ་དང་གསུམ་ལས། འདིར་ཟབ་མོ་གསང་སྤྱགས་སུ་
འདོན་པ་སྟོན། དེ་ལ་རྒྱས་པར་འདོན་པ་དང་། མདོར་བསྐྱས་ཏེ་འདོན་པ་ལས།
འདིར་རྒྱས་པར་འདོན་པ་སྟོན། དེ་ལ་རྒྱུད་རྩོགས་པར་འདོན་པ་དང་། དུམ་བུར་
འདོན་པ་ལས། དང་པོ་རྩོགས་པར་འདོན་པ་སྟོན། དེ་ལ་རིགས་བསྐྱས་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱུད་རྩོགས་པར་འདོན་པ་དང་། རིགས་སོ་སོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་
ལ་གནས་ནས་རྒྱུད་རྩོགས་པར་འདོན་པ་ལས། དང་པོ་རིགས་བསྐྱས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་

ལ་གནས་ནས་རྒྱུད་རྫོགས་པར་འདོན་པ་ནི། གོང་ནས་ཀྱི་འབྲོ་སྒྲུང་ས་ཏེ་རིགས་
 བསྐྱུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེས་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་མདོར་
 བསྐྱུས་པ་ནས་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སུམ་
 བཅེགས་པའི་བར་དུ་གང་ལ་གང་འདུལ་ལེན་བཞི་པ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་སྟེ་རིགས་བསྐྱུས་
 ཀྱི་མཚན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གོ་གོ་གནས་གནས་སུ་བཀོད་ལ་འདོན། དེ་
 ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་དཀར་པོ་ལ་ཏ་སྒྲའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་
 བཀོད་ལ་འདོན། དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་སྔན་པོ་ལ་རྩི་རྩེ་རིགས་ཀྱི་མཚན་བཀོད་
 ལ་འདོན། དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་དམར་པོ་ལ་པརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་བཀོད་ལ་
 འདོན། དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་སེར་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་བཀོད་
 ལ་འདོན། དེ་ནས་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་སུམ་བཅེགས་པའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འཇམ་དཔལ་
 ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐྱུ་ཕྱ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོན། ཐུན་མོང་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་
 བྱས། བྱད་པར་གྱི་མཛད་པ་གཏུལ་བྱ་ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས་ལས་ཀྱི་རིགས་
 ཀྱི་སྐྱུ་ཕྱ་མོ་དེ་རྣམས་རྩྱུར་འདུས་ཏེ་ཕྱི་ཐའི་ཁོར་ཡུག་ལྗང་ཀྱུ་དེ་ལ་འདུས་པས། འདུས་
 པ་ལྔ་འམ་བཞུ་བ་ལྔ་པ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཚན་སངས་རྒྱུས་ཀྱན་གྱི་རྟོགས་བྱ་བ་ནས་

འཇམ་དཔལ་དཔལ་དང་ལྷན་པའི་མཚན་གྱི་བར་དུ་ཡི་གེར་གྱུར་པ་དེ་ལ་དམིགས་
 ལ་འདོན་ནོ། །ཚར་གཅིག་འདོན་ན་དེས་ཐོན། ཚར་གཉིས་པ་གསུམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་འདོན་ན་གོང་གི་མཚན་བཞོད་ལ་བཞོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཚར་གསུམ་མཇུག་
 བདུན་ནམ། ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་གམ། བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཅི་རུས་སུ་འདོན།
 དེ་ལ་སྒྲིན་མཚན་ལ་མཚན་གྱི་བསྟོད་པ་བྱས་ན་དངོས་གྲུབ་ཉིས་འབྱུར་དུ་འབྱུང་ལ་འདུང་
 ཉི་ཤུ་བསྟོད་དོ། དེ་ནས་སྤྱི་བཅུ་གས་པའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སྒྲོས་ལ་མཚན་
 གྱི་ཡི་གེ་དེ་རྣམས་རྩོམ་ལེན་གྱིས་ཁབ་སྒྲངས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཐུགས་ཀར་བསྟུ།
 ཡང་འོད་ཟེར་སྒྲོས་རྩོམ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཐུགས་ཀར་བསྟུ་སྟེ་སྟོང་པར་
 བསྒྲོམ། དེའི་ངང་ལས་དང་པོའི་བརྒྱུར་ལངས་ལ་སྟོད་ལམ་ཅི་རིགས་པར་
 བྱའོ། །དེ་ནས་རིགས་བསྟུས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱུད་རྫོགས་པར་འདོན་
 པ་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལྷུས་པ་དེ་དེར་རྫོགས་སོ། །རིགས་སོ་སོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་
 བས་རྒྱུད་རྫོགས་པར་འདོན་ན། ཡང་གོང་གི་འཕྲོ་དེ་སྒྲངས་ཏེ། དང་པོ་རྟེན་གྱི་
 གང་ཟག་ཅིག་གིས་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་མདོར་བསྟུས་པ་ནས་རིགས་བསྟུས་པའི་གཞལ་
 ཡས་ཁང་རིགས་བསྟུས་པའི་སྤྱི་བཅུ་གས་པའི་བར་དུ་གོང་གི་ལེའུ་བཞི་པ་བཞིན་

བསྒོམ་སྟེ་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་མཚན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་བཀོད་ལ་འདོན། དེ་
ཐོན་པ་དང་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྐྱུ་མ་བཅེགས་པ་དེ་སྟོང་པར་བསྒོམ་སྟེ། དེའི་ཤུལ་དུ་
ཏ་སྐྱའི་གཙོ་བོ་སྐྱུ་མ་བཅེགས་པ་བསྐྱེད། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་དཀར་པོ་ལ་ཏ་སྐྱའི་
མཚན་བཀོད་ལ་འདོན། དེ་ཐོན་པ་དང་ཏ་སྐྱའི་སྐྱུ་མ་བཅེགས་པ་སྟོང་པར་བསྒོམ་སྟེ།
དེའི་ཤུལ་དུ་དོན་མེད་རིགས་ཀྱི་སྐྱུ་མ་བཅེགས་པ་བསྐྱེད་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་སྔོན་པོ་ལ་
དོན་མེད་རིགས་ཀྱི་མཚན་བཀོད་ལ་འདོན། དེ་ཐོན་པ་དང་དོན་མེད་རིགས་ཀྱི་སྐྱུ་མ་
བཅེགས་པ་དེ་སྟོང་པར་བསྒོམ་སྟེ། དེའི་ཤུལ་དུ་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱུ་མ་བཅེགས་པ་
སྐྱད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་དམར་པོ་ལ་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་
བཀོད་ལ་འདོན། དེ་ཐོན་པ་དང་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱུ་མ་བཅེགས་པ་སྟོང་པར་བསྒོམ་
སྟེ། ཤུལ་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱུ་མ་བཅེགས་པ་བསྐྱེད་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་
སེར་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་བཀོད་ལ་འདོན། དེ་ཐོན་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་
རིགས་ཀྱི་སྐྱུ་མ་བཅེགས་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་སྟེ། དེའི་ཤུལ་དུ་སྐྱད་ཅིག་
གིས། ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐྱུ་མ་བཅེགས་པ་བསྐྱེད་དེ། དེའི་ཐུགས་ཀ་ནས་ལས་
ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐྱུ་མ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོས་སྐྱུ་མ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཅུ་གཉིས་བྱས། བྱད་

བར་དུ་གདུལ་བྱ་ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ཚུར་འདུས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ལྡང་ཀླུ་དེ་
 ལ་འདུས་པས། འདུས་པ་ལྡེའམ་ཁྱུ་བ་ལྡེ་ལས་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཚན་དུ་སྒྱུར་
 པ་ལ་དམིགས་ལ་འདོན། དེ་ཐོན་པ་དང་ལས་ཀྱི་སྤྱུལ་བཅེགས་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་
 དུ་བསྒྲོམ་སྟེ་དེའི་ལུལ་དུ་བྱང་སེམས་དོ་རྗེའི་སྤྱུལ་བཅེགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་
 དེ་གོང་གི་རིགས་བསྐྱས་ཀྱི་མཚན་དེ་རྣམས་བྱང་སེམས་དོ་རྗེའི་མཚན་དུ་དམིགས་
 ལ་འདོན། ཚར་གཅིག་འདོན་ན་དེས་ཐོན། ཚར་གཉིས་པ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་
 པ་འདོན་ན་སྐྱབས་བསྐྱེད་བཞུགས་ལ་འདོན་ཏེ། ཚར་གསུམ་མཁ། བདུན་ནམ།
 ཉི་ལུ་ཅ་གཅིག་གམ། བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཅི་རུས་སུ་འདོན། དེ་ལ་སྟོ་
 བ་འདུད་ཉི་ལུས་མཚན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ལ་བསྟོད། དེ་ནས་བྱང་སེམས་དོ་རྗེའི་
 སྤྱུལ་བཅེགས་པའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་སྟོན་ཏེ་མཚན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་རྣམས་དོ་ཁབ་ལེན་
 གྱིས་ཁབ་བྲངས་པ་བཞིན་དུ་ཐུགས་ཀར་བསྟུ། ཡང་འོད་སྟོན་ཏེ་དོ་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་ཐུགས་ཀར་བསྟུ། སྟོང་པར་བསྒྲོམ། དེའི་ངང་ལས་དང་པོའི་
 བརྒྱར་ལངས་ལ་སྟོད་ལམ་བྱ། དེས་ནི་རིགས་སོ་སོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་
 བས་རྒྱུད་ཚོགས་པར་འདོན་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་གི་སྟོ་ཅན་དེ་ཡང་དེས་ཚོགས་པ་ཡིན་

ནོ། །རྒྱུད་འདི་དུམ་བུར་འདོན་ན་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་
 མདོར་བསྐྱེད་པ་ནས་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཅེགས་པའི་བར་དུ་གོང་ལེན་བཞི་པ་
 བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་སྟེ། དེའི་ཐུགས་ཀ་ནས་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་སྒྲོམ་ཐུན་མོང་གི་མཛད་པ་བརྟུག་ཉིས་བྱས། རྒྱུད་པར་དུ་ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་
 རྒྱུར་འདུས་པ་ལས་བྱེ་མ་ལུང་པས་ལྟ་དང་མཚན་དུ་རྩོམ་བར་འདོད། དག་བཤེས་
 སྤྱོད་རངས་པས་ནི་རིགས་རྒྱུད་ལྔར་འདོད་དེ། དབུས་སུ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཏ་ཐུའི་
 མཚན། འཕར་དུ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྩོམ་རིགས་ཀྱི་མཚན། ལྟོར་ལས་ཀྱི་རིན་པོ་
 ཆེའི་རིགས་ཀྱི་མཚན། ལུས་ཏུ་ལས་ཀྱི་པར་ལྡན་རིགས་ཀྱི་མཚན། བྱུང་དུ་ལས་
 ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཚན་བཀོད་དེ། དེ་ལྟར་ཚན་པ་ལྔར་བཀོད་དེ་འབྲེལ་པ་ན་དེ་ལྟར་
 ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་མཚན་ཚན་པ་ལྔ་པོ་དེ་ལ་དམིགས་ལ། དེ་ལ་ཚར་གསུམ་
 མམ། བདུན་ནམ། ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་གམ། བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཅི་
 ལུས་སུ་འདོན། དེ་ལ་སྒྲོན་མཚན་ལ་མཚན་གྱི་བསྟོད་པ་བྱས་ན་དངོས་གྲུབ་ཉིས་
 རྒྱུར་དུ་འབྱུང་བས་འདུད་ཉི་ཤུ་བསྟོད། དེ་ནས་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་སྒྲོམ་ཏེ། མཚན་
 དེ་ནམས་རྒྱུར་ཐུགས་ཀར་བསྐྱེད། ཡང་འོད་སྒྲོམ་ཏེ། རྩོམ་ཆེན་པོ་ལ་

སོགས་པ་ཡང་ཐུགས་ཀར་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོང་པར་བསྒོམ། དེའི་ངང་ལས་དང་པོའི་
བརྒྱུར་ལངས་ལ་སྟོད་ལམ་ཅིག་རིགས་བྱའོ། །དེ་ནས་ཀྱིས་ནི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ཡིན་
ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འབྲུམ་གྱི་དོད་ཚྗགས་པ་ཡིན་
ནོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་འྲིག་ལས། བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ལ་བསྟོད་པའི་ལེན་སྟེ་བཅུ་པའོ། ॥

ལེ་བྱ་བཅུ་གཅིག་པ་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི་གང་ཟག་བསྐྱུས་པ་
ལ་དགའ་བ་ཞིག་གིས་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་བསྐྱུབ་པའོ། །
མན་ངག་གི་དོན་ལ་འདུད་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ལ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོན་པ་དང་། ཟབ་
མོ་གསང་སྤྲུགས་སུ་འདོན་པ་དང་། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོན་པ་དང་གསུམ་
མོ། །དེ་ལ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོན་པ་ནི། བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་མདོར་བསྐྱུས་
བྱ། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་བརྒྱ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྐྱོར་བ་
ཞིག་སྒྲུབ་དངས་ལ། དེ་ལ་ཕྱག་དང་། དུ་རྩྭ་དང་། སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་
དང་། ཡི་རང་བ་དང་། དག་བ་བསྐྱོབ་དང་། ལམ་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་
བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲིབ་དུ་འགོ་བས་སྒྲོམ་པ་གཟུང་།

དེ་ནས་བདག་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྒྲོང་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་
པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མདོར་བསྐྱུས་སུ་བསགས་པའོ། །དེའི་རང་ལས་ཆོ་ག་
གསུམ་ལས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔར་བསྐྱེད། ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་འཕྲོས་ཕྱོགས་
བཅུ་ཉི་ལྔ་ལ་ཕོག། ཐུགས་གཉིས་མེད་བཅུད་འདུས་པ་ལ་ཏ་སྤྱ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་
ཀྱི་ཉ་ར་ལ་བྱིན་པར་བསམ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀ་ནས་དང་པོའི་བརྒྱ་

གཅིག་ཆད་པར་བསམ་ལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཕྱོགས་བཅུ་ཉི་ཉ་ལྔ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་སྟེང་ཕྱོགས་ནས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་སྟེང་ཕྱོགས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུ་རྒྱན་སྤྱི་
བོ་ན་མར་སྒྲུགས་པར་བསམ་བཞིན་བཀའ་ཤིས་ཀྱི་ཆོག་མཆོག་སྤྱན་དོ་རྗེ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་བཟོད་ཅིང་དབང་བསྐྱར་བར་བསམ་མོ། །ཐུན་མཚམས་སུ་ལྔ་
བར་འདོད་ན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེ་དང་པོའི་བླ་རྒྱུ་ཐུགས་ཀར་བསྐྱུས་པས་
ཕྱོགས་བཅུ་ཉི་ཉ་ལྔ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཀྱི་ཉ་ར་བྱར་མེད་པར་རང་བཞིན་གནས་སུ་
གཤེགས་སོ། །ཡང་ཐུན་ལ་འཇུག་ན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་བྱུང་བས།
ཉ་ལྔ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཀྱི་ཉ་ར་ལ་ཡང་བྱིན་པར་བསམ་མོ། །དེ་ལ་ནི་སྒྲུ་མས་
ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཀྲགས་པའོ། །འདུད་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ཟབ་མོ་གསང་སྤྲུགས་
སུ་འདོན་ན་བསྐྱུང་བ་མདོར་བསྐྱུས་བྱ། ཆོགས་བསལ་ག་བདུན་རྣམ་དག་བྱ།
སེམས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དུ་འགོ་བས་སྤོམ་པ་གཟུང་། སྟོང་པར་བསྒྲོམ། དེའི་རང་
ལས་བྱུ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་རྒྱང་པ་ཞིག་བསྒྲོམ། དེའི་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་དང་
ལྔ་རྒྱ་བའི་ད་ལ་ལྔ་བསམ་པའི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལ་ཆོ་ག་གསུམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་ཞལ་དུག་པ་ཞིག་བསྒྲོམ། དེའི་ཐུགས་ཀའི་ཨ་ལས་འོད་འཕྲོས་ཏེ་དེ་ཡང་

སྐྱུར་སློམ། ལས་གཉིས་བྱས་སྐྱུར་འདུས་པས་སྒྲ་བའི་ད་ལ་ལཱི་སྟེང་དུ་འདུས་པ་
 ལཱི་མ་ཞུ་བ་ལཱི་པ་ལས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་བ་ལ་མཚོག་སྐྱུན་དོན་མེད་ཚིགས་བཞི་སྟོན་པ།
 དབྱས་ཀྱི་སྒྲ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆགས་པའི་ཚིགས་བཞི་དཀར་པོ། ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་
 སྒྲ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་བཞི་དམར་པོ། ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་
 སྒྲ་བ་ལ་མེད་པ་ལས་བྱུང་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་བཞི་སེར་པོ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་
 བ་ལ་སྐྱུ་འཕུལ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་བཞི་ལྗང་ཀྱའོ། །དེ་ལྟར་མཚན་ཚན་པ་
 ལཱི་པོ་ལ་དམིགས་ལ་འདོན། དེ་ནས་ཐུན་ཐ་མ་ལ་མཚན་རྣམས་ཚུར་བསྐྱུས།
 གཞལ་ཡས་ཁང་ཚུར་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོང་པར་བསྒྲུམ། དེའི་ངང་ལས་དོན་མེད་པོ་ཞལ་
 ལཱི་པར་བསམས་ལ་སྟོན་ལམ་ཅི་རིགས་པར་བྱའོ། །འདུད་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སུ་འདོན་ན་བདག་ཉིད་དང་པོའི་བརྒྱུར་བསྒྲུམས་པའི་ལྟེ་བའི་གནས་སུ་ཚས་
 འབྱུང་དམར་པོ་ཞིག་བསྒྲུམ། དེའི་ནང་དུ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་འདུད་རྣམས་འཁོར་
 བར་བསྒྲུམ། ཚས་འབྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ན་ཡི་གེ་ཨ། སྟིང་ཀ་ན་ཨཱ་རིང་པོའི་
 མཐའ་མ་དོན་མེད་རིགས་ཀྱི་འདུད་རྣམས། མགིན་པ་ན་ཚས་འབྱུང་གི་དཀྱིལ་ན་ཨ་
 ལ་པ་རྒྱའི་རིགས་ཀྱི་འདུད་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲོར་རོ། །དཔལ་བ་ན་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་

ཀྱི་འདུད་ཚའི་དཀྱིལ་ན་ཨ་ཐུང་དུ། སྤྱི་བོའི་གཙུག་ན་ཏ་ཐུའི་རིགས་ཀྱི་འདུད་རྣམས་
དཀྱིལ་ན་ཨ་མེ་ཚོག་དྲག་ཅན། དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་ལ་འདོན་པས་མི་རྟོག་པ་རང་
ཤུགས་སུ་སྐྱེའོ། །ཐུན་མཚམས་སུ་ལྷང་ན་དེ་ཀྱུན་མི་དམིགས་པར་བསམ་ལ་ལྷང་
བར་བུའོ། །དེ་ལྷན་ཏུ་ཐུར་བར་མི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་སོ། །བསྐྱུས་པའི་དོན་
ནི་དོ་མེའི་རིགས་ཀྱི་འདུད་ལ་སོགས་པ་ལྟའོ། །

ཚོག་གི་དོན་ནི། མཚོག་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། སྤྱིན་
ནི་བྱུང་དང་བོ་རྩི་སྤྱི་ཏའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟེར་བའོ། །དོ་མེ་ནི་མི་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་
སོ། །མཚོག་ཏུ་ཐུར་པ་ནི་ཁྱོད་ཡིན་པས་འདུད་དོ་བསྟོད་དོ་ཞེས་བུའོ། །ཡང་
དག་པའི་མཐར་ཐུར་པ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་འབྱུར་བ་དེ་ཁྱོད་
(ལ་)ཡིན་པས་འདུད་དོ། །བསྟོད་དོ་ཞེས་སོ། །སྟོད་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་ཞིང་
སྐྱེས་པས་ན་ཁྱོད་ལ་འདུད་དོ་བསྟོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཡིན་ལ། བྱང་
ཆུབ་ཀྱང་ཡིན་པས་ཁྱོད་ལ་འདུད་དོ་ཞེས་བུ་སྟེ། ཉན་རང་ལས་བྱུང་པར་དུ་ཐུར་
བས་སོ། །དེས་ནི་གོང་གི་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་དོ་མེ་འཇིག་བྱེད་འཇིགས་པར་བྱེད་པ་
ནས་སྐྱེ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་གི་བར་དུ་བཞུགས་པ་དང་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཇི་

ཅམ་ཡོད་པ་ཞིག་འདི་རྣམས་ལ་འད་ཡོད། གོང་གི་དེ་རྣམས་མན་ངག་ཇི་ཅམ་ཡོད་
པ་ཞིག་འདི་རྣམས་ལ་འད་ཡོད་པ་འོ། །དེས་ནི་དོན་ཅི་རིགས་ཀྱི་འདུང་དོ། །

ད་ནི་ཏ་སྒྲུའི་རིགས་ཀྱི་འདུང་ནི། **སངས་རྒྱས་**ཀྱང་ཡིན་ལ་**ཆགས་པ་**
ཡང་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཆགས་པ། སྦྱིང་རྒྱུ་སེམས་ཅན་ལ་
ཆགས་པ་ཡང་**ཁྱོད་ཡིན་པ་(ལ)**འདུང་དོ་བསྟན་དོ་ཞེས་སོ། །**སངས་རྒྱས་**ཀྱང་
ཡིན་ལ་**འདོད་པ་**ཡང་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོན་པར་
འདོད་པ་ཡང་**ཁྱོད་ཡིན་པ་(ལ)**ཟུག་འཛལ་ཞིང་འདུང་པ་འོ། །**སངས་རྒྱས་**ནི་
སྦྱིབ་པ་སྤངས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་འོ། །**དབྱེས་པ་**ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱེས་
པ་འོ། །**དེ་ཁྱོད་ཡིན་པ་(ལ)**འདུང་དོ་ཞེས་སོ། །**སངས་རྒྱས་**རྩོམ་པ་ནི་རྣམ་
པར་འཕྲུལ་བ་དུ་མ་སྟོན་པ་**ཁྱོད་ཡིན་པ་(ལ)**ཟུག་འཛལ་ཞིང་འདུང་དོ། །དེ་རྣམས་
ནི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ཆེ་ནས་དོན་ཅི་ལྷགས་ཀྱང་ཞགས་པ་ཆེའི་བར་དུ་
བཟུག་པ་དང་བསྟོམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་ཞིག་འདི་རྣམས་ལ་འད་ཡོད་ཅེས་སོ། །
གོང་གི་དེ་རྣམས་ལ་མན་ངག་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་ཞིག་འདི་རྣམས་ལ་འད་ཡོད་ཅེས་སོ། །

ད་ནི་བསྐྱེའི་རིགས་ཀྱི་འདུང་ནི། **སངས་རྒྱས་འཕྱུག་པ་**ནི་ཆོས་ཉིད་

ཟབ་མའི་དོན་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པས་ཞལ་གྱི་པར་ཁ་ཕྱེ་བ་ཡང་ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱོད་ལ་
འདུད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཞད་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་ཟླ་དུ་བྱུང་བའི་
ཆོས་སྟོན་པའི་བདར་ཞལ་བཞད་ཅིང་འཛུམ་པ་ལས་འོད་ཟེར་རིང་ཞིང་ཡངས་པ་སྟོབ་
ཡང་ཡིན་པས་(ཁྱོད་ལ)་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་འདུད་དོ་བསྟོད་དོ་ཞེས་སོ། །བུ་རྒྱུ་
གསུང་(ཉིད)་གྱི་ཆོས་གསུང་བས་འདུལ་བ་ཡང་ཁྱོད་ཡིན་པ་(ལ)་འདུད་དོ། །ཡང་
ན་ཁོ་བའི་གསུང་དང་། གསལ་བ་དང་། རྗེ་མའི་གསུང་དང་། སྤ་བའི་གསུང་
གི་བྱེ་བྲག་གི་སྟོན་པ་ཆོས་གསུང་བ་ནི་ཁྱོད་ཡིན་པས་འདུད་དོ་བསྟོད་དོ་ཞེས་སོ། །
སངས་རྒྱས་ཐུགས་ལ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་བརྒྱ་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་བོར་བཞུགས་པས་
སོ། །ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཐུགས་ནི་རྗེ་མའི་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། པར་དང་།
རྒྱ་གམ་དང་། ཐུགས་མཚན་པར་སྟོན་པ་ཡང་ཁྱོད་ཡིན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་
འདུད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ནས་ཡེ་ཤེས་མེ་
ལྷེ་འོད་འབར་གསལ་གྱི་བར་དུ་བཀྲག་པ་དང་བསྒྲུལ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་
ཞིག་འདི་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད། གོང་གི་དེ་རྣམས་ལ་མན་ངག་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་ཞིག་
འདི་རྣམས་ལ་འང་ཡོད་ཅེས་པའོ། །

ད་ནི་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་ཀྱི་འདུད་ནི། **མེད་པ་ལས་བྱུང་ནི་མཉམ་རྒྱ་**
 གསུམ་མཉམ་པ་གཅིག་ཏུ་རོ་གཅིག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ་ཡང་
ཁྱོད་ཡིན་པས་(ལ)འདུད་དོ། **།སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་**
རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཀྱེ་བའམ་བྱུང་ས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེས་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་
 ཡང་**ཁྱོད་ཡིན་པས་(ལ)འདུད་དོ།** **།ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅི་ཡང་མི་གནས་པས་**
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཁྱོད་ཡིན་པས་(ལ)འདུད་དོ་བསྟོད་
དོ། **།གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་(ཁྱོད་ལ)ཡང་འདུད་དོ་བསྟོད་དོ་**
 ཞེས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡ་གི་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་དམ་པ་སྟེ་ནས། མོར་
 བུ་རིན་ཆེན་ཏོག་གི་བར་དུ་བཀྲལ་པ་དང་བསྒྲུལ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་
 འདི་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད། གོང་གི་དེ་རྣམས་ལ་མན་ངག་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་ཞིག་
 འདི་རྣམས་ལ་འང་ཡོད་ཅེས་སོ། །

ད་ནི་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་འདུད་སྟོན་ཏེ། **སྤྱུ་འཕྱལ་ནི་བྱ་བ་ནན་ཏན་ལས་**
 གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དེས་མེད་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུར་སྤྱལ་ནས་ཕུ་
 རྩ་སྤྱིན་ཕུང་ཙམ་དུ་སྤྱལ་བའོ། **།འབ་ནི་ཕུ་རྩ་ལ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་**

རྒྱུ་ཐེབས་པའོ། །དེས་འདུལ་བ་ལ་དེ་སྟོན་པ་ཡང་ཁྱོད་ལ་འདུད་དོ་བསྟོད་དོ་
 ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱུ་ལ་སྟོན་ནི་བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་སྒྲུལ་སྒྲུ་དེ་ཡང་རྒྱུ་དང་
 ཆ་ལུགས་ཀྱི་ཉམས་སྒྲུ་ཚོགས་པར་སྒྲུལ་བ་ཡང་ཁྱོད་ཡིན་པས་(ལ)་འདུད་དོ་
 བསྟོད་དོ་ཞེས་སོ། །ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲུ་ཡང་སྟོན་པའོ། །ཐམས་
 ཅད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཉན་རང་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་
 རྒྱུ་ཞི་བ་དང་ཁྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུལ་བ་ཡང་ཁྱོད་ཡིན་པས་(ལ)་འདུད་དོ་བསྟོད་
 དོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་དེ་སུའི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡེས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་ཉིད་དེ།
 འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱོད་ལ་འདུད་དོ་བསྟོད་
 དོ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ནི་ཡ་གི་སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་རྟོགས་བྱ་བ་ནས། འཇམ་
 དཔལ་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་མཚོག་གི་བར་དུ་བསྐྱུག་པ་དང་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཇི་
 ཅམ་ཞིག་ཡོད་པ་ཞིག་འདི་རྣམས་ལ་འང་ཡོད། །གོང་གི་དེ་རྣམས་ལ་མན་ངག་ཇི་
 ཅམ་ཡོད་པ་ཞིག་འདི་རྣམས་ལ་འང་ཡོད་ཅེས་པའོ། །འབྲུ་གཞོན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་
 ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་བསྟོད་པར་འགྲོའོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ལྟོག་ལས།
 ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ཡི་སྟོན་ས་རིགས་ལྡེ་ལ་བསྟོད་པའི་ལེན་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །

ལཱུ་བཅུ་གཉིས་པ་འདི་ལ་དགོས་པའི་དོན་ནི་དད་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་འཇུག་
 པར་བྱེད་པ་ལོ། །མན་ངག་གི་དོན་ནི་རྒྱུད་བསྐྱུག་པ་དང་བསྐྱོམ་པ་ལས་ཡོན་ཏན་
 འདི་འབྱུང་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་དོ། །ཚིག་གི་དོན་མཚན་དུ་གསལ་ལོ། །བསྐྱུས་
 པའི་དོན་ལ་དུག་ལས་ལག་ན་དོ་རྩེ་འཆང་འདི་ནི་ཞེས་པ་ནས། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལག་ན་དོ་རྩེ་འཆང་ག་ཞན་
 ཡང་ཞེས་པ་ནས། ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཁོར་ལོ་
 གཉིས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལག་ན་དོ་རྩེ་འཆང་ཞེས་པ་ནས། བརྩོད་དུ་མེད་པའི་
 རང་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལག་ན་
 དོ་རྩེ་ཞེས་པ་ནས། ཆོ་བུར་བ་ཡང་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཁོར་ལོ་བཞི་པའི་
 ཡོན་ཏན་ནོ། །ལག་ན་དོ་རྩེ་འཆང་ཞེས་པ་ནས། ག་ཞན་དག་དང་ལྷན་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཁོར་ལོ་ལྷུ་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་
 དམ་པ་སྟེ་ནས། ཁོར་བུ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་ཏོག་གི་བར་དུ་བསྐྱུག་པ་དང་བསྐྱོམ་པའི་
 ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་སྐད་སྒྲུ་མས་གསུངས། འབྲེལ་པ་ནས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་
 དང་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་གཉིས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་མཉམ་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་གཉིས་ཡོན་ཏན་

གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་གཉིས་ཀ་འཁོར་ལོ་ལྔ་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཅི་བའོ། །གདམས་ངག་
གིས་ནི་ལག་ན་དེ་རྩེ་འཆང་དོན་དམ་པའི་མིང་ཡང་དག་པར་བཟོད་པ་འདི་ཞེས་པ་ནས་
ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་འཁོར་ལོ་དུག་པའི་ཡོན་ཏན་
ཡིན་གསུང་རོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྒྱུ་ལས། ཡོན་ཏན་གྱི་ལེན་སྟེ་
བཅུ་གཉིས་པའོ། །

ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་དགོས་པའི་དོན་ནི། གང་ཟག་གིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་
 ལ་དགའ་བའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ཅིག་གིས་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པར་
 བསྐྱུབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་བཞི་ད་བྱ་བའི་
 ཐུགས་སྟོན། དེའི་ཚིག་དོན་ནི། ལྷོ་ནི་བཀྲ་གིས་པའམ་དམ་བཅས་
 པའོ། །མཐོང་རྒྱ་སྒྲིལ་ཞེས་ཐམས་ཅད་དེ། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཡུང་པོ་དང་ཁམས་དང་
 སྒྲིལ་ཆེད་ལ་སོགས་པའོ། །ཟབ་པ་དོན་དམ་དུ་སྒྲུ་བྱ་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །འོ་
 བ་འབད་ཚུ་ལ་དང་བཅས་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལྷ་སྒྲུ་ཞེས་པ་
 སྟེ་རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ་ལ་མི་ལྟ་
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་
 དག་པའོ། །(བཟླ)ཅིག་ཀྱི་སྒྲིལ་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིལ་དང་ལྷན་པའོ། །ལྷ་
 བེ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ལྷ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་མཚན་མ་མེད་
 པའོ། །ལྷོ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྟོན་པ་མེད་པའོ། །ལྷ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་
 སྒྲོ་ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། །དོན་གྱིས་བཞི་ད་བྱ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་
 བཞིའོ། །

དནི་རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྲུགས་ནི། བླ་གྱི་ཉི་པ་རི་བུརྩེ་
ཞེས་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་
སྟེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ལམ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་
དང་། འབྲས་བུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་འོ། །སམ་རྩམ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཡ་ཏུ་ཉི་ཡང་ཡིན་པ་སྟེ། སམ་ཏ་ཐུག་ཏ་རྩེ་ན་ཀླ་
ཡ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུ་འོ། །མཐུ་བྱི་
ནི་འངམ་དཔལ་ལོ། །པ་རི་བུརྩེ་ཏུ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་འོ། །མུ་ཐུ་ཏུ་ཡེ་ཉི་
ཁས་སྒྲུང་བའམ་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་འོ། །

དནི་མཚན་གྱི་ཡང་སྒྲིང་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་མན་ངག་གི་དོན་ནི་གཞན་དང་
འབྲེལ་བ་དང་། གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བ་འོ། །གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སྤྲུགས་འདི་རྣམས་འགོད་པ་འོ། །མ་འབྲེལ་བ་ལ་རང་དོན་དང་
གཞན་དོན་འོ། །དེ་ལ་ཡང་སྒྲིང་གི་སྒྲོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། རབ་གནས་བྱ་
བ་དང་། སྦྱིན་སྲེག་བྱ་བ་དང་། ཡང་སྒྲིང་གི་སྒྲོ་ནས་སེར་བ་བསྐྱར་བ་དང་
བཞི་འོ། །དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སྐྱར་ན། །ཡེ་ཞེས་པ་དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲི་

མེད་ལས་བྱུང་། ཡུལ་ཞེས་པ་བར་དུ་ཡང་སྐྱེ་མེད་དུ་གནས། སམ་ཏ་མུ་ག་ཏ་
 བྱི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དེ། དེས་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །
 སྤྱི་དུ་ཡ་ནི་སྦྱིང་པོ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་རྩོུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལའོ། །
 ཏ་ར་ཏ་ར་ནི་འཕྲོག་ཅིང་གཏོར་བའི་ལས་བྱེད་པ་རྩོུའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །
 ཡོ་སྒྱ། རྩུ་ཐུགས། རྩུ་གསུང་སྒྲེ། དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །རྩུ་གསུང་ནི་བཅོ་ལྷན་འདས་ཏེ་པ་རྩུའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 རོ། །རྩུ་ན་སྦྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་ཏེ། ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 རོ། །སྦྱ་གྱི་ཤར་ནི་དག་གི་དབང་ཐུགས་སྒྲེ། རིན་པོ་ཆེ་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 རོ། །མཐུ་སྦྱ་ཅན་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བདུན་པོ་དེ་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །
 རང་དོན་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། རྩོགས་པའི་རིམ་པའོ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་
 པ་ལ་གཉིས་ལས། མངོན་རྟོགས་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་མདོར་བསྐྱུས་སུ་
 འདོན་པ་ནི་སྐྱགས་གྲུབ་ནས་སྟོན། མངོན་རྟོགས་བསྐྱུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་མདོར་བསྐྱུས་སུ་འདོན་པ་གོང་ལེུ་བཞི་པར་བསྟན་པ་བཞེན་བྲ།
 རྩོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་ཨ་གསུམ་པོ་ཀུན་རྩོུའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་དང་། ཨ་གསུམ་པོ་

དོན་དམ་དུ་བསྐྱོམ་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་རང་གི་སྤྲིན་མཚམས་སུ་
 རུས་པའི་ཚོས་བྱུང་གི་ནང་དུ་ཨ་ཞིག་བསྐྱོམ། སྤྱི་བོར་ཨ་ཞིག་བསྐྱོམ། སྤྲིང་
 ཀར་ཨ་ཞིག་བསྐྱོམ་སྟེ། སྤྱི་བོའི་ཨ་དེ་མར་མར་འབྱུང་། སྤྲིང་ཀའི་ཨ་དེ་ཡར་
 ཡར་འབྱུང་བས། སྤྲིན་མཚམས་ཀྱི་ཚོས་བྱུང་ནང་དུ་ཨ་གསུམ་པོ་དགྲུག་གིས་
 འབྲེས་པས་ཡང་སྤྲིང་གི་སྤོང་བ་འགལ་མེད་འཁོར་ལོ་གྲུང་ལ་བསྐྱོར་བ་བཞིན་དུ།
 དམར་གྱིལ་གྱིལ་བ་ལ་དམིགས་ལ་ཡང་སྤྲིང་བསྐྱོམ་སོ། །དོན་དམ་དུ་བསྐྱོམ་པ་
 བྱིན་མ་མཁའ་ལམ་འབྱེར་གྱི་རྩོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་རྟེ། དེ་ཡང་སྐྱོམ་ཐབས་སྒྲ་
 མའི་ཞལ་ལས་ཤེས། གཞུང་དུ་སྦྱར་ན་མདུ་ཤུ་ཅ་ནི་མི་གཡོ་བ་ཆེན་པོའོ། །གང་
 ལས་མི་གཡོ་ན་སྐྱེ་རྒྱུ་སྤྱོད་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལས་སོ། །ག་ག་རྒྱ་ནི་ནམ་མཁའ་
 ལྟ་བུ་སྟེ། ནམ་མཁའི་ལམ། རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ། ཚོགས་པའི་ལམ།
 ཟབ་མའི་ལམ་སོ། །མ་ལ་སུ་པ་རི་བུ་རྒྱ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་མ་རྣམ་པར་དག་
 པའོ། །རྩམ་རྒྱ་ཏུ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུའོ། །རྩོ་ན་གསུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་
 ཅན་དུའོ། །ཨ་ཞེས་པ་དང་པོ་རྒྱུད་འདི་འགོ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཨ་ཨ་ཞེས་
 པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཨ་ནས་འགོ་འཇུག་ བར་དུ་ཡང་ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་

མཚོག། ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་སྒྲེ་བ་མེད། ཅེས་བ་སྟེ་ཡར་བྱུང་། ཐ་མར་ཡང་
 རྩོམ་གསུམ་ལྷ་ཞེས་བ་བྱུང་སྟེ། དོན་ལ་རྒྱད་འདི་ཟབ་མའི་དོན་ཅན་དུ་གོ་བའོ། །
 འཕགས་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྒྱུ་ལས། ལྷགས་ཀྱི་ལེན་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པའོ། ॥

ལེན་བཟུ་བཞི་པ་འདི་ལ་གོང་བཞིན་དུ་དགོས་དོན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་མི་
 སྐྱར་ཏེ། རྒྱུད་རྒྱས་བཟུས་བཤད་ནས། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་
 བ་ཕུལ་བའི་ཆོག་ཡིན། **དེ་ནས་ནི་རྒྱུད་རྒྱས་བཟུས་གསུམ་བཤད་པའི་རྗེས་**
 ལའོ། **།དཔལ་ལྷན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ནི་གོང་དང་འབྲེལ།** **།དག་འཁྱིང་མགུ་ནས་**
ཐལ་མོ་སྐྱར་ནི། འཁོར་རྣམས་སོ། **།མགོན་པོ་ནི་མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་**
སོ། **།བཙུམ་ལྷན་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།** **།ཉ་ཐུ་ག་ཉ་ནི་བྱ་བ་བྱུབ་**
པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། **།རྫོགས་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ།** **།དེ་**
ལྷར་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤུགས་བྱུབ་པ་དེ་ལ་ཕུག་འཆའ་ནས་ཞེས་སོ། **།**
གསང་བསྟོད་ནས་ནི་ཆོག་འདི་གསོལ་ནི། གང་ལ་བསྟོད་ན་ཤུགས་བྱུབ་
 ལའོ། **།གང་གིས་བསྟོད་ན་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡི་སྒོ་ནས་སོ།** **།གང་གིས་བསྟོད་ན་**
ཕུག་ན་རྗེ་རྗེ་གོགས་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཅས་པས་བསྟོད་དེ། **(དེ་ནས་)བསྟོད་པ་བྱེད་པོ་**
དེ་ནི་འགོ་བ་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་མོ། **།གདུལ་བྱའི་མིང་འདུལ་བྱེད་ལ་**
བཏགས་པས་གསང་བའི་བདག་པོ། དུས་གསུམ་གྱི་བུ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་
 བསྐྱར་བའི་སྒོ་ནས་ཕུག་ན་རྗེ་རྗེ། **ཁྱོ་བོ་(དེ་)ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་**

འདུག་པས་**རྒྱལ་པོ།** སྐྱུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་ལ་སོགས་པ་
 མི་འདྲ་བ་**སྐྱ་ཚོགས།** **གཞན་ནི་**དེ་ལྟ་བུའི་གོགས་ལྟ་བུ་དང་བཅས་
 པའོ། །དེ་རྒྱལ་ས་དང་ལྷ་བ་པོ་ཕྱག་ན་དོ་མེ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཏུ་འདུག་སྟེ། གྲེ་མགོན་
 པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་བོས་ནས། འཁོར་བདག་ཙག་རྒྱལ་ས་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་(རོ་
 ཞིང་ཆོམ་པར་གྱུར་ནས། རྒྱུད་རྒྱས་བསྐྱུས་གསུམ་པོ་དེ་རང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་
 ལེགས་སོ། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ལེགས་སོ། །རང་གཞན་
 གཉིས་ཀའི་དོན་དེ་ཡང་ལེགས་པར་གསུངས། བཟང་པོར་གསུངས། གཞན་
 དོན་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་སྐྱུ་གསུམ་མམ་སྐྱུ་ལྟའི་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་
 ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་འཚལ་(བ་ཡི)བའོ། །གཞན་དོན་ནི། གང་ཟག་ཇི་ལྟ་བུ་
 ན་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་གི་མགོན་མེད།
 ཆོས་དགོན་མཚོག་གི་སྐྱབས་མེད་པ། དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་གི་དཔུང་གཉེན་
 མེད་པ། དེ་རྒྱལ་ས་(དང་ནི)གྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དེ་དག་གོ། །བདག་ཙག་
 ནི། བདག་གི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པ་ཡི་བྱང་རྒྱལ། སྐྱུ་གསུམ་མམ་
 ལྟ་ཐོབ་པའི་དོན་ཆེན་པོ་མཛད་དེ་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བའོ། །རང་གཞན་གཉིས་

ལ་གནས་ནས་རྒྱུད་རྫོགས་པར་འདོན་པ་ནི། གོང་ནས་ཀྱི་འཕྲོ་སྒྲུངས་ཏེ་རིགས་
བསྐྱུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེས་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་མདོར་
བསྐྱུས་པ་ནས་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སུམ་
བཙེགས་པའི་བར་དུ་གང་ལ་གང་འདུལ་ལེན་བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་སྟེ་རིགས་བསྐྱུས་
ཀྱི་མཚན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གོ་གོ་གནས་གནས་སུ་བཀོད་ལ་འདོན། དེ་
ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་དཀར་པོ་ལ་ཏ་སྒྲུའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་
བཀོད་ལ་འདོན། དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་སྔོན་པོ་ལ་རྩ་རྩེ་རིགས་ཀྱི་མཚན་བཀོད་
ལ་འདོན། དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་དམར་པོ་ལ་པ་སྒྲུའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་བཀོད་ལ་
འདོན། དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་སེར་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་བཀོད་
ལ་འདོན། དེ་ནས་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་སུམ་བཙེགས་པའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འཇམ་དཔལ་
ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐྱུ་ཕྱ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོས། ཐུན་མོང་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་
བྱས། ཁྱད་པར་གྱི་མཛད་པ་གདུལ་བྱ་ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས་ལས་ཀྱི་རིགས་
ཀྱི་སྐྱུ་ཕྱ་མོ་དེ་རྣམས་རྩུར་འདུས་ཏེ་ཕྱི་ཐའི་ཁོར་ཡུག་ལྗང་ཀྱུ་དེ་ལ་འདུས་པས། འདུས་
པ་ལྷའམ་བཞུ་བ་ལྷ་པ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཚན་སངས་རྒྱས་ཀྱང་གྱི་རྟོགས་བྱ་བ་ནས་

དེ་ལས་བརྒྱད་པ་དཔལ་ལྷན་མཚན་གི་ཚས།

ཇོ་སྤུས་མགར་གྱི་བན་དེས་གསོལ་བཏབ་ནས།

མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ཀྱུས་པར་རབ་ཏུ་སྦྱར།

དགེ་བས་འགྲོ་ཀུན་འཇམ་དཔལ་ཐོབ་པར་ཤོག།

སློབ་དཔོན་ཞེ་སྤང་དོ་རྗེས་མཛད་པ། ལེའུ་བརྩ་བཞི་ཡི་རྒྱུ་ཀྱི་ཇོགས་སོ། ॥

ཀྱེ་སྟོན་པ་བསོད་ནམས་སྤྲུག་རིས་འདི།

ལོ་གསར་ལྷགས་སྦྱང་ལྷགས་པ་ཆེ།

ཤོག་བྱ་སོབ་ལ་སྦྱག་ཚ་བསིགས།

རིངས་པས་དེ་ལས་མ་བྱུང་ངོ་།

དགེ་བ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་ཀུན།

དུག་ལྗེ་ནད་ལས་ཐར་གྱུར་ཅིང་།

གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ནས།

ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ཉིད་ཐོབ་ཤོག།

བགྱིས། དགེ་འོ། ཉེ་ཉེ་འོ།

ལུས། བོ་དོང་དུ་རྩུ་ཉི་མ་ལས་རྒྱལ་འབྱོར་རྒྱུད་དེ་ཉིད་འདུས་པ་མན་ཆད་ཆོང་བར་ལུས།
 གྲ་མ་མདོ་ལྟེ་ས་དོལ་གྱི་མཁར་རྒྱུ་ན་ལྟ་མོ་བཙོ་ལྟེ་དབང་བསྐྱར་མཛད་ཅིང་བཞུགས་
 པའི་དུས་སུ། རྩེ་བཙུན་མར་པའི་ཆོ་མོ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་མཇུག་དར་ཞིག་གནད་སྟེ་
 གསུངས་པ། ངས་སང་ཡོད་ཆོས་འཁོར་ཞིག་བྱེད་ཅིས་ཡོད་པས་དེ་འབྱོར་རྒྱུད་གནད་
 ལུས་མཛད་པ་བཞིན། སྤྱི་ལོ་ཉ་མོ་རྒྱུར་ཆོས་འཁོར་ཁར་དེས་རྩེ་མར་པའི་གདུང་རྣམས་
 ཕུལ་བས་མཉེས་ཏེ་ད་སྐབས་པ་དམ་ཆོག་ཅན་ཞིག་ཡིན་གསུངས། དེར་ཆོས་འཁོར་
 ཆེན་པོ་མཛད་པའི་དུས་སུ་ཕུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སང་གོ་གཙོས་དགོ་བཤེས་སུ་མ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཅ་
 གཉིས་ཅམ་འཛོགས། དགུང་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ཅུ་བདུན་པ་ལ་ཁྲི་འཛོམས་བརྒྱ་གཅིག་ལ་ཉ་
 མོ་རྒྱུར་དུ་སྤྱོད་གཤེགས་སོ།།

ཁོང་གི་གསུང་སྒྲེས་སྒྲོབ་ཆོགས་ནི་སྤྱི་ཆོས་སྤྱོད། རོ་རྩེ་ཀུན་དག་འཛོད།
 བྱ་ནག་པ་ཆེན་པོ་དང་། མགར་སྟོན་བཀའ་ཤིས་དབང་ཕུག་སོགས་སྒྲོབ་མ་སུ་མ་བརྒྱ་
 དུག་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་ཅམ་བྱུང་ངོ་།། ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་ལ། དེ་ན་ཆེན་རྒྱན་འདྲ། གར་
 ཀྱི་རྣམ་བཤད། འཇམ་དཔལ་དཔལ་མཆོན་བརྩོད་ཀྱི་རྒྱུ་སོགས་བརྒྱ་ཕྱག་ལས་ཀྲལ་
 བ་བཞུགས་སོ།།

Songtsen Library

P.O. Kulhan

Sahastradhara Road

Dehradun-248001

Uttarakhand, India

Ph: +91-135-2607810, 11

songtsenlibrary@rediffmail.com

www.songtsen-library.net



9 788189 210113